

การใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน
(Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนา
ทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่อง
ทางสติปัญญาโรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

กันยายน 2566

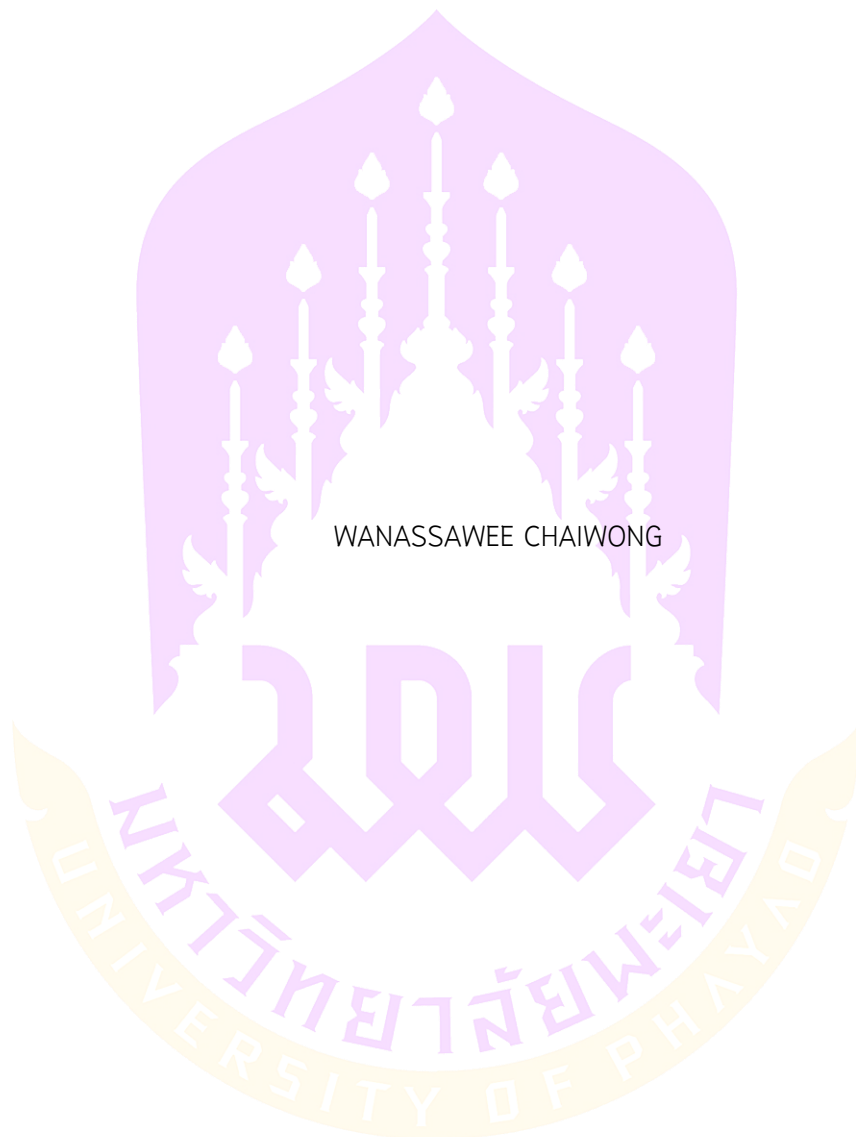
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน
(Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนา
ทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่อง
ทางสติปัญญาโรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
กันยายน 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

USING COOPERATIVE LEARNING GROUP ACTIVITIES, LEARNING TOGETHER
TECHNIQUES ARE COMBINED WITH THE PGRADE PROCESS TO DEVELOP
PREVOCATIONAL SKILLS FOR STUDENTS WITH INTELLECTUAL DISABILITIES
CHIANG RAI PANYANUKUL SCHOOL

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Curriculum and Instruction

September 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน
(Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนา
ทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่อง
ทางสติปัญญาโรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย

ของ วนัสวี ไชยวงศ์

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกดาพร ปัญญาพฤษ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลำไย สีหามาตย์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร. วสันต์ สรรพสุข)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รัชิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	การใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญาโรงเรียนเชิงรายนัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	วันสิวี ไชยวงศ์, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ล้ำไย สิทามาตย์
คำสำคัญ:	การเรียนรู้แบบร่วมมือ, บกพร่องทางสติปัญญา, ทักษะการสื่อสาร, ทักษะการทำงานเป็นทีม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE 2) เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE และ 3) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมก่อน-หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 4 คน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งกำลังฝึกงานการปลูกและแปรรูปชาเสียดมังกงในโรงเรียน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม แบบบันทึกผลทักษะความพร้อมด้านอาชีพ ตามกระบวนการ PGRADE กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ และแผนการสอนเฉพาะบุคคล เป็นการศึกษารายกรณี รูปแบบ ABA Design วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า 1) กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมการ ขั้นการจัดการเรียนรู้ ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ และขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) ผลคะแนนทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นต่อเนื่องในแต่ละกิจกรรม และ 3) ผลคะแนนทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการทำกิจกรรมกลุ่มสูงกว่าก่อนการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE

Title: USING COOPERATIVE LEARNING GROUP ACTIVITIES, LEARNING TOGETHER TECHNIQUES ARE COMBINED WITH THE PGRADE PROCESS TO DEVELOP PREVOCATIONAL SKILLS FOR STUDENTS WITH INTELLECTUAL DISABILITIES CHIANG RAI PANYANUKUL SCHOOL

Author: Wanassawee Chaiwong, Independent Study: M.Ed. (Curriculum and Instruction), University of Phayao, 2023

Advisor: Assistant Professor Dr. Lumyai Seehamat

Keywords: Cooperative learning, Intellectual disability, Communication skills, Teamwork skills

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) To develop cooperative learning group activities, learning together techniques are combined with the PGRADE process. 2) To study the outcomes of using cooperative learning group activities, learning together techniques are combined with the PGRADE process. 3) To compare scores of communication skills and teamwork skills before and after using cooperative learning group activities, learning together techniques are combined with the PGRADE process to develop prevocational skills for students with intellectual disabilities. The target group consists of four students with intellectual disabilities in the high school, using a Purposive Sampling method. The research tools used include an assessment of communication skills and teamwork skills, a vocational readiness skills recording form following the PGRADE process, cooperative learning group activities, and an individual implementation plan (IIP). The research design was a case study using the ABA design, and the collected data were analyzed by means, percentages, and standard deviations.

The study results revealed the following: 1) The cooperative learning group activities, learning together techniques are combined with the PGRADE process consisting of five stages, preparation, presentation, group activity implementation, performance evaluation, and lesson summary and group performance assessment. This approach was highly suitable. 2) The scores for communication skills and teamwork showed continuous improvement in each activity. And 3) The post-activity scores for communication skills and teamwork were higher compared to the pre-activity scores when using cooperative learning group activities, learning together techniques are combined with the PGRADE process.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดี
ยิ่งจาก ผศ.ดร. ลำไย สีหามาตย์ ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ในการให้คำปรึกษาการ
ดำเนินงานวิจัย ตลอดจนได้ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการจัด
ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนกระทั่งดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอ
กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ครอบครัว และเพื่อนร่วมงานโรงเรียนเชียงรายนัฏญานุกูล จังหวัด
เชียงราย ของข้าพเจ้า ที่ได้ให้กำลังใจและส่งเสริมสนับสนุนในการศึกษาเล่าเรียนครั้งนี้จนสำเร็จ
การศึกษา

ขอขอบพระคุณ นางสาวอ่อนแก้ว จรัสดำรงค์ นางสาวรำพัน คำชา และ นางสาวสิรินันท์
สุรไพฑูรย์ แซ่ม่วง ได้ให้เกียรติมาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยใน
ครั้งนี้ ทำให้ได้เครื่องมือการวิจัยที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับสิ่งที่ศึกษาได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณนักเรียนทุก ๆ คน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย และ
นางสาวรำพัน คำชา ที่ให้เกียรติเป็นผู้ร่วมเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

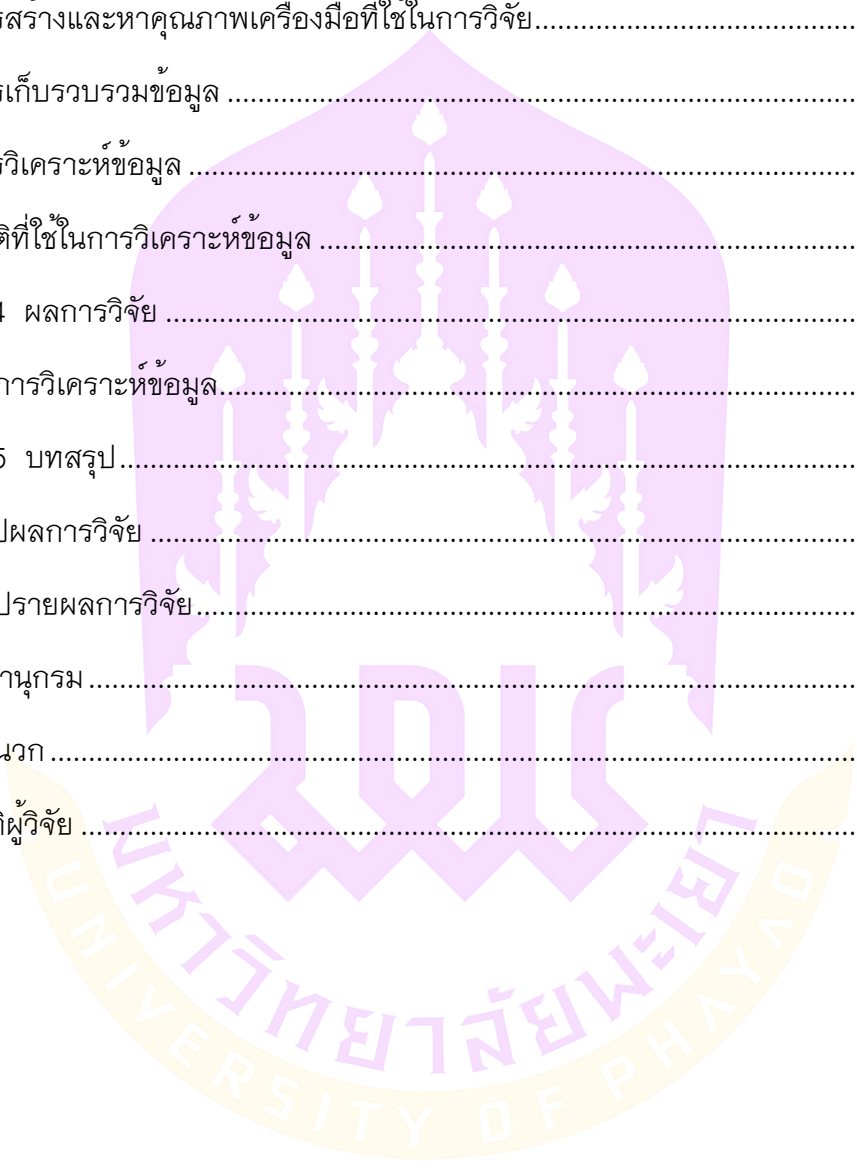
คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษานี้ ผู้ศึกษาขอขอบเป็นเครื่องบูชาบุพการี
บูรพาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่มีส่วนส่งเสริมให้ผู้ศึกษาประสบความสำเร็จในการ
ดำเนินชีวิตและก้าวหน้าในหน้าที่การงานต่อไป

วนัสวี ไชยวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
ประโยชน์ที่ได้รับ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมงานอาชีพสำหรับเด็กพิเศษ	28
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	67
แนวคิดเกี่ยวกับการบำบัดฟื้นฟูด้านอาชีพ.....	75
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ PGRADE.....	85
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	93
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	97
รูปแบบการวิจัย	97

กลุ่มเป้าหมาย.....	98
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	99
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	99
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	99
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	110
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	113
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	114
บทที่ 5 บทสรุป.....	213
สรุปผลการวิจัย.....	213
อภิปรายผลการวิจัย.....	217
บรรณานุกรม.....	221
ภาคผนวก.....	230
ประวัติผู้วิจัย.....	347

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1	สรุปความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	26
ตาราง 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะพื้นฐานก่อนการประกอบอาชีพ (Pre Vocational skill) และทักษะ Soft Skill	42
ตาราง 3	การสังเคราะห์งานวิจัยทักษะการสื่อสาร.....	57
ตาราง 4	การสังเคราะห์งานวิจัยหลักการทำงานเป็นทีม.....	66
ตาราง 5	การเปรียบเทียบขอบเขตของ Clark, Test and Moira (2019) และผู้วิจัย	83
ตาราง 6	ขอบเขตการประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (Job performance rubric (JPR))	88
ตาราง 7	กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน.....	103
ตาราง 8	ผลข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย.....	114
ตาราง 9	ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 1.....	117
ตาราง 10	ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2	118
ตาราง 11	ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 1	121
ตาราง 12	ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 2.....	124
ตาราง 13	ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 3.....	127
ตาราง 14	ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 4.....	130
ตาราง 15	ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 1.....	134
ตาราง 16	ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2	135

ตาราง 34 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2.....	181
ตาราง 35 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียน คนที่ 1	184
ตาราง 36 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 2.....	187
ตาราง 37 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียน คนที่ 3.....	190
ตาราง 38 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียน คนที่ 4.....	193
ตาราง 39 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพ ครั้งที่ 1	197
ตาราง 40 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพ ครั้งที่ 2.....	198
ตาราง 41 ภาพรวมผลการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบ ร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนงานอาชีพ	201
ตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่มการ เรียนรู้แบบร่วมมือฯ รายบุคคล.....	203
ตาราง 43 ภาพรวมผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม ระหว่างการทำ กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ รายบุคคล	206
ตาราง 44 การเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ.	209
ตาราง 45 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมินทักษะ การสื่อสารในการทำงานสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา โดย ผู้เชี่ยวชาญ	232
ตาราง 46 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมินทักษะ การทำงานเป็นทีมในการทำงานสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา โดย ผู้เชี่ยวชาญ.	233
ตาราง 47 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบบันทึกผลทักษะ ความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADEโดย ผู้เชี่ยวชาญ.....	234
ตาราง 48 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอนเฉพาะ บุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ.....	239

ตาราง 62 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ.....	295
ตาราง 63 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ.....	299

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 องค์ประกอบการสื่อสาร.....	44
ภาพ 2 Person-Environment-Occupation-Performance model	80
ภาพ 3 รูปแบบการวิจัย แบบ ABA Design.....	97
ภาพ 4 คะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน	120
ภาพ 5 คะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสาร ระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่ม.....	133
ภาพ 6 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน	137
ภาพ 7 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยครูผู้สอนอาชีพเป็นผู้ประเมิน	141
ภาพ 8 คะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสาร โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน	154
ภาพ 9 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน	158
ภาพ 10 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน	162
ภาพ 11 คะแนนเฉลี่ยทักษะการทำงานเป็นทีม ระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน.....	175
ภาพ 12 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน	179
ภาพ 13 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน	183
ภาพ 14 คะแนนเฉลี่ยทักษะการทำงานเป็นทีม โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน	196

ภาพ 15 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ 200

ภาพ 16 คะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสาร..... 212

ภาพ 17 คะแนนเฉลี่ยทักษะการทำงานเป็นทีม 212

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ มีการดำเนินการโดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชนหลากหลายรูปแบบ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) (2562) มาตรา 10 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน นอกจากนี้การจัดการศึกษาให้บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และบกพร่องในการสื่อสาร และเรียนรู้ หรือผู้มีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส รัฐบาลต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาส ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ เพื่อให้คนพิการได้รับบริการทางการศึกษาตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล และสามารถดำรงชีวิตอิสระ (Independent Living) ได้ในทุกบริบทของสังคม ตามที่ (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) (2556) กำหนดให้สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียน เฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนรวม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึง การให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะ พื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใดนอกเหนือจากสิทธิด้านการศึกษา คน พิการมีสิทธิด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) (2556) มาตรา 20 ได้กำหนดไว้ว่า คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ซึ่งครอบคลุมถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ทั้งการได้รับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ทางการแพทย์ การบริการทางสังคม รวมถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

สำหรับสถานศึกษาภายใต้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้มีการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์และจุดเน้นของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ว่าด้วยการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการให้บริการทางการศึกษา และการฝึกอบรมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สามารถประกอบอาชีพและพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพ ซึ่งการพัฒนาทักษะด้านอาชีพเป็นอีกเป้าประสงค์หนึ่งในการพัฒนานักเรียนพิการ เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ (สำนักบริหารงาน

การศึกษาพิเศษ, 2562) ทักษะพื้นฐานสำคัญที่ควรพัฒนาสู่การทำงานอาชีพและถูกกล่าวถึงในปัจจุบัน คือ ทักษะซอฟต์สกีล (Soft skill) เป็นความสามารถเฉพาะของบุคคลในการใช้ทักษะต่าง ๆ ทั้งทักษะด้านความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และการสื่อสาร (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล, 2562) ที่ช่วยส่งเสริมให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากขึ้น (ชโลทร โชติเกียรติเวช, 2560) จากการศึกษาของ Doyle (2021) ผู้เชี่ยวชาญด้านงานอาชีพจากเว็บไซต์ The Balance Careers ได้มีการกล่าวถึงทักษะ Soft skill ที่มีความสำคัญต่อการทำงาน ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการคิดเชิงบวก ทักษะการทำงานเป็นทีม และ จริยธรรมการทำงาน ซึ่งทักษะที่กล่าวไปข้างต้น เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาเช่นกัน McGee (2019) กล่าวถึงทักษะการเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพ และทักษะการประกอบอาชีพ สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่ควรได้รับการพัฒนา เช่น ทักษะการจัดการเวลา ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณ ทักษะทางสังคมและทักษะการสื่อสาร การค้นหา และการเลือกอาชีพ การดูแลความปลอดภัย เป็นต้น

สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา คือ เด็กที่มีความบกพร่องในความสามารถทางปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย อยู่ในระดับสติปัญญาต่ำกว่า 70 คะแนน และมีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมปรับตัว ตั้งแต่ 2 ด้านขึ้นไป ได้แก่ การสื่อความหมาย (Communication) การดูแลตนเอง (Self-care) การดำรงชีวิตในบ้าน (Home Living) ทักษะทางสังคม (Social / Interpersonal Skills) ทักษะในการเรียน (Functional Academic Skills) การรู้จักใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน (Use of Community Resources) การควบคุมตนเอง (Self-direction) การทำงาน (Work) การใช้เวลาว่าง (Leisure) การดูแลสุขภาพ และความปลอดภัย (Health and Safety) ทำให้มีข้อจำกัดในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (ทวีศักดิ์สิริรัตน์เรขา, 2565) ซึ่งลักษณะความพิการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เกิดขึ้นเป็นความบกพร่องของความสามารถพื้นฐานทางด้านการประกอบอาชีพตามที่กล่าวไปข้างต้น ทั้งทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม ซึ่งส่งผลต่อการทำงานอาชีพที่ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น นอกเหนือจากการจัดการศึกษาแล้ว จึงจำเป็นต้องได้รับการบำบัดฟื้นฟูทางด้านอาชีพเพิ่มเติม

การฟื้นฟูสมรรถภาพในสถานศึกษา กิจกรรมบำบัด จัดอยู่ในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ตามที่กำหนดไว้ใน กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และเป็นหนึ่งในบริการทางการศึกษา บัญชี ค ตามคู่มือรายการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือ

อื่นใดทางการศึกษา (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2562) สำหรับในโรงเรียนเฉพาะ ความพิการหรือศูนย์การศึกษาพิเศษ นักกิจกรรมบำบัดมีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการบำบัด พื้นฟู ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพคนพิการ ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละ บุคคล ให้สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้เต็มศักยภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยใช้เทคนิควิธีการ ทางการแพทย์และกระบวนการทางการศึกษาร่วมกัน การประยุกต์กิจกรรมมาใช้ในการตรวจ ประเมิน ส่งเสริม บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพบุคคล เพื่อฟื้นฟูความสามารถในการทำกิจวัตร ประจำวัน การทำงาน และการทำกิจกรรมยามว่าง ให้มีความสมดุล สามารถทำกิจกรรม ต่าง ๆ เพื่อดำเนินชีวิตได้ตามศักยภาพ เช่น การฝึกทักษะการทำงานของกล้ามเนื้อแขนและ การทำงานของมือ การฝึกทักษะด้านการรับรู้ ความเข้าใจ ฝึกสมาธิในการทำกิจกรรม การฝึก การทำกิจวัตรประจำวันขั้นพื้นฐานและขั้นสูง เช่น การสวมใส่เสื้อผ้า รวมถึง การฝึกทักษะ เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ เป็นต้น (ชมรมครูกิจกรรมบำบัด, 2558)

จากที่กล่าวไปข้างต้น แสดงให้เห็นว่า บทบาทของนักกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์และจุดเน้นของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) (2556) คือ การส่งเสริมการเตรียมความพร้อมทักษะอาชีพโดยผ่านกระบวนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำไป ต่อยอดได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Dittberner, Janssen and Patel (2020) ทำการศึกษา แนวทางการบำบัดฟื้นฟูทางกิจกรรมบำบัดเพื่อผลลัพธ์การจ้างงานที่ประสบความสำเร็จ สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยวิธีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ พบว่า นักกิจกรรมบำบัดมีการใช้วิธีการบำบัดฟื้นฟูที่แตกต่างกันและมีความหลากหลาย เช่น การเรียนรู้การตัดสินใจด้วยตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (The Self-Determined Learning Model of Instruction (SDLM)) การกำหนดให้บุคคลเป็นศูนย์กลาง มีอิสระให้การเลือกงาน อาชีพ รวมถึง การใช้สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยี สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญาในที่ทำงาน ซึ่งจากการศึกษา พบว่า วิธีการบำบัดฟื้นฟูดังกล่าว สามารถช่วยให้ บุคคลสามารถทำงานอย่างอิสระและพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการจ้างงานได้ นอกจากนี้ Clark, Test and Konrad (2019) ได้ศึกษาการสอนทักษะ Soft Skill ในเด็กที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ ด้วยกระบวนการ UPGRADE ผู้การทำงานอาชีพในโรงเรียนและชุมชน (U: You evaluate yourself หมายถึง การประเมินตนเอง, P: Professional evaluates you หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน, G: Graph scores หมายถึง นำคะแนนมาทำกราฟ, R: Restate goal and determine หมายถึง การทบทวนและพิจารณาเป้าหมาย, A: Acknowledge หมายถึง

ให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดี, D: Decide need to improve หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง และ E: Execute improvements หมายถึง ดำเนินการปรับปรุงเป้าหมายในวันถัดไป) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนทุกคนมีการพัฒนาทักษะ Soft Skill ที่ตนเองเลือก สามารถควบคุมตัวเองให้สามารถดำเนินงานอาชีพต่อไปได้

โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย จัดการศึกษาเฉพาะความพิการด้านสติปัญญา โดยเน้นส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและทักษะอาชีพ จากการสัมภาษณ์คุณครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพเกี่ยวกับงานอาชีพในโรงเรียนลักษณะการทำงานเป็นทีม และใช้ทักษะการสื่อสาร ได้ข้อมูลว่า โรงเรียนเปิดสอนงานอาชีพหลากหลาย ซึ่งโรงเรียนมีศูนย์ฝึกอาชีพร้านกาแฟเชียงรายปัญญา เป็นสถานที่สำหรับฝึกประสบการณ์งานอาชีพสำหรับนักเรียน เมนูเอกลักษณ์ของร้านคือ กาแฟไม่ธรรมดา (อเมริกาโน่ น้ำผึ้งมะนาว) และชาไม่ธรรมดา (ชาเลือดมังกร น้ำผึ้งมะนาว) วัตถุประสงค์ที่นำไปใช้กับร้านกาแฟ โรงเรียนเป็นผู้ปลูกและแปรรูปเอง ได้แก่ ใบชาเลือดมังกร ในตั้งแต่กระบวนการปลูก การเก็บเกี่ยว และการแปรรูป แผลงปลูกชาเลือดมังกรมีพื้นที่กว้าง และขั้นตอนการแปรรูปต้องใช้ระยะเวลา และหลายขั้นตอน ดังนั้น ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการสื่อสารจึงเป็นทักษะที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มเป้าหมายที่เรียนอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเลือดมังกร ในการศึกษาครั้งนี้ โดยนำการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ของ จอนสันแอนด์จอนสัน (Johnson and Johnson, 1998 as cited in Slavin, 2011) มาบูรณาการส่งเสริมทักษะต่าง ๆ ในการทำกิจกรรมกลุ่ม เนื่องจากเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีการทำงานร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มต้องคอยช่วยเหลือกัน มีการสื่อสาร ใช้ความรู้ทักษะต่าง ๆ มาช่วยกันทำงานกลุ่ม โดยผลงานของสมาชิกแต่ละคนจะรวมกันเป็นผลงานของกลุ่ม และจะบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน สอดคล้องกับ พุมพนิต คงแสง (2563) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการเข้าสังคมของเด็กออทิสติกเรียนร่วมโรงเรียนบ้านลิ้มุด จังหวัดยะลา สามารถจำแนกได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการควบคุมอารมณ์ 2) ด้านปฏิสัมพันธ์พูดคุยกับเพื่อน 3) ด้านการทำกิจกรรมกลุ่ม 4) ด้านการช่วยเหลือเพื่อน 5) ด้านการยอมรับผู้อื่น พบว่า ทักษะการเข้าสังคมของเด็กออทิสติกเรียนร่วมโรงเรียนบ้านลิ้มุด จังหวัดยะลา หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษาและนักกิจกรรมบำบัดในโรงเรียนเฉพาะความพิการทางด้านสติปัญญา จึงให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะการเตรียมความพร้อม

ด้านอาชีพ ในทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยนำหลักการและทฤษฎีทางกิจกรรมบำบัดมาประยุกต์ใช้สำหรับวิเคราะห์กิจกรรมและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การสอน คือ Person-Environment-Occupation-Performance model (PEOP) (Baum, Christiansen and Bass, 2015) ซึ่งจะมองความสัมพันธ์ของตัวบุคคลสิ่งแวดล้อม กิจกรรมในการดำเนินชีวิต และความสามารถในการประกอบกิจกรรม โดยยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ร่วมกับทฤษฎีทางการศึกษา โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานด้านอาชีพที่สำคัญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา
2. เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและฝึกอาชีพในโรงเรียน โรงเรียนเชิงรายนุญญาอนุกุล จังหวัดเชียงราย จำนวน 4 คน โดยนักเรียนสามารถพูดคุยสื่อสาร เข้าใจคำสั่ง และได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองให้เข้าร่วมดำเนินการวิจัย

เนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาอิงจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ (Prevocational skills) หรือทักษะ Soft skills ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานเป็นทีม และแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ PGRADE

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

1. กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน
2. กระบวนการ PGRADE

ตัวแปรตาม ทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ ได้แก่

1. ทักษะการสื่อสาร
2. ทักษะการทำงานเป็นทีม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **นักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา** หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย (IQ = 50-69) กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 4 คน โรงเรียนเชียงรายนุญานุกูล จังหวัดเชียงราย ซึ่งอยู่ในช่วงการฝึกทักษะงานอาชีพ การปลูกและแปรรูปชาเลือดมังกร

2. **ทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ** หมายถึง ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ที่ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม โดยกำหนดไว้ดังนี้

2.1 **ทักษะการสื่อสาร** หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารสำหรับการทำงานอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเลือดมังกรของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ (1) ระดับเสียงและความชัดเจน (Volume and clarity) (2) การตอบสนอง (Responsiveness) (3) ความถูกต้อง (Correct) (4) การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening) (5) ความเป็นมิตร (Friendliness) (6) ความมั่นใจ (Confidence) (7) การแบ่งปันความคิดเห็น (Sharing feedback)

และ (8) อวัจนภาษา (Nonverbal cues) วัดได้จากแบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

2.2 ทักษะการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมากกว่า 2 คนขึ้นไปในกลุ่มการทำงานอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเล็ดม้งกร ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (2) การมีส่วนร่วมในการทำงาน (3) การปฏิบัติงานตามงานที่ได้มอบหมาย (4) การทำงานตามขั้นตอน และ (5) บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม วัดได้จากแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

3. กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน หมายถึง กิจกรรมกลุ่มที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวัน ได้แก่ กิจกรรมงานประดิษฐ์ วิเคราะห์ ออกแบบกิจกรรม โดยอ้างอิงตามกรอบอ้างอิงทางกิจกรรมบำบัด Person-Environment-Occupation-Performance model (PEOP) (Baum, Christiansen and Bass, 2015) เป็นสื่อในการบำบัดฟื้นฟู ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นและเรียนรู้การสื่อสารภายในกลุ่ม แบ่งเป็น 8 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมทำหมอนหลอดดูด 2) กิจกรรมทำถุงหมอนสมุนไพร 3) กิจกรรมทำโมบายลูกปัด 4) กิจกรรมกล่องใส่ดินสอ 5) กิจกรรมสมุดทำมือ 6) กิจกรรมพวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว 7) กิจกรรมทำดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยสาร และ 8) กิจกรรมกล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์

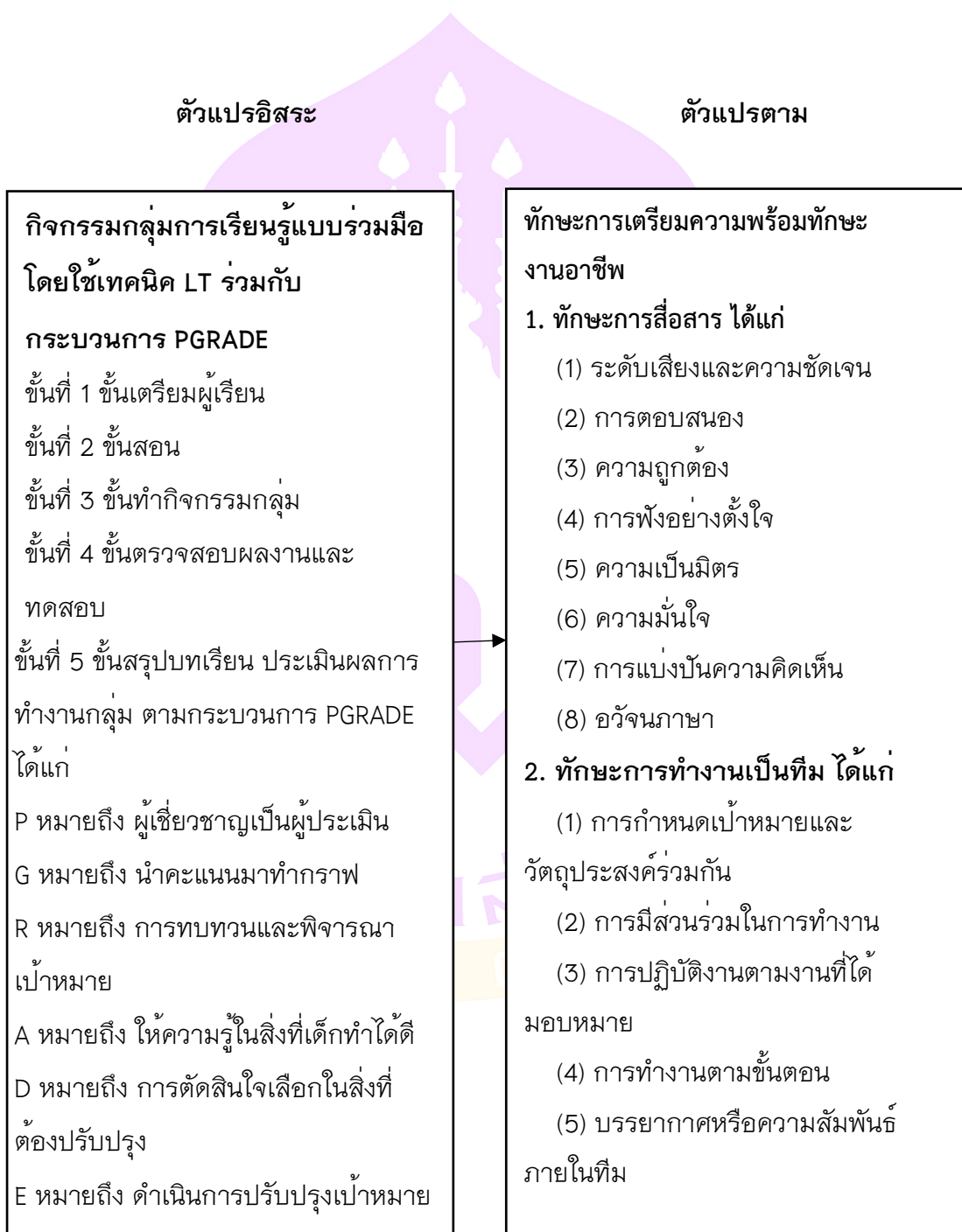
4. กระบวนการ PGRADE หมายถึง กระบวนการในการประเมินผลการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ดัดแปลงจาก Clark, Test and Moira (2019) โดยกำหนดให้ผู้วิจัยและครูผู้สอนอาชีพ เป็นผู้ประเมิน มีรายละเอียด ดังนี้

P: Professional evaluates you	หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน ได้แก่ นักกิจกรรมบำบัด และครูผู้สอนอาชีพ
G: Graph scores	หมายถึง นำคะแนนมาทำกราฟ
R: Restate goal and determine	หมายถึง การทบทวนและพิจารณาเป้าหมาย
A: Acknowledge	หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดี
D: Decide need to improve	หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง

E: Execute improvements

หมายถึง ดำเนินการปรับปรุงเป้าหมาย ในวันถัดไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับ กระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2. นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สามารถนำผลการเปรียบเทียบทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับ กระบวนการ PGRADE ไปปรับใช้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา
  - 1.1 ความหมายและคำจำกัดความของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา
  - 1.2 ลักษณะอาการของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา
  - 1.3 ระดับความรุนแรงของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา
  - 1.4 สาเหตุของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา
  - 1.5 หลักการสอนนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา
  - 1.6 แนวทางการบำบัดรักษา
  - 1.7 ความสามารถของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมการทำงานอาชีพสำหรับเด็กพิเศษ
  - 2.1 ความหมายของการศึกษาด้านอาชีพ (Career Education)
  - 2.2 การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีอาชีพสำหรับคนพิการ
  - 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการพัฒนางานอาชีพ
  - 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานก่อนการประกอบงานอาชีพ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 3.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 3.2 องค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 3.3 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 3.4 การเรียนรู้แบบร่วมมือในเด็กพิเศษ
  - 3.5 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together)
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบำบัดฟื้นฟูด้านอาชีพ
  - 4.1 นักกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา
  - 4.2 การบำบัดฟื้นฟูด้านอาชีพทางกิจกรรมบำบัด
  - 4.3 การพัฒนาทักษะด้านอาชีพอื่น ๆ

5. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ PGRADE

5.1 ความหมายของกระบวนการ PGRADE

5.2 วิธีการศึกษา

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา

1.1 ความหมายและคำจำกัดความของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

ทวิตต์คี ลีร์รัตน์เรขา (2565) กล่าวว่า “ความบกพร่องทางสติปัญญา” เป็นคำที่นำมาใช้แทนคำว่า “ปัญญาอ่อน” เนื่องจากคำเดิมถูกนำไปใช้ในทางลบค่อนข้างมาก ทำให้ความรู้สึกในเชิงลบ และไม่ได้รับการยอมรับในภาคสังคม จึงเปลี่ยนการเรียกชื่อใหม่ คำนี้ตรงกับ การวินิจฉัยโรคทางจิตเวชเด็กชื่อ “Intellectual Disability” หรือ “Intellectual Developmental Disorder” (ตามเกณฑ์ DSM-5 ของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน) หรือ “Mental Retardation” (ตามเกณฑ์ ICD-10 ขององค์การอนามัยโลก รหัส F70-79) ซึ่งทั้งสองคำนี้มีคำจำกัดความใกล้เคียงกัน สามารถนำมาใช้แทนกันได้เลย ในอนาคตเกณฑ์ ICD-11 จะเลิกใช้คำว่า “Mental Retardation” มาใช้เหมือนกันคือ “Intellectual Developmental Disorder”

มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา (Children with Mental Retardation) หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในการทำงานของกระบวนการทางปัญญา (cognitive functioning) และมีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมปรับตัว (adaptive behaviors) ตั้งแต่ 2 ประการขึ้นไป ในอดีตได้กำหนดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคือเด็กที่มีระดับ IQ หรือ ความฉลาดทางสติปัญญาดต่ำกว่า 70 คะแนน (IQ ของคนปกติจะอยู่ที่ประมาณ 100 คะแนน) อย่างไรก็ตาม ในเวลาต่อมาคำจำกัดความของความบกพร่องทางสติปัญญานั้นจะรวมทั้งเรื่องของการทำงานของกระบวนการทางปัญญา และทักษะความสามารถในการทำสิ่งต่าง ๆ ของบุคคลในสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ ดังนั้น ผู้ที่มีระดับความฉลาดทางสติปัญญาดต่ำกว่าค่ามาตรฐานเพียงอย่างเดียว จึงไม่เรียกว่าเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หนึ่งใน Syndromic mental retardation คือ ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับลักษณะ อาการ ความผิดปกติทางการแพทย์และทางพฤติกรรมอื่น ๆ ส่วน Non-syndromic mental retardation เป็นภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาที่ไม่มีความผิดปกติอื่น ๆ ปรากฏร่วมด้วย

เปรมวดี เต็นศิริอักษร (2561) ได้กล่าวว่า ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาจัดอยู่ในกลุ่ม Neuro-developmental disorder เป็นความผิดปกติของพัฒนาการด้านสติปัญญา ทำให้ความสามารถทางปัญญาทั่วไปบกพร่อง (การทำความเข้าใจข้อมูล การเรียนรู้และการใช้ทักษะใหม่ ๆ) มีข้อจำกัดของการใช้ความคิด การเข้าใจแนวคิดที่ซับซ้อน การสรุปความคิดรวบยอด การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา การตัดสินใจ และการเรียนรู้จากประสบการณ์ ส่งผลให้มีปัญหาการปรับตัวในการดำรงชีวิตประจำวัน

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา (2552)ให้ความหมายของบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัว อย่างน้อย 2 ทักษะ จาก 10 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี

ในประเทศไทย ได้กำหนดให้ความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นผู้พิการประเภท 5 “ความพิการทางสติปัญญา” ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 2) (2555) หมายถึง “การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีพัฒนาการช้ากว่าปกติ หรือมีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าบุคคลทั่วไป โดยความผิดปกตินั้นแสดงก่อน และความบกพร่องทางพัฒนาการ ในระดับรุนแรงและเป็นเรื้อรัง” แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสมัครใจว่าจะจดทะเบียนคนพิการ เพื่อขอใช้สิทธิต่าง ๆ หรือไม่ ไม่ใช่ภาคบังคับ นอกจากนี้ ยังจัดเป็นผู้พิการประเภท “ความบกพร่องทางสติปัญญา” ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ซึ่งออกในพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551

โดยสรุปแล้ว เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง เด็กที่มีปัญหาด้านความสามารถทางปัญญา และมีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมปรับตัว ตั้งแต่ 2 ด้านขึ้นไป และมีระดับสติปัญญาต่ำกว่า 70 คะแนน ทำให้มีข้อจำกัดในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ทั้งการทำกิจวัตรประจำวัน การเรียน การเล่น การเข้าสังคม เป็นต้น

1.2 ลักษณะอาการของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

ความบกพร่องทางสติปัญญา ตามเกณฑ์การวินิจฉัย DSM-5 ของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน คือ มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอย่างชัดเจน ร่วมกับมีความบกพร่องในทักษะการปรับตัว โดยมีอาการให้เห็นตั้งแต่ช่วงวัยเด็กหรือวัยรุ่น ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในชีวิตประจำวันหลายด้าน ทั้งที่บ้าน โรงเรียน ที่ทำงาน และชุมชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (เปรมวดี เด่นศิริอักษร, 2561)

1. ทักษะทางเชาวน์ปัญญา (intellectual functioning)

เช่น การใช้เหตุผล การแก้ไขปัญหา การวางแผน การคิดเชิงนามธรรม การตัดสินใจ การเรียนรู้ทางวิชาการ และการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งยืนยันโดยการประเมินอาการทางคลินิก และการทดสอบเชาวน์ปัญญา หรือที่เรียกว่าการวัดไอคิว ควรทำโดยแบบทดสอบมาตรฐานจึงจะเชื่อถือได้ เกณฑ์เฉลี่ยอยู่ที่ 90-109 ถ้าได้ตั้งแต่ 70-89 เรียกว่ากลุ่มเรียนรู้ช้า แต่ถ้าได้ต่ำกว่า 70 จะเข้าเกณฑ์ของความบกพร่องทางสติปัญญา

2. ทักษะการปรับตัว (adaptive functioning)

เป็นปัจจัยบ่งชี้ถึงความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน มี 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านความคิดรวบยอด (conceptual domain) หมายถึง ทักษะการใช้ภาษา การอ่าน การเขียน การคำนวณ การใช้เหตุผล และความจำ

2.2 ด้านสังคม (social domain) หมายถึง การเข้าใจผู้อื่น การตัดสินใจในสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ การสื่อสารระหว่างบุคคล และสัมพันธภาพ

2.2 ด้านทักษะในการดำรงชีวิตและการทำงาน (practical domain) หมายถึง การดูแลตนเองเรื่องต่าง ๆ เช่น สุขอนามัยส่วนตัว ความรับผิดชอบในการเรียนและทำงาน และการจัดการด้านการเงินของตนเอง

นอกจากนี้ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2558) กล่าวว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะมีการพัฒนาการตั้งแต่วัยทารกและตอนเด็กช้ากว่าเด็กปกติโดยทั่วไป มีร่างกายอ่อนแอ รูปร่างแคระแกร็นบางรายมีศีรษะค่อนข้างเล็ก บางรายศีรษะโต ประวัติ การเจริญเติบโตล่าช้า คือ มีการคว่ำ คลาน นั่ง ยืน เดิน ช้ากว่าเด็กปกติมากและการพูด ซึ่ง linguorth (1955 อ้างอิงใน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2558) ได้กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะสังเกตได้จากเมื่อแม่พูดกับเด็ก เด็กจะไม่ค่อยหันหน้ามามองหน้าแม่ เด็กปกติอายุ 2 สัปดาห์ จะเริ่มหันมามองแม่เมื่อแม่พูดด้วย แต่เด็กที่มีความบกพร่องทางสมองมากจะยังคงหลับตา และศีรษะยังไม่แข็งโงนเงนไปมาตลอดเวลาระยะของความสนใจ อยู่ในช่วงสั้นบางรายมีอาการรุนแรง ชอบทำลายข้าวของและทำร้ายตัวเอง กลุ่มที่มีความบกพร่องทางสมองมากจะต้องการความช่วยเหลือในการเลี้ยงดูอย่างมาก ลักษณะท่าทางของบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีดังนี้

1. ลักษณะทางร่างกาย

โดยทั่วไปบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มักมีรูปร่างหน้าตา ไม่สมประกอบ คือมือเท้าใหญ่ กว่าปกติ บางคนมีลักษณะแคระแกรนบางคนก็สูงใหญ่ ต่างกับ คนธรรมดา

1.1 ศีรษะจะมีลักษณะเล็กผิดปกติ หรือมีลักษณะหัวกะโหลกเล็กเป็น รูปกรวย หรือบางพวก มีลักษณะศีรษะใหญ่ผิดปกติ เพราะน้ำในสมองมาก ร่างกายไม่สามารถ จะทนน้ำหนักได้ บางรายศีรษะบิด เบี้ยวและแบน

1.2 ผม ลักษณะผมมักหยาบแข็ง มีขนตามร่างกายดกผิดปกติ ส่วนบาง รายมีลักษณะตรงข้าม คือผมน้อย หรือผมบาง แต่ไม่ถึงกับล้าน มักจะเป็นโรคผิวหนังบนศีรษะ

1.3 หน้าผากมักจะแคบผิดปกติ โคนผมเกือบถึงคิ้ว บางรายหน้าผาก ลาด

1.4 ตา มักจะหริ่เล็ก หางลูกตาเฉียงขึ้นข้างบน มักเป็นโรคเกี่ยวกับ ทางตา เช่น ตาแดง หรือ สายตาผิดปกติ บางรายมีเปลือกตาหนา

1.5 หู ลักษณะรูปหูมักจะผิดปกติ ส่วนมากเป็นโรคหูตึง หรือหู มีน้ำหนวก

1.6 ปาก ริมฝีปากหนา ปากเบะ มักมีน้ำลายไหลยืดออกมา

1.7 ฟัน มักจะเหยิน ฟันซี่โต ๆ ฟันขึ้นไม่เป็นระเบียบ

1.8 ลิ้น มักจะโตเกินขนาด ทำให้พูดไม่ชัด ลิ้นจุกปาก

2. ลักษณะด้านพฤติกรรม

ด้านพฤติกรรม คือ การพูด การทำความเข้าใจ การตัดสินใจมักช้าและ เข้าใจผิดอยู่เสมอ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การพูด มักเริ่มพูดช้ากว่าเด็กปกติ พูดไม่ค่อยชัด และพูดไม่รู้เรื่อง พูดแล้วผู้อื่นไม่เข้าใจ แม้จะอายุมากถึง 6-7 ปีแล้วก็ตาม บางรายพูดจาเลอะเลือน หาแก่นสาร ไม่ได้ พูดได้ตลอดเวลาเป็นเรื่อง เป็นราวแต่ถ้าถามจะตอบคำถามที่ตนพูดไม่ได้

2.2 การฟังและความเข้าใจ มักจะเข้าใจผิด ๆ ต้องพูดหลาย ๆ ครั้ง ช้า ๆ จึงจะเข้าใจได้

2.3 ประสาทสัมผัส มีความรู้สึกซ้ามาก เช่น อากาศหนาวจนคนอื่นต้องห่มผ้า แต่ตนเองใส่ เสื้อบาง ๆ เท่านั้น บางรายอากาศร้อนมากแต่ยังนุ่งเสื้อผ้านั้นหนาวได้ โดยไม่มีความรู้สึกว่าร้อน บางราย ได้รับอันตรายมีเลือดออกแล้วยังเฉยอยู่

2.4 อิริยาบถและการเคลื่อนไหว มักใช้มือไม่ค่อยคล่อง เดิน วิ่ง ซ้า อืดอาด ไม่มีความ กระฉับกระเฉง

2.5 การตัดสินใจ มักมีการตัดสินใจแปลก ๆ และผิด ๆ อยู่เสมอ เช่น เอาของสกปรกทิ้งลงใน บ่อน้ำ หรือไม่กลัวอันตราย ชอบออกนอกบ้านยามวิกาล เป็นต้น จึงมักถูกชักจูงให้ทำความผิดได้ง่าย บางรายข้ามถนนโดยไม่กลัวถูกรถชน

2.6 สมาธิ มักขาดสมาธิและความสนใจ จะทำหรือเรียนสิ่งใดก็ทำได้ ในช่วงเวลาอันสั้น ๆ ชอบเหม่อลอยไม่มีสมาธิที่จะเรียน

2.7 ความจำมักมีน้อย หรือจำอะไรไม่ได้เลย แม้แต่ชื่อพ่อ แม่ ก็จำไม่ได้ บางรายจำชื่อตนเอง ไม่ได้ก็มี สอนไปเรียนไปถามรู้เรื่องพอกลับมาถามอีกก็ไม่วรรู้เรื่อง แต่จะจำสิ่งที่ทำอยู่ซ้า ๆ บ่อย ๆ ได้

2.8 อารมณ์ มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ควบคุมอารมณ์ไม่ได้เลย ใจน้อย รักแรงเกลียดแรง มักจะแสดงอาการเสียใจ ดีใจ โกรธ ผิดหวัง ออกมาโดยไม่มีอาการเสแสร้ง และจะแสดงออกมาทันที ขาดความ มั่นคงและแน่นอนทางอารมณ์ บางครั้งเพื่อน ๆ ทำอะไรแรง ๆ สามารถอดทนได้ ดังนั้นเด็กพวกนี้จะแสดงถึงความ ผิดหวัง หรือเสียใจมากกว่าปกติ เช่น ถ้าโกรธก็จะร้องไห้บ่นพึมพำ ถ้าดีใจก็จะหัวเราะชอบใจออกมา บางรายแสดงอาการ ก้าวร้าวต่อครูและเพื่อนนักเรียนโมโหร้าย ชอบทำร้ายตนเองและผู้อื่น มีอารมณ์รุนแรง

1.3 ระดับความรุนแรงของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

ความบกพร่องทางสติปัญญา มีระดับความรุนแรงแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ตามระดับเชาวน์ปัญญา และระดับความสามารถที่วัดได้ (นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช และคณะ, 2557)

1. ระดับน้อย (Mild Mental Retardation) มีระดับไอคิวอยู่ในช่วง 50-69 อาจไม่แสดงอาการล่าช้าจนกระทั่งวัยเข้าเรียน แต่ถ้าสังเกตอย่างละเอียดแล้ว จะพบว่าเด็กเหล่านี้มีความสามารถต่ำกว่าเกณฑ์อย่างเห็นได้ชัดเจนตั้งแต่วัยอนุบาล มักไม่มีอาการแสดงทาง

ร่างกาย ทางบุคลิกภาพ หรือทางพฤติกรรมใดโดยเฉพาะ ที่บ่งบอกถึงความบกพร่องทางสติปัญญา ยกเว้นกลุ่มอาการที่มีลักษณะพิเศษทางรูปร่างหน้าตาปรากฏให้เห็น จะทำให้สามารถวินิจฉัยได้ตั้งแต่แรกเกิด หรือในวัยทารก เด็กในกลุ่มนี้สามารถพัฒนาทักษะด้านสังคม และการสื่อความหมายได้เหมือนเด็กทั่วไป แต่มักมีความบกพร่องด้านประสาทสัมผัส และการเคลื่อนไหว สามารถเรียนรู้ได้ (educable) ทักษะทางวิชาการมักเป็นปัญหาสำคัญที่พบในวัยเรียน แต่ก็สามารถเรียนจนจบชั้นประถมศึกษาได้ สามารถฝึกทักษะด้านสังคมและอาชีพพอที่จะเลี้ยงตัวเองได้ เป็นแรงงานที่ไม่ต้องใช้ทักษะฝีมือ หรือกึ่งใช้ฝีมือ แต่อาจต้องการคำแนะนำ และการช่วยเหลือบ้างเมื่อประสบความเครียด

2. ระดับปานกลาง (Moderate Mental Retardation) มีระดับไอคิวอยู่ในช่วง 35-49 ในช่วงขวบปีแรก มักจะมีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวปกติ แต่พัฒนาการด้านภาษา และด้านการพูดจะล่าช้า ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนในช่วงวัยเตาะแตะ การศึกษาหลังจากระดับชั้นประถมต้น มักไม่ค่อยพัฒนาสามารถฝึกอบรมได้ (trainable) ในทักษะการช่วยเหลือดูแลตนเอง เรียนรู้ที่จะเดินทางได้ด้วยตนเองในสถานที่ที่คุ้นเคย และฝึกอาชีพได้บ้าง สามารถทำงานที่ไม่ต้องใช้ทักษะฝีมือ แต่ควรอยู่ภายใต้การกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

3. ระดับรุนแรง (Severe Mental Retardation) มีระดับไอคิวอยู่ในช่วง 20-34 มักจะพบทักษะทางการเคลื่อนไหวล่าช้าอย่างชัดเจน ด้านภาษาพัฒนาเล็กน้อย ทักษะการสื่อความหมายมีเพียงเล็กน้อยหรือไม่มี พอจะฝึกฝนทักษะการดูแลตนเองเบื้องต้นได้บ้าง แต่น้อย ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมภายใต้การควบคุมดูแลอย่างเต็มที่ การทำงานต้องการโปรแกรมในชุมชน หรือการให้ความช่วยเหลือที่พิเศษเป็นการเฉพาะ

4. ระดับรุนแรงมาก (Profound Mental Retardation) มีระดับไอคิวต่ำกว่า 20 มีพัฒนาการล่าช้าอย่างชัดเจนในทุก ๆ ด้าน มักมีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว และฝึกการช่วยเหลือตนเองได้บ้าง มีขีดจำกัดในการเข้าใจและการใช้ภาษาอย่างมาก ต้องการความช่วยเหลือ ดูแลอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา

1.4 สาเหตุของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

ส่วนใหญ่ไม่สามารถระบุสาเหตุที่ชัดเจนได้ (ร้อยละ 30-50) มักเกิดจากหลายสาเหตุเป็นปัจจัยร่วมกัน ทั้งปัจจัยทางชีวภาพ และปัจจัยทางจิตสังคม ปัจจัยทางชีวภาพเป็นสาเหตุได้ตั้งแต่ขณะตั้งครรภ์ ขณะคลอด และหลังคลอด มักพบมีความผิดปกติอื่นร่วมด้วย สาเหตุ ได้แก่ (ทวิคัทลี สิริรัตน์เรขา, 2565)

- โรคทางพันธุกรรม
- การติดเชื้อ
- การได้รับสารพิษ
- การขาดออกซิเจน
- การขาดสารอาหาร
- การเกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ

ปัจจัยทางจิตสังคม เช่น ขาดการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ถูกทอดทิ้ง ครอบครัวแตกแยก ฐานะยากจน อยู่ในภาวะแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ขาดความกระตือรือร้น ขาดแรงจูงใจที่ดี

นอกจากนี้ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2558) ได้แบ่งสาเหตุของภาวะบกพร่องทางสติปัญญาได้ดังนี้

1. ความผิดปกติของยีน ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาอาจมีสาเหตุมาจากยีนทางพันธุกรรมที่ผิดปกติจากพ่อแม่ ผิดปกติเมื่อยีนมาผสมกัน หรือปัญหาทางยีนอื่น ๆ ตัวอย่างได้แก่ ดาวน์ซินโดรม ไคลน์เฟลเตอร์ซินโดรม (Klinefelter's Syndrome) และฟีนิลเคโทนูเรีย (Phenylketonuria: PKU) เกือบจะทั้งหมดของอาการ ทางยีนที่เป็น ผลทำให้บกพร่องทางสติปัญญา ผู้ซึ่งมีอาการดาวน์ซินโดรม หมายถึง โครโมโซมคู่ที่ 21 ผิดปกติ เกินมา 1 คู่ มักจะมีน้ำหนักลด คางสั้นกว่าในวัยเดียวกัน มักจะมีความแข็งแรงของกล้ามเนื้อลดลง (Hypotonia)

2. ปัญหาช่วงตั้งครรภ์และคลอด ภาวะที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถมีผลมาจากการที่ทารกไม่ได้มีพัฒนาการมาอย่าง ถูกต้อง เช่น อาจจะมีปัญหาที่การแบ่งตัวของเซลล์ขณะที่เป็นไข่อ่อนหรือตัวอ่อนเจริญเติบโต การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หรือการติดเชื้อหัดเยอรมันก็เป็นสาเหตุให้เป็นเด็กบกพร่องทางสติปัญญาได้ เช่นเดียวกัน ระหว่างการทำคลอดและคลอด เด็กอาจจะมีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาได้ ถ้าไม่ได้รับออกซิเจนไปเลี้ยงสมองเพียงพอ

3. ความผิดปกติทางสมอง หรือสมองถูกทำลาย

3.1 การผิดปกติทางสมองอาจเกิดจากการติดเชื้อ เด็กที่ติดเชื้ออันจะนำไปสู่ภาวะปัญญาอ่อน อาจเกิดในระยะอยู่ในครรภ์ของแม่ หรือภายหลังคลอดแล้ว เช่น ติดเชื้อหัดเยอรมัน ชิฟิลิส

3.2 การได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อม เช่น ได้รับรังสี สารพิษ ภาวะทุพโภชนาการ คลอดก่อนกำหนด คลอดหลังจากกำหนด หรือได้รับอุบัติเหตุจากการคลอด

3.3 สมอฆาตออกซิเจน เป็นสาเหตุของภาวะบกพร่องทางสติปัญญาได้

ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาอาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ ได้แก่ ยีนทางพันธุกรรมที่ผิดปกติจากพ่อแม่ ผิดปกติเมื่อยีนมาผสมกัน หรือปัญหาทางยีนอื่น ๆ ปัญหาช่วงตั้งครรภ์และคลอด ภาวะที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถมีผลมาจากการที่ทารกไม่ได้มีพัฒนาการมาอย่างถูกต้อง เช่น อาจจะมีปัญหาที่การแบ่งตัวของเซลล์ขณะที่เป็นไข่อ่อนหรือตัวอ่อนเจริญเติบโต การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หรือการติดเชื้อหัดเยอรมัน เป็นสาเหตุให้บกพร่องทางสติปัญญาได้เช่นกัน ระหว่างการทำคลอดและคลอด ความผิดปกติทางสมอง หรือสมองถูกทำลาย ซึ่งการผิดปกติทางสมองอาจเกิดจากการติดเชื้อ เด็กที่ติดเชื้ออันจะนำไปสู่ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา การได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อม เช่น ได้รับรังสี สารพิษ ภาวะทุพโภชนาการ คลอดก่อนกำหนด คลอดหลังจากกำหนด หรือได้รับอุบัติเหตุจากการคลอด สมอฆาตออกซิเจนก็เป็นสาเหตุของภาวะบกพร่องทางสติปัญญาได้

1.5 หลักการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์ (2539 อ้างอิงใน สุทธิรัตน์ เพชรทิม, 2552) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำเป็นต้องมีวิธีสอนที่แตกต่างไปจากการสอนปกติ เพื่อสนองความต้องการพิเศษของเด็กเหล่านี้ ซึ่งมีหลักการสอนดังนี้

1. ครูต้องคำนึงถึงความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพราะนักเรียนจะเรียนรู้ได้ช้ากว่าคนปกติ ก่อนทำการสอนสิ่งใด ครูจะต้องเตรียมความพร้อม เมื่อนักเรียนมีความพร้อมแล้ว ครูจึงจะทำการสอนวิชานั้น ๆ

2. ต้องสอนตามความสามารถ และความต้องการของนักเรียนแต่ละคน โดยจัดสภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและลักษณะของนักเรียนคนนั้น ๆ

3. สอนตามระดับสติปัญญา เพราะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าเด็กทั่วไปที่มีอายุเท่ากัน

4. ยอมรับความสามารถและพยายามส่งเสริมความสามารถของนักเรียน
อย่าตามใจ หรือคอยช่วยเหลือมากเกินไป

5. พยายามฝึกให้นักเรียนช่วยตัวเองให้มากที่สุด จะเป็นการช่วยให้นักเรียนได้
พัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้น และแบ่งเบาภาระจากผู้เลี้ยงดู

6. สอนตามการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) โดยการแบ่งงานเป็นขั้นตอน
ย่อย หลาย ๆ ขั้นตอนเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เพื่อไม่ให้เด็กสับสน และเพื่อให้นักเรียนได้
มีโอกาสประสบความสำเร็จในงาน ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้กับตัวนักเรียนเอง

7. ใช้หลักการสอนแบบ 3 R's คือ

Repetition คือ การสอนซ้ำ ให้เวลาแก่เด็กมากกว่าปกติ ใช้วิธีการสอน
หลายวิธีในเนื้อหาเดิม

Relaxation คือ การสอนแบบไม่ตึงเครียด ไม่สอนเนื้อหาวิชาเดียวกันเกิน
15 นาที ควรเปลี่ยนกิจกรรมการสอน วิชาการเป็นการเล่น ร้องเพลง ดนตรี หรือเล่นนิทาน

Routine คือ สอนให้เป็นกิจวัตร คือ เป็นกิจกรรมที่จะต้องทำอย่างเป็น
ประจำสม่ำเสมอในแต่ละวัน การสอนโดยแบ่งหมู่ตามตารางสอน สามารถทำได้ดีในกรณีที่
นักเรียนมีระดับสติปัญญาและทักษะการปรับตัวใกล้เคียงกัน

8. เมื่อฝึกนักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ต้องพยายามแทรกการฝึกด้านอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้อง

9. ต้องช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง นักเรียนทุกคนจะเรียน
ได้ดี เมื่อมีความรู้สึกประสบความสำเร็จ

10. สอนทีละขั้นจากสิ่งใกล้ตัวไปหาสิ่งไกลตัว หรือจากง่ายไปหายาก เพื่อไม่ให้
เด็กสับสนงานอย่างที่ได้ฝึกปกติในวัยเดียวกันเห็นว่าง่าย แต่เด็กเหล่านี้อาจสับสนไม่เข้าใจ

11. สอนโดยการกระทำจริง

12. สอนสิ่งที่มีความหมายสำหรับนักเรียน และสามารถนำไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้

13. ต้องพยายามจัดการสอนให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ได้มีประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อฝึกให้นักเรียนหัดคิด และฝึกการถ้อยแถลงการเรียนรู้อย่าง

14. สอนโดยใช้ของจริง และอุปกรณ์ประกอบทุกครั้ง ต้องให้เวลานักเรียนมากพอสมควรในการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมหนึ่ง

15. การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต้องอาศัยแรงจูงใจภายในตัวนักเรียนเอง

16. มีการประเมินผลความก้าวหน้าเด็กอยู่ตลอดเวลา

17. ครูจะต้องมีความเชื่อว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสามารถและศักยภาพในตนเอง สามารถเกี่ยยงตนให้ดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีคุณค่า มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพได้ทุกคน

18. การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นอกจากการสอนด้านวิชาการแล้ว ต้องคำนึงถึงการส่งเสริมพฤติกรรมปรับตัว ปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ส่งเสริมพัฒนาการ ทางด้านอารมณ์ ภาษา และพัฒนาบุคลิกภาพไปพร้อม ๆ กัน เนื่องจากสิ่งเหล่านี้ เป็นปัจจัยที่จะทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

19. การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ต้องพยายามให้นักเรียนลดการพึ่งพาบุคคลอื่นลง (stop to Independence) สอนทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและแสวงหาการทำงานในอนาคต

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนการสอนให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้น ครูผู้สอนจะต้องใช้วิธีสอนหลากหลายและเลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมให้ได้ลงมือปฏิบัติจริงโดยให้เวลากับเด็กไม่บังคับเด็กเพื่อให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง เพื่อให้เด็กสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ และฝึกฝนทักษะเพื่อนำไปต่อยอดการทำงานในอนาคต

1.6 แนวทางการบำบัดรักษา

แนวทางในการบำบัดรักษา เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีหลายแนวทางด้วยกัน ดังนี้ (สถาบันราชานุกูล, 2557)

1. การส่งเสริมศักยภาพครอบครัว

ครอบครัวเข้มแข็ง คือพลังแห่งความสำเร็จ ครอบครัวควรมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการดูแล เห็นความสำคัญของการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ให้คำปรึกษาสำหรับครอบครัว เพื่อ ลดความเครียดของครอบครัว ให้ข้อมูลและทางเลือกต่าง ๆ ในการตัดสินใจ และให้กำลังใจ

2. การส่งเสริมพัฒนาการ (Early Intervention)

ควรจัดโปรแกรมการฝึกทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการทุก ๆ ด้าน ทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่พัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยในทุก ๆ ด้าน เด็กที่ได้รับการฝึกแต่เยาว์วัย จะสามารถเรียนรู้ได้ดีกว่าการฝึกเมื่อโตแล้ว

3. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์

มักมีความต้องการแตกต่างกันตามสภาพปัญหา และความจำเป็นของเด็กแต่ละคนที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางช่วยเหลือเฉพาะทาง ในพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

- กายภาพบำบัด (Physical Therapy) เน้นพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อ มัดใหญ่ การเคลื่อนไหว แก้ไขการเดิน และลดการเกร็งตัวของกล้ามเนื้อ
- กิจกรรมบำบัด (Occupational Therapy) เน้นพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก การหยิบจับ สมาธิ และการรับรู้สัมผัส
- แก้ไขการพูด (Speech Therapy) เน้นพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสาร
- ฝึกทักษะในชีวิตประจำวัน (Activity of Daily Living Training) เน้นพัฒนาการด้านสังคม และการดูแลตนเองในชีวิตประจำวัน

4. การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการศึกษา

ส่งเสริมการจัดการเรียนรวมให้มากที่สุด โดยทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP – Individualized Educational Program) การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จำเป็นต้องออกแบบการสอนให้เหมาะสมกับจุดเด่น จุดด้อย และความสนใจของเด็กแต่ละคน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ง่ายไม่สับสน มุ่งหมายที่จะให้เด็กสามารถนำทักษะที่ได้จากชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตจริง ๆ นอกห้องเรียน ข้อสำคัญคือควรให้เด็กมีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเด็กปกติ

5. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม

คือ การส่งเสริมให้เด็กสามารถใช้ชีวิตในสังคม และชุมชนได้ปกติ ตามศักยภาพ โดยการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างเท่าเทียม เพื่อลดความรู้สึกแปลก

แยกจากสังคม สามารถดำรงชีวิตตามปกติในสังคมได้ มีความนับถือตนเองสูงขึ้น และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาทักษะด้านอื่นต่อไป

6. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ

การเตรียมพร้อมด้านอาชีพ ได้แก่ การฝึกทักษะพื้นฐานทางอาชีพเฉพาะด้าน และฝึกลักษณะนิสัยในการทำงานที่เหมาะสม เช่น การตรงต่อเวลา รู้จักรับคำสั่ง สามารถปฏิบัติตนต่อผู้ร่วมงานอย่างเหมาะสม และเข้าใจมารยาททางสังคม

7. การใช้จ่าย

การใช้จ่าย ไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อทำให้ความบกพร่องทางสติปัญญาหายไป หรือช่วยให้สมองดีขึ้น แต่ใช้เพื่อบรรเทาความรุนแรงของปัญหา หรืออาการที่เกิดร่วมด้วย เช่น ลมชัก พฤติกรรมรุนแรง ปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านสมาธิ เป็นต้น

1.7 ความสามารถของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ ตามศักยภาพและระดับความบกพร่องของเขา โดยแบ่งตามระดับดังนี้ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2558)

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับน้อย (Mild Mental Retardation)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย มีระดับเชาวน์ปัญญา ระหว่าง 50-70 หรือ 75 มีความสามารถสูงสุดเทียบเท่ากับเด็กปกติอายุไม่เกิน 10 ปี ไม่อาจสังเกตได้ชัดเจนกว่ามีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา มีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวช้า พูดช้า ช่วยเหลือตัวเองได้ดี ฝึกทักษะได้ ปฏิบัติ ตามคำสั่ง คำแนะนำได้ เขียนได้แต่ค่อนข้างช้า สามารถฝึกหัดด้านอาชีพ ต้องได้รับการแนะนำสั่งสอน อย่างเหมาะสม จึงจะสามารถกระทำหรือเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ พบประมาณร้อยละ 70 ถึงร้อยละ 90 ของประชากรบกพร่องทางสติปัญญา มีพฤติกรรมปรับตัว ได้แก่ ทักษะในการสื่อความหมาย ทักษะในการช่วยตัวเอง ทักษะในการเข้ากับเพื่อน และระดับความสามารถในการเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กในวัยเดียวกัน พบน้อยกว่าร้อยละ 50 ของผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาทั้งหมด ในระดับเชาวน์ปัญญานี้มีปัญหาทางการพูดแต่เป็นปัญหาที่ไม่รุนแรงนัก ปัญหาเริ่มพูดช้าเป็นปัญหาที่พบได้มากที่สุด โดยจะพูดคำแรกได้เมื่ออายุประมาณ 12 - 18 เดือน และเริ่มพูดเป็นประโยคได้ เมื่ออายุประมาณ 18 - 19 เดือน นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่เกิดร่วมคือ พูดไม่ชัด เสียงผิดปกติและพูดติดอ่าง แต่ไม่ค่อยพบว่าเด็กมี ปัญหาพูดไม่ได้

แม้มีความล่าช้าในการใช้ภาษาแต่สามารถใช้ภาษาในการสนทนาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันได้ มีความสามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ เมื่ออายุเกิน 21 ปี สามารถฝึกฝนให้ทำงานประกอบ อาชีพต่าง ๆ เช่น งานเกษตร งานรับจ้างขายของ บริการอาหาร ทำความสะอาด ซักรีด และงานช่างง่าย ๆ ได้ เช่น การเลื่อยไม้ ตอกตะปู ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมได้ แต่อาจมีปัญหาทางอารมณ์ เช่น นั่งเฉยๆ ไม่สนใจคำพูดของครู การถอนผม หรือ กระที่บเท้า และขาดวุฒิภาวะทางสังคม เช่น การเล่น อวัยวะเพศ การส่งเสียงดังในเวลาที่ครูพูด เป็นต้น

เด็กกลุ่มนี้ควรได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพื่อให้พัฒนาไปได้เต็มความสามารถ ให้มีความสามารถในการเรียนรู้ต่าง ๆ พัฒนาไปตามลำดับขั้นตอนเหมือนเด็กทั่วไป แตกต่างกันเพียงว่าต้องใช้เวลามากกว่า เพราะการจำช่วงความสนใจ และความจำระยะสั้นน้อยกว่าเด็กปกติ มีความบกพร่องด้านการเรียน ทั้งการอ่านและคณิตศาสตร์ ครูจึงควรปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับความสามารถและเป็นประโยชน์กับเด็กอย่างแท้จริง

2. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง (Moderate Mental Retardation)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง มีระดับเชาวน์ปัญญา ระหว่าง 35 - 49 มีความสามารถสูงสุดเทียบเท่ากับเด็กปกติที่อายุไม่เกิน 7 ปี หัดพูดช้า สามารถฝึกให้ดูแลตนเองได้ สื่อ ความหมายง่าย ๆ ได้ อ่านเขียนได้บ้าง ทำเลขง่าย ๆ ได้ สามารถจะฝึกอาชีพที่ไม่ต้องใช้ฝีมือหรือมี รายละเอียดมากนัก ต้องการคำแนะนำสำหรับการดำรงชีวิตพบประมาณร้อยละ 6 ถึงร้อยละ 21 ของ ประชากรปัญญาอ่อนมีปัญหาในการทำงานของกล้ามเนื้อ ทั้งกล้ามเนื้อมัดใหญ่ (แขน ขา) และกล้ามเนื้อ มัดเล็ก (นิ้วมือ) ตลอดจนมีปัญหาในการทำงานประสานกัน ระหว่างมือกับสายตา มีปัญหาในการช่วยเหลือตนเอง สามารถเรียนจบได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นอย่างสูง ซึ่งสังเกตได้ง่ายกว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา น้อย หน้าตาบ่งถึงความผิดปกติและมักมีความบกพร่องทางกาย แทรกซ้อนอยู่บ้าง การพัฒนาของประสาทและกล้ามเนื้อช้ากว่าเด็กทั่วไป มีความล่าช้าในการคว้า คลาน ยืน เดิน พุด ซึ่งสามารถ เห็นได้ชัดในวัยเด็ก โดยทั่วไปเริ่มพูดได้ในวัยเด็ก ตอนต้น ฉะนั้นในช่วงวัยก่อนเรียนเด็กกลุ่มนี้สามารถเรียน และพูดสื่อความหมายได้ สามารถฝึกฝนการช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันได้ดีพอใช้ เขียนค่าง่าย ๆ ได้ เช่น สุขภาพดี สุขภาพดี อ่านป้ายรถประจำทางได้ เดินทางไปกลับบ้านหรือสถานที่ทำงานได้ นับเลขหรือบวกเลขง่าย ๆ ได้ แต่ต้องอยู่ในความควบคุมของครู

การจัดการศึกษาของเด็กกลุ่มนี้ ช่วงต้นของระยะปฐมวัยและช่วงปฐมวัย ควรเน้นการพัฒนาด้านภาษา ได้แก่ ความเข้าใจและการใช้ภาษา รวมทั้งความรู้ความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และสัมพันธ์กับเด็ก เช่น บุคคลในครอบครัว เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน สถานที่นอกบ้าน ทักษะการดำรงชีวิต ประจำวัน เป็นต้น การฝึกฝนดังกล่าวต้องเน้นมากกว่าปกติ นอกจากนี้ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น นักแก้ไขการพูด นักกายภาพบำบัด ช่วงวัยเรียนจนถึงวัยรุ่นควรเน้นวิชาการให้น้อยลงกว่าเด็กปกติ เน้นวิชาการที่จะช่วยให้เด็กมีทักษะ เพียงพอในการพึ่งตนเองได้ในการทำงานและการสังคม หลักสูตรสำหรับเด็กควรเน้นใน 2 ด้าน คือ ด้านทักษะการช่วยเหลือตนเอง (Self-Help Skills) เช่น การอาบน้ำ การรับประทานอาหาร การแต่งตัว การใช้ห้องต่าง ๆ ภายในบ้านและอาคาร การใช้สิ่งของเครื่องใช้ เป็นต้น อีกด้านหนึ่งคือด้านทักษะทางอาชีพ ส่วนมากต้องเน้นทักษะการทำงานในบ้าน ในโรงงานหรือสถานที่ฝึกงานเพื่อเตรียมเด็กสำหรับการทำงานใน สังคมต่อไป

3. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรง (Severe Mental Retardation)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรง มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า 20-25 ถึง 35-40 พูดไม่ได้ พัฒนาการทางภาษาอยู่ในขั้นอ้อแอ้ ใช้ท่าทางและเสียงอู้อา ในการสื่อความหมาย ความสามารถไม่เกินเด็กอายุ 2-3 ปี จัดเป็นกลุ่มที่มีความบกพร่องทางปัญญาในระดับรุนแรง มีการ แสดงออกทางหน้าตาอย่างชัดเจนและมักมีความบกพร่องทางกายร่วมด้วย พัฒนาการทางกายและภาษาล่าช้า ไม่สามารถเรียนหนังสือได้ ในวัยเด็กอาจพูดได้เป็นคำ ๆ พอสื่อความหมายได้ ทำกิจวัตรประจำวันง่าย ๆ ได้ เช่น กินข้าวเอง ยกแก้วน้ำดื่มเอง ช่วยงานบ้านได้บ้างเช่นกวาดบ้าน หิ้วของ แต่ต้องมีผู้ดูแลอย่าง ใกล้ชิดและให้คำแนะนำตลอดเวลา บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงเรียนรู้ทักษะใหม่ได้ยาก มีปัญหาในการนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในสถานการณ์อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านการสื่อความหมาย

4. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงมาก (Profound Mental Retardation)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงมาก มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า 25 ลงมา มีวุฒิภาวะและพัฒนาการที่ล่าช้ามาก โตตอบเบื่องต้นทางอารมณ์ได้เล็กน้อย ไม่สามารถฝึกรอบรมให้ทำสิ่งต่าง ๆ ได้ จึงต้องการการดูแลปกป้องตลอดเวลา

ปัญญาอ่อนระดับรุนแรงและรุนแรงมาก รวมกันพบประมาณร้อยละ 4 ของประชากรปัญญาอ่อน โดยทั่วไปเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับรุนแรงมาก มีลักษณะดังนี้

1. มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ส่วนมากเด็กกลุ่มนี้เดินไม่ได้
2. บางรายอาจมีความพิการซ้ำซ้อน เช่นมีความบกพร่องในประสาทการรับรู้พูดไม่ได้ และสมองเป็นอัมพาตเป็นต้น
3. มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างเห็นได้ชัด ที่พบได้บ่อย ๆ คือ การขว้างปาข้าวของ และ ทำร้ายร่างกายผู้อื่น ทำร้ายตนเอง ซึ่งอาจแสดงโดยการโขกศีรษะ กัดมือ หรือแขนตนเอง เป็นต้น หรือมี พฤติกรรมที่ไร้ความหมาย เช่น โยกตัวไปมาตลอดเวลา หรือโบกมือไปมาเป็นต้น การจัดการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มนี้ควรเน้นทักษะพื้นฐานสำหรับการอยู่รอด และทักษะพื้นฐานในการช่วยเหลือตนเอง ขอบข่าย ทักษะที่ควรฝึกได้แก่ การกระตุ้นประสาทสัมผัส การพัฒนาประสาทสัมผัส และการบูรณาการประสาทสัมผัสทางด้านร่างกาย การช่วยเหลือตนเอง ภาษาและการตอบสนอง นอกจากนี้ต้องฝึกเรื่องการปรับ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมด้วย เช่น นั่งโยกตัว กัดตา ใช้ส้อมไม่ถูกต้อง เป็นต้น ในวัยเรียนจะมีทักษะการช่วยเหลือตัวเอง และการสื่อความหมายดีขึ้น ถ้าได้รับการฝึกอบรมและสอนด้วยวิธีที่เหมาะสม ในวัยผู้ใหญ่ส่วนมากยังช่วยเหลือตนเองได้น้อย ยังต้องการที่เลี้ยงคอยดูแล เพราะมักมีความพิการทางร่างกายร่วมด้วย สามารถทำงานต่าง ๆ ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดในโรงงานในอารักขาได้

ตาราง 1 สรุปความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

อายุ ระดับปัญญาอ่อน	ปฐมวัย (0 – 5 ขวบ) วุฒิภาวะและ พัฒนาการ	วัยเรียน (6 – 21 ปี) การศึกษา	วัยผู้ใหญ่ (21 ปี ขึ้นไป) สังคมและอาชีพ
ขั้นเล็กน้อย (Mild)	สามารถพัฒนาทักษะในการสื่อสารความหมาย และ ทักษะทางสังคมได้ ยังไม่สามารถสังเกตความแตกต่างจากเด็กปกติได้ มากนักจนกว่าเด็กจะโตขึ้น	สามารถเรียนหนังสือได้สูงสุดประมาณชั้นประถมปีที่ 6 เมื่อเด็กมีอายุในวัยรุ่นไม่สามารถเรียนวิชาสามัญได้เท่าเทียมกับเด็กปกติ ควรได้รับการศึกษาที่จัดเฉพาะเด็กประเภทนี้	สามารถประกอบอาชีพและอยู่ในสังคมได้ หากได้รับการศึกษา และการฝึกอาชีพอย่างเพียงพอ ต้องการการดูแลและเอาใจใส่จากผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ เมื่อมีปัญหาทางสังคม และเศรษฐกิจ

ตาราง 1 (ต่อ)

อายุ ระดับปัญญาอ่อน	ปฐมวัย (0 – 5 ขวบ) วุฒิภาวะและ พัฒนาการ	วัยเรียน (6 – 21 ปี) การศึกษา	วัยผู้ใหญ่ (21 ปี ขึ้นไป) สังคมและอาชีพ
ขั้นปานกลาง (Moderate)	สามารถพูดได้ พอสื่อสาร กับผู้อื่นได้ มีพัฒนาการช้า พอช่วย ตัวเองได้ ต้องการ ควบคุมดูแลจากผู้ใกล้ชิด	สามารถเรียนหนังสือได้ ถึงประมาณชั้นประถม ปีที่ 4 เมื่ออายุถึงวัยรุ่น หากได้รับการศึกษาที่ เหมาะสม	สามารถทำงานที่ไม่ ต้อง ใช้ทักษะมากนัก (Unskilled, Semi-Skill) ต้องการการดูแล เอาใจใส่ จากผู้ใกล้ชิด
ขั้นรุนแรง (Severe)	มีปัญหาในการ เคลื่อนไหว พูดไม่ค่อยได้ หรือพูดไม่ได้ เลย ช่วย ตัวเองไม่ได้	เรียนหนังสือไม่ได้ สอน ให้พูดได้บ้าง ฝึกเกี่ยวกับ สุขภาพอนามัย ได้บ้าง	ต้องการการดูแลเอาใจ ใส่ จากผู้ใกล้ชิด ช่วยตัวเองได้ บ้างแต่น้อย
ขั้นรุนแรงมาก (Profound)	ช่วยตัวเองไม่ได้ มี ความสามารถน้อยที่สุด ต้องได้รับการดูแลจาก แพทย์	ฝึกให้ช่วยตัวเองได้บ้าง แต่ไม่ค่อยได้ผลมากนัก	ช่วยตัวเองไม่ได้ ต้องอยู่ใต้ การควบคุมดูแล อย่าง ใกล้ชิด

ที่มา: ผดุง อารยะวิญญู, (2542 อ้างอิงใน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2558)

ดังนั้น สรุปได้ว่า ความสามารถของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญาในแต่ละระดับ นอกเหนือจะแตกต่างที่ระดับของสติปัญญาที่ทำให้ความสามารถแตกต่างกันแล้ว มีระดับของ อายุเข้ามาเกี่ยวข้อง เมื่อมีอายุที่มากขึ้น พัฒนาการของร่างกาย สติปัญญา จะพัฒนาขึ้น ตามลำดับ สำหรับในนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย สามารถพัฒนา ทักษะงานอาชีพได้ต่อไปในอนาคต โดยเป็นภาระของผู้ดูแลน้อยที่สุด ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัย จึงเลือกใช้กลุ่มบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย เนื่องจากนักเรียนสามารถประกอบอาชีพ และอยู่ในสังคมได้ หากได้รับการศึกษาและการฝึกอาชีพอย่างเพียงพอ

แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมงานอาชีพสำหรับเด็กพิเศษ

2.1 ความหมายของการศึกษาด้านอาชีพ (Career Education)

สวัสดิ์ อุดมโกชน (2532 อ้างอิงใน อัญชลี สารรัตน์ และคณะ, 2558) ได้ให้ความหมายการศึกษาด้านอาชีพไว้ว่า การนำความรู้เรื่องอาชีพ หรือการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพมาบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษา โดยมีหลักการว่า อาชีพทั้งหลายควรให้ ผู้เรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา ได้รับความรู้และปลูกจิตสำนึก ในเรื่องอาชีพ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีต่ออาชีพทุกประเภท ผู้เรียนจะได้พิจารณาตนเอง ในแง่ความสนใจ ความถนัด ค่านิยม อันเป็นการมองตนเองตามสภาพความเป็นจริง ยอมรับ ในความสามารถและขีดความสามารถของตนเองได้อย่างฉลาด การศึกษาอาชีพให้ทั้งความรู้ เรื่องอาชีพและข้อมูลหรือข้อสนเทศทางอาชีพ แหล่งค้นคว้าทางอาชีพ ตลอดจนแนวโน้มของ อาชีพ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน โดยแบ่งขั้นตอนการจัดการศึกษาอาชีพ ดังนี้

1. ระดับอนุบาลถึงประถมศึกษา ควรให้ความรู้เรื่องอาชีพในแง่ความตระหนัก หรือการรู้จักอาชีพ (Career Awareness) เช่น รู้จักโลกของอาชีพที่ใกล้ตัว ความสำคัญของ อาชีพต่อสังคม
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ในตนเอง เช่น ความชอบ ความถนัด หรือความสนใจหรือความต้องการต่องานอาชีพ เข้าใจ ความสามารถทักษะจุดเด่น ข้อมูลทางอาชีพมีการสำรวจความถนัดในอาชีพ (Career Exploration) ในงานอาชีพที่โรงเรียนเปิดสอนหรือตนเองเลือก
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นขั้นเตรียมตัวออกไปประกอบอาชีพ หรือ เข้าสู่อาชีพ (Career Parathion and Specialization) คือ เลือกศึกษาเฉพาะกลุ่มวิชา (Cluster) หรือรายวิชาที่ตนเองได้สำรวจแล้วในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อให้ได้ความลึกของวิชาชีพ จนถึงขั้นเกิดความเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถและทักษะในวิชาชีพของตนอย่างเพียงพอ ต่อการประกอบอาชีพของตน

จินดารัตน์ โพธิ์นอก (2558) คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ร่วมสมัย สำนักงานราชบัณฑิตยสภา อธิบายว่า อาชีพศึกษา (career education) หมายถึง การศึกษาที่จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับโลกงานอาชีพ เห็นคุณค่าของงานอาชีพ และ การประกอบอาชีพสุจริต ได้ฝึกทักษะและนิสัยที่ดีในการทำงาน รวมทั้งการคิดสร้างสรรค์งาน อาชีพใหม่ อาชีพศึกษาเป็นการจัดสอนและฝึกทักษะการอาชีพโดยเน้นความรู้ทฤษฎี หลักการ และการปฏิบัติจริง (hands-on training) เพื่อให้มีความรู้ และทักษะที่จำเป็น สามารถเริ่มต้น ประกอบอาชีพด้วยตนเองหรือรับจ้างทำงานกับผู้อื่น ในสถานประกอบการอื่น ๆ ได้

อาชีพศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา เป็นการจัดสอนรวมไปกับกลุ่มสาระ มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นและทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น มีการจัดสอนสาระวิชาสามัญที่จำเป็น พัฒนาเจตคติ คุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน และมุ่งเน้นการฝึกทักษะในการทำงาน เพื่อให้มีความรู้ มีทักษะขั้นต่อยอดอาชีพ ความสามารถตัดสินใจ แก้ปัญหาที่เกิดในระหว่างทำงานจริงได้ ส่วนบุคคลบางกลุ่ม อาทิ ผู้ด้อยโอกาส ยากไร้ และพิการ มีการจัดอาชีพศึกษา โดยการให้ความรู้ ทักษะสำหรับอาชีพที่เหมาะสมกับข้อจำกัดของแต่ละบุคคล สร้างเจตคติที่ถูกต้อง เพื่อให้โอกาสกลุ่มบุคคลเหล่านั้นได้ใช้ความรู้ความสามารถตามศักยภาพที่มี ประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ ดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างเหมาะสมด้วย นอกจากนี้ อาชีพศึกษาประกอบด้วย กระบวนการ ๔ เรื่อง คือ การสร้างความตระหนักในงานอาชีพ ความรู้เบื้องต้น และการสำรวจเจาะลึกเกี่ยวกับโลกของงานอาชีพ การจำแนกอาชีพ และการเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ

วสพร นิชรัตน์, พนิต เข้มทอง และปัทมาวดี เล่ห์มงคล (2562) กล่าวว่า การศึกษาเพื่ออาชีพ (Career Education) ถือกำเนิดขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ซึ่งเป็นปีแห่งการปฏิรูปการศึกษา ถือเป็น ความรู้เรื่องอาชีพตามหลักสูตรการศึกษาที่สำคัญสำหรับทุกคน สืบเนื่องจากเดิมประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพ เกษตรกรรมขาดการวางแผนด้านพื้นฐานอาชีพ และเมื่อเทคโนโลยีเริ่มมีบทบาทมากขึ้นจึงทำให้เกิดภาวะการขาดแคลนกำลังคนเข้า สู่ตลาดแรงงาน ดังนั้นการศึกษาเพื่ออาชีพจึงเกิดขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายหลักในเตรียมพร้อมคนเข้าสู่โลกของงาน ซึ่งเป็นไปตามลำดับ ชั้นเริ่มตั้งแต่การสร้างตระหนักในความสำคัญของอาชีพ การปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องอาชีพตลอดจนส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ ส่วนแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ (Career Education) ซึ่งเป็นการปฏิรูป วิธีการจัดการศึกษาที่สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาสายอาชีพ โดยเริ่มตั้งแต่ระดับอนุบาลและประถมศึกษา ตอนต้น จุดมุ่งหมายหลักคือช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการทำงาน จากนั้นพัฒนาไปสู่ขั้นของการสำรวจอาชีพ (Career Exploration) ความสอดคล้ององในอาชีพ (Career Orientation) และพัฒนาความรู้และทักษะในการทำงานตามสายอาชีพต่าง ๆ ในขั้นของการเตรียมตัวสู่อาชีพ (Career Preparation) (Nemec, 1974 ,Evans and Herr, 1978 อ้างอิงใน วสพร นิชรัตน์, พนิต เข้มทอง และปัทมาวดี เล่ห์มงคล, 2562)

ดังนั้น โดยสรุปแล้ว การศึกษาด้านอาชีพ หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับงานอาชีพให้กับนักเรียนในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ ปลูกฝังทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ตั้งระดับชั้นอนุบาลจนถึงอุดมศึกษา เพื่อให้มี

ความรู้พื้นฐานทางงานอาชีพ และนำไปต่อยอดในอนาคต ส่วนการจัดอาชีพศึกษาสำหรับคนพิการ มีการคำนึงถึงข้อจำกัดของแต่ละบุคคล ฝึกทักษะสำหรับอาชีพที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล เพื่อให้โอกาสคนพิการได้ใช้ความรู้ความสามารถตามศักยภาพ ประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ ดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างเหมาะสม

2.2 การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีอาชีพสำหรับคนพิการ

การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีอาชีพสำหรับคนพิการ หรือการฝึกอาชีพ เป็นบริการหนึ่ง เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะตามความถนัด และความสามารถที่เหมาะสมกับสภาพความพิการ ตลอดจนเป็นการเตรียมความพร้อมแก่คนพิการก่อนออกไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการหรืออาชีพอิสระ โดยดำเนินการให้การศึกษาวิชาชีพในโรงเรียนหรือสถาบันฝึกอาชีพร่วมกับคนทั่วไป และสถานฝึกอาชีพเฉพาะสำหรับคนพิการทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นบริการที่จัดให้คนพิการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการฝึกอาชีพ โดยทั่วไปมักจัดดำเนินการฝึกอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ หลายแบบ คือ (พรจันทร์ เกียรติศิริโรจน์, 2555)

1. วิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เป็นสถาบันการฝึกอาชีพร่วมกับคนปกติทั่วไป เช่น วิทยาลัยสารพัดช่าง โดยให้บริการฝึกอาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์ ช่างกลึงโลหะ ช่างซ่อมวิทยุโทรทัศน์ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างเสริมสวย เป็นต้น
2. ศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการ หน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นสถาบันการฝึกอาชีพเฉพาะสำหรับคนพิการ โดยให้บริการฝึกอาชีพควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทั้งทางการแพทย์ การศึกษาสายสามัญ การฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม และบริการด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น การสงเคราะห์ด้านปัจจัยสี่ นันทนาการ จริยธรรมและศาสนา การจัดหางาน เป็นต้น
3. ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการ จังหวัดนนทบุรี เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินงานในลักษณะโรงงานในอารักขา รับคนพิการที่สำเร็จการฝึกอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเข้าเตรียมความพร้อม ฝึกทักษะ และความชำนาญก่อนเข้าทำงานในสถานประกอบการ โดยคนพิการจะได้รับบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีพควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ การศึกษาอาชีพและสังคม พร้อมทั้งได้รับรายได้จากการทำงานเป็นรายเดือน
4. สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน สังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้บริการฝึกอาชีพร่วมกับคนปกติทั่วไป เพื่อเป็นการยกระดับความรู้ ความสามารถในงานอาชีพ โดยไม่เสีย

ค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการรับบริการ โดยมีวิชาชีพที่จัดฝึกอบรม ได้แก่ ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างคอมพิวเตอร์ ช่างเดินสายไฟในรถยนต์ ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม ช่างสี ช่างกลึง ช่างไม้ ก่อสร้าง ช่างประปาและสุขภัณฑ์ ช่างซ่อมเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ ช่างกล การเกษตร เป็นต้น

กรมแรงงาน (2511 ; อริศรา ฐนุสิงห์, 2539 อ้างอิงใน อัญชลี สารรัตน์ และ คณะ, 2558) มักจัดดำเนินการฝึกอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. การฝึกอาชีพในรูปแบบโรงเรียนอาชีวศึกษา (Vocational School)
2. การฝึกอาชีพในสถาบันฝึกอาชีพ (Institutional Training)
3. การฝึกช่างลูกมือ (Apprenticeship Training)
4. การฝึกอาชีพสถาบันฝึกอาชีพหลักสูตรเร่งรัด (Accelerated Training)

มีการจำแนกประเภทของศูนย์ฝึกอาชีพออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1. ศูนย์ฝึกอาชีพทั่วไป (Central Vocational Training) ฝึกอาชีพแก่เยาวชน และคนงานในหลักสูตรระยะสั้น

2. ศูนย์ฝึกอาชีพเฉพาะอย่าง (Comprehensive Vocational Training Center) ฝึกอาชีพให้แก่เยาวชนในหลักสูตรระยะยาว 2-3 ปี

3. ศูนย์ฝึกอาชีพแก่คนพิการ (Vocational Training Center for physically handicapped)

4. สถาบันฝึกอาชีพ (Institution of Vocational Training) สำหรับฝึกครูฝึกอาชีพของการให้การฝึกอบรมด้านอาชีพที่ผู้เข้าฝึกอบรมนั้นสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้ไปเป็นประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับตัวเองได้ภายในท้องถิ่นของตนเอง

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2556) มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้คนพิการได้รับสิทธิและโอกาสในการฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพที่จะนำไปสู่การจ้างงาน โดยมีการกำหนดสิทธิทางด้านอาชีพ ให้คนพิการเข้ารับฝึกอาชีพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายที่ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นต้น และ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 (5 กุมภาพันธ์ 2551) กำหนดสถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษา เฉพาะความพิการ รวมถึงการให้ บริการฟื้นฟู

สมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด

โดยสรุป การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีอาชีพสำหรับคนพิการ หรือการฝึกอาชีพ มีหลากหลายรูปแบบ เช่น ศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการ โรงเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งกำหนดให้มีการฝึกอาชีพในสถานศึกษาได้ เพื่อให้คนพิการมีทักษะงานอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองและประกอบอาชีพในสังคมได้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการพัฒนางานอาชีพ

ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพที่สำคัญมี 3 ทฤษฎีคือ ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปเปอร์ ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของกินชเบอร์ก และทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของไทด์แมนและโอฮารา (Ginzberg 1951; Super 1957; Tiedman and O'Hara, 1963 อ้างอิงในจารี ทองดำสิง, ม.ป.ป.) มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

2.3.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปเปอร์

ซูเปเปอร์ ได้ศึกษาการเลือกอาชีพและสรุปรวบรวมตั้งเป็น ทฤษฎีการเลือกอาชีพขึ้น โดยใช้ชื่อทฤษฎีว่า “ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ” (theory of vocational development) ซูเปเปอร์ใช้คำว่า “การพัฒนา” ซึ่งรวมถึง ความชอบ การเลือก การพิจารณาตัดสินใจ และการเขาประกอบอาชีพ และเกี่ยวข้องกับ ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ความรู้รากฐานเบื้องต้นของทฤษฎีมีอยู่ 12 ประการ คือ

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (individual differences) เป็นหลักสำคัญทั้งด้านที่เกี่ยวกับการศึกษา และจิตวิทยาทางอาชีพ เพราะบุคคลย่อมแตกต่างกันทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพ ดังนั้น การเลือกอาชีพของบุคคล ควรต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ความสามารถหลาย ๆ อย่างในตัวบุคคล (multipotentiality) บุคคลแต่ละคนมีขีดความสามารถประจำตัวของแต่ละบุคคล ที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในงานอย่างใด อย่างหนึ่งหรือพอใจในงานอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. แบบแผนของความสามารถในอาชีพ (occupational ability patterns) อาชีพแต่ละอาชีพมีแบบแผนของความสามารถเฉพาะของแต่ละอาชีพ เช่น ความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพ นั่นคือ อาชีพหนึ่ง ๆ ก็ต้องการบุคคลที่มีความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพต่างไปจากอีกอาชีพหนึ่ง

4. การเลียนแบบบทบาทของรูปแบบ (identification and role of models) บุคคลส่วนมากจะเลียนแบบบิดามารดาหรือบุคคลอื่น ในด้านการประกอบอาชีพ วัยรุ่นจะสนใจ โดยการเลียนแบบอาชีพจากผู้ใหญ่ ดังนั้น ผู้ใหญ่ควรเป็นรูปแบบที่ดีให้แก่เด็ก

5. ความต่อเนื่องของการตัดสินใจเลือก ต้องจัดให้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง (continuous process) ทั้งนี้ เนื่องจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่บุคคลอาศัยอยู่ หรือทำงานอยู่ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและประสบการณ์ ดังนั้น การเลือกและการตัดสินใจต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง

6. ช่วงของชีวิต (life stage) กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่องตามช่วงชีวิตของบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

6.1 ขั้นของการเจริญเติบโต (growth stage) เริ่มตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 14 เป็นระยะที่เด็กกำลังเจริญเติบโต

6.2 ขั้นของการสำรวจ (exploration stage) ระหว่างอายุ 14-25 ปี เป็นช่วงที่บุคคลพยายามทำความเข้าใจตนเอง ทดลองสวมบทบาทของผู้ใหญ่ เช่น การหาผู้หางานอาชีพ และการหาตำแหน่งในสังคม

6.3 ขั้นของการสร้างหลักฐาน (establishment stage) ระหว่างอายุ 25-45 ปี เป็นช่วงที่บุคคลคิดมีครอบครัว มีบทบาทในสังคม มีอาชีพแน่นอน มีงานทำมั่นคง และมีบ้านอยู่อาศัย

6.4 ขั้นของชีวิตมั่นคง (maintenance stage) ระหว่างอายุ 45-65 ปี เป็นช่วงที่เห็นความสำคัญของครอบครัว พยายามที่จะมีหน้าตา หาความก้าวหน้าในการทำงาน

6.5 ขั้นของความเสื่อม (decline stage) ตั้งแต่อายุ 65 ปีถึงตาย เป็นช่วงที่ทำงานน้อยและ มีความรับผิดชอบน้อย และมีบทบาทในสังคมน้อย

7. แบบแผนของอาชีพ (career patterns) แบบแผนของอาชีพขึ้นอยู่กับระดับสังคม เศรษฐกิจ และโอกาส ได้แก่ ระดับสูงต่ำของอาชีพ ความถี่ในการเปลี่ยนงานอาชีพ บางอย่างทำให้เปลี่ยนงานบ่อย แต่อาชีพบางอย่างไม่ต้องเปลี่ยนงานบ่อย

8. การพัฒนาอาชีพควรได้รับการแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างเหมาะสม โดยการให้ทดลองฝึกงานบางตามโอกาสอันควร

9. การพัฒนาอาชีพเป็นผลของการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม (development of the result of interaction) สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูจากบ้าน การได้รับการศึกษาจากโรงเรียน และจากสังคม ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยประเมิน

แปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและทดลองวางแผนเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจตนเอง ซึ่งเป็นการสร้างความคิดเกี่ยวกับตนเอง เช่น รู้จักความสนใจ รู้จักความถนัด และ ความสามารถของตนเองที่จะเป็นไปได้จริง

10. การเปลี่ยนแปลงในกระบวนการประกอบอาชีพ (the dynamics of career patterns) กระบวนการประกอบอาชีพนี้ ขึ้นอยู่กับระดับสังคม เศรษฐกิจ ของบิดามารดา สถิติปัญญา ความสามารถ และความสนใจ ของบุคคลซึ่งไม่คงที่ เช่นเดียวกับการพัฒนาของบุคคลตามช่วงของการเจริญเติบโต (the growth stage) และระยะต้นของช่วงการสำรวจ (the early exploration stage) บุคคลจะมีความเข้าใจเพียงเล็กน้อยต่อกระบวนการพัฒนาอาชีพ แต่ความเข้าใจอันเล็กน้อยนี้ มีประโยชน์สำหรับกระบวนการประกอบอาชีพ ในช่วงของการเจริญเติบโตระยะสุดท้ายของการสำรวจ (late exploratory stage) การสร้างหลักฐาน (establishment stage) และขั้นของชีวิตที่มั่นคง (maintenance stage)

11. ความพอใจในงานขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล ตำแหน่ง และ บทบาทของบุคคล (job satisfaction: individual differences, status and role) บุคคลจะพึงพอใจในงาน ถ้างานนั้นไปกับวิถีชีวิต ความสามารถ และการได้สวมบทบาทตามบุคคลนั้น ต้องการระดับของความพอใจขึ้นอยู่กับระดับของการพัฒนาความคิดเกี่ยวกับตนเองของบุคคล

12. งานคือวิถีทางของชีวิต (work is a way of life) งานเป็นวิถีทางแห่งชีวิตของบุคคลได้ค้นพบทางออกที่ใช้แสดงความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพ คานิยมของบุคคลนั้น ๆ และความสามารถกระทำได้ตามบทบาทที่บุคคลนั้นเลือกสรรแล้ว

2.3.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ กินชเบอร์ก

แบ่งช่วงการเลือกอาชีพของบุคคลออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะเพ้อฝัน (fantasy period) คือระยะที่เด็กมีอายุ 0-10 ปี เป็นช่วงวัยเด็กตอนต้นถึง 10 ปี เป็นระยะที่เด็กคิดฝันเอาเองว่า โตขึ้นจะประกอบอาชีพอะไร โดยความคิดนี้อาจได้รับอิทธิพลมาจากโทรทัศน์ผู้ปกครอง และสื่อต่าง ๆ เช่น เด็กอาจเพ้อฝันจะเป็นทหาร ตำรวจ แพทย์ พยาบาล วิศวกร โดยที่มีได้คำนึงถึงข้อเท็จจริงว่าจะเป็นไปได้หรือไม่ แต่เป็นสิ่งที่ฝัน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กเอง

2. ระยะการเปลี่ยนแปลง (tentative period) คือระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 11- 17 ปี เป็นระยะเวลาการเลือกอาชีพแต่ก็ยังไม่ตกลงใจแน่นอน เริ่มจากการที่เด็กสังเกต พบว่า มีกิจกรรมบางชนิดที่เขาสนใจ และชอบมากกว่ากิจกรรมอื่น ต่อมาเริ่มรู้สึกว่าเขาทำกิจกรรมที่สนใจได้ดีกว่ากิจกรรมชนิดอื่น การเลือกอาชีพในระยะนี้ การตัดสินใจ

เกี่ยวกับการเลือกที่ยึดองค์ประกอบเกี่ยวกับตนเอง เช่น คำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ ความถนัด ค่านิยมของตนเอง ช่วงนี้แบ่งระยะการเปลี่ยนแปลงออกเป็น 4 ชั้นย่อยคือ

2.1. ชั้นความสนใจ (interest stage) เป็นช่วงของเด็กวัยระหว่างอายุ 11- 12 ปี เด็กจะเลือกอาชีพตามความสนใจ ซึ่งส่วนมากจะสัมพันธ์กับความปรารถนาในระยะ เพื่อฝัน อาจตั้งคำถามว่า สนใจอาชีพอะไร หรืออยากทำงานอะไร

2.2. ชั้นคำนึงถึงความสามารถ (capacity stage) เป็นช่วงของเด็กอายุ ระหว่าง 13-14 ปี จะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถ โดยการประเมินความสามารถ ตนเองว่าสามารถทำอะไรได้ดีกว่าผู้อื่นบ้าง เพราะเริ่มเรียนรู้ว่าการเลือกที่อาศัยความสนใจ อย่างเดียวอาจผิดพลาดได้

2.3. ชั้นคำนึงถึงค่านิยม (value stage) เป็นช่วงของเด็ก อายุระหว่าง 15- 16 ปี ซึ่งจะเริ่มรู้ถึงค่านิยม และสังเกตว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเขา สิ่งที่เขาต้องการ คือ เงิน เกียรติยศ โอกาสในการแสดงความคิดสร้างสรรค์ ค่านิยมเหล่านี้ จะมีความสัมพันธ์ กับการเลือกอาชีพของเขา

2.4. ชั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ (transition stage) เด็กอายุ 17 ปี เริ่มรู้จัก พิจารณาจากข้อเท็จจริง มีการนำเอาความสนใจ ความสามารถและค่านิยมของตนเองมา พิจารณาเลือกอาชีพ มีการวางแผนบ้าง แต่ยังไม่เป็นการตัดสินใจที่แน่นอน

3. ระยะพิจารณาตามสภาพความเป็นจริง (realistic period) เป็นระยะ ของเด็กที่มีอายุระหว่าง 17-20 ปี ซึ่งเป็นระยะที่เด็กพิจารณาตนเองและอาชีพประกอบกัน เพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกอาชีพจะเป็นการพิจารณาตามสภาพความเป็นจริง ระยะนี้เป็นระยะ แสวงหาข้อเท็จจริงจากอาชีพต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพให้เป็นไป อย่างถูกต้อง โดยคำนึงถึงโอกาสข้อจำกัดและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ระยะนี้แบ่งออกเป็น 3 ชั้นย่อย คือ

3.1. ชั้นสำรวจอาชีพ (exploration) เป็นขั้นที่บุคคลจะสำรวจว่า อาชีพใดจะเหมาะกับเขาบ้าง เด็กจะมีการประเมินตนเองในพฤติกรรมทางอาชีพของเขาอย่าง ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น

3.2. ชั้นรวมตัวของความคิดที่จะเลือกอาชีพ (specification) เด็กจะ ตัดสินใจ เลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ไม่ใช่เป็นการคิดกว้าง ๆ ลอย ๆ เท่านั้นว่าจะ ประกอบอาชีพใด เช่น ไม่ใช่บอกเพียงแค่ว่าจะเรียนวิชาทางการศึกษา แต่จะเน้นชัดไปว่าเป็นสาขา อะไร เช่น สาขาเกษตรกรรม เป็นต้น

2.3.3 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ (theory of career development)

ของ ไทด์แมน และ โอฮารา

ทฤษฎีนี้ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากทฤษฎีของซูเปอร์และกินซ์เบิร์ก ไทด์แมน และโอฮารา ได้แบ่งขั้นตอนต่าง ๆ ตามทฤษฎีเช่นเดียวกับ 2 ทฤษฎีแรก เพียงแต่ได้เพิ่มเติมให้ละเอียด ให้ชัดเจน และเน้นเรื่องของการตัดสินใจ ว่าสิ่งสำคัญสำหรับพัฒนาการด้านอาชีพ ทำให้บางครั้งทฤษฎีนี้ มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า A decision making and adjustment theory of vocational development ไทด์แมน และโอฮารา มองเรื่องของพัฒนาการอาชีพว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลใช้การทำงานเป็นวิธีการแสดงออกทางบุคลิกภาพ และเป็นกรปรับตัวทางสังคม การแสดงออกทางบุคลิกภาพนี้ หมายถึง การที่บุคคลแต่ละคนได้แสดงออกซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง (ที่ทำให้เขาแตกต่างออกไปจากผู้อื่น) ส่วนการปรับตัวทางสังคม เป็นการที่บุคคลพยายามปรับตัวเองเข้ากับผู้อื่น เพื่อเขาจะได้เป็นที่ยอมรับในสังคม ไทด์แมน ได้ย้ำถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและอาชีพ ที่จะเห็นได้ชัดเจน จากการที่บุคคลต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจ เขาได้ย้ำเรื่องของการตัดสินใจว่าเป็นหัวใจของพัฒนาการทางอาชีพ การตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นในด้านของการเรียน การทำงาน หรือกิจกรรมประจำวัน ล้วนมีส่วนเสริมสร้างที่จะทำให้เป็นรูปแบบของพัฒนาอาชีพของบุคคลผู้นั้น ได้แบ่งขั้นตอนการตัดสินใจออกเป็น 2 ระยะ

1. ระยะคาดการณ์ล่วงหน้า (period of anticipation) แบ่งเป็นชั้นย่อย ๆ

4 ชั้น คือ

1.1. ชั้นการสำรวจ (exploration) เกิดเมื่อบุคคลพิจารณามองเห็นทางเลือกหลายทาง จึงเริ่มสำรวจทางเลือกเหล่านั้น

1.2. ชั้นเห็นรูปแบบทางเลือกเด่นชัดขึ้น (crystallization) บุคคลเริ่มมองเห็นว่า ทางเลือกใดที่เป็นไปได้และตัดทางเลือกที่เป็นไปไม่ได้ทิ้งไป

1.3. ชั้นการเลือก (choice) เลือกอาชีพที่ชอบมากกว่าอาชีพอื่น และจัดอันดับอาชีพที่ต้องการ

1.4. ชั้นเจาะจงตัวเลือก (specification) เมื่อเลือกอาชีพที่สนใจแล้ว จากนั้นไปหาข้อมูลรายละเอียดของอาชีพนั้น ๆ เช่น ลักษณะงาน การฝึกอบรม การหาแหล่งงาน เป็นต้น

2. ระยะการดำเนินงานตามแผนการปรับตัว (period of implementation and adjustment) มี 3 ชั้นย่อย คือ

2.1. **ขั้นอุปมาน (induction stage)** บุคคลก้าวเข้าสู่งานอาชีพที่ได้วางเป้าหมาย เลือกไว้และอาจต้องปรับตัวโดยปฏิบัติตามกลุ่มอาชีพที่ปฏิบัติกัน

2.2. **ขั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ (transition)** เป็นขั้นที่บุคคลพยายามปรับ หรือผสมผสาน เป้าหมายของกลุ่มเข้ากับเป้าหมายของตนเอง อาจเป็นการประนีประนอม หรือคล้อยตาม เพื่อกลายเป็นสมาชิกของกลุ่มไปในที่สุด

2.3. **ขั้นการอนุรักษ์ (maintenance)** เป็นขั้นที่บุคคลหาความสมดุล มั่นคงในงานเกิดความพึงพอใจในงานนั้นเหมาะกับเขา

ในกรณีที่บุคคลไม่สามารถผสมผสานเป้าหมายของกลุ่มเข้ากับเป้าหมายส่วนตัว หรือเขาอาจไม่พอใจกับการเลือกอาชีพของเขา เขาอาจแสวงหาอาชีพใหม่ และเริ่มกระบวนการตัดสินใจใหม่อีกครั้งได้ ซึ่งการตัดสินใจครั้งที่สองอาจนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้เป็นประโยชน์ได้เช่นกัน โทด์แมน และโอฮารา เชื่อว่ากระบวนการพัฒนาในแต่ละขั้นเป็นสิ่งที่ย้อนกลับใหม่ได้ เช่น บุคคลซึ่งที่อยู่ในขั้นเจาะจงตัวเลือก อาจย้อนกลับไปอยู่ในขั้นการเลือกใหม่ก็ได้ เท่า ๆ กับที่จะไปอยู่ในขั้นอุปมานได้เช่นกัน ทั้งนี้ เพราะเขาเชื่อว่าในเรื่องของการตัดสินใจนั้น คนเราสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ สิ่งเดิมที่เคยตัดสินใจไปแล้วอาจนำมาพิจารณาใหม่ ถ้ามีตัวแปรใหม่เกิดขึ้นแต่โดยทั่ว ๆ ไป แล้วบุคคลมักจะดำเนินตามขั้นตอนตั้งแต่เริ่มตัดสินใจไม่ถูก ไปจนกระทั่งถึงตัดสินใจได้ และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ในที่สุด

จากทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ ทั้ง 3 ทฤษฎี ทำให้มองเห็นว่า พัฒนาการทางอาชีพนั้น เป็นกระบวนการตัดสินใจที่ซับซ้อน เกิดในช่วงเวลายาวนานตลอดชีวิตของบุคคลและการตัดสินใจแต่ละครั้งก็มีผลต่อเนื่องไปถึงการตัดสินใจอื่น ๆ ที่ตามมา บุคคลหลายคนต้องเลือกตัดสินใจในตัวเลือกที่ดีที่สุด เพราะการเลือกแต่ละครั้ง ผลที่ตามมาจะมีอิทธิพลต่ออนาคตของบุคคลเสมอ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานก่อนการประกอบงานอาชีพ

2.4.1 ความหมายของการเตรียมความพร้อมก่อนประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพแต่ละอาชีพให้มีความชำนาญนั้น ย่อมอาศัยทั้งความรู้ และการฝึกฝนทักษะของแต่ละอาชีพที่แตกต่างกัน การเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานก่อนการประกอบอาชีพเป็นอีกบทบาทหนึ่งของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานอาชีพ และปฏิบัติตนในสังคมได้เหมาะสม โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายการเตรียมความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ ดังนี้

ชลลดา ชนะศรีรัตนกุล (2548 อ้างอิงใน สุพัตรา มณีจักร, 2562) ให้ความหมายการเตรียมความพร้อมก่อนประกอบอาชีพ ว่าหมายถึง กระบวนการในการทำให้ คนพิการที่อยู่ในวัยแรงงานมีความพร้อมที่จะทำงานในลักษณะต่าง ๆ ทั้งการทำงานในสถาน ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้แก่คนพิการ เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถทักษะใน การประกอบอาชีพ ดำเนินการโดยใช้เทคนิค วิธีการ และกิจกรรมทางสังคม เป็นสิ่งกระตุ้นให้ เกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทางสังคม สามารถที่จะประกอบ อาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ซึ่งต้องใช้ทีมสหวิชาชีพที่มีความรู้เฉพาะด้านทั้งศาสตร์ และ ศิลปะ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักจิตวิทยา และครูฝึกวิชาชีพ

นอกจากนี้ สุรัชย์ เหล่าบุศณณ์นันต์ (2561) ให้ความหมายการเตรียม ความพร้อม คือ การเตรียมตัวตั้งแต่ต้นว่าจะทำกิจกรรมอะไรก็ตาม ต้องมีการวางแผนทั้ง ด้านร่างกายและจิตใจให้พร้อมสู่กิจกรรมนั้น

โดยสรุปแล้ว การเตรียมความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ หมายถึง กระบวนการในการทำให้คนพิการมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจในทักษะพื้นฐาน การประกอบอาชีพ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เช่น การบำบัดฟื้นฟู และกระบวนการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพ เข้ามาช่วยส่งเสริมความสามารถของคนพิการอย่างเต็มศักยภาพ

2.4.2 ทักษะพื้นฐานก่อนการประกอบอาชีพในศตวรรษที่ 21

สำหรับทักษะพื้นฐานก่อนการประกอบอาชีพ (Pre Vocational skill) เป็น ทักษะที่ทุกคนควรมีก่อนการประกอบอาชีพใดๆ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหาทักษะการแก้ปัญหา ความรับผิดชอบ เป็นต้น (McGee, 2019)

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2562) กล่าวว่า การทำงานในโลกยุค ใหม่นอกจากจะต้องมีความรู้ ความสามารถเฉพาะทาง หรือ Hard skills ในงานที่ทำแล้ว ยัง ต้องมีทักษะ Soft skills ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้การทำงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมี ประสิทธิภาพและสร้างสรรค์อีกด้วย ซึ่ง Soft skills เป็นทักษะเสริม การทำงานที่ทุกคนต้อง พัฒนาให้เกิดในตนเองอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะ ผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา Soft skills ตั้งแต่ วัยเด็ก ดังนั้นทักษะพื้นฐานก่อนการประกอบอาชีพในศตวรรษที่ 21 ในงานวิจัยนี้ กล่าวถึง ทักษะ Soft skill

1) ความหมายของทักษะ Soft skill

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายทักษะ Soft skills ดังนี้

ชโลทร โชติเกียรติเวช (2560) ได้ให้ความหมาย Soft skills ว่าหมายถึง ความสามารถเฉพาะของบุคคลในการใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในเรื่องของความฉลาด ความสามารถทางอารมณ์ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นทักษะที่ช่วยให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น และสามารถทำงานประกอบอาชีพให้ก้าวหน้าได้

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2562) Soft skills หมายถึง ทักษะด้านความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และการสื่อสารที่จำเป็นต่อใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและเอื้อให้เกิดการสร้างสรรค์ นวัตกรรม ซึ่ง Soft skills จะช่วยส่งเสริมการพัฒนา Hard skills หรือทักษะเฉพาะทางอย่างต่อเนื่อง

วีระศักดิ์ จงไกรจักร, สกล วรเจริญศรี และพัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2564) ให้ความหมายว่า Soft skills เป็นทักษะที่ช่วยในการพัฒนาสมรรถนะในการทำงาน การพัฒนา Soft skills ช่วยให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งประกอบด้วยทักษะการสื่อสาร การบริหารจัดการ การเป็นผู้นำ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา คุณธรรมจริยธรรม การตัดสินใจ การใฝ่รู้ การเข้าใจผู้อื่น ตลอดจนทัศนคติทางบวก เพื่อขับเคลื่อนองค์กรและสังคมให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุปแล้ว ทักษะ Soft skill หมายถึง ทักษะภายในตัวของบุคคลที่ช่วยพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ โดยนอกเหนือจากทักษะเฉพาะทางหรือทักษะทางวิชาการ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการ ทักษะการเป็นผู้นำ การมีทัศนคติที่ดี การจัดการเวลา เป็นต้น

2) องค์ประกอบที่สำคัญของทักษะ Soft skill

วาริษา ประเสริฐทรง (2557) กล่าวว่า ทักษะ Soft skills ที่สำคัญประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การสื่อสารและการนำเสนอ ความสามารถของภาวะผู้นำ การทำงานแบบร่วมแรงร่วมใจเป็นทีม การคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ความเป็นมืออาชีพและจริยธรรม การศึกษาเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาคนและการสร้างนวัตกรรม และการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. ทักษะด้านการสื่อสารและนำเสนอ (Communication & presentation skills)

2. ทักษะความสามารถของภาวะผู้นำ (Leadership ability skills)

3. ทักษะการทำงานเป็นทีม (Teamwork skills)
4. ทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Critical thinking to solve problem initiatively skills)
5. ทักษะความเป็นมืออาชีพและจริยธรรม (Professional and ethical skills)
6. ทักษะการศึกษาเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยี (Learning technology Information skills)
7. ทักษะการพัฒนาคน/การสอนงานและการสร้างนวัตกรรม (People development/Coaching & innovation skills)
8. ทักษะการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Human relationship skills)

Workplace Learning Trends Report (2020 อ้างอิงใน วิจัย วงศ์ใหญ่ และ มารุต พัฒผล, 2562) ได้รายงาน ทักษะ Soft skills ที่จำเป็นต่อการทำงานใน ค.ศ. 2020 ไว้ 10 ประการดังนี้

1. การคิดแบบเติบโต (Growth mindset) เป็นความคิด ความเชื่อที่บุคคลมีต่อตนเองว่าสามารถเรียนรู้พัฒนาความเก่ง ของตนเองได้ผ่านการลงมือปฏิบัติด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ
2. การสร้างสรรค์ (Creativity) เป็นทักษะในการเรียนรู้ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีจิตใจปรารถนาที่จะปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น
3. การพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของตนเอง (Focus mastery) เป็นทักษะในการกำหนดเป้าหมายและวิธีการ พัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของตนเองทั้งระยะสั้นและระยะยาว พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติอย่างตั้งใจ
4. การสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovation) เป็นทักษะ ในการสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ๆ ที่อาจเป็นไปได้ทั้งความคิด แนวคิด วิธีการ กระบวนการ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของตนเอง
5. การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ (Creative communication) เป็นทักษะ ในการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างการทำงานร่วมกัน (Collaboration) ครอบคลุมทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน
6. การเล่าเรื่องราว (Storytelling) เป็นทักษะในการ เรียบเรียงและ จัดระบบความคิด การเชื่อมโยงข้อมูลและนำเสนอ ออกมาได้ที่น่าสนใจ ประทับใจ

7. ความตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม (Culture awareness) เป็นทักษะในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่มีความแตกต่าง ทางวัฒนธรรมกับตนเองได้อย่างราบรื่น

8. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking) เป็น ทักษะการคิดบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศที่ผสมผสานการคิด วิเคราะห์ (Analytical thinking) และการคิดเชิงประเมิน (Evaluation thinking) และนำไปสู่การตัดสินใจอย่างถูกต้อง

9. ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นความสามารถในการนำ การให้คำชี้แนะ การโค้ช ให้บุคคลอื่นให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา

10. ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional intelligence) เป็นความสามารถในการรับรู้ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ ในที่ทำงานได้อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์

นอกจากนี้ DMC.TV (2560 อ่างอิงใน สุรพงษ์ โพธิ์ขาว, 2560) กล่าวว่า ทักษะด้านอารมณ์ (Soft Skills) คือ “มนุษย์สัมพันธ์” หรือทักษะด้านความสัมพันธ์ ซึ่งทักษะด้านอารมณ์ของเราจะส่งผลกับความสัมพันธ์ที่มีต่อคนอื่น ๆ แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนควรมีไว้อยู่แล้ว Soft Skills ในปี 2017 ที่นายจ้างต้องการก็คือ การสื่อสาร (Communication) การจัดการองค์กร (Organization) การทำงานเป็นทีม (Teamwork) ตรงต่อเวลา (Always Punctual) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) ทักษะทางสังคม (Social Skills) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) ความยืดหยุ่นในการทำงาน (Adaptability) มนุษย์สัมพันธ์ดี (Friendly Personality)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะพื้นฐานก่อนการประกอบอาชีพ (Pre Vocational skill) และทักษะ Soft Skill ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้

ตาราง 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะพื้นฐานก่อนการประกอบอาชีพ (Pre Vocational skill) และทักษะ Soft Skill

องค์ประกอบของทักษะ พื้นฐานก่อนการ ประกอบอาชีพ (Pre Vocational skill) และ ทักษะ Soft Skill	นักวิชาการที่ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง							รวม
	วิระศักดิ์ จงไกรจักร และ คณะ, 2564	ราเชล แยมสุนทร, 2564	รัตนวิษฐ์ เพ็ญรัตนศิริญ และ กองทรัพย์ ทองคำ, 2564	Sajjad, Joubish and Khurram, 2010	Scheef et al., 2017	Clark et al., 2019		
Attitude					✓	✓	2	
Communication	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6*	
Teamwork	✓	✓	✓	✓		✓	5*	
Time management			✓			✓	2	
Critical thinking	✓	✓					2	
Problem Solving		✓	✓				2	
Flexibility					✓		1	
Work Ethics			✓				1	

จากตาราง 2 พบว่า องค์ประกอบของทักษะพื้นฐานก่อนการประกอบอาชีพ (Pre Vocational skill) และทักษะ Soft Skill ที่มีการนำมาศึกษาวิจัยมากที่สุด คือ ทักษะการสื่อสาร (Communication) และ การทำงานเป็นทีม (Teamwork) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทั้ง 2 ทักษะนี้ ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร (Communication) และ การทำงานเป็นทีม (Teamwork)

2.4.3 ทักษะการสื่อสาร (Communication skills)

การสื่อสารเป็นศาสตร์ที่มีความหมายและความสำคัญครอบคลุมอยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ จากแนวคิดของวูด (Wood, 2000) มนุษย์ใช้เวลาในการสื่อสารมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ ในแต่ละวัน มนุษย์ใช้การสื่อสารในการถ่ายทอดความคิด ความต้องการ และความรู้สึกพร้อมทั้งเรื่องราวต่าง ๆ ของตนไปสู่บุคคลอื่น ซึ่งช่วยให้มนุษย์สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

1) ความหมายของการสื่อสาร

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการสื่อสาร ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารว่า “วิธีการนำถ้อยคำ ข้อความ หรือหนังสือ เป็นต้น จากบุคคลหนึ่งหรือสถานที่หนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งหรืออีกสถานที่หนึ่ง”

สุพานี สฤกษ์วานิช (2552) ให้ความหมายของการสื่อสารว่า หมายถึง การที่คนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปเคลื่อนย้ายข้อมูลหรือความหมายบางอย่างแล้วให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ตามที่ต้องการ

รติกรณ์ จงวิศาล (2554) ให้ความหมายของการสื่อสารว่า หมายถึง กระบวนการส่งข้อมูล ข่าวสาร ความคิด ความรู้สึก โดยผ่านการใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์อื่น ๆ จากคนหนึ่งไปยังคนหนึ่ง หรือหลายคน

ณัฐอร กิรติลาภิน (2560) การสื่อสาร คือ กระบวนการแลกเปลี่ยน ข่าวสาร ข้อมูล หรือถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกัน ทำให้เกิดความหมายในใจของผู้เกี่ยวข้องเหล่านั้น รับรู้เหมือนกัน

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ วีรวุฒน์ อินทรพร (2556) กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึง การใช้ภาษาเพื่อส่งสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เพื่อให้ผู้รับสารเกิด การตอบสนองตามวัตถุประสงค์นั้น ๆ โดยผู้ส่งสารจะต้องเลือกใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะกับบุคคลและกาลเทศะในการสื่อสาร เพื่อให้การสื่อสารทุกครั้งมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2552 อ้างอิงใน กรธนา โพธิ์เต็ง, 2558) กล่าวว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อกัน เพื่อสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจกัน โดยมีฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ส่งสารและอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับสาร ผู้ส่งสารจะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และประสบการณ์ไปยังผู้รับสาร ซึ่งผู้รับสาร อาจตอบสนองด้วยการแสดงกิริยาอาการต่าง ๆ เพื่อแสดงว่ามีการรับรู้และเข้าใจ นอกจากนี้ผู้รับสาร อาจจะมีการส่งสารให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อสื่อความแก่ผู้ส่งสารด้วย

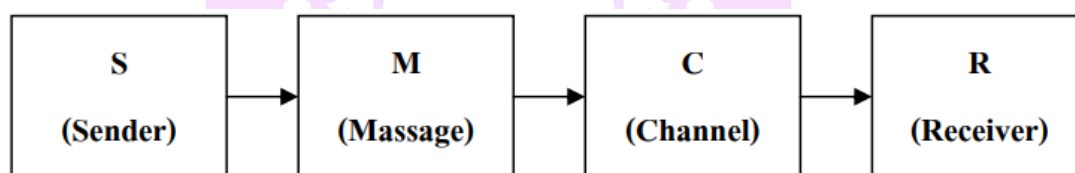
นอกจากนี้ บัณฑิตกา จารุมา พยอม ก้อนในเมือง (2563) ได้กล่าวถึง เครื่องมือที่มนุษย์ใช้ติดต่อสื่อสาร คือ ภาษาพูด ซึ่งต้องอาศัยทักษะการพูดและทักษะการฟัง เพื่อให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ ครั้นเมื่อ มนุษย์เจริญก้าวหน้าขึ้น รู้จักคิดค้นตัวอักษร เครื่องมือการสื่อสารของมนุษย์จึงเพิ่มขึ้น คือ เกิด ภาษาเขียน ทำให้มนุษย์ต้องมีทักษะ

การสื่อสารเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับปัจจุบันมนุษย์มีวิวัฒนาการการสื่อสารครบถ้วนทั้งทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน

โดยสรุปแล้ว การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้ในการติดต่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีทั้งวัจนภาษา และอวัจนภาษา โดยผู้ส่งสารจะถ่ายทอดเนื้อหา ข้อมูลต่าง ๆ ไปยังผู้รับสาร และผู้รับสารจะแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบกลับ เพื่อให้ผู้ส่งสารรับรู้เข้าใจสิ่งที่สื่อสาร

2) องค์ประกอบของการสื่อสาร

องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสารเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยทำให้การสื่อสารนั้นมีคุณภาพ หากบกพร่องส่วนประกอบใดส่วนประกอบหนึ่ง อาจทำให้การสื่อสารมีการคาดเคลื่อนไปได้ การสื่อสารของมนุษย์มีองค์ประกอบพื้นฐานหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ผู้ส่งสาร (Sender) สาร (Message) สื่อ (Channel) ผู้รับสาร (Receiver) โดยมีรายละเอียดดังนี้ (บุษบา หินเฑาะว์, 2556)

ภาพ 1 องค์ประกอบของการสื่อสาร

ที่มา: บุษบา หินเฑาะว์, 2556

2.1) ผู้ส่งสาร (Sender)

ผู้ส่งสาร คือ ผู้เริ่มต้นการสื่อสาร (เริ่มต้นสร้างและส่งสารไปยังผู้อื่น) ในการสื่อสารครั้งหนึ่ง ๆ นั้น ผู้ส่งสารจะทำหน้าที่เข้ารหัส (Encoding) อันเป็นการแปลสารให้อยู่ในรูปของ สัญลักษณ์ที่มนุษย์คิดสร้างขึ้นแทนส่วนที่ต้องการจะสื่อ ได้แก่ ภาษา (ภาษาพูด, ภาษาเขียน หรืออวัจนภาษา) และอากัปกริยาท่าทางต่าง ๆ (อวัจนภาษา) สารที่ถูกเข้ารหัสแล้วนี้จะถูกผู้ส่งสาร ไปยังผู้รับสารโดยผ่านทางติดต่อทางใดทางหนึ่ง เช่น ถ้าผู้ส่งสารต้องการส่งสาร ก. ไปถึงผู้รับสารที่อยู่ห่างไกลจากตนอย่างรวดเร็ว ผู้ส่งสารก็อาจเลือกใช้การสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ส่งคมออนไลน์ อีเมล ซึ่งสะดวกและรวดเร็ว เป็นเทคโนโลยีการสื่อสารใหม่หรืออาจจะเป็น โทรศัพท์ จดหมาย ดั้งนั้น โดยทั่วไปแล้ว ในสถานการณ์

การสื่อสารหนึ่ง ๆ นั้นผู้ส่งสารจะเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญในการที่จะเป็นผู้เริ่มต้นสื่อสาร ถือเป็นบุคคลแรกที่จะทำให้กระบวนการในการสื่อสารเกิดขึ้น

แต่เนื่องจากการสื่อสารของมนุษย์มีหลายประเภทและหลายระดับ เพราะฉะนั้นจำนวนของผู้ส่งสารจึงอาจจะแตกต่างกันไป เช่น การสื่อสารสาธารณะรูปแบบหนึ่ง คือ การอภิปราย ผู้ส่งสาร อาจมีจำนวนมากกว่า 1 คน และผู้ส่งสาร อาจมิได้ส่งสารในฐานะที่เป็นตัวของตัวเอง แต่อาจจะส่งสารในฐานะที่เป็นตัวแทนของหน่วยงาน หรือ สถาบันใดสถาบันหนึ่ง ส่วนในกระบวนการสื่อสารมวลชนผู้ส่งสารก็คือตัวแทนขององค์กรเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน ซึ่งนอกจากจะส่งสารในฐานะที่เป็นตัวของตัวเองแล้วยังต้องมีความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นตัวแทนของสถาบันการสื่อสารมวลชนนั้น ๆ ด้วย

การเป็นผู้ส่งสารไม่ว่าจะในการสื่อสารประเภทและระดับใดก็ตามย่อมต้องมีบทบาท และหน้าที่ในการสื่อสารที่สำคัญ คือ

1. การมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารที่แจ่มชัด
2. การเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในเนื้อหาของเรื่องราว

ที่ตนจะสื่อสารกับผู้อื่น

3. การเป็นผู้มีความพยายามที่จะเข้าใจความสามารถและความพร้อมในการรับสารของผู้ที่ตนสื่อสารด้วย

4. การเป็นผู้รู้จักเลือกใช้วิธีการในการสื่อสารให้เหมาะสมกับเรื่องโอกาสและผู้รับสารของตน

2.2) สาร (Message) ประกอบด้วย

2.2.1) สาร (Message) คือ เรื่องราวอันมีความหมายและแสดงออกมาโดยอาศัยภาษา หรือ สัญลักษณ์ใด ๆ ก็ตามที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันได้ สารจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้ส่งสารเกิด ความคิดขึ้นและต้องการจะส่งหรือถ่ายทอดความคิดนั้นไปสู่การรับรู้ของผู้อื่น (ผู้รับสาร) การส่งสารนั้น โดยการที่ผู้ส่งสารแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างเพื่อแทนความคิดที่เกิดขึ้น พฤติกรรมที่ว่านี้ เช่น การพูด การเขียน การวาด การแสดงอาการ หรือกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ และพฤติกรรมในการแสดงออกซึ่งความคิดนี้ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะของผู้กระทำทั้งสิ้น ความสำคัญของสารที่ถูกส่งมาจากผู้ส่งสาร คือ การทำหน้าที่เราให้ผู้รับสารเกิดการรับรู้ ความหมายและมีปฏิกิริยาตอบสนอง การที่ผู้รับสารจะรับสารที่ถูกส่งมาในรูปของสัญลักษณ์ได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับว่า ผู้รับสารมีทักษะในการรับสารมากหรือน้อย ซึ่งทักษะในการรับสาร ได้แก่ ความสามารถในการคิด พิจารณา ความเข้าใจทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน หากผู้รับสารแสดง

พฤติกรรมกรรมการรับสาร ตรงกับพฤติกรรมของผู้ส่งสาร เช่น ฟัง อ่าน ดู สังเกต แสดงว่าผู้รับสาร มีทักษะในการรับสาร สารนั้น โดยทั่วไป ประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 3 ประการ คือ 1. รหัสของสาร (message codes) รหัสของสาร คือ ภาษา (Language) หรือสัญลักษณ์ (symbolic) หรือ สัญญาณ (signal) ที่มนุษย์คิดขึ้นเพื่อใช้แสดงออกแทนความคิดเกี่ยวกับบุคคลและสรรพสิ่งต่าง ๆ และสามารถแบ่งรหัสของสารออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. รหัสของสารที่ใช้คำพูด (verbal message codes) รหัสของสารที่ใช้คำพูด ได้แก่ ภาษาอังกฤษเป็นระบบสัญลักษณ์ที่มนุษย์ได้พัฒนาขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ภาษาทุกภาษาของมนุษย์มีการสร้างขึ้นและถูกพัฒนาสืบทอดมาโดยลำดับเป็นระบบสัญลักษณ์ที่ทำให้สารปรากฏขึ้นได้

2. รหัสของสารที่ไม่ใช่คำพูด (nonverbal message codes) รหัสของสารที่ไม่ใช่คำพูด ได้แก่ ระบบสัญลักษณ์สัญญาณ หรือเครื่องหมายใด ๆ ก็ ตามที่ไม่เกี่ยวข้องกับการใช้ถ้อยคำ เช่น อากัปกริยาหงไฟ เป็นต้น ซึ่งมนุษย์ในแต่ละสังคมแต่ละวัฒนธรรมพัฒนาขึ้นและรับรู้ความหมายร่วมกัน เช่น การพยักหน้าแสดงอาการตอบรับหรือแสดงความเข้าใจหรือเห็นด้วย แม้แต่ธงหรือไฟสัญญาณต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นรหัสของสารที่ไม่ใช่คำพูด ทำหน้าที่เป็นการบอกเรื่องราวที่มนุษย์ตกลงรับรู้ความหมายร่วมกัน

2.2.2) เนื้อหาของสาร (message content) เนื้อหาของสาร ที่มนุษย์สื่อสารกันนั้น ครอบคลุมถึงความรู้และประสบการณ์ของมนุษย์ที่มนุษย์ต้องการที่จะถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเพื่อความเข้าใจร่วมกัน ดังนั้น เมื่อพูดถึงเนื้อหาของสารแล้วจะมีขอบเขตกว้างขวางไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งเราอาจแบ่งเนื้อหาของสารได้ เป็น 3 ประเภท คือ

1. สารประเภทข้อเท็จจริง ได้แก่ สารที่รายงานให้ทราบถึงความจริงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโลกทางกายภาพ และอยู่ในวิสัยที่มนุษย์จะตรวจสอบได้ถึง ความแน่นอนถูกต้องของสารนั้น ถ้าพิสูจน์ ตรวจสอบแล้วสารนั้นเป็นจริง สารนั้นก็จัดได้ว่าเป็นสารที่มีคุณภาพควรแก่การเชื่อถือ

2. สารประเภทข้อคิดเห็น ได้แก่ สารซึ่งเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในจิตใจ จากการประเมินของผู้ส่งสารอาจเป็นความรู้สึก แนวคิด ความเชื่อที่บุคคลมีต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่น ต่อวัตถุ หรือต่อเหตุการณ์ใดก็ตาม สารประเภทนี้เป็นสารที่ไม่อยู่ในวิสัยที่จะถูกตรวจสอบได้ว่าเป็นจริงหรือไม่ อาจทำได้เพียงแค่การประเมินความน่ารับฟัง ความสมเหตุสมผล ตลอดจนจนความเป็นไปได้ ของสารนั้นเท่านั้น เพราะต่างคนต่างก็มีความคิด มีความรู้สึก อารมณ์ ต่อวัตถุเรื่องราว หรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน

ออกไป สารประเภทนี้มักพบเห็นตามสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ เพราะเป็นเรื่องง่ายสำหรับผู้สื่อข่าว หรือผู้ทำข่าว ที่แค่เพียงเอาไมโครโฟนไปจ่อปากผู้ให้สัมภาษณ์ แล้วถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์เกี่ยวกับคำพูด หรือความคิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ที่กำลังอยู่ใน ความสนใจของประชาชน เป็นต้น ซึ่งสารประเภทนี้เป็นสิ่งที่ทำให้ประชาชนผู้รับสารเกิดความสับสนได้ง่าย ว่า เหตุการณ์จริง ๆ หรือเรื่องราวจริง ๆ เป็นอย่างไร

3. สารประเภทความรู้สึก ได้แก่ พวกโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน นวนิยาย เรื่องสั้นทั้งหลาย ที่เป็นการเขียนจากจินตนาการ จากการเพ้อฝัน จากอารมณ์ ศิลปินยากที่จะตรวจสอบความจริงแท้แน่นอนของข้อมูลหรือตัวสารเหมือนกัน ปัจจุบัน สื่อมวลชนในกระบวนการสื่อสารมวลชนโดยส่วนใหญ่แล้ว จะมีเนื้อหาของสารทั้ง 3 ประเภทนี้ ปรากฏอยู่ไม่ว่าจะจะเป็นสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์ เช่น นวนิยาย ที่ลงตีพิมพ์ ในหนังสือพิมพ์ละครทางโทรทัศน์ละครทางวิทยุ แต่ทั้งนี้จะมากจะน้อยก็ขึ้นอยู่กับนโยบาย การบริหารงานของสื่อแต่ละประเภท และขึ้นอยู่กับจริยธรรม จรรยาบรรณและความรับผิดชอบ ที่มีต่อสังคมที่สื่อมวลชนนั้น ๆ ดำเนินการอยู่ด้วย

2.2.3) การจัดสาร (message treatment) การจัดสาร สารที่ถูก จัดเตรียมมาอย่างดี ทั้งในเรื่องของการเรียบเรียงลำดับ ความยากง่าย รูปแบบการใช้ภาษาจะ ทำให้สารนั้นมีคุณสมบัติในการสื่อสารได้ ตัวอย่างของการจัดสารที่เห็นได้ชัด คือ การจัดสาร ในการโฆษณา ซึ่งผู้ส่งสารได้ให้ความประณีตพิถีพิถันในการจัดสารเพื่อให้สารนั้น สามารถดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร สามารถที่จะให้ความเข้าใจและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ได้ ตามที่ผู้ส่ง สารต้องการ

2.3) ช่องทางการสื่อสารหรือสื่อ (Channel)

ช่องทางการสื่อสาร หรือ สื่อ หมายถึง พาหนะในการนำพา ข่าวสารจากผู้ส่งสารไปถึงผู้รับสาร การนำเอาการสื่อสารมาพัฒนาเพื่อให้ผู้รับสาร เปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม นั้นจำเป็นต้องใช้สื่อเป็นเครื่องมือ โดยสามารถ แบ่งสื่อตามลักษณะของสื่อได้ 5 ประเภท คือ

1. สื่อธรรมชาติ ได้แก่ บรรยากาศที่อยู่รอบตัวมนุษย์อันมีอยู่ตามธรรมชาติ ทำหน้าที่เป็นทางติดต่อของการสื่อสารระหว่างบุคคลแบบเผชิญหน้า
2. สื่อมนุษย์ ได้แก่ บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นสื่อ นำสารไปสู่ผู้รับ เช่น คนนำสาร นักเล่านิทาน โฆษก พ่อสื่อ แม่สื่อ ตัวแทนการเจรจาปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น

3. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ สื่อทุกชนิดที่อาศัยเทคนิคการพิมพ์ เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ ใบปลิว แผ่นพับ วารสาร นิตยสาร ใบประกาศ หรือแจ้งความ ไปสเตอร์ ภาพ เป็นต้น

4. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ สื่อที่พัฒนาขึ้น โดยใช้ระบบเครื่องกลไกไฟฟ้า เป็นหลัก เช่น วิทยุโทรทัศน์ โทรพิมพ์ เทปเสียง วีดีโอเทป เครื่องฉายภาพ เครื่องฉายภาพยนตร์ แมกกระทั้ง คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

5. สื่อระคน ได้แก่ สื่อที่ทำหน้าที่นำสารได้แต่ไม่อาจจัดไว้ใน 4 ประเภท ข้างต้น เช่น หนังสือพิมพ์กำแพง วัตถุ จารึก สื่อพื้นบ้าน เป็นต้น

2.4) ผู้รับสาร (Receiver)

ผู้รับสาร เป็นองค์ประกอบประการสุดท้ายในกระบวนการของการสื่อสารและเป็นองค์ประกอบสำคัญ องค์ประกอบหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะการสื่อสารใดๆ ก็ตาม จะไม่ประสบผลสำเร็จได้เลยหรืออาจประสบผลสำเร็จไม่เต็มที่ถ้าผู้รับสารไม่เข้าใจหน้าที่และบทบาทของตนเองที่มีต่อการสื่อสารในกระบวนการสื่อสารนั้น ผู้รับสาร มีบทบาทขั้นพื้นฐาน 2 ประการ คือ

1. การรู้ความหมายตามเรื่องราวที่ผู้ส่งสาร ส่งผ่านสื่ออย่างใดอย่างหนึ่งมาถึงตน
2. การแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อผู้ส่งสาร

ดังนั้น ในกระบวนการสื่อสารใด ๆ ก็ตาม การสื่อสารจะเกิดประสิทธิผลได้ก็ต่อเมื่อผู้รับสารได้พัฒนาตนเองให้ เป็นผู้ที่มีทักษะในการสื่อสาร ได้แก่ การเป็นผู้ฟัง ผู้อ่าน ตลอดจนการเป็นผู้ที่สามารถคิดและรับรู้ความหมายได้ การมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ส่งสารต่อเรื่องที่สื่อสาร ตลอดจนการเป็นผู้มีความพยายามในการรับสารและสามารถแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อผู้ส่งสารทั้งนี้ เพื่อให้การสื่อสารบรรลุเป้าหมายนั่นเอง ในการพิจารณาองค์ประกอบทางด้านผู้ส่งสารและผู้รับสารนั้น ในความเป็นจริงแล้วทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร ก็คือ บุคคลอย่างน้อย 2 คน ที่มีบทบาทร่วมกันอยู่ในกระบวนการสื่อสาร ถ้าไม่มีผู้ส่งสาร และผู้รับสารแล้ว การสื่อสารก็จะเกิดขึ้นไม่ได้หรือถ้ามีแต่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเพียงฝ่ายเดียวเช่นกัน การสื่อสารจะไม่เกิดขึ้น

ข้อสำคัญคือในกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคลนั้น เราไม่อาจชี้ให้ตายตัวลงไปได้ ว่าใครเป็นผู้ส่งสาร และใครเป็นผู้รับสาร เพราะจริง ๆ แล้ว บุคคลที่ทำการสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการสื่อสารแบบเผชิญหน้า (Face to Face) ระหว่างบุคคล

2 คน ทั้งสองคนต่างก็มีบทบาทเป็น ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร เกือบจะในเวลาเดียวกัน ซึ่งเราอาจเรียกได้ว่าทั้ง 2 คน แสดงบทบาทในฐานะที่เป็นคู่ของการสื่อสาร ต่างทำหน้าที่ในการเข้ารหัส ดีความ และถอดรหัสโดยสลับเปลี่ยน หมุนเวียนกันไปจนกว่าการสื่อสารจะบรรลุเป้าหมาย

3) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

การเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสื่อสารนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอข้อมูลที่จะช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและเพิ่มโอกาสให้ผู้รับข้อมูลได้เข้าใจข้อมูลตรงตามความตั้งใจของผู้สื่อสาร เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้ได้ทั้งกับการสื่อสารด้วยวาจา โดยมีการตรวจสอบ เรียกว่า หลัก 7 C's of Communication

บุษบา หินเธาว์ (2556) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สื่อสารควรพิจารณา 7 ประการ ดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือ (Credibility) ในการสื่อสารแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็น ได้แก่

1.1 ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารตามความรู้สึกนึกคิดของคู่สนทนาของผู้สื่อสาร ได้แก่ วัชวุฒิ คุณวุฒินบุคลิกภาพ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่สื่อสาร จริยธรรมและจรรยาบรรณการสื่อสาร เป็นต้น

1.2 ความน่าเชื่อถือของสารซึ่งเกิดขึ้นโดยการสร้างสารที่ประกอบด้วย ข้อเท็จจริง หลักฐาน เหตุผล หรือหลักตรรกวิทยา ฯลฯ เพื่อให้เกิดการยอมรับสารนั้น

1.3 ความน่าเชื่อถือของสื่อที่ใช้ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อความน่าเชื่อถือของสารและผู้รับสาร เช่น ข่าวซึ่งตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ที่ผลิตเชิงคุณภาพมักจะได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้รับสารมากกว่าการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ที่ผลิตเชิงปริมาณ เป็นต้น

2. เนื้อหาสาระ (Content)

โดยปกติผู้รับสารมักเลือกรับเนื้อหาสาระ หรือสารซึ่งสอดคล้องกับความรู้สึกนึกคิด ความสนใจของตน และสิ่งที่พิจารณาแล้วว่าเป็นประโยชน์แก่ตนและจะหลีกเลี่ยงการรับสารที่ขัดแย้งกับความรู้ทัศนคติหรือความเชื่อของตน ดังนั้น ผู้ส่งสารควรคำนึงถึงประเด็น ดังกล่าวนี้นี้ และพยายามสร้างสารที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้สื่อสารหรือในกรณีที่ต้องการสื่อสารเพื่อปรับเปลี่ยนความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้สื่อสาร ก็ควรระมัดระวังในการสร้างสารเพื่อทำให้ผู้สื่อสารเห็นประโยชน์เปรียบเทียบลดการต้านและสร้างการยอมรับ

3. บริบทหรือสภาพแวดล้อมในการสื่อสาร (Context)

เนื่องจากบริบทหรือสิ่งแวดล้อม (context) ในการสื่อสารมีผลต่อพฤติกรรมการสื่อสารของคู่สื่อสารและส่งผลต่อประสิทธิผลในการสื่อสาร ดังนั้น การคำนึงถึงความสำคัญของบริบทที่เอื้อให้ประโยชน์ต่อการสื่อสาร การหลีกเลี่ยงบริบทที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อการสื่อสารและความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่ดีในการสื่อสารจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง

4. ความชัดเจน (Clear) ความชัดเจนในการสื่อสาร ได้แก่

4.1 ความชัดเจนในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

4.2 ความชัดเจนในการระบุกลุ่มผู้รับสารเป้าหมายและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้รับสาร

4.3 ความชัดเจนของสารที่นำเสนอทั้งในด้านเนื้อหาสาระและการนำเสนอสาร

5. ความต่อเนื่องและความสอดคล้อง

ความต่อเนื่องและความสอดคล้องในการสื่อสาร ได้แก่

5.1 ความต่อเนื่องของเนื้อหาสาระที่นำเสนอและกระบวนการสื่อสาร

5.2 ความสอดคล้องต่อกันระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ในกระบวนการสื่อสาร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร

6. ช่องสาร

การเลือกใช้ช่องสาร หรือสื่อที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้ส่งสาร เนื้อหาสาระของสาร รวมทั้ง ทักษะคิด และพฤติกรรมการเปิดรับสารของผู้รับสาร

7. ความสามารถของผู้รับสาร

ในการสื่อสารผู้ส่งสารควรคำนึงถึงความสามารถของผู้รับสารด้วย ซึ่งได้แก่

7.1 ความสามารถในการเปิดรับและเข้าถึงสื่อและสาร

7.2 ความสามารถในการสร้างความเข้าใจเนื้อหาสาระของสารที่ได้รับ

ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร (2566) กล่าวถึงในเชิงการบริหารธุรกิจ คือ รายการตรวจสอบ (checklist) ที่ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและเพิ่มโอกาสให้ผู้รับข้อมูลได้

เข้าใจข้อมูลตรงตามความตั้งใจของผู้สื่อสาร เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้ได้ทั้งกับการสื่อสารด้วยวาจา เช่น การประชุม, การทำ presentation, การอภิปรายความคิดเห็นกับทีมงาน และการสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น การเขียน email, การเขียนรายงาน โดยมีองค์ประกอบหรือคุณสมบัติ 7 ประการของการสื่อสารที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ดังนี้

1. ชัดเจน (Clear)

ในการสื่อสารไม่ว่าจะด้วยการพูดหรือการเขียน ข้อมูลที่สื่อสารต้องมีความชัดเจนซึ่งแบ่งออกได้เป็นสองลักษณะ

1.1 ข้อมูลที่สื่อสารต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ผู้รับข้อมูลควรเข้าใจได้ว่าทำไมพวกเขาจึงได้รับข้อมูลนี้และผู้สื่อสารต้องการอะไร หากการสื่อสารนั้นมีเป้าหมายหลายอย่าง ควรแยกเป้าหมายแต่ละอย่างออกจากกันให้ชัดเจน หากผู้สื่อสารมีเป้าหมายต้องการให้ผู้รับข้อมูลทำอะไร เป้าหมายนั้นต้องชัดเจนและหนักแน่นพอที่จะทำให้พวกเขาตัดสินใจทำ

1.2 เนื้อหาสาระของข้อมูลที่สื่อสารต้องชัดเจน พยายามหลีกเลี่ยงคำที่รู้กันเฉพาะภายในกลุ่ม (jargon) ควรใช้คำง่าย ๆ มีโครงสร้างประโยคที่ไม่วกวน และเน้นไปที่ประเด็นหรือแก่นของเนื้อหาสาระของข้อมูล อย่าปล่อยให้ผู้รับข้อมูลคิดหรือเข้าใจไปเองว่าผู้สื่อสารพยายามจะบอกอะไร

ข้อมูลที่ชัดเจนในการสื่อสาร มีลักษณะดังนี้

- เข้าใจง่าย ผู้รับข้อมูลทั้งหลายเข้าใจตรงกันว่าข้อมูลนั้นกล่าวถึงและมุ่งหมายอะไร

- ชัดเจนในแนวคิด เด่นชัดในเนื้อหาสาระ

- ใช้คำที่มีความหมายตรงตัว ไม่ต้องตีความจนอาจเกิดความเข้าใจผิด

2. ถูกต้อง (Correct)

ความถูกต้องของข้อมูล หมายถึงเป็นข้อเท็จจริง (fact) และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เมื่อใดที่ผู้รับข้อมูลรู้สึกว่าข้อมูลของผู้สื่อสารไม่ถูกต้อง ไม่ว่าจะโดยข้อเท็จจริงหรือไวยากรณ์ภาษา พวกเขาจะลดความสนใจในข้อมูลนั้นลงรวมถึงหมดศรัทธาในตัวผู้สื่อสาร ผลก็คือความล้มเหลวหรือไม่บรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร ข้อมูลที่ถูกต้องมีลักษณะดังนี้

- เป็นข้อมูลจริงที่ตรวจสอบได้

- สร้างความมั่นใจแก่ผู้รับข้อมูลว่าไม่ได้ถูกหลอกให้หลงเชื่อ

- ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ถูกต้องทั้งไวยากรณ์และ

ตัวสะกด

- ใช้ศัพท์เทคนิค (technical terms) ที่เหมาะกับระดับการศึกษาและ

ความรู้ของผู้รับข้อมูล

3. ครบถ้วน (Complete)

การสื่อสารควรเป็นการส่งข้อมูลซึ่งเป็นข้อเท็จจริงทั้งหมดที่ผู้รับข้อมูลควรทราบ ความครบถ้วนนี้จะต่างกันไปในแต่ละสถานการณ์ซึ่งผู้สื่อสารจำเป็นต้องปรับความมากน้อยและรายละเอียดให้เหมาะสม ตัวอย่างเช่น

3.1 ผู้สื่อสารไม่ควรนำเสนอรายละเอียดในส่วนที่ขัดแย้งกับมุมมองและความรู้สึกนึกคิด (mindset) ของผู้รับข้อมูล

3.2 หากผู้สื่อสารต้องการให้ผู้รับข้อมูลกระทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใด ควรให้แนวทาง (guidance) ที่ชัดเจนว่าควรทำอะไรและอย่างไร

3.3 ในกรณีที่เป็นการสื่อสารข้อมูลที่มีเนื้อหากว้างขวางครอบคลุม ควรให้เชื่อมโยงกับผู้รับข้อมูลสามารถเข้าไปศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองต่อไป

ข้อมูลที่ครบถ้วนในการสื่อสาร มีลักษณะดังนี้

- หากเป็นการสื่อสารขององค์กร ข้อมูลนั้นจะต้องช่วยเพิ่มชื่อเสียงและภาพพจน์ที่ดีให้กับองค์กร

- ไม่ตกหล่นเนื้อหาสาระที่สำคัญ

- ให้ข้อมูลที่มากเพียงพอจนไม่เหลือคำถามที่ค้างคาใจ

- ช่วยให้ผู้รับข้อมูลสามารถตัดสินใจได้ดีขึ้นเนื่องจากได้รับข้อมูลที่

ที่จำเป็นครบถ้วนแล้ว

- เป็นข้อมูลที่สร้างแรงจูงใจให้ผู้รับข้อมูลลงมือทำสิ่งที่ผู้สื่อสาร

ต้องการจะให้ทำ

4. หนักแน่นมีสาระ (Concrete)

ข้อมูลควรมีความจำเพาะเจาะจง หนักแน่น มีสาระ ไม่คลุมเครือหรือกว้างจนเกินไป เหตุผลที่ยกมาประกอบจะต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่เป็นแก่นของการสื่อสาร และจะต้องมีตรรกะที่สมเหตุสมผล ช่วยเสริมให้ข้อมูลมีความหนักแน่นเป็นจริงเป็นจัง หลักฐานที่ยกมาประกอบจะต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้

ข้อมูลที่หนักแน่นมีสาระ มีลักษณะดังนี้

- มีข้อเท็จจริงหรือสถิติตัวเลขสนับสนุน
- ไม่ใช่คำที่ลดความน่าเชื่อถือในข้อมูลที่สื่อสาร เช่น อาจจะ...,

บางที..., สันนิษฐานว่า..., จะเป็นไปได้หรือไม่ที่... ฯลฯ

- จำเพาะเจาะจงในประเด็นที่สื่อสาร มีความเป็นรูปธรรมในเรื่องที่

สื่อสาร

5. กระชับ (Concise)

ข้อมูลควรกระชับ ตรงประเด็น ไม่เยิ่นเย้อ หลีกเลี่ยงการใช้ประโยคยาว ๆ และพยายามส่งเนื้อหาออกไปโดยใช้คำให้น้อยที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้เพื่อหลีกเลี่ยงความสับสน อย่ากล่าวซ้ำไปซ้ำมาในเรื่องเดิม ๆ หรือใช้คำขยายจนกลายเป็นประโยคที่ซับซ้อน เพราะเกรงว่าผู้รับข้อมูลจะไม่เข้าใจ

ข้อมูลที่กระชับ มีลักษณะดังนี้

- ใช้เวลาน้อย ๆ ในการทำความเข้าใจเป้าหมายและเนื้อหาสาระของ

ข้อมูล

- แสดงเนื้อหาสาระหลักได้ชัดเจน ไม่เยิ่นเย้อ ไม่มีคำขยาย (filler

words) ที่ไม่จำเป็น

- ประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่กระชับและจำเป็นสำหรับผู้รับข้อมูล

- ไม่กล่าววนเวียนซ้ำแล้วซ้ำอีก

6. สมเหตุสมผล (Coherent)

ข้อมูลที่สื่อสารควรมีตรรกะ มีความเป็นเหตุเป็นผล หัวข้อต่าง ๆ ที่นำเสนอควรเชื่อมโยงและสอดคล้องสัมพันธ์กับประเด็นหลัก อารมณ์และเนื้อหาควรมีความต่อเนื่องมุ่งเข้าหาข้อสรุปที่สร้างการยอมรับและคล้อยตาม

ข้อมูลที่สมเหตุสมผลในการสื่อสาร มีลักษณะดังนี้

- เน้นความเป็นเหตุเป็นผลของข้อมูล

- สร้างมุมมองแนวคิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับเพื่อให้ได้รับการ

ตอบสนองที่เป็นบวก

- มองโลกในแง่ดี เน้นไปในสิ่งที่เป็นไปได้

7. มีมารยาท (Courteous)

ข้อมูลที่สื่อสารควรมีลักษณะที่เป็นมิตร เปิดเผย ตรงไปตรงมา ไม่มีประเด็นซ่อนเร้นหรือเหน็บแนมก้าวร้าว ผู้สื่อสารควรทำให้ผู้รับข้อมูลรู้สึกได้ว่าได้รับความเคารพและไม่ถูกล่วงเกิน ควรเลือกใช้คำพูดที่สุภาพ ให้เกียรติ ไม่น่าอวดดีใด ๆ มาบิดเบือนข้อมูลให้ผิดไปจากข้อเท็จจริง และควรสื่อสารจากมุมมองของผู้รับข้อมูลว่าผู้สื่อสารควรมีมารยาทต่อพวกเขาอย่างไร

ข้อมูลที่มีมารยาทในการสื่อสาร มีลักษณะดังนี้

- คำนึงถึงความคิดเห็น มุมมอง ทักษะคติ ของผู้รับข้อมูล ไม่หักหาญหรือฝืนความรู้สึกนึกคิดของผู้รับ
- ใช้คำในเชิงบวก เช่น พัฒนา, แก้ไข, ผูกพัน, สำเร็จ ฯลฯ โดยมุ่งให้ผู้รับข้อมูลเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้น
- ใช้คำที่ให้เกียรติแก่ผู้รับข้อมูล
- ไม่มีอคติในข้อมูลที่สื่อสาร

นอกจากหลักทั้ง 7 ที่นำมาเสนอนี้ มีบางท่านได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมอีก 2 C ได้แก่

8. น่าเชื่อถือ (Credible) ข้อมูลที่น่าเสนอควรเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับผู้สื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้รับข้อมูลยังไม่ค่อยรู้จักผู้สื่อสารมากนัก

9. สร้างสรรค์ (Creative) ข้อมูลที่น่าเสนอควรเป็นข้อมูลที่สร้างสรรค์เป็นแนวคิดใหม่ ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังได้มากกว่าเรื่องที่น่ามากล่าวกันจนเพื่อ

นอกจากนี้ Tanjid (2021) ได้กล่าวถึง ทักษะการสื่อสารที่ทำให้งานประสบความสำเร็จ (Communication Skills for Career Success) ทักษะการสื่อสารคือความสามารถที่ใช้ เมื่อให้และรับข้อมูลประเภทต่าง ๆ เช่น การนำเสนอแนวคิด ความรู้สึก หรือการนำเสนอเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ ซึ่งทักษะการสื่อสารมักเกี่ยวข้องกับการฟัง การพูด การสังเกต และการเอาใจใส่ ประกอบด้วย ดังนี้

1. การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening)

การฟังอย่างตั้งใจ คือ การให้ความสนใจอย่างใกล้ชิดกับคนที่คุณกำลังสื่อสารด้วยการมีส่วนร่วม ถามคำถาม และเรียบเรียงใหม่ การฝึกฟังอย่างตั้งใจสามารถสร้างความเคารพต่อเพื่อนร่วมงานและเพิ่มความเข้าใจในที่ทำงาน ขณะที่คุณตั้งใจฟัง ให้มุ่ง

ความสนใจไปที่ผู้พูด หลีกเลี่ยงสิ่งรบกวน เช่น โทรศัพท์มือถือ แล็ปท็อป หรือโครงการอื่น ๆ และเตรียมคำถาม ข้อคิดเห็น หรือแนวคิดเพื่อตอบสนองอย่างรอบคอบ ให้ความสนใจกับ สีหน้า ภาษากาย และน้ำเสียงของผู้อื่น แทนที่จะเตรียมสิ่งที่ คุณจะพูด ให้จดจ่อกับสิ่งที่อีกฝ่าย กำลังพูดและวิธีที่พวกเขาพูด หากต้องการชี้แจงบางอย่าง ให้ถามคำถามติดตามผลหรือ ใช้ถ้อยคำที่พวกเขาพูดใหม่เพื่อยืนยันว่าคุณเข้าใจถูกต้อง

2. วิธีการสื่อสาร (Communication method)

การใช้วิธีการสื่อสารที่ถูกต้องเป็นทักษะที่สำคัญ การพูดคุยผ่านอีเมล จดหมาย โทรศัพท์ การประชุมตัวต่อตัว หรือข้อความโต้ตอบแบบทันทีมีทั้งข้อดีและข้อเสีย การสื่อสารจะดีกว่าเมื่อคำนึงถึงผู้ฟัง ข้อมูลที่ต้องการแบ่งปัน และวิธีที่ดีที่สุดในการสื่อสาร

3. ความเป็นมิตร (Friendliness)

ลักษณะที่เป็นมิตร เช่น ความซื่อสัตย์และความใจดี สามารถช่วยเพิ่มความไว้วางใจและความเข้าใจเมื่อสื่อสารกันในที่ทำงาน พยายามสื่อสารด้วยทัศนคติเชิงบวก เปิดใจกว้าง และถามคำถามเพื่อช่วยให้คุณเข้าใจว่าพวกเขามาจากไหน การแสดงท่าทางเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น การถามว่าพวกเขาเป็นอย่างไรบ้าง ยิ้มขณะที่พวกเขาพูด หรือเสนอคำชมสำหรับงานที่ทำได้ดีสามารถช่วยให้คุณสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและผู้จัดการได้ สามารถฝึกฝนความเป็นมิตรได้โดยการจดจำรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่รอบคอบเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงานหรือบทสนทนาที่ผ่านมา ตัวอย่างเช่น หากเพื่อนร่วมงานบอกคุณว่าวันเกิดของ บุตรหลานกำลังจะมาถึงเร็ว ๆ นี้ และติดต่อกับพวกเขาอีกครั้งในภายหลัง อาจถามพวกเขาว่า งานวันเกิดเป็นอย่างไรบ้าง เป็นต้น

4. ความมั่นใจ (Confidence)

ในที่ทำงาน ผู้คนมีแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อแนวคิดที่นำเสนอด้วยความมั่นใจ มีหลายวิธีในการแสดงความมั่นใจ รวมทั้งการสบตาเมื่อคุณพูดกับใครบางคน นั่งตัวตรงโดยเปิดไหล่ และเตรียมตัวล่วงหน้าเพื่อให้ความคิดของผู้พูดได้รับการขัดเกลาและสามารถตอบคำถามใด ๆ ได้ การสื่อสารอย่างมั่นใจมีประโยชน์ไม่เพียงแค่งานเท่านั้น แต่ยังรวมถึงในระหว่างขั้นตอนการสัมภาษณ์งานด้วย

5. การแบ่งปันความคิดเห็น (Sharing feedback)

นักสื่อสารที่แข็งแกร่งสามารถยอมรับคำติชมที่สำคัญและให้ข้อมูลที่สร้างสรรค์แก่ผู้อื่น คำติชมควรตอบคำถาม ให้แนวทางแก้ไข หรือช่วยเสริมสร้างโครงการหรือ

หัวข้อที่อยู่ในมือ การให้และยอมรับคำติชมเป็นทักษะที่จำเป็นในที่ทำงาน เนื่องจากสามารถช่วยทั้งคุณและผู้คนรอบตัวคุณในการปรับปรุงงานและการพัฒนาวิชาชีพของพวกเขาอย่างมีความหมาย วิธีที่ดีในการเรียนรู้วิธีให้คำติชมคือการจดบันทึกจากผู้อื่นเกี่ยวกับคำติชมที่พวกเขาเสนอให้ เมื่อพบคำติชมที่อธิบายได้ดี ใช้เวลาสักครู่เพื่อสังเกตและวิเคราะห์ว่าทำไมมันถึงดี ทำไมมันถึงโดนใจและจะนำทักษะเหล่านั้นไปใช้อย่างไรในอนาคต

6. ระดับเสียงและความชัดเจน (Volume and clarity)

เมื่อผู้พูดกำลังพูด สิ่งสำคัญคือต้องชัดเจนและเสียงดังฟังชัด การปรับเสียงพูดให้ได้ยินในฉากต่าง ๆ เป็นทักษะ และเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การพูดเสียงดังเกินไปอาจไม่สุภาพหรืออึดอัดในบางสถานการณ์ หาก你不แน่ใจ ให้อ่านในห้องนี้เพื่อดูว่าคนอื่น ๆ สื่อสารกันอย่างไร อีกแง่มุมหนึ่งของการสื่อสารด้วยวาจา คือ นักร้องและโทนเสียง สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับการที่น้ำเสียงเลื่อนขึ้นและลง ระดับเสียง รูปแบบสำเนียง และช่องว่างที่คุณวางระหว่างวลี รายละเอียดดังกล่าวสามารถสื่อสารอารมณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้ข้อมูลเชิงลึกแก่ผู้ชมว่าควรตีความข้อความของผู้พูดอย่างไร

7. การเอาใจใส่ (Empathy)

การมีความเห็นอกเห็นใจ หมายความว่า ไม่เพียงแต่เข้าใจเท่านั้น แต่ยังมีส่วนร่วมในอารมณ์ของผู้อื่นด้วย ทักษะการสื่อสารนี้มีความสำคัญทั้งในการตั้งค่าแบบทีมและแบบตัวต่อตัว ในทั้งสองกรณี ผู้พูดจะต้องเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่นและเลือกการตอบสนองที่เหมาะสม

8. ความเคารพ (Respect)

ลักษณะสำคัญของความเคารพ คือ การรู้ว่าเมื่อใดควรเริ่มสื่อสารและตอบสนองในการจัดทีมหรือกลุ่ม การอนุญาตให้ผู้อื่นพูดโดยไม่ขัดจังหวะ ถูกมองว่าเป็นทักษะการสื่อสารที่จำเป็นซึ่งเชื่อมโยงกับความเคารพ การสื่อสารด้วยความเคารพยังหมายถึง การใช้เวลาของคุณกับผู้อื่นอย่างชาญฉลาด อยู่ในหัวข้อ ถามคำถามที่ชัดเจน และตอบคำถามใด ๆ ที่คุณถูกถามอย่างเต็มที่

9. อวัจนภาษา (Nonverbal cues)

การสื่อสารส่วนใหญ่เกิดขึ้นผ่านสัญญาณอวัจนภาษา เช่น ภาษากาย สีหน้า และการสบตา เมื่อคุณฟังใครสักคน คุณควรให้ความสนใจกับสิ่งที่พวกเขา กำลังพูด เช่น

เดียวกับอวัจนภาษาของพวกเขา ในระดับเดียวกัน ควรใส่ใจกับภาษากายของตัวเองเมื่อคุณสื่อสาร เพื่อให้แน่ใจว่าคุณกำลังส่งสัญญาณที่เหมาะสมไปยังผู้อื่น

10. การตอบสนอง (Responsiveness)

ไม่ว่าจะโทรกลับหรือส่งอีเมลตอบกลับ ผู้สื่อสารที่รวดเร็วจะถูกมองว่ามีประสิทธิภาพมากกว่าผู้ที่ตอบกลับช้า วิธีหนึ่งคือการพิจารณาว่าจะใช้เวลาานเท่าใดในการตอบกลับ นี่เป็นคำขอหรือคำถามที่คุณสามารถตอบได้ในอีกห้านาทีข้างหน้าหรือไม่ ถ้าเป็นเช่นนั้น อาจเป็นความคิดที่ดีที่จะแก้ไขทันทีที่คุณเห็น หากเป็นคำขอหรือคำถามที่ซับซ้อนกว่านี้ คุณยังสามารถรับทราบว่าคุณได้รับข้อความแล้วและแจ้งให้อีกฝ่ายทราบว่า คุณจะตอบกลับในภายหลัง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีนักวิชาการได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

ตาราง 3 การสังเคราะห์งานวิจัยทักษะการสื่อสาร

การพัฒนาทักษะการสื่อสาร	นักวิชาการที่ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง						รวม
	สุรพงษ์ โพธิ์ขาว, 2560	วิระศักดิ์ จงไกรจักร และคณะ, 2564	สุภาพกร อวมลิตย, 2564	De Rossi and Ferranti, 2020	Clark et al., 2019	Thao Huynh, 2018	
ชัดเจน (Clear)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6*
ถูกต้อง (Correct)	✓	✓	✓	-	-	✓	4*
ครบถ้วน (Complete)	-	-	✓	-	-	-	1
หนักแน่นมีสาร (Concrete)	-	✓	-	-	-	-	1
กระชับ (Concise)	-	✓	-	-	-	-	1
สมเหตุสมผล (Coherent)	-	-	-	-	✓	-	1
มีมารยาท (Courteous)	-	-	-	-	✓	-	1
การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening)	-	✓	✓	✓	✓	-	4*

ตาราง 3 (ต่อ)

การพัฒนาทักษะ การสื่อสาร	นักวิชาการที่ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง							รวม
	สุรพงษ์ โพธิ์ขาว, 2560	สิระศักดิ์ จงโกไรจักร และ คณะ, 2564	สถาปกรณ อวมลิตชัย, 2564	De Rossi and Ferranti, 2020	Clark et al., 2019	Thao Huynh, 2018		
ความเป็นมิตร (Friendliness)	✓	-	-	✓	✓	✓	4*	
ความมั่นใจ (Confidence)	✓	-	-	✓	✓	✓	4*	
การแบ่งปันความคิดเห็น (Sharing feedback)	✓	-	✓	✓	-	✓	4*	
ระดับเสียงและความชัดเจน (Volume and clarity)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6*	
อวัจนภาษา (Nonverbal cues)	✓	-	-	✓	✓	✓	4*	
การตอบสนอง (Responsiveness)	-	✓	✓	✓	✓	✓	5*	

จากตาราง 3 พบว่า มีนักวิชาการศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสารหลายประเด็น ประเด็นที่มีการศึกษามาก ได้แก่ (1) ระดับเสียงและความชัดเจน (Volume and clarity) (2) การตอบสนอง (Responsiveness) (3) ความถูกต้อง (Correct) (4) การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening) (5) ความเป็นมิตร (Friendliness) (6) ความมั่นใจ (Confidence) (7) การแบ่งปันความคิดเห็น (Sharing feedback) และ (8) อวัจนภาษา (Nonverbal cues) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกประเด็นดังกล่าว มาศึกษาในงานวิจัยนี้

2.4.4 ทักษะการทำงานเป็นทีม (Teamwork skills)

ทักษะการทำงานเป็นทีม (Teamwork skill) เป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญสำหรับ การเพิ่มศักยภาพของการทำงาน การทำงานเป็นทีมมีบทบาทสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกเป็นอย่างดี

1) ความหมายของการทำงานเป็นทีม

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วีระศักดิ์ จงไกรจักร และคณะ (2564) การทำงานเป็นทีม หมายถึง การรวมกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีการวางแผนการทำงาน มีการกำหนดหน้าที่และจัดสรรทรัพยากรร่วมกัน รวมทั้งมีการสื่อสารและร่วมทำกิจกรรมให้บรรลุตามแผนที่กำหนดไว้

ณิชยาตา ภูชิตานุกรักษ์ (2560) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การรวมกลุ่มของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อมาทำงานร่วมกัน โดยอาศัย ความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจ การไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อทำงานให้สำเร็จลุล่วงตาม เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สุรพงษ์ โพธิ์ขาว (2560) การทำงานเป็นทีม หมายถึง การร่วมกัน ทำงานของสมาชิกที่มากกว่า 1 คน โดยที่สมาชิกทุกคนนั้นจะต้องมีเป้าหมายเดียวกันจะทำ อะไรแล้วทุกคนต้องยอมรับร่วมกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน

โดยสรุป การทำงานเป็นทีม หมายถึง การทำงานร่วมกันของบุคคล 2 คนขึ้นไป มีการวางแผนการทำงาน การจัดสรรหน้าที่ ในการทำงานที่มีเป้าหมายเดียวกัน โดยอาศัยความสามัคคี การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี และยอมรับซึ่งกันและกัน เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี

2) องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม

Stott and Walker (1995, 82-84 อ้างอิงใน กิตติทัช เขียวฉะอ้อน และ ชีระวัฒน์ จันทิก, 2560) กล่าวว่า ในการพัฒนาทีมงานเพื่อเป็นการชี้นำแนวคิดประกอบการ เสริมสร้างควมมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของผลการปฏิบัติงานของทีมงาน มิติทั้ง 4 มิติ ประกอบด้วย

1. บุคคล (Individual) การพัฒนาทีมงาน ในระดับบุคคล ซึ่ง ประกอบด้วยการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจ ความผูกพันที่มีต่องาน ทักษะคิด ความสามารถ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกทีมงาน

2. งาน (Task) รายละเอียดของงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาทีมงาน ได้แก่ วัตถุประสงค์การกำหนดเป้าหมาย และกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ

3. ทีมงาน (Team) ทักษะต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับการสร้างทีมงาน มีทั้ง ทักษะส่วนบุคคล และทักษะของกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ภาวะผู้นำ บทบาท การสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการจูงใจ การบริหารความขัดแย้ง การวิเคราะห์ปัญหา การตัดสินใจ การประชุมของทีมงาน การประสานงาน ความร่วมมือ ความเป็นปึกแผ่นของทีม ปทัสถาน ค่านิยม และการปฏิบัติตามข้อตกลง

4. องค์การ (Organization) สิ่งที่ต้องปรับปรุงในองค์การ ได้แก่ โครงสร้างขององค์การ บรรยากาศในการทำงาน การให้ค่าตอบแทน และบำเหน็จรางวัล วัฒนธรรม องค์การ และการสนับสนุน ให้มีการพัฒนาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2547 อ้างอิงใน นกศร มิลินทานุช, 2561) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม ดังนี้

1. ทีมงาน ควรจะต้องประกอบด้วย ผู้เป็นหัวหน้าทีม และสมาชิก ในทีมงาน ซึ่งทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน มีการประสานงานให้ ความช่วยเหลือ และมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2. มีระบบ การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แผนงาน ฯลฯ ในรายละเอียดร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานให้บรรลุผล สำเร็จ

3. มีจิตสำนึกในการทำงานร่วมกันที่ดี มีความมุ่งมั่นตั้งใจเสียสละ ทุ่มเททำงาน เพื่อผลสำเร็จของงาน โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รวมทั้งเห็นคุณค่า ของการทำงานร่วมกันและตระหนักถึงความเป็นผู้มีประโยชน์ที่สุดคนหนึ่งของทีมงานและองค์กร

4. มีบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นทีมที่ดี ทำให้ สมาชิกในทีมงานทุกคนมีความสุขในการทำงาน มีความรักใคร่สามัคคี กลมเกลียว และมีปัจจัย ส่งเสริม สนับสนุนการทำงานของทีมงานในทุกรูปแบบ อาทิ การมีส่วนร่วมของทีมงาน

5. มีความสมดุลในทีมงาน การทำงานเป็นทีมเป็นการประสานความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกันให้ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ดังนั้น ทีมงานจึงต้อง สร้างความสมดุลโดยประกอบด้วย บุคคลที่หลากหลายจะได้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน ร่วมกันสูงสุด

6. ความสำเร็จเป็นทีมงาน สมาชิกในทีมงานทุกคน คือ ผู้สร้าง ความสำเร็จให้แก่ทีมงานและองค์กร ทำให้ทุกคนมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อทีมงานเป็น อย่างมาก

วรารกรณ ตระกูลสฤณี (2550, อ้างอิงใน ลำเทียน เผ่าอาจ, 2559) กล่าวว่า องค์ประกอบในการทำงานเป็นทีมต้องมี ดังนี้

1. มีเป้าหมายร่วมกันการทำงานเป็นทีมจะเกิดผลดี สมาชิกทุกคนใน ทีมงานจะต้องมี เป้าหมาย กล่าวคือ มีการรับรู้ทราบถึงแนวคิด แนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์/ เป้าหมายของทีม ในเรื่องเดียวกัน คือ การมุ่งให้ทุกคนในทีมงานช่วยกัน ร่วมมือ ร่วมแรง

ร่วมใจกัน ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตรงตามเป้าหมาย หรือบรรลุตามวัตถุประสงค์ของทีม

2. การยอมรับนับถือกันการรวมกลุ่มการทำงานกันเป็นทีม ภายใต้ความเชื่อที่ว่าทุกคนในทีมมีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน และหวังว่าหากได้การนำความแตกต่างของทุกคนในทีมมาใช้ ย่อมน่าจะทำให้งานของทีมหรืองานกลุ่มนั้นมีคุณภาพดี คือเป็นงานที่สามารถดึงเอาศักยภาพ หรือความสามารถของทุก ๆ คนที่มีอยู่มาใช้เป็นประโยชน์ต่องานส่วนรวม ดังนั้น สมาชิกทุกคนในทีมจะต้องยอมรับนับถือกันในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.1 คนแต่ละคนมีความรู้ ความสามารถไม่เหมือนกัน

2.2 ยอมรับความแตกต่างของมนุษย์ ได้แก่ ความแตกต่างทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ความเข้าใจ ฯลฯ

2.3 ยอมรับในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ที่ต้องการเอาใจใส่ การยกย่อง การยอมรับ การให้เกียรติซึ่งกันและกัน

3. การร่วมมือพร้อมใจกันในการทำงาน ทุกคนในทีมล้วนมีความสำคัญ ประจุฟันเฟือง ของเครื่องจักรกลไก ซึ่งจะขาดไม่ได้แม้แต่เม็ดตัวเล็ก ๆ เพียงตัวเดียว งานของกลุ่มก็เช่นเดียวกัน กล่าวคือ งานกลุ่มของเรามีอาจทำได้สำเร็จเพียงลำพังแค่ความสามารถของคน ๆ เดียวเท่านั้น หากต้องอาศัยความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจของสมาชิกทุก ๆ คน ในการระดมความคิด ช่วยกันแสดงความคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนแนวทาง ช่วยกันวิเคราะห์วางแผนการทำงาน และละเอียดลึกซึ้งไปจนถึงการร่วมกันปฏิบัติงานตามแผนที่กลุ่มได้ช่วยกันวางแผนเอาไว้ให้บรรลุ จุดประสงค์ที่ตั้งไว้

4. การแบ่งงานกันทำตามความสามารถการจัดแบ่งการทำงานถือเป็นหัวใจสำคัญของการทำงานเป็นทีม หลักการแบ่งหน้าที่กันทำภายในทีมงานควรยึดหลักการแบ่งความรู้ ความสามารถ ความพึงพอใจ กล่าวคือ การจะมอบหมายให้ใครทำอะไร มากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถที่บุคคลนั้นมีอยู่ในตัว หัวหน้ากลุ่ม หรือผู้นำของทีมควรเป็นผู้ที่รู้จักและคุ้นเคยกับสมาชิกภายในทีมเป็นอย่างดีเพียงพอที่จะรู้ว่าใครเป็นอย่างไร ใครชอบงานแบบไหน ใครถนัดทำงานประเภทใด เพื่อที่จะสามารถมอบหมายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบให้ตรงตามความรู้ความสามารถของบุคคลนั้น

5. ความรับผิดชอบ ถือเป็นหัวใจสำคัญอีกประการหนึ่งของการทำงานร่วมกัน เพราะความรับผิดชอบของแต่ละคน หมายถึง ความสำเร็จของกลุ่ม/ ทีมงานสมาชิกในทีมจะต้อง รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อกลุ่มสมาชิกโดยรวม และยังต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง จึงจะช่วยให้งานทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จ กล่าวคือ ทีมสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์

6. ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความผูกพันต่อกัน ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ช่วยให้สมาชิกในทีมมีความผูกพันกัน เข้าใจกัน เรียนรู้ความแตกต่างกันและกัน จะช่วยให้การทำงานร่วมกัน มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

จากการศึกษาข้อมูลสามารถสรุปองค์ประกอบในการทำงานเป็นทีมได้ดังนี้

1. การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล สมาชิกมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน ทั้งผู้นำและสมาชิกในองค์กร มีการประสานงานให้ความช่วยเหลือ และมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2. มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและทำให้งานประสบผลสำเร็จ

3. การมีโครงสร้างของทีม การแบ่งงานกันทำภายในทีมถือเป็นหัวใจสำคัญ ควรยึดหลักการแบ่งงานตามความรู้ ความสามารถ และความพึงพอใจของบุคคลในองค์กร สมาชิกในทีมจะต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อกลุ่มสมาชิก โดยรวมจะช่วยให้การทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จ

4. สมาชิกมีบทบาทและมีความรู้สึกร่วมกัน ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ช่วยให้สมาชิกในทีมมีความผูกพันกัน เข้าใจกัน เรียนรู้ ความแตกต่างกันและกัน สมาชิกในทีมทุกคนมี ความสุขในการทำงาน มีความรักใคร่สามัคคีกลมเกลียว จะช่วยให้การทำงานร่วมกัน มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3) หลักการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ

วูดส์คอกกส์ (Woodcock Mike, Parker Glenn M, and Kropp Richard P, 1989 อ้างอิงใน นภศร มิลินทานุช, 2561) ได้กล่าวถึง หลักในการทำงานเป็นทีมให้เกิดประสิทธิภาพไว้ 9 ข้อ ดังนี้

1. การมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน (Clear Objectives and Agreed Goals) เพื่อที่จะสามารถมุ่งเน้นไปที่วิธีการที่ชัดเจนที่ทีมงานต้องเข้าใจว่าเป้าหมายคือ

อะไร มุ่งมั่นที่จะบรรลุ ผลที่ได้จะดียิ่งขึ้นหากสมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนี้ มีการประชุมหรือพูดคุยเพื่อจัดลำดับความสำคัญและขั้นตอนในการทำงาน สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือกำหนดวัตถุประสงค์

2. การเปิดเผยและการเผชิญหน้า (Openness and confrontation) บรรยากาศในการทำงานควรเป็นไปอย่างเปิดเผย มีการยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในการทำงาน เพื่อสร้างความเข้าใจในการทำงาน

3. การให้ความสนับสนุนและความไว้วางใจ (Support and trust) สมาชิกมีการช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ยอมรับในข้อผิดพลาดของตนเอง และพร้อมร่วมกันแก้ปัญหา

4. การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความร่วมมือและความขัดแย้ง (Working effectively with co-operation and conflict) ให้ความสำคัญกับการสื่อสารทั้งการร่วมมือและขัดแย้งกัน ดำเนินถึงมุมมองที่ขัดแย้งกันเพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

5. ขั้นตอนในการทำงานและการตัดสินใจ (Sound working and decision making procedures) การประชุมหรือพูดคุย เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน โดยอาศัยข้อมูลและความคิดเห็นของสมาชิกในการตัดสินใจ

6. ความเป็นผู้นำที่เหมาะสม (Appropriate leadership) ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมมีผลต่อพัฒนาการของทีม ผู้นำควรมีทักษะและความสามารถรวมทั้งยอมรับ ความคิดเห็นจากสมาชิกในทีม

7. ทบทวนเป็นประจำ (Regular review) ควรมีการทบทวนเป็นประจำถึงแนวทางและขั้นตอนการทำงาน สมาชิกมีการรับฟังความคิดเห็นทั้งจากภายในทีมและภายนอก เพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

8. การพัฒนาบุคคล (Individual development) สมาชิกได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาเพื่อเติมเต็มศักยภาพ ให้โอกาสสมาชิกในการพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถที่มี ในการทำงานอย่างเต็มที่

9. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม (inter-group relations) การทำงานที่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และให้ความเคารพในทีม กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกและแสวงหาวิธีในการสนับสนุนซึ่งกันและกัน

สุรพงษ์ โพธิ์ขาว (2560) ได้กล่าวถึง การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ต้องการทำให้องค์การบรรลุผลสำเร็จที่คาดหวังไว้ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามภารกิจขององค์การ

1.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ดี โดยให้ผู้นำและสมาชิกภายในทีมมีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ควรกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ให้ชัดเจนที่ผลงานมากกว่าการกระทำ

1.2 ประโยชน์ของการกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ใช้เป็นเครื่องมือในการรวมพลังในการทำงาน และใช้เป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในงาน

1.3 คุณลักษณะของวัตถุประสงค์ที่ดี คือ เขียนเป็นวลยลักษณณ์อักษร เข้าใจได้ง่าย สามารถปฏิบัติได้จริง ไม่ขัดต่อข้อบังคับและนโยบายอื่นๆ ในหน่วยงาน

2. ความเปิดเผยต่อกันและการเผชิญหน้าเพื่อแก้ปัญหา เป็นสิ่งสำคัญต่อการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ สมาชิกในทีมจะต้องการแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา แก้ปัญหาอย่างเต็มที่และจริงจัง การแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในทีมจะต้องปลอดภัย พูดคุยถึงปัญหาอย่างสบายใจ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี โดยมีการเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่นในด้านความต้องการ ความคาดหวัง ความชอบหรือไม่ชอบ ความรู้ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด จุดเด่น จุดด้อยและอารมณ์ รวมทั้ง ความรู้สึก ความสนใจ นิสัยใจคอ

3. การสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน สมาชิกในทีมจะต้องไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยแต่ละคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา โดยไม่ต้องกลัวว่าได้รับผลร้ายที่จะมีต่อตนเองมาภายหลัง สามารถทำให้เกิดการเปิดเผยต่อกันและกล้าที่จะเผชิญหน้าเพื่อแก้ปัญหาด่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

4. ความร่วมมือและการให้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ ผู้นำกลุ่มหรือทีมจะต้องทำงานอย่างหนักในอันที่จะทำให้เกิดความร่วมมือ ดังนี้

4.1 การสร้างความร่วมมือกับบุคคลอื่น ในการสร้างความร่วมมือเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกันและมีบุคคลอยู่สองฝ่ายคือ ผู้ขอความร่วมมือ และผู้ให้ความร่วมมือ ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ เมื่อฝ่ายผู้ให้เต็มใจและยินดีจะให้ความร่วมมือ เหตุผลที่ทำให้ขาดความร่วมมือไม่ช่วยเหลือกัน คือ การขัด ผลประโยชน์ ไม่อยากให้คนอื่นได้ดีกว่า สัมพันธภาพไม่ดี วัตถุประสงค์ของทั้งสองฝ่ายไม่ตรงกัน ไม่เห็นด้วยกับ วิธีทำงาน ขาดความพร้อม

ที่จะร่วมมือ หรืองานที่ขอความร่วมมือนั้น เลี้ยงภัยมากเกินไป หรือเพราะความไม่ รับผิดชอบ ต่อผลงานส่วนรวม

4.2 การขัดแย้ง หมายถึง ความไม่ลงรอยกันตามความคิด หรือ การกระทำที่เกิดขึ้น ระหว่างสองคนขึ้นไป หรือระหว่างกลุ่ม โดยมีลักษณะที่ไม่สอดคล้อง ขัดแย้ง ขัดขวาง ไม่ถูกกัน จึงทำให้ความคิดหรือการทำกิจกรรมร่วมกันนั้นเสียหาย หรือดำเนิน ไปได้ยากไม่ราบรื่น ทำให้การทำงานเป็นทีมลดลง นับเป็นปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ สาเหตุของ ความขัดแย้ง ผลประโยชน์ขัดกัน ความคิดไม่ตรงกัน หรือ องค์การขัดแย้งกัน ความรู้ ความสามารถต่างกัน ทำให้มีลักษณะการทำงานต่างกัน การเรียนรู้ต่างกัน ประสบการณ์ที่มี ไม่เหมือนกัน เป้าหมายต่างกัน

4.3 วิธีแก้ความขัดแย้ง การแก้ความขัดแย้งเป็นเรื่องของทักษะ เฉพาะบุคคล การแก้ปัญหาคือความขัดแย้งในการทำงานเป็นทีม ควรใช้วิธีการแก้ปัญหาพร้อมกัน ไม่พูดในลักษณะที่แปลความหรือมุ่งตัดสินความไม่พูดในเชิงวิเคราะห์ ไม่พูดในลักษณะที่แสดง ตนเหนือกว่าผู้อื่นหรือไม่พูดในลักษณะที่ทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด เสียหน้า อับอาย เจ็บใจ หรือ การพยายามพูดหาประเด็นของความขัดแย้ง ไม่กล่าวโจมตีว่าใครผิดใครถูก

5. กระบวนการการทำงานและการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม งานที่มีประสิทธิภาพนั้นทุกคนควรจะต้องคิดถึงงานหรือคิดถึงผลงานเป็นอันดับแรก ต่อมา ควรวางแผนว่าทำอย่างไรงานจึงจะออกมาดีได้ดังที่เราต้องการ อย่างไรก็ตามก่อนที่จะ ตัดสินใจนั้นจุดมุ่งหมาย ควรจะมีความชัดเจนและสมาชิกทุกคนควรมีความเข้าใจใน จุดมุ่งหมายของการทำงานเป็นอย่างดีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนถือเป็นหัวใจสำคัญด้วยเหตุนี้ จุดมุ่งหมายควรต้องมีความชัดเจน และสมาชิกทุกคนมีความเข้าใจอย่างดี เพราะจะนำไปสู่ แนวทางในการทำงานว่าต้องทำอย่างไร จึงจะบรรลุตามเป้าหมายของงาน ให้ได้ผลของงาน ออกมาได้อย่างดีที่สุดการ ตัดสินใจสั่งการเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานของการบริหารงาน ผู้บริหารหรือผู้นำทีมเป็นบุคคลสำคัญในการที่จะมีส่วนในการตัดสินใจ วิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการ ตัดสินใจหลายวิธีคือ ผู้บริหารตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหา โดยไม่ต้องซักถามคนอื่นหรือ ผู้บริหารจะรับฟังความคิดเห็นก่อนตัดสินใจ กล่าวคือ ผู้บริหารยังคงตัดสินใจด้วยตนเอง แต่ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นและข้อมูลอื่นๆ ที่ผู้บริหารได้รับมาจากสมาชิกของทีม บางครั้ง ผู้บริหารอาจจะ ตัดสินใจร่วมกับทีมงานที่คัดเลือกมาโดยที่ผู้บริหารนำเอาปัญหามาให้ทีมงาน อภิปราย แล้วให้ทีมงานตัดสินใจ หรือทีมงาน อาจจะมอบหมายการตัดสินใจให้คนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มย่อยที่เห็นว่าเหมาะสมก็ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น เป็นแนวคิดเกี่ยวกับ หลักการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้พัฒนางาน ซึ่งจากแนวคิดทางทฤษฎีหรือผลงานวิจัย มีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาไว้ทั้งในประเด็นข้างต้น และประเด็นอื่นๆที่สอดคล้อง ดังนี้

ตาราง 4 การสังเคราะห์งานวิจัยหลักการทำงานเป็นทีม

หลักการของการทำงานเป็นทีม	ผู้วิจัยที่เกี่ยวข้อง						รวม
	Woodcock Mike, Parker Glenn M and Kropp Richard P., 1989	ปวีณิตย์ มากแก้ว, 2557	สุรพงษ์ โพธิ์ขาว, 2560	นภศร มลิันทาบุช, 2561	ธนาภรณ์ บุญเลิศ, 2561	จุไรรัตน์ อนันต์ไพฑูริย์ และ เดชาเมธ เพ็ชรชนะ, 2564	
1. การมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6*
2. การเปิดเผย หรือการยอมรับความคิดเห็นของสมาชิก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6*
3. ความเป็นผู้นำที่เหมาะสม	✓	-	-	✓	-	-	2
4. การมอบหมายงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6*
5. ขั้นตอนในการทำงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6*
6. บรรยากาศในการทำงาน	✓	-	✓	-	✓	✓	4*
7. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในทีม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6*
8. การประเมินผลการดำเนินงานของทีม	✓	✓	-	-	-	-	2

จากแนวคิดของนักวิชาการด้านการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เพื่อดูการทำงานเป็นทีมด้านต่าง ๆ และสังเคราะห์เป็นแนวคิดที่จะได้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยประเด็นที่คล้ายคลึงกันหรือสามารถจัดเป็นกลุ่มเดียวกันได้ ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ เพื่อให้มี

ความครอบคลุมมากขึ้น จึงได้การทำงานเป็นทีมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (2) การมีส่วนร่วมในการทำงาน (3) การปฏิบัติงานตามงานที่ได้มอบหมาย (4) การทำงานตามขั้นตอน และ (5) บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative learning) มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

เวรดี ศรีสุข (2562) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การจัดการเรียนรู้โดยจัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ที่มีความสามารถแตกต่างกัน และใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ที่ได้รับมอบหมายตามหัวข้อที่กำหนดให้พร้อมนำความรู้มาสรุป สาระการเรียนรู้และนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ จัดหาและชี้แนะแหล่งค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบให้ผู้สอน เลือกใช้ตามความเหมาะสมของเนื้อหา

ประภาศิริ ปราโมทย์ (2561) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน โดย สมาชิกทุกคนจะคอยช่วยเหลือกันทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ โดยผลงานของสมาชิกแต่ละคนจะรวมกันเป็นผลงานของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน

ราชบัณฑิตยสถาน (2551) ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้ที่ ยึดหลักให้ผู้เรียนช่วยเหลือพึ่งพากัน ในการเรียนรู้ใช้ทักษะต่าง ๆ ในการทำงานร่วมกัน มีการวิเคราะห์ การทำงานกลุ่ม และมีการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง วัชรภา เล่าเรียนดี (2554) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นแนวคิดการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ร่วมมือกัน เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมให้สำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่มที่ตั้งไว้

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีการทำงานร่วมกัน ซึ่งแต่ละบุคคลมีความสามารถแตกต่างกัน สมาชิกในกลุ่มต้องคอยช่วยเหลือกัน ใช้ความรู้ทักษะต่าง ๆ มาช่วยกันทำงานกลุ่ม โดยผลงานของสมาชิกแต่ละคนจะรวมกันเป็นผลงานของกลุ่ม และจะบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน

3.2 องค์ประกอบพื้นฐานของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1991 as cited in Johnson and Johnson, 2009) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. การพึ่งพากันในเชิงบวก (Positive Interdependence) คือ การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน โดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานนั้น มีการแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลต่าง ๆ ในการทำงาน รวมถึงการให้กำลังใจ และสนับสนุนกัน ทุกคนมีบทบาทหน้าที่ที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้สึกว่าตนประสบความสำเร็จได้ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จด้วย สมาชิกทุกคนจะได้รับผลประโยชน์ หรือรางวัลผลงานกลุ่มโดยเท่าเทียมกัน

2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Face To Face Promotive Interaction) เป็นการติดต่อสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่มฟัง เป็นลักษณะสำคัญของการติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรงของการเรียนแบบร่วมมือ ดังนั้น จึงควรมีการแลกเปลี่ยน ให้ข้อมูลย้อนกลับ เปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกในสิ่งที่เหมาะสมที่สุด

3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล เป็นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละบุคคล โดยมีการช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะเหล่านี้ เพราะเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะในการสื่อสาร การเป็นผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ครูควรจัดสถานการณ์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือ สมาชิกทุกคนต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ดำเนินงานตามแผนตลอดจนประเมินผลและปรับปรุงงาน

องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ ต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในอันที่จะช่วยให้การเรียนแบบร่วมมือดำเนินไปด้วยดี และบรรลุตามเป้าหมายที่กลุ่ม

กำหนด โดยเฉพาะทักษะทางสังคม ทักษะการทำงานกลุ่มย่อย และกระบวนการกลุ่มซึ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกฝน ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

3.3 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1998 as cited in Slavin, 2011) ได้กล่าวถึงเทคนิคที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ 9 เทคนิค ไว้ดังนี้

1. เทคนิคการเรียนรู้แบบทีมของนักเรียน (Student Team Learning หรือ STL)

วิธีการเรียนรู้แบบทีมของนักเรียน เน้นการใช้ทีมเป้าหมายและความสำเร็จของทีม ซึ่งจะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในทีมเรียนรู้ถึงวัตถุประสงค์ ดังนั้นในการเรียนรู้แบบทีมของนักเรียน งานของนักเรียนไม่ใช้การทำงานบางอย่างเป็นทีม แต่เป็นการลงมือทำเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างเป็นทีม โดยมีแนวคิดพื้นฐาน 3 ประการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของวิธีการเรียนรู้แบบทีมของนักเรียน ได้แก่ การให้รางวัลแบบทีม ให้โอกาสรายบุคคล ความรับผิดชอบส่วนบุคคล และโอกาสที่เท่าเทียมกันสำหรับความสำเร็จ เมื่อใช้เทคนิค STL ทีมจะได้รับใบรับรองหรือรางวัลอื่น ๆ ของทีม หากบรรลุผลเหนือเกณฑ์ที่กำหนด โดยความรับผิดชอบส่วนบุคคลนั้น หมายถึงความสำเร็จของทีมขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ส่วนบุคคลของสมาชิกทุกคนในทีม

สำหรับกิจกรรม มักจะเน้นกิจกรรมของสมาชิกในทีม โดยให้สมาชิกในทีมอธิบายแนวคิดให้กันและกันและตรวจสอบว่าทุกคนในทีมพร้อมสำหรับแบบทดสอบหรือการประเมินอื่น ๆ โดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมทีม ซึ่งไม่ว่านักเรียนในระดับเก่งปานกลาง หรืออ่อน จะได้รับโอกาสในการทำงานอย่างเท่าเทียมกัน

2. เทคนิคแบบ STAD (Student Teams – Achievement Division)

เป็นการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้ร่วมกับกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบอื่น ๆ หรือหลังจากที่ผู้สอนได้สอนผู้เรียนทั้งชั้นไปแล้ว และต้องการให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าร่วมกันภายในกลุ่มสืบเนื่องจากสิ่งที่ผู้สอนได้สอนไป ซึ่งใช้ได้กับทุกวิชาที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนข้อเท็จจริง เกิดความคิดรวบยอด ค้นหาคำตอบชัดเจน แน่นนอน

เมื่อครูสอนบทเรียนเรียบร้อยแล้ว แบ่งกลุ่มนักเรียนจำนวน 4 คน โดยแต่ละระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน ให้นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกัน จากนั้นให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบของแต่ละคนซึ่งเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้เรียนไป แล้วนำคะแนนพัฒนาการ (คะแนนที่ดีกว่าเดิมในการสอบครั้งก่อน) ของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม และมีการให้รางวัล

3. เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team-Games-Tournament หรือ TGT)

ใช้กระบวนการสอนของครู และ และนักเรียนทำงานกลุ่มแบบ STAD โดยจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 4 คน ระดับความสามารถต่างกัน (Heterogeneous teams) ครูกำหนดบทเรียนและการทำงานของกลุ่มไว้ ครูทำการสอนบทเรียนให้นักเรียนทั้งชั้น แล้วให้กลุ่มทำงานตามที่กำหนด นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เด็กเก่งช่วยและตรวจงานของเพื่อนให้ถูกต้องก่อนนำเสนอครู แล้วจัดกลุ่มใหม่เป็นกลุ่มแข่งขันที่มีความสามารถเท่า ๆ กัน (Homogeneous tournament teams) มาแข่งขันตอบปัญหาซึ่งจะมีการจัดกลุ่มใหม่ทุกสัปดาห์ โดยพิจารณาจากความสามารถของแต่ละบุคคล คะแนนของกลุ่มจะได้จากคะแนนของสมาชิกที่เข้าแข่งขันร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ ร่วมกัน แล้วมีการมอบรางวัลให้แก่กลุ่มที่ได้คะแนนสูงถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. เทคนิคการจัดกลุ่มแบบช่วยรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TAI)

คือ วิธีการสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการสอนรายบุคคล (Individualization Instruction) เข้าด้วยกัน โดย ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมในการเรียนได้ด้วยตนเองตามความสามารถของตนและส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เทคนิคนี้เหมาะกับวิชาคณิตศาสตร์ ใช้สำหรับระดับประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 วิธีนี้สมาชิกกลุ่มมี 4 คน มีระดับความรู้ต่างกัน ครูเรียกเด็กที่มีความรู้ระดับเดียวกันของแต่ละกลุ่มมาสอนตามความยากง่ายของเนื้อหา วิธีที่สอนจะแตกต่างกัน เด็กกลับไปยังกลุ่มของตน และต่างคนต่างทำงานที่ได้รับมอบหมายแต่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการให้รางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ดีกว่าเดิม

5. เทคนิคโปรแกรมการร่วมมือในการอ่านและเขียน (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC)

เทคนิคนี้ใช้สำหรับวิชาอ่าน เขียน และทักษะอื่น ๆ ทางภาษา สมาชิกในกลุ่มมี 4 คน ประกอบด้วย 2 คู่จาก 2 กลุ่มการอ่านที่แตกต่างกัน ครูจะเรียกคู่ที่มีความรู้ระดับเท่ากันจากทุกกลุ่มมาสอนและกลับเข้ากลุ่ม ในขณะที่ครูกำลังทำงานกับกลุ่มการอ่านกลุ่มหนึ่ง นักเรียนที่จับคู่กันในกลุ่มอื่น ๆ กำลังทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ เช่น การอ่านให้

กันและกัน คาดเดาเรื่องราวจะออกมาเป็นอย่างไร สรุปเรื่องราวให้กันและกัน เขียนการตอบกลับและฝึกสะกดคำ ถอดรหัส และคำศัพท์ แล้วเรียกคู่ต่อไปจากทุกกลุ่มมาสอน คะแนนของกลุ่มพิจารณาจากคะแนนสอบของสมาชิกกลุ่มเป็นรายบุคคล

6. เทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer-Assisted Learning Strategies หรือ PALS)

การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นกิจกรรมการสอนอีกประเภทหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน คือ เพื่อนช่วยเพื่อนในลักษณะ เก่งช่วยอ่อน เป็นวิธีการที่คนเก่งจะช่วยอธิบาย แนะนำ และช่วยแก้ไข ปัญหาให้แก่คนที่มีการเรียนอ่อนกว่าการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้เป็นการจัดเพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมใน การคิด วางแผน ปฏิบัติประเมินผล ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ได้พิจารณาและค้นหาความรู้ความ สามารถของตนเองให้ผู้เรียนได้มองเห็นภาพลักษณ์แห่งตน และการมองเห็นคุณค่าของตนเองต่อความสำเร็จในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้หลอหลอม รักและมีความพร้อมที่จะเรียน มีความสุขในการ เรียน โดยเน้นให้มีการทำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบต่อเนื่อง อาทิ การสอนด้วยการจับคู่ที่เป็นรูปแบบการสอนที่ให้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนดีกว่า เลือกรับจับคู่กับผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำกว่าหรือด้อยกว่า แล้วทำหน้าที่ในการสอนในเรื่องที่ตนเองมีความถนัดและมีทักษะที่ดี (สายสุตา ปันตระกูล, 2563)

7. เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw)

เป็นการสอนที่อาศัยแนวคิดการต่อภาพ ซึ่งบางครั้งเรียกรูปแบบนี้ว่าการเรียนแบบต่อชิ้นส่วน หรือการศึกษาเฉพาะส่วน วิธีการเรียนด้วยรูปแบบนี้ผู้สอนจะแบ่งกลุ่มผู้เรียนโดยการไล่ตามความสามารถ พร้อมกับ มอบหมายให้ทุกกลุ่มทำกิจกรรมในหัวข้อเดียวกัน หลังจากนั้นในกลุ่มหลัก (Home Groups) ที่แบ่งไว้ให้แบ่งสมาชิกภายในกลุ่มศึกษาเพียงส่วนหนึ่งหรือหัวข้อย่อยของเนื้อหาทั้งหมด โดยขณะศึกษาหัวข้อย่อยนั้น ผู้เรียนจะทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนกลุ่มอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อย่อยเดียวกัน เรียกกลุ่มนี้ว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) และเตรียมพร้อมที่จะกลับไปอธิบายหรือสอนเพื่อนสมาชิกในกลุ่มหลักของตนเอง (เรวดี ศรีสุข, 2562)

8. เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together หรือ LT)

David Johnson and Roger Johnson จาก University of Minnesota ได้พัฒนาโมเดล Learning Together ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Johnson and Johnson, 1998) วิธีการ

วิจัยเกี่ยวข้องกับนักเรียนที่ทำงานร่วมกันในกลุ่มที่มีสมาชิกต่างกันจำนวน 4-5 คน กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้สมาชิกในกลุ่มได้รับฝึกซ้อม มีบทบาทหน้าที่ที่ทุกคน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จัดบันทึก เป็นผู้รายงานนำเสนอ เป็นต้น ทุกคนช่วยกันทำงานจนได้ผลงานสำเร็จ ส่งและนำเสนอผู้สอน ลักษณะการจัดกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่กันทำงาน เช่น เป็นผู้อ่านคำสั่งใบงาน เป็นผู้จัดบันทึกงาน เป็นผู้หาคำตอบ เป็นผู้ตรวจคำตอบ กลุ่มจะได้ผลงานที่เกิดจากการทำงานของทุกคน

9. เทคนิคกลุ่มสืบค้น (Group Investigation หรือ GI)

กลุ่มสืบค้น เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการศึกษา ค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายให้ค้นคว้าหาความรู้มา นำเสนอ ประกอบเนื้อหาที่เรียน อาจเป็นการทำงานตามใบงานที่กำหนด โดยที่ทุกคนในกลุ่ม รับผิดชอบและช่วยกันทำงาน ลักษณะการจัดกิจกรรม สมาชิกกลุ่มจะช่วยกันศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ หรือความรู้มา นำเสนอต่อชั้นเรียน โดยผู้สอนแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อย แต่ละกลุ่มศึกษา กลุ่มละ 1 หัวข้อ เมื่อพร้อมผู้เรียนจะนำเสนอผลงานที่ละกลุ่ม แล้วร่วมกันประเมินผลงาน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการที่ผู้เรียนได้มี ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ได้ฝึกความรับผิดชอบ ฝึกเป็นผู้นำและผู้ตาม และทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้ประสบผลสำเร็จ ผู้สอนควรเลือกใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ดังกล่าวมาให้เหมาะสมกับ เนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

3.4. การเรียนรู้แบบร่วมมือในเด็กพิเศษ

มีนักวิชาการหลายท่านนำการเรียนรู้แบบร่วมมือใช้ในการจัดการเรียนการสอน สำหรับเด็กพิเศษ ดังนี้

อมรรัตน์ จุลนีย์ (2564) ได้ศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับเกมกระดาน ที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การคูณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กรณีศึกษา สำหรับนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

พุมพนิต คงแสง (2563) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการเข้าสังคมของเด็กออทิสติกเรียนร่วมโรงเรียนบ้านลิ้มุด จังหวัด

ยะลา สามารถจำแนกได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการควบคุมอารมณ์ 2) ด้านปฏิสัมพันธ์พูดคุยกับเพื่อน 3) ด้านการทำกิจกรรมกลุ่ม 4) ด้านการช่วยเหลือเพื่อน 5) ด้านการยอมรับผู้อื่น พบว่าทักษะการเข้าสังคมของเด็กกอทิสติกเรียนร่วมโรงเรียนบ้านลิมุต จังหวัดยะลา หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

Xin (1999) ได้ศึกษาผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคณิตศาสตร์ในห้องเรียนบูรณาการสำหรับนักเรียนที่มีความพิการและไม่พิการ โดยนักเรียนถูกจัดกลุ่มในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบร่วมมือหรือเรียนรู้ร่วมกันทั้งชั้น เพื่อเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่สนับสนุนโดยคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มเรียนแบบร่วมมือมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มเรียนรู้ร่วมกันทั้งชั้น อย่างไรก็ตามไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มนักเรียนปกติในด้านการวัดผลลัพธ์ทางสังคม

Suarez-Cunqueiro et al. (2016) ได้ศึกษา การเรียนรู้แบบร่วมมือใน นักศึกษาที่มีความต้องการพิเศษทางพันธุกรรม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยใช้วิธีการต่อจิ๊กซอว์ ผลการศึกษา พบว่า ผลการเรียนรู้ตามคะแนนสอบปลายภาคกลุ่มจิ๊กซอว์ และ ไม่ใช้กลุ่มจิ๊กซอว์ เท่ากับ 6.45 1.49 และ 6.13 1.50 ตามลำดับ ไม่มีนักเรียนในกลุ่มจิ๊กซอว์ ที่ไม่ผ่านการสอบภาคบังคับ (0% vs. 12.96% ในกลุ่มที่ไม่ใช่ กลุ่มจิ๊กซอว์, $P = 0.006$) ความสอดคล้องภายในของแบบสอบถามเท่ากับ 0.90 ค่าเฉลี่ยสำหรับรายการแบบสอบถามทั้งหมดคือ 3.80 โดยมีคะแนนตอบกลับสูงสุด 4.35

จากการศึกษาข้างต้น การเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถพัฒนาความสามารถของเด็กพิเศษได้ ซึ่งมีทั้งเทคนิค การเรียนรู้ร่วมกัน (LT) หรือแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ซึ่งบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และสามารถบูรณาการเข้ากับการพัฒนาทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (LT) เนื่องจากสามารถนำมาบูรณาการกับการพัฒนาทักษะความสามารถพื้นฐานตั้งงานวิจัยของ พุมพินิต คงแสง (2563) และเทคนิคดังกล่าวสามารถกระตุ้นให้นักเรียนได้มีการแบ่งหน้าที่ มีการสื่อสาร และทำงานเป็นทีมได้ดี ในการทำผลงานให้สำเร็จร่วมกัน สอดคล้องกับตัวแปร ทักษะที่ต้องการศึกษา คือ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานเป็นทีม

3.5 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together)

จอห์นสัน และ จอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1990 อ้างอิงใน วิชชุตา อ้วนศรีเมือง, 2554) ได้กล่าวถึงขั้นตอน การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไวดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ในขั้นตอนนี้ เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน เริ่มด้วยผู้สอน ชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน หลังจากนั้นผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยละผู้เรียนในกลุ่มให้แตกต่างกัน แบ่งจำนวนสมาชิกในกลุ่มละประมาณ 4-6 คน หลังจากนั้นผู้สอนแนะนำ วิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

2. ขั้นการจัดการเรียนรู้ ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนเริ่มนำเข้าสู่บทเรียน โดยการสอนหรือบรรยายเนื้อหาตามบทเรียน หลังจากนั้น มอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม ซึ่งผู้สอนจะอธิบายถึงปัญหาหรืองานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไขหรือ คิดวิเคราะห์ หาคำตอบ พร้อมแนะนำแหล่งข้อมูลค้นคว้า หรือให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคิดวิเคราะห์อย่างชัดเจน

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่สมาชิกภายในกลุ่มจะได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานเป็นทีมการร่วมกันรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ ผู้สอนสังเกตการณ์ทำงานของกลุ่ม เป็นผู้อำนวยการความสะดวกให้ความกระจ่างในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยหรือต้องการความช่วยเหลือ

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ขั้นตอนนี้สมาชิกภายในกลุ่มจะรายงานผลการดำเนินงานกลุ่ม โดยผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นสามารถซักถามหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น เน้นการตรวจผลงานกลุ่มและผลงานรายบุคคลในบางกรณี ผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมสิ่งที่ยังต้องปรับปรุงแล้วจึง ทำการทดสอบผลงานอีกครั้ง

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ขั้นนี้ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกัน สรุปบทเรียน ผู้สอนช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ที่จำเป็นหรือไม่ครอบคลุม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข ให้การเสริมแรงโดยการชมเชย หรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

แนวคิดเกี่ยวกับการบำบัดฟื้นฟูด้านอาชีพ

4.1 นักกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ 4) (2556) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมบำบัด (Occupational Therapy) หมายถึง การกระทำเกี่ยวกับความสามารถ ของบุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้และการพัฒนาเกี่ยวกับเด็ก อารมณ์ และสังคม โดยกระบวนการตรวจประเมิน ส่งเสริม ปกป้อง บำบัด และฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เพื่อให้บุคคลดำเนินชีวิตได้ตามศักยภาพ โดยการนำกิจกรรม วิธีการ และอุปกรณ์ที่เหมาะสมมาใช้ในการบำบัด

กรมจัดหางาน (2559) กล่าวว่า กิจกรรมบำบัด (Occupational therapist) เป็น วิชาชีพทางการแพทย์ แขนงหนึ่งที่ประยุกต์กิจกรรมมาใช้ ในการตรวจประเมิน วินิจฉัย ส่งเสริม ดูแลรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ผู้ป่วยที่มีความบกพร่องทางกาย มีพัฒนาการ บกพร่อง หรือเป็นผู้ที่มีความผิดปกติทางด้านจิตใจอารมณ์และมีปัญหาในการเข้าสังคม ให้ทำ กิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเต็มกำลังความสามารถตามศักยภาพที่มีอยู่ เพื่อให้ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เกิดความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้ง การป้องกันความเสื่อมถอยของสมรรถภาพอื่น เนื่องมาจากข้อจำกัดขององค์ประกอบ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการใช้สื่ออย่างเป็นกระบวนการงานด้านกิจกรรมบำบัดจึง สามารถให้บริการแก่บุคคลได้ทุกเพศ ทุกวัย

ดังนั้น นักกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา จึงเป็นบุคลากรทางการแพทย์ ที่ปฏิบัติงานในบริบทสถานศึกษา มีบทบาทในการในการตรวจประเมิน วินิจฉัย ส่งเสริม ดูแล รักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยมุ่งเน้นให้เด็กสามารถทำกิจกรรมการดำเนินชีวิตภายใต้ สภาพแวดล้อมทางการศึกษาได้ ทั้งด้านการเรียน การทำกิจวัตรประจำวัน ทักษะสังคม ทักษะ อาชีพ รวมถึงการจัดการกับพฤติกรรมต่าง ๆ การปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ซึ่ง นักกิจกรรมบำบัดที่ปฏิบัติงานในบริบทสถานศึกษา จะถูกเรียกว่า “ครูกิจกรรมบำบัด” โดย ต้องจบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชากิจกรรมบำบัด (ชมรมครูกิจกรรมบำบัด, 2558)

การปฏิบัติงานของครูกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา แบ่งการปฏิบัติงานเป็น 3 ด้านและ 1 งาน คือ ด้านบริการ ด้านบริหารจัดการ ด้านวิชาการ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับ มอบหมาย ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขออธิบายบทบาทของนักกิจกรรมบำบัด ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอน ดังนี้ (วิจิตา เกศะรักษ์, 2554)

1. **ด้านบริการ** กระบวนการให้บริการกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา จะมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 คัดกรองนักเรียนเพื่อเข้ารับบริการทางกิจกรรมบำบัด โดยครูกิจกรรมบำบัดอาจทำโดยลำพังหรืออาจทำร่วมกับทีมงานตามที่ได้รับมอบหมายในแต่ละสถานศึกษา โดยเลือกวิธีการ คัดกรองที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในการทำกิจกรรมของผู้รับบริการ

1.2 ประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.2.1. การประเมินนักเรียนในกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล เพื่อระบุปัญหาและความต้องการจำเป็นในการรับบริการทางกิจกรรมบำบัด โดยครูกิจกรรมบำบัดจะทำการประเมินในด้านองค์ประกอบในการทำกิจกรรมในการดำเนินชีวิต ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ขอบเขตของกิจกรรม (Performance Areas) องค์ประกอบของการทำกิจกรรม (Performance Components) และ บริบทในการทำกิจกรรม (Performance Contexts) ดังนี้

1) ขอบเขตของกิจกรรม (Performance Areas) ได้แก่ กิจกรรมการเล่น/ การทำงาน (Play / Work) กิจกรรมการดูแลตนเอง (Self core/ ADL) และการพักผ่อนหย่อนใจ (Leisure)

2) องค์ประกอบของการทำกิจกรรม (Performance Components) ได้แก่ องค์ประกอบด้านประสาทสัมผัสและกล้ามเนื้อ (Sensorimotor Component) องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Integration And Cognitive Components) และ องค์ประกอบด้านจิตสังคม (Psychosocial skills and Psychological Components)

3) บริบทในการทำกิจกรรม (Performance Contexts) ได้แก่ บริบทด้านพยาธิสภาพ (Temporal Aspects) และบริบทด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects)

1.2.2. ครูกิจกรรมบำบัดจะประเมินผู้รับบริการตามขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือประเมินทางกิจกรรมบำบัดทั้งแบบที่เป็นมาตรฐานและไม่เป็นมาตรฐาน ซึ่งครอบคลุมหัวข้อในการประเมินดังนี้

1) ลักษณะที่มองเห็นจากภายนอก (General Appearance)

2) ชักประวัติการตั้งครรภ์ การคลอด ประวัติการเจ็บป่วย

(Patient History)

3) ตรวจประเมินทางด้านต่อไปนี้

- ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Motor Function)

- ด้านการรับรู้ความรู้สึก (Sensory Function)
- ด้านการรับรู้และการเรียนรู้ (Perceptual Awareness)
- ด้านการช่วยตนเองในด้านกิจวัตรประจำวัน (Activity of Daily Living)
- ด้านอารมณ์และสังคม (Social and Emotional)
- ด้านการใช้มือ (Hand Function)

1.3 การวางแผนบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ

1.3.1 ร่วมวางแผนกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครองในการบำบัด และร่วมจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ในรายที่ต้องการบริการกิจกรรมบำบัด

1.3.2 วางแผนการให้บริการกิจกรรมบำบัดให้สอดคล้องกับลักษณะความจำเป็นของผู้รับบริการ โดยครูกิจกรรมบำบัดจะวิเคราะห์ แปลผล และนำผลการประเมินเป็นพื้นฐานในการวางแผนตั้งเป้าประสงค์ที่ชัดเจน วัดได้ในเชิงพฤติกรรม ความสามารถให้เหมาะสมกับสภาพของผู้รับบริการ

1.3.3 จัดทำแผนการให้บริการทางกิจกรรมบำบัดในด้านขอบเขต การบริการ รูปแบบการให้บริการ ระบุความถี่ และระยะเวลาของการให้บริการอย่างลักษณะอักษรและสามารถตรวจสอบได้

1.3.4 จัดตารางการให้บริการ โดยประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครูประจำชั้น ครูการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครอง และนักเรียนที่รับบริการ

1.3.5 จัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่และอุปกรณ์ในการให้บริการ

1.4. การให้บริการกิจกรรมบำบัด

1.4.1. การให้บริการโดยตรง (Direct Service) หมายถึง การบริการโดยครูกิจกรรมบำบัดเป็นผู้ปฏิบัติเอง เช่น การบำบัดรายบุคคล หรือ การบำบัดรายกลุ่ม

1.4.2. การกำกับติดตาม (Monitoring Service) หมายถึง การออกแบบและการวางแผนการบำบัดแก่ผู้รับบริการโดยมีบุคลากรอื่นเป็นผู้ปฏิบัติตามแผนนั้น เช่น ผู้ปกครองที่เลี้ยงภายใต้การดูแลของครูกิจกรรมบำบัด

1.4.3. การให้คำปรึกษา (Consultation Service) หมายถึง การให้คำปรึกษาแก่ครูประจำชั้น ครอบครัวยุติธรรม ผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคนิค และการใช้

กิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เช่น การแนะนำในการจัดทำทางการปรับปรุงพฤติกรรมในชั้นเรียน

1.4.4. การบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเยี่ยมบ้าน การออกชุมชน การดัดแปลงอุปกรณ์ช่วยและอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ และการปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับผู้รับบริการในแต่ละรายบุคคล

1.4.5. การทบทวนและปรับเปลี่ยนการให้บริการ ครูกิจกรรมบำบัดจะทบทวนแผนการให้บริการร่วมกับผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องและปรับเปลี่ยนการให้บริการบนพื้นฐานความจำเป็นตามผลการพัฒนาของผู้รับบริการ โดยแจ้งให้แก่ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เช่น การปรับเป้าประสงค์การบำบัด การปรับเทคนิคการบำบัดต่าง ๆ เป็นต้น

1.4.6. การยุติการบำบัด ครูกิจกรรมบำบัดจะพิจารณายุติการบำบัดเมื่อผู้เข้ารับบริการบรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้หรือได้รับประโยชน์สูงสุดจากการรับบริการแล้ว

1.4.7. การส่งต่อ ครูกิจกรรมบำบัดจะพิจารณาส่งต่อผู้รับบริการไปยังแหล่งที่เหมาะสมตามความต้องการของผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับประโยชน์จากความเชี่ยวชาญของนักวิชาชีพอื่นอย่างสูงสุด

ทั้งนี้ การให้บริการต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่ยอมรับว่าดีที่สุดในภายใต้สถานการณ์และนโยบายของสถานศึกษา

1.5 การบันทึกรายงาน (Documentations)

1.5.1 ครูกิจกรรมบำบัดบันทึกการประเมิน การให้บริการทางกิจกรรมบำบัด แผนการบำบัด ผลการบำบัด และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้รูปแบบเอกสารที่เหมาะสมกับการให้บริการในแต่ละสถานศึกษาและลักษณะประเภทของผู้รับบริการ

1.5.2 ครูกิจกรรมบำบัด ดำเนินการรายงานผลการบำบัดแก่ผู้เกี่ยวข้องภายใต้ขอบเขตของการรักษาและความลับของผู้รับบริการ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

4.2 การบำบัดฟื้นฟูด้านอาชีพทางกิจกรรมบำบัด

กิจกรรมบำบัด เป็นวิชาชีพที่ต้องอาศัยความรู้พื้นฐานที่เป็นทฤษฎีจากหลาย ๆ วิชาชีพ มาใช้เป็นแนวทางในการประเมิน วิเคราะห์ปัญหา รวมถึงวางแผนการรักษาผู้รับบริการต่าง ๆ นอกจากนี้ ในการปฏิบัติงานมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาโมเดล (Model) หรือกรอบอ้างอิง (Frame of reference) เนื่องจากเป็นสะพานเชื่อมระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ และ

ให้เป็นแนวคิดสำหรับการประเมินและการรักษา รวมถึงการประเมินผลการรักษาทางกิจกรรมบำบัด (จिरันท์ กริพิทิส, 2550)

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยนำ กรอบอ้างอิง Person-Environment-Occupation-Performance model (PEOP) มาใช้ในการประเมิน และออกแบบกิจกรรมการบำบัดฟื้นฟูในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยมีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

4.2.1 กรอบอ้างอิง Person-Environment-Occupation-Performance model (PEOP)

เป็นแบบจำลองระบบที่มองการทำงานในระบบทั้งหมด และพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ การปฏิบัติงานในแบบจำลอง PEOP เน้นความสามารถในการทำกิจกรรมและแบบจำลองนี้อธิบายถึงปฏิสัมพันธ์ของปัจจัยของบุคคลและปัจจัยจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัจจัยภายในบุคคลประกอบด้วย ปัจจัยทางจิตใจและอารมณ์ สติปัญญา พฤติกรรมประสาท (neurobehavioral) สรีรวิทยา (physiological) และจิตวิญญาณ (spiritual) ในส่วนของปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจัยภายนอกประกอบด้วย การสนับสนุนทางสังคม ทัศนคติและนโยบายทางสังคม สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น และวัฒนธรรมและการให้คุณค่า ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถสนับสนุนหรือขัดขวางความสามารถในการทำกิจกรรม และการทำตามบทบาทของแต่ละบุคคล องค์กร หรือชุมชนได้ ลักษณะของแบบจำลองนี้ เป็นการเน้นกิจกรรมการดำเนินชีวิต ประกอบด้วยให้คุณค่าของบทบาท และการทำกิจกรรมต่าง ๆ และความสามารถ (performance) เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ (Baum, Christiansen and Bass, 2015)

1) คุณลักษณะของบุคคล (Person) ได้แก่ สรีรวิทยา จิตวิทยา การเคลื่อนไหว ประสาทสัมผัส / การรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ หรือจิตวิญญาณ

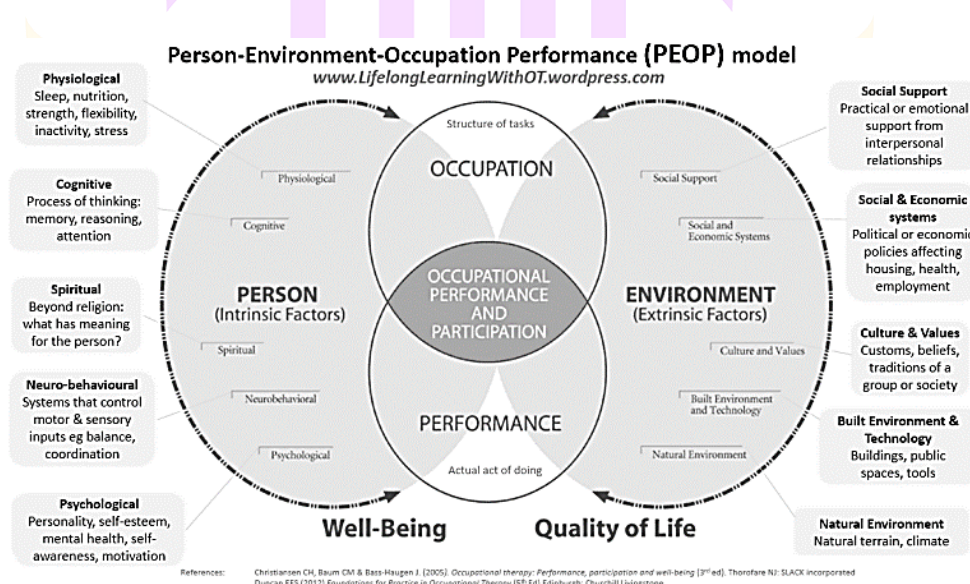
2) คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อม (Environment) ได้แก่ วัฒนธรรม สังคม การสนับสนุน ตัวกำหนดทางสังคม และทุนทางสังคม สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางธรรมชาติ การศึกษาด้านสุขภาพ และนโยบายสาธารณะ เทคโนโลยีช่วยเหลือ

3) ลักษณะของกิจกรรม งาน หรือบทบาท (Occupation) เมื่อผู้คนประกอบกิจกรรม มักจะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมด้วย ดังนั้น จึงมีผลซึ่งกันและกันคือ เป้าหมายและความตั้งใจของบุคคลมีอิทธิพลต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล และ

การกระทำจะเปลี่ยนสภาพแวดล้อมและคุณลักษณะของบุคคลในเวลาเดียวกัน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานในเชิงบวกหรือเชิงลบ เมื่อมีบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีคุณค่าความสำเร็จในการประกอบกิจกรรม จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมและความเป็นอยู่ที่ดีที่สุดในที่สุด

4) ความสามารถในการประกอบกิจกรรม (Performance) เป็นการประกอบกิจกรรมการดำเนินชีวิตที่ปฏิบัติได้จริง ที่เกิดขึ้นจากความสามารถภายในของแต่ละบุคคล หรือเกิดจากการสนับสนุนจากสิ่งแวดล้อม หรือทั้งสองอย่าง โดยนักกิจกรรมบำบัดเชื่อว่าการกระทำที่เกิดขึ้น เกิดจากความรู้สึกรู้สึกของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่เป้าหมายสำหรับเขา

นอกจากนี้ โมเดล PEOP ยังเป็นโมเดลที่เน้นผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ ผู้รับบริการต้องตั้งเป้าหมายอย่างจริงจังและมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานที่ส่งเสริมการปฏิบัติงาน การประยุกต์ใช้แบบจำลอง PEOP ในทางปฏิบัติจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้รับบริการและผู้บำบัด ผู้บำบัดต้องเข้าใจปัญหาและตัวเลือกที่นำเสนอโดยความต้องการและเป้าหมายของผู้รับบริการ โดยการถามคำถามที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นการบอกข้อมูลของผู้รับบริการ

ภาพ 2 Person-Environment-Occupation-Performance model

ที่มา: Lifelong Learning with OT, 2015

จากที่กล่าวไปข้างต้น ผู้วิจัยได้นำกรอบอ้างอิง ดังกล่าว มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวบุคคล (Person) สิ่งแวดล้อม (Environment) กิจกรรมในการดำเนินชีวิต (Occupation) และความสามารถในการประกอบกิจกรรม (Performance) ของกลุ่มบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า ความสามารถในการรับรู้ ความคิดความเข้าใจ ของตัวบุคคลนั้น โดยลักษณะของโรค คือ มีระดับสติปัญญาที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย จึงส่งผลให้ความสามารถในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ช้าลง รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนน้อย ดังนั้นการทำกิจกรรมกลุ่ม หรือกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกับผู้อื่น จึงยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เมื่อพิจารณาในการเรียนการสอนงานอาชีพในโรงเรียน สอดคล้องกับกิจกรรมในการดำเนินชีวิต (Occupation) กลุ่มตัวอย่างเลือกเรียนอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเลือดมังกร โดยพื้นที่การเรียนการสอนจัดให้มีแปลงปลูกชาเลือดมังกรอย่างเพียงพอ มีกระบวนการตั้งแต่ การปลูกต้นชา การดูแลใบชา การเก็บใบชา การคั่วใบชา การตากแห้ง และการบรรจุผลิตภัณฑ์ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการสื่อสาร เพื่อให้งานสำเร็จตามกระบวนการ ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์ตัวบุคคล สิ่งแวดล้อม และ กิจกรรมการดำเนินชีวิตแล้ว ความสามารถของตัวบุคคล มีผลต่อการเรียนการสอนงานอาชีพ จึงนำไปสู่การประเมินอย่างละเอียด และการออกแบบกิจกรรมการบำบัดฟื้นฟูต่อไป โดยลักษณะกิจกรรมที่นำมาบำบัดฟื้นฟูนั้น จึงเลือกใช้กิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาความสามารถในเรียนรู้ทั้งจากตัวเองและจากเพื่อนในกลุ่ม เสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการสื่อสาร เพื่อให้การเรียนการสอนงานอาชีพมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้รูปแบบการรักษาทางกิจกรรมบำบัด ดังนี้ (จิรนนท์ กริฟพิทส์, 2550)

รูปแบบในการรักษาทางกิจกรรมบำบัด แบ่งออกเป็น

1. กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย (Purposeful activity)
2. กิจกรรมที่เพิ่มทักษะเบื้องต้น (Enabling activity)
3. กิจกรรมที่มุ่งเตรียมความพร้อม (Adjunctive activity)
4. กิจกรรมตามบทบาท (Occupational performance and

Occupational role)

1. กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย (Purposeful activity)

เป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายโดยตรงต่อบุคคลที่แสดงพฤติกรรมด้วยตนเองอย่างเต็มใจ และมองเห็นว่ากิจกรรมนั้นมีคุณค่า เช่น การสานกระเป๋านั่งไว้เพื่อ

ทำเหรียญ กิจกรรมการทำอาหาร เพื่อไว้รับประทาน กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเป็นเครื่องมือในการรักษาที่มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้ให้ผู้รับบริการเข้ามามีส่วนร่วม ป้องกัน คงไว้ ส่งเสริมทักษะความสามารถ สะท้อนให้เห็นถึงกิจกรรมในชีวิตจริง สอดคล้องกับความสนใจ สามารถประยุกต์ ดัดแปลง (Adaptable activity) และปรับความยากง่ายได้ (Gradable activity)

นักกิจกรรมบำบัด จะต้องสามารถอธิบายเหตุผลของการรักษาที่เลือกกิจกรรมนั้นให้กับผู้รับบริการได้ เช่น ต้องการฝึกฝนเรื่อง กำลังกล้ามเนื้อมัดเล็ก (fine motor) การเรียงลำดับเหตุการณ์ (Sequencing) หรือต้องการฝึกในเรื่องของการเห็นคุณค่าในตนเอง (self value)

2. กิจกรรมที่เพิ่มทักษะเบื้องต้น (Enabling activity)

เป็นกลุ่มกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมกิจกรรมที่มีเป้าหมาย และเป็นกิจกรรมใดก็ตามที่เอากิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายมาจัดไว้เป็นสถานการณ์จำลอง โดยมุ่งหวังให้ผู้รับบริการมีทักษะเบื้องต้นก่อนที่จะไปทำกิจกรรมจริงในชีวิตประจำวัน เช่น กิจกรรมถักทอ การเล่นเกมกระดานสเกต กิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะในการติดกระดุม รูดซิป ผูกเชือก การใช้อุปกรณ์เพื่อฝึกการทำงานของมือในรูปแบบต่าง ๆ หรือกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะในการรับรู้และความเข้าใจ การใช้เครื่องกระตุ้นการขับขี้ การใช้เครื่องกระตุ้นการทำงาน และการใช้อุปกรณ์ช่วยชนิดพิเศษต่าง ๆ เช่น ล้อเข็น เครื่องช่วยในการเคลื่อนย้ายตัว กิจกรรมการเสียบหมุด (Peg boards)

3. กิจกรรมที่มุ่งเตรียมความพร้อม (Adjunctive activity)

เป็นกิจกรรมที่มุ่งเตรียมความพร้อมให้กับผู้รับบริการก่อนที่ผู้รับบริการจะไปทำกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย เป็นกิจกรรมขั้นพื้นฐานของการทำกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย เช่น กิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อการรักษา (Therapeutic exercise) การให้เครื่องดาม (Splint) การใช้เทคนิคการยับยั้ง (Inhibition techniques) การจัดท่า (Positioning) การกระตุ้นการรับรู้สัมผัส (Sensory Stimulation)

4. กิจกรรมตามบทบาท (Occupational performance and Occupational role)

ตามหลักกิจกรรมบำบัดได้แบ่งประเภทของกิจกรรมที่บุคคลจะต้องกระทำในชีวิตจริงไว้ 3 ด้าน ได้แก่ การทำงาน (work / productivity) กิจกรรมประจำวัน (ADL) และการเล่นหรือกิจกรรมยามว่าง (play /leisure) โดยบุคคลจะมีชนิดของกิจกรรมในแต่ละด้านแตกต่างกันไปขึ้นกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ตัวอย่าง : ผู้รับบริการหญิงไทยคนหนึ่งรับราชการครู ลูกและสามีได้พามาเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ได้รับการวินิจฉัยว่ามีอาการ

เส้นประสาทบริเวณข้อมือถูกกดจะเห็นได้ว่า ผู้รับบริการรายนี้มี 3 บทบาทด้วยกัน เช่น บทบาทในการเป็นแม่ ภรรยา และครู ดังนั้นกิจกรรมตามบทบาทอาจจะเป็นกิจกรรมทำอาหาร การทำความสะอาดบ้าน การซักผ้า การดูแลสามีและบุตร การเตรียมการสอน การสอนหนังสือ ฯลฯ

4.3 การพัฒนาทักษะด้านอาชีพอื่นๆ

มีนักวิชาการทางการศึกษา รวมถึงนักวิชาชีพทางการแพทย์ ได้มีการศึกษา การพัฒนาทักษะพื้นฐานก่อนการประกอบอาชีพ หรือทักษะ Soft skills ไว้หลากหลาย จาก การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำกระบวนการของ Clark, Test and Moira (2019) มาปรับประยุกต์ ดังนี้

Clark, Test and Moira (2019) ได้ศึกษาการสอนทักษะ Soft skill ในนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยใช้กระบวนการ UPGRADE Your Performance เพื่อการประกอบ อาชีพในโรงเรียนและชุมชน ทักษะ Soft skill ที่พัฒนาในงานวิจัยนี้ได้แก่ ทักษะคิดและความร่วมมือ (Attitude and cooperation) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผลผลิตและงาน (Productivity and On-Task) คุณภาพของงาน (Quality of work) และ การทำงานเป็นทีมและการสื่อสาร (Team work and communication) ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนทุกคนพัฒนาขึ้นใน ด้านทักษะ Soft skill ที่นักเรียนเลือกเอง โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบ ความสามารถของตนเองได้โดยใช้อุปกรณ์ และนำทักษะไปใช้ในอีกสถานที่หนึ่งได้

ตาราง 5 การเปรียบเทียบขอบเขตของ Clark, Test and Moira (2019) และผู้วิจัย

ขอบเขต การศึกษา	Clark, Test and Moira, 2019	ผู้วิจัย
กลุ่มเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 คน - อายุ 16-19 ปี - ความพิการ: บกพร่องทาง อารมณ์และพฤติกรรม บกพร่องทางสติปัญญา ออทิสติก และ มีปัญหาทาง สุขภาพอื่นๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายที่เรียนอาชีพการ ปลูกและแปรรูปชาเลือด มังกร จำนวน 4 คน - อายุ 16-18 ปี - ความพิการ: บกพร่องทาง สติปัญญา ระดับเล็กน้อย

ตาราง 5 (ต่อ)

ขอบเขต การศึกษา	Clark, Test and Moira, 2019	ผู้วิจัย
บริบท		
โรงเรียน	โรงเรียนมัธยมชานเมือง ทาง ตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศสหรัฐอเมริกา	โรงเรียนเฉพาะความพิการ (โรงเรียนเชิงรายปัญญา นุกูล จังหวัดเชียงราย)
สถานที่จัด กิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - สถานที่ฝึกอาชีพใน โรงเรียน เช่น โรงอาหาร - ห้องต่าง ๆ ในโรงเรียน - สถานที่ฝึกอาชีพในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - สถานที่ฝึกอาชีพใน โรงเรียน ได้แก่ แปลงปลูกชา เลือดมังกร - ห้องกิจกรรมบำบัด - ห้องเรียน
กระบวนการ	UPGRADE Instruction U-GRADE Instruction Technology-aided instruction โดย ใช้กระบวนการนี้ ภายหลังทำงานอาชีพในแต่ละ ครั้ง U หมายถึง การประเมิน ตนเอง P หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเป็น ผู้ประเมิน G หมายถึง นำคะแนนมาทำ กราฟ R หมายถึง การทบทวนและ พิจารณาเป้าหมาย A หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่ เด็กทำได้ดี	นำการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ (Co-Operative learning) ร่วมกับ กระบวนการ PGRADE P หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเป็น ผู้ประเมิน ได้แก่ นักกิจกรรม บำบัด และครูผู้สอนอาชีพ G หมายถึง นำคะแนนมาทำ กราฟ R หมายถึง การทบทวนและ พิจารณาเป้าหมาย A หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่ เด็กทำได้ดี D หมายถึง การตัดสินใจ เลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง E หมายถึง ดำเนินการ ปรับปรุงเป้าหมาย

ตาราง 5 (ต่อ)

ขอบเขตการศึกษา	Clark, Test and Moira, 2019	ผู้วิจัย
	D หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง	ในวันถัดไป
	E หมายถึง ดำเนินการปรับปรุงเป้าหมาย ในวันถัดไป	
ระยะเวลา	ขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมายถึงระดับ 3 หรือ 4	4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน
กิจกรรมที่ใช้	งานอาชีพในแต่ละบริบทของกลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการ PGRADE

กระบวนการ PGEAED ผู้วิจัยมีการดัดแปลงจากการศึกษาของ Clark, Test and Moira (2019) ซึ่งได้ศึกษาการสอนทักษะ Soft Skill ในเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษด้วยกระบวนการ UPGRADE ผู้การทำงานอาชีพในโรงเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้นำกระบวนการดังกล่าวมาดัดแปลงให้สอดคล้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยสรุปรายละเอียด ดังนี้

5.1 ความหมายของกระบวนการ PGRADE

Clark, Test and Moira (2019) ได้กำหนด ความหมายของกระบวนการ UPGRADE ไว้ว่า เป็นหลักสูตรที่ใช้หลักการขึ้นอยู่กับการวิจัยเพื่อสอนทักษะที่ไม่ใช่ทักษะทางวิชาการ โดยเฉพาะหลักสูตรนี้ใช้การประเมินผลงานในการทำงานเพื่อวิเคราะห์ทักษะที่ไม่ใช่ทักษะทางวิชาการของนักเรียนในด้านจิตใจและการร่วมมือ, ความเชื่อถือ, ผลผลิตและการทำงานตามเป้าหมาย, คุณภาพของงาน, และการทำงานเป็นทีมและการสื่อสาร นักเรียนจะถูกนำเสนอและให้คะแนนตาม Rubric การประเมินผลงาน (JPR) ขณะที่ทำงานในสถานที่ทำงานภายในโรงเรียนและ/หรือสถานที่ทำงานในชุมชน ประกอบด้วย U: You evaluate yourself หมายถึง การประเมินตนเอง, P: Professional evaluates you หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน, G: Graph scores หมายถึง นำคะแนนมาทำกราฟ, R: Restate goal and determine

หมายถึง การทบทวนและพิจารณาเป้าหมาย, A: Acknowledge หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดี, D: Decide need to improve หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง และ E: Execute improvements หมายถึง ดำเนินการปรับปรุงเป้าหมาย ในวันถัดไป ซึ่งในขั้นตอนของการประเมินตนเอง ผู้วิจัยไม่เลือกใช้ เพื่อลดการให้คะแนนที่มีความลำเอียง

5.2 วิธีการศึกษา

จากการศึกษาของ Clark, Test and Moira (2019) ได้กำหนดวิธีการศึกษาไว้ดังนี้

5.2.1 กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนที่มีความพิการจำนวน 4 คน โดยนักเรียนต้องมีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และมีเป้าหมายพัฒนางานอาชีพ และมีการฝึกงานอาชีพทั้งในโรงเรียนและชุมชน นักเรียนทุกคนได้เข้าเรียนในรายวิชาอาชีพศึกษา การตัดสินใจด้วยตนเอง และทักษะอาชีพ แต่นักเรียนไม่ได้รับการสอนทักษะด้าน Soft skill รายละเอียด ดังนี้

คนที่ 1 เพศหญิง ผิวขาว อายุ 16 ปี ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อย (ระดับสติปัญญา=68) ทักษะทางวิชาการ อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยต่ำ ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และการเขียน ไม่มีข้อจำกัดทางร่างกายใดๆ และมีประวัติการเข้าเรียนที่ดี

งานในโรงเรียน คือ การทำความสะอาดโรงอาหารทุกเช้า (เช่น ล้างโต๊ะเก็บขยะ) และงานในชุมชน คือ งานที่ร้านขายของชำ (เช่น สต็อกสินค้า งานจัดระเบียบสินค้า)

คนที่ 2 เพศชาย ผิวขาว อายุ 17 ปี มีภาวะออทิสซึมและความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อย (ระดับสติปัญญา: 63) ทักษะทางวิชาการอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยต่ำ ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และการเขียน ไม่มีข้อจำกัดทางร่างกาย แต่มีข้อจำกัดด้านทักษะปฏิสัมพันธ์ทางสังคม บันทึกการเข้าเรียนบ่งชี้ว่าเข้างานได้ดี

งานในโรงเรียน คือ การทำความสะอาดโรงอาหารทุกเช้า (เช่น ล้างโต๊ะเก็บขยะ) และงานในชุมชน คือ อู่ออมรถ (เช่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อบริการและซ่อมแซมยานพาหนะในเมืองต่าง ๆ)

คนที่ 3 เพศหญิง อายุ 18 ปี มีเชื้อชาติหลายเชื้อชาติ (เช่น ละติน) ซึ่งระบุว่ามีความบกพร่องทางสุขภาพอื่นๆ ได้แก่ โรคสมาธิสั้น/สมาธิสั้น (ADHD), โรคหัวใจ และไมเกรนที่มีอาการอ่อนแรงครึ่งซีก (รายงานของแพทย์) ทักษะทางวิชาการอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยต่ำ ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และการเขียน บันทึกการเข้าเรียนระบุว่า อายานา มีปัญหากับความสนใจและเซื่องช้า

งานในโรงเรียน คือ การทำความสะอาดโรงอาหารทุกเช้า (เช่น ล้างโต๊ะเก็บขยะ) และงานในชุมชน อยู่ที่ลานโบว์ลิ่ง (เช่น งานการจัดการ งานบริการลูกค้า)

คนที่ 4 เพศชาย ผิวดำ อายุ 19 ปี มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อย (IQ: 65; WISC-IV) และบกพร่องทางอารมณ์และพฤติกรรม ทักษะทางวิชาการของเขาอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยต่ำในการอ่าน คณิตศาสตร์และ การเขียน IEP ของเขาระบุว่าเขามีพฤติกรรมที่ขัดขวางการเรียนรู้ของตัวเองและผู้อื่นโดยก่อกวนและใช้ภาษาไม่เหมาะสม บันทึกการเข้าร่วมระบุว่าเขามีปัญหาความสนใจและเชิงซ้ำ

งานในโรงเรียน คือ การทำความสะอาดร้านค้าแพททุกเช้า (เช่น ล้างโต๊ะเก็บขยะ) และงานในชุมชน คือ การอยู่ที่ร้านขายอุปกรณ์สัตว์เลี้ยง (เช่น การจัด-เก็บสต็อกสินค้า การให้บริการลูกค้า)

5.5.2 ตัวแปร ผู้วิจัยนำเสนอตัวแปรหลักที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ตัวแปรตาม

1.1) เกณฑ์ประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (Job performance rubric (JPR))

ใช้เพื่อประเมินทักษะด้าน Soft skills ของนักเรียน โดยเกณฑ์การประเมินนี้ ถูกสร้างขึ้นมาจากการสำรวจการรับรู้ของนายจ้างเกี่ยวกับทักษะด้าน Soft skills ที่จำเป็น ได้แก่ ทศนคติและความร่วมมือ (attitude and cooperation) ความน่าเชื่อถือ (reliability) ประสิทธิภาพการทำงานและพฤติกรรมในการทำงาน (productivity and on-task behavior) คุณภาพของงาน (quality of work) และ การทำงานเป็นทีมและการสื่อสาร (teamwork and communication) ทักษะ Soft skills แต่ละด้าน มีส่วนประกอบย่อยสามหรือสี่ส่วน มาตรฐานการให้คะแนนรวมการให้คะแนน 4 คะแนนสำหรับแต่ละส่วนย่อย และคะแนนรวมอาจอยู่ระหว่าง 17 ถึง 68 ดังนี้

4 = เป็นไปตามมาตรฐานและความคาดหวังของพนักงานประจำอย่างสม่ำเสมอ

3 = เป็นไปตามมาตรฐานของพนักงานประจำอย่างไม่สม่ำเสมอ

2 = เป็นไปตามมาตรฐานของพนักงานประจำเล็กน้อย

1 = ไม่เป็นไปตามความคาดหวังหรือต่ำกว่ามาตรฐานของ

พนักงานประจำ

1.2) องค์ประกอบทักษะ Soft skills ส่วนบุคคล

เป็นตัวแปรหลักที่ทำให้แต่ละบุคคลบรรลุเป้าหมายตามที่ตนเลือก เป็นส่วนหนึ่งของคำแนะนำการกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting Instruction (GSI)) โดยกลุ่มเป้าหมายมีการทบทวนคะแนนพื้นฐานของตนเองและเลือกทักษะ Soft skills 1 ทักษะ ตามการประเมิน JPR

ตาราง 6 ขอบเขตการประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (Job performance rubric (JPR))

ทักษะหลัก	ทักษะย่อย			
ทัศนคติและ ความร่วมมือ	แสดงความเคารพต่อ ตนเอง ผู้อื่นและการ ทำงาน	มีเจตคติที่ดีต่อการ เรียนรู้และ ปฏิบัติงาน	ยอมรับคำวิจารณ์ อย่างสร้างสรรค์	แสดงความคิด ริเริ่มและ แรงจูงใจ
ความน่าเชื่อถือ	ตรงเวลาและเริ่มทันที เมื่อมาถึง	การทำงานเป็นที่ ยอมรับ	เตรียมพร้อมมา ทำงานและมี เครื่องแบบที่ สะอาดเรียบร้อย	-
ประสิทธิภาพ การทำงานและ พฤติกรรมใน การทำงาน	ทำงานโดยปราศจาก ความช่วยเหลือ การ รับรอง หรือการเตือน ความจำ	มีสมาธิและเอาใจ ใส่	ทำงานได้ทัดเทียม กับพนักงานคน อื่นๆ	-
คุณภาพของ งาน	งานเสร็จสิ้นตาม ข้อกำหนดของงาน	ระบุข้อผิดพลาด ของตนเองและทำ การแก้ไขอย่าง อิสระ	มีความภาค ภูมิใจในการทำงาน	-
การทำงานเป็น ทีมและทักษะ การสื่อสาร	มีปฏิสัมพันธ์และ สื่อสารกับเพื่อน ร่วมงานด้วยความ เคารพลูกค้า และ/หรือ โรงเรียน	ขอหรือเสนอความ ช่วยเหลือ/ คำแนะนำตาม ความจำเป็น	มีความสุขและ สุขภาพ	เป็นไปตาม ระเบียบและ ข้อบังคับของ งาน

ที่มา: Clark, Test and Moira, 2019

5.1.3 การออกแบบการทดลอง

ใช้วิธีการปรับการตรวจสอบที่หลากหลายผ่านกลุ่มเป้าหมาย (modified multiple probe across participants design) (Cooper, Heron, & Heward, 2007)

นักเรียนทุกคนได้รับการตรวจสอบพื้นฐาน โดยงานในโรงเรียนตรวจสอบ 3 รายการ และการตรวจสอบทีมงานชุมชน 1 รายการ การตรวจสอบเหล่านี้ตามมาด้วยการกำหนดเป้าหมาย (GSI) 2 ส่วน ในวันแรกของการกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting Instruction (GSI)) นักเรียนทบทวนคะแนนพื้นฐานและเลือกทักษะ Soft skills เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาในวันที่สองหลังจากกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting Instruction (GSI)) นักเรียนได้รับการตรวจสอบพื้นฐานเพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบว่าเป้าหมายที่กำหนด มีผลต่อทักษะของพวกเขาหรือไม่ นักเรียนที่มีคะแนนพื้นฐานคงที่ที่สุด เริ่มการตามกระบวนการพื้นฐานก่อน และนักเรียนคนอื่น ๆ จะถูกตรวจสอบทุก ๆ 4 วัน เมื่อกลุ่มเป้าหมายถึงระดับสูงแล้ว เช่น ระดับสามหรือสี่ในแต่ละส่วนย่อย เป็นเวลาสี่วันติดต่อกัน พวกเขาจะย้ายไปยังขั้นตอนการรักษาสภาพแรก คือ U-GRADE I และทำตามขั้นตอนต่าง ๆ ของการสอนอย่างอิสระทุกวันและเก็บข้อมูลต่าง ๆ ทุก 3 วัน หลังจากการเก็บข้อมูลต่าง ๆ 3 ครั้ง กลุ่มเป้าหมายได้เข้าสู่ขั้นตอนต่อไปของกระบวนการ คือ UPGRADE II ที่งานในชุมชนของ นักเรียนเข้าร่วมในคำแนะนำ UPGRADE จนกว่าพวกเขาจะผ่านเกณฑ์ระดับสูง (ระดับ 3-4) ในงานชุมชนของพวกเขา หลังจากที่มีผู้เข้าร่วมถึงเกณฑ์ระดับสูงแล้ว พวกเขาเข้าสู่ขั้นตอนต่อไป คือ U-GRADE II ซึ่งเหมือนกับ U-GRADE I ซึ่งจะอยู่ที่ชุมชนเท่านั้น เมื่อผู้เข้าร่วมเข้าสู่ U-GRADE I ผู้เข้าร่วมรายต่อไปจะเข้าสู่ขั้นตอนแรกของกระบวนการและทำตามขั้นตอนเดียวกัน กฎเดียวกันนี้ถูกใช้เพื่อเริ่มการพัฒนา กับนักเรียนแต่ละคนที่ตามมา

5.1.4 กระบวนการศึกษา

สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1) **ระยะพื้นฐาน 1** นักเรียนปฏิบัติงานในโรงเรียนและชุมชน และรับการประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (Job performance rubric (JPR)) โดยให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิ่งที่จำเป็นในการทำงานให้สำเร็จ แต่นักเรียนยังไม่ได้รับคำแนะนำใดๆ ในทักษะ Soft skills ที่ประเมินโดย แบบประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (Job performance rubric (JPR)) ใช้ตรวจสอบเวลา 3 วันในงานโรงเรียน และ 1 วันในงานชุมชน สถานที่ประเมิน งานในโรงเรียน คือ โรงอาหาร ได้แก่ งานดูแลความสะอาด เช่น เช็ดโต๊ะ เช็ดเก้าอี้ เก็บขยะ เป็นต้น ส่วนงานในชุมชน สถานที่จะแตกต่างกันไปตามนักเรียนแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting Instruction (GSI)) ประกอบด้วย 2 บทเรียนแบบตัวต่อตัว โดยวันแรก มีการแนะนำเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (Job performance rubric (JPR)) และอธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของทักษะ Soft skills สำหรับการจ้างงาน ในช่วงท้ายบทเรียน นักเรียนดูคะแนนพื้นฐานและเลือกทักษะ Soft skills ด้านที่ต้องการพัฒนามากที่สุด วันที่ 2 มุ่งเน้นไปที่ทักษะ Soft skills ที่พวกเขาเลือก ใช้การกำหนดคำสำคัญ การแสดงบทบาทสมมติ และ วิดีโอการสอน มาประกอบการฝึกฝน และนักเรียนตั้งเป้าหมายพัฒนาตนเองในด้าน Soft skills ที่ตนเลือก

2) ระยะเวลาพื้นฐาน 2 พิจารณาผลจากการกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting Instruction (GSI)) เพื่อให้มั่นใจถึงเป้าหมาย ก่อนจะนำเข้าสู่กระบวนการ UPGRADE กระบวนการเหมือนระยะเวลาพื้นฐาน 1

นักเรียนที่มีพื้นฐานมากที่สุด ในการประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (Job performance rubric (JPR)) ได้รับเลือกให้เริ่มการฟื้นฟูก่อน ในระหว่างนี้ นักเรียนปฏิบัติงานและได้รับการประเมินโดยผู้ประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (Job performance rubric (JPR)) จากนั้นนักเรียนเข้าร่วมกระบวนการ UPGRADE ใช้กรอบอ้างอิงของ McEwen's สำหรับการสร้าง Soft skills ได้แก่ การนำเข้าสู่งาน, การอธิบาย, การฝึกฝน และการเสริมแรง รวมถึงการตั้งเป้าหมาย การเฝ้าสังเกตตนเอง การสร้างกราฟ และการประเมินตนเอง โดยกระบวนการ UPGRADE ประกอบด้วย (U: You evaluate yourself หมายถึง การประเมินตนเอง , P: Professional evaluates you หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ประเมิน, G: Graph scores หมายถึง นำคะแนนมาทำกราฟ, R: Restate goal and determine หมายถึง การทบทวนและพิจารณาเป้าหมาย, A: Acknowledge หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดี, D: Decide need to improve หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง และ E: Execute improvements หมายถึง ดำเนินการปรับปรุงเป้าหมาย ในวันถัดไป)

3) ระยะเวลา UPGRADE 1 แบ่งเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นักเรียนปฏิบัติงานในโรงเรียน และผู้ประเมิน ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนโดยใช้แบบประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (Job performance rubric (JPR))

ขั้นตอนที่ 2 หลังจากนักเรียนทำงานเสร็จ ผู้ประเมินและนักเรียน ไปอีกสถานที่หนึ่งที่จัดเตรียมไว้เพื่อประเมินตามกระบวนการ UPGRADE

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ประเมินเตรียมใบงานประจำวันให้กับนักเรียนและให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนแรกของกระบวนการ UPGRADE (U: You evaluate yourself หมายถึง การประเมินตนเอง)

ขั้นตอนที่ 4 ผู้ประเมินให้นักเรียนดูคะแนนการปฏิบัติงานของตนจากแบบประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (Job performance rubric (JPR)) และบันทึกคะแนนส่วนของผู้เชี่ยวชาญประเมิน (P: Professional evaluates you หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน)

ขั้นตอนที่ 5 นักเรียนคำนวณคะแนนและเขียนกราฟคะแนนของทั้ง 2 ส่วน บนใบงานประจำวัน และเปรียบเทียบคะแนน (G: Graph scores หมายถึง นำคะแนนมาทำกราฟ)

ขั้นตอนที่ 6 นักเรียนทบทวนเป้าหมายและพิจารณาอีกครั้งว่าบรรลุหรือไม่ (R: Restate goal and determine หมายถึง การทบทวนและพิจารณาเป้าหมาย)

ขั้นตอนที่ 7 นักเรียนระบุ 2 หรือ 3 สิ่งที่นักเรียนทำได้ดี (A: Acknowledge หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดี)

ขั้นตอนที่ 8 นักเรียนระบุ 2 หรือ 3 สิ่งที่นักเรียนต้องปรับปรุงเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (D: Decide need to improve หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง)

ขั้นตอนที่ 9 นักเรียนเลือก 1 สิ่งที่พวกเขาต้องการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในวันถัดไป (E: Execute improvements หมายถึง ดำเนินการปรับปรุงเป้าหมายในวันถัดไป)

โดยทำกระบวนการเหล่านี้ทุกวัน จนกว่านักเรียนจะถึงเกณฑ์ระดับสูง (ระดับ 3 หรือ 4) เมื่อถึงระดับสูงแล้ว เข้าสู่กระบวนการ U-GRADE 1 เพื่อลดบทบาทของผู้ประเมินลง และคงความสามารถ

4) ระยะเวลา U-GRADE 1 ในวันสุดท้ายของ UPGRADE 1 นักเรียนจะได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีดาวน์โหลด Google sheet ลงในอุปกรณ์ และมีการแชร์สเปรดชีตกับผู้ประเมิน และสอนนักเรียนป้อนข้อมูลให้ถูกต้องและฝึกฝนจนชำนาญ

ในระหว่างระยะเวลา U-GRADE นักเรียนทำงานที่โรงเรียนและเมื่อทำงานเสร็จ นักเรียนจะเข้าใช้งาน Google sheet และทำตามขั้นตอน U-GRADE ได้แก่ U: You evaluate yourself หมายถึง การประเมินตนเอง, G: Graph scores หมายถึง นำคะแนนมาทำกราฟ, (R: Restate goal and determine หมายถึง การทบทวนและพิจารณาเป้าหมาย, A: Acknowledge หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดี, D: Decide need to improve หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง และ E: Execute improvements หมายถึง ดำเนินการ

ปรับปรุงเป้าหมาย ในวันถัดไป ทุก 3 วัน ผู้ประเมินจะสังเกตนักเรียนและลงคะแนนของนักเรียนแต่ละคนลงในสเปรดชีต เพื่อให้นักเรียนเห็นคะแนน โดยรวบรวมเป็น 3 ช่วง ระยะเวลา 9 วัน เมื่อนักเรียนจบ U-GRADE 1 และระดับความสามารถถึงระดับสูงแล้ว นักเรียนจะเข้าสู่ UPGRADE 2 ในการทำงานในชุมชน

5) **ระยะ UPGRADE 2** คือระยะที่มีการประเมินความสามารถในบริบทของงานในชุมชนของนักเรียนแต่ละบุคคล ซึ่งทำตามขั้นตอน UPGRADE 1 แต่ผู้ประเมินจะใช้ อุปกรณ์ เช่น โทรศัพท์มือถือ, iPad สอนแทนการใช้ใบงานประจำวัน นักเรียนทำตามกระบวนการ UPGRADE โดยใช้สเปรดชีตของ Google sheet บนอุปกรณ์ของผู้ประเมิน เมื่อนักเรียนถึงเกณฑ์ระดับสูงแล้ว นักเรียนเข้าสู่ขั้นตอนสุดท้ายเพื่อคงความสามารถ ทักษะ Soft skills ที่นักเรียนแต่ละคนเลือกไว้ระหว่างทำงานในชุมชน

6) **ระยะ U-GRADE 2** ขั้นตอนการดำเนินการในระยะนี้ เหมือนกับระยะ U-GRADE 1 เกิดขึ้นหลังจากนักเรียนทำงานในชุมชนแล้วเท่านั้น ผู้ประเมินรวบรวมข้อมูลทุก ๆ 3 วัน และบันทึกข้อมูลลงใน Google sheet ที่แชร์ร่วมกับนักเรียน

7) **ระยะคงความสามารถ (maintenance)** ผู้ประเมินมีการรวบรวมข้อมูลลงในแบบประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (Job performance rubric (JPR)) สัปดาห์ละครั้ง เป็นเวลา 3 สัปดาห์ติดต่อกันทั้งในโรงเรียนและชุมชน โดยนักเรียนไม่ได้มีการให้คะแนนตนเอง

โดยสรุปแล้ว กระบวนการ UPGRADE เป็นกระบวนการประเมินหลังจากการทำกิจกรรมหรืองานที่ได้รับมอบหมาย ในงานอาชีพทั้งงานในโรงเรียนและงานในบริบทชุมชนถึงทักษะ Soft skills รายบุคคล มีทั้งกระบวนการประเมินตนเอง ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน การทบทวนและพิจารณาเป้าหมายใหม่ การกำหนดจุดเด่น จุดด้อย และกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหามิ่วันต่อ ๆ ไป ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาเด็กนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกนำกระบวนการ UPGRADE มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา โดยดัดแปลงเป็นกระบวนการ PGRADE ซึ่งในขั้นตอนของการประเมินตนเอง ผู้วิจัยไม่เลือกใช้ เพื่อลดการให้คะแนนที่มีความลำเอียง และใช้ผู้เชี่ยวชาญ 2 คน คือ ผู้วิจัยและครูผู้สอนงานอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเสียดม้งกร โดยนำมาใช้รวมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ของ จอนสัน แอนด์ จอนสัน (Johnson and Johnson, 1998 as cited in Slavin, 2011) ตามตาราง 5 ที่กล่าวไปข้างต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัญชลี สารรัตน์ และคณะ (2558) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาด้านอาชีพที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพและปัญหาในการประกอบอาชีพของผู้พิการในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพและปัญหาในการ ประกอบอาชีพสำหรับผู้มีภาวะออทิสซึม: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น 3) พัฒนาหลักสูตรฝึกอาชีพสำหรับผู้มีภาวะออทิสซึม และ 4) ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอาชีพกับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นด้านอาชีพและปัญหาในการประกอบอาชีพใช้การสำรวจคนพิการที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัญหาการประกอบอาชีพของผู้พิการส่วนใหญ่ยังเป็นปัญหาในระดับปัจจัย เช่น เงินทุน ความรู้และทักษะในอาชีพ สวัสดิการต่าง ๆ การช่วยเหลือจึงยังคงเป็นการสงเคราะห์เพื่อให้ผู้พิการไม่เป็นภาระกับครอบครัวและสังคมมากนัก ตลอดจนทำให้ผู้พิการเห็นคุณค่าของตนเอง และมีความพยายามที่จะพัฒนาการประกอบอาชีพและผลงานให้มี ประสิทธิภาพต่อไป การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึงให้กับผู้พิการยังเป็นความจำเป็น และพบว่ามีผู้พิการประเภทออทิสซึมร้อยละ 7.75 ของผู้พิการทุกประเภท การพัฒนาอาชีพสำหรับผู้มีภาวะออทิสซึม กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น เป็นความต้องการของผู้ปกครองและครู ที่ดูแลนักเรียนเหล่านี้ และจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอาชีพเฉพาะสำหรับผู้มีภาวะออทิสซึม เพื่อให้บุคคลเหล่านี้สามารถทำงานได้ สื่อสารและปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม สำหรับการพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับผู้มีภาวะออทิสซึม ใช้หลักการพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงและตรวจสอบประสิทธิผลของหลักสูตร หลักสูตรได้ผ่านการทดลองใช้ และใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนงานอาชีพ 5 คน นักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม 8 คน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม 6 คน ในศูนย์วิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมสำหรับบุคคลออทิสติก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัย มีดังนี้ 1) การสร้างหลักสูตรพื้นฐานอาชีพ พบว่า ครูและผู้ปกครองนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมต้องการให้มีการพัฒนา หลักสูตรพื้นฐานอาชีพเพื่อให้ผู้มีภาวะออทิสซึมสามารถพัฒนาตนเองสู่การประกอบอาชีพในอนาคต ต้องการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอาชีพ มาให้ความรู้และฝึกประสบการณ์อาชีพ ต้องการเทคนิค วิธีการ และสื่อ เพื่อให้ผู้มีภาวะออทิสซึมปฏิบัติงานจนเกิดความสำเร็จ หลักสูตรพื้นฐานอาชีพที่พัฒนาขึ้นมี 7 อาชีพ ได้แก่ การประกอบปากกา การประดิษฐ์สร้อยลูกปัด การประดิษฐ์กิ๊บ การประดิษฐ์พวงหรีด การบรรจุขนมเพื่อจำหน่าย การทำอาหารสำเร็จรูปสุนัข และการทำอาหารสำเร็จรูป

สำหรับแนว 2) ผลการเตรียมความพร้อมของครูในการทดลองใช้หลักสูตรพื้นฐานอาชีพ พบว่ากระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการทำให้ครูมีความเข้าใจในหลักสูตรและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด โดย ครูมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองในการสอน 4 ด้าน คือ การเตรียมสื่อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์งาน การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล ตลอดจนการหาวิธีในการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม และ 3) ผลการใช้หลักสูตรพื้นฐานอาชีพแก่นักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการปฏิบัติงานหลังเรียนเฉลี่ยสูงสุดคือ การประกอบปากกา รองลงมา คือ ประดิษฐ์สร้อยลูกปัด และ อาชีพประดิษฐ์กิ๊บ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ การทำอาหารสุนัขและอาหารแมว สำหรับอุปสรรคที่สำคัญต่อความสามารถในการปฏิบัติงาน คือระดับความรุนแรงของภาวะออทิสซึม จึงควรพัฒนาทักษะที่เป็นพื้นฐานอาชีพให้กับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมตั้งแต่นักเรียนยังอยู่ในวัยประถมศึกษาและจัดให้สอดคล้องกับระดับความรุนแรงของภาวะออทิสซึม

วรัญญิตย์ จอมกลาง (2563) การพัฒนารูปแบบเตรียมทักษะการทำงานสำหรับเด็กออทิสติก ในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากสถานศึกษาสู่การมีงานทำ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบการเตรียมทักษะการทำงานสำหรับเด็กออทิสติกในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากสถานศึกษาสู่การมีงานทำเป็นแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่าง ครอบครัว สถานศึกษา และสถานประกอบการ เพื่อวางแผนและฝึกทักษะการทำงานในช่วงการเปลี่ยนผ่านจาก สถานศึกษาสู่การมีงานทำให้ ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น โดยเป็นการบูรณาการ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 บทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย (1) บทบาทและการมีส่วนร่วมของ ครอบครัว (2) บทบาทและการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา (3) บทบาทและการมีส่วนร่วมของ สถานประกอบการ และ (4) บทบาทและการมีส่วนร่วมขององค์กรผู้สอนงาน องค์ประกอบที่ 2 การเปลี่ยนผ่านจากสถานศึกษาสู่การมีงานทำ มี 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) ขั้นวางแผน (2) ขั้นดำเนินการ และ (3) ขั้นประเมินผล องค์ประกอบที่ 3 การเตรียมทักษะการทำงาน สำหรับเด็กออทิสติก มี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) ประเมินความสามารถในการทำงาน (2) สอนทักษะการทำงาน (3) จัดประสบการณ์การทำงาน (4) ประเมินพัฒนาการในการทำงาน และองค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยเสริมประสิทธิภาพ 8 ปัจจัย ประกอบด้วย (1) ปัจจัยด้านองค์ความรู้ (2) ปัจจัยด้านข้อมูล (3) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (4) ปัจจัยด้านการฝึกฝน (5) ปัจจัย ด้านการสนับสนุน (6) ปัจจัยด้านความเชื่อใจ (7) ปัจจัยด้านงบประมาณ (8) ปัจจัยด้านการติดตาม

พุ่มพณิต คงแสง (2563) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการเข้าสังคมของเด็กออทิสติกเรียนร่วมโรงเรียนบ้านลิ้มุด จังหวัดยะลา สามารถจำแนกได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการควบคุมอารมณ์ 2) ด้านปฏิสัมพันธ์พูดคุยกับเพื่อน 3) ด้านการทำกิจกรรมกลุ่ม 4) ด้านการช่วยเหลือเพื่อน 5) ด้านการยอมรับผู้อื่น พบว่าทักษะการเข้าสังคมของเด็กออทิสติกเรียนร่วมโรงเรียนบ้านลิ้มุด จังหวัดยะลา หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

วีระศักดิ์ จงไกรจักร และคณะ (2564) ได้ศึกษาการเสริมสร้างทักษะ Soft skill ของนักเรียนสายอาชีพโดยกิจกรรมกลุ่ม โดยศึกษา Soft skill ด้านการสื่อสาร ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านความสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการทำงานแบบมืออาชีพ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะ Soft skill มีคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และหลังเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนน Soft skill สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนวัชร เพ็ญรัตนศิริ และ กองทรัพย์ ทองคำ (2564) ได้ทำการสำรวจ Soft Skills ที่จำเป็นของสถานประกอบการในศตวรรษที่ 21 การวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า (1) การสังเคราะห์ Soft Skills ที่จำเป็นของสถานประกอบการในศตวรรษที่ 21 มีจำนวน 8 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) ทักษะการติดต่อสื่อสาร 2) ภาวะผู้นำ 3) การทำงานเป็นทีม 4) การแก้ปัญหา 5) จริยธรรมในการทำงาน 6) การบริหารจัดการเวลา 7) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 8) การคิดสร้างสรรค์ (2) การสำรวจความต้องการ Soft Skills ที่จำเป็นของบัณฑิตยุคใหม่ในมุมมองของสถานประกอบการ อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดย Soft Skills 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) จริยธรรมในการทำงาน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.61) 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.65) 3) การบริหารจัดการเวลา ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.67) 4) การแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.67) และ 5) ภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

Scheef, Walker และBarrio (2017) ได้ศึกษาทักษะการจ้างงานที่โดดเด่นสำหรับเยาวชนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในสิงคโปร์ ในมุมมองของนักพัฒนางาน โดยการศึกษา นี้ มีการออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อระบุทักษะการจ้างงานที่บุคคลที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญาในสิงคโปร์ที่ควรมีเพื่อให้ประสบความสำเร็จในที่ทำงาน โดยวิธีการสัมภาษณ์เพื่อ ระบุและสำรวจทักษะการจ้างงานที่พึงประสงค์ ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ชี้ให้เห็นว่า ทักษะ Soft skills เช่น ทักษะการคิด ความน่าเชื่อถือ ความแข็งแกร่ง ความยืดหยุ่น และการสื่อสาร นั้นมีค่ามากกว่าทักษะที่เป็นทักษะทางเทคนิคเฉพาะงานมากกว่า

Clark, Test and Moira (2019) ได้ศึกษาการสอนทักษะ Soft skills ในนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้กระบวนการ UPGRADE Your Performance เพื่อการประกอบอาชีพในโรงเรียนและชุมชน ทักษะ Soft skills ที่พัฒนาในงานวิจัยนี้ได้แก่ ทักษะทัศนคติและความร่วมมือ (Attitude and cooperation) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผลผลิตและงาน (Productivity and On-Task) คุณภาพของงาน (Quality of work) และ การทำงานเป็นทีมและการสื่อสาร (Team work and communication) ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนทุกคนพัฒนาขึ้นในด้านทักษะ Soft skills ที่นักเรียนเลือกเอง โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบความสามารถของตนเองได้โดยใช้อุปกรณ์ และนำทักษะไปใช้ในอีกสถานที่หนึ่งได้

จากงานวิจัยข้างต้น ได้ศึกษาวิธีการหรือรูปแบบพัฒนาทักษะพื้นฐานก่อนการทำงานที่จำเป็นในยุคปัจจุบันทั้งในบุคคลปกติและบุคคลพิการ สำหรับงานวิจัยในประเทศไทยนั้น ในด้านการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ ส่วนใหญ่ได้มีการศึกษาในกลุ่มบุคคลปกติและบุคคลพิการประเภทออทิสติก โดยใช้กิจกรรมกลุ่มมาบูรณาการหรือใช้กิจกรรมงานอาชีพของตัวบุคคลเอง ซึ่งยังไม่มีผู้ที่ศึกษาในกลุ่มบกพร่องทางสติปัญญา แต่สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศพบการศึกษาในกลุ่มบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การประเมิน หรือการใช้กระบวนการต่าง ๆ เพื่อศึกษาและพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นก่อนการทำงาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาการเตรียมความพร้อมทักษะก่อนการประกอบอาชีพในนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา โดยนำทฤษฎีการศึกษา คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative learning) เทคนิค ของ จอห์นสัน และ จอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1998 as cited in Slavin, 2011) เข้ามาบูรณาการร่วมกับ กระบวนการ PGRADE ซึ่งดัดแปลงมาจากกระบวนการ UPGRADE Your Performance ของ Clark, et al. (2019) โดยผ่านกิจกรรมกลุ่มกิจกรรมบำบัด เพื่อเตรียมความพร้อมทักษะอาชีพ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนเชิงรายนุญานุกูล จังหวัดเชียงราย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา การใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบการศึกษารายกรณี (Single Subject Design) แบบ ABA Design (อรพินทร ชูชม, 2552) โดยมีขอบเขตของการวิจัยคือ การศึกษาการใช้กิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย

เส้ันฐาน (A)	การจัดกระทำ (B)	เส้ันฐาน (A)
T ₁ T ₂ T ₃ T ₄	T ₅ T ₆ T ₇ T ₈ ← X	T ₉ T ₁₀ T ₁₁ T ₁₂

ภาพ 3 รูปแบบการวิจัย แบบ ABA Design

ที่มา: อรพินทร ชูชม, 2552

- โดย A ระยะที่ 1 ระยะเสั้่นฐาน: เป็นการวัดพฤติกรรมก่อนให้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ
PGRADE
- B ระยะจัดกระทำ: เป็นระยะการให้กิจกรรมกลุ่ม และบันทึกผล
- A ระยะที่ 2 ระยะเสั้่นฐาน: เป็นการถอดถอนกิจกรรมกลุ่ม และกลับมาสู่ระยะเสั้่นฐาน
- T (n=1, 2, 3, ...): การวัดซ้ำหรือทดสอบติดต่อกัน ครั้งที่ 1-ครั้งที่ n

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อย (Mild Intellectual disability) จำนวน
4 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและฝึกอาชีพการปลูกและแปรรูป
ชาเล็ดม้งกรในโรงเรียน โรงเรียนเชียงร่ายปัญญาคุณ จังหวัดเชียงร่าย

เกณฑ์การคัดเลือก (inclusion criteria)

1. นักเรียนได้รับวินิจฉัยจากแพทย์ว่า มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับ
เล็กน้อย (Mild Intellectual disability) คือ มีระดับสติปัญญา (IQ) 50 – 69
2. ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. มีอายุระหว่าง 16-18 ปี
4. สามารถพูดคุย สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้
5. ไม่มีความบกพร่องด้านอื่นร่วม
6. ฝึกอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเล็ดม้งกรในโรงเรียน

เกณฑ์การคัดออก (exclusion criteria)

1. นักเรียนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ เนื่องจากมีตารางฝึกงานอาชีพนอกสถานที่
จึงทำให้เข้าร่วมไม่สม่ำเสมอ
2. นักเรียนมีพฤติกรรมต่อต้าน มีปัญหาการควบคุมอารมณ์

เกณฑ์การถอน (Withdrawal Criteria)

1. กลุ่มเป้าหมายสามารถถอนตัวได้ทุกเมื่อ หากรู้สึกไม่สบายใจโดยที่การถอนตัวไม่มี
ผลต่อผลการเรียนหรือการดูแลของครูในขณะที่ดำเนินโครงการหรือจบโครงการไปแล้ว
2. กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมได้ไม่ถึง 80% ของกิจกรรมทั้งหมด

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลา 4 สัปดาห์ เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2566

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือที่ดำเนินการวิจัย

1.1 กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

1.2 แผนการสอนเฉพาะบุคคล กิจกรรมกลุ่มกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

2.2 แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

2.3 แบบบันทึกผลทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎี เนื้อหา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

1.2 สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดประเด็นคำถามในการสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ ระดับเสียงและความชัดเจน (Volume and

clarity) การตอบสนอง (Responsiveness) ความถูกต้อง (Correct) การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening) ความเป็นมิตร (Friendliness) ความมั่นใจ (Confidence) การแบ่งปันความคิดเห็น (Sharing feedback) และอวัจนภาษา (Nonverbal cues)

1.3 สร้างแบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินในแต่ละรายข้อพฤติกรรมที่ปรากฏในการประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) (ฤทธิไกร ไชยงาม, 2562) ดังนี้

- 4 คะแนน หมายถึง ดีมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ดี
- 2 คะแนน หมายถึง พอใช้
- 1 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

นอกจากนี้ การกำหนดคะแนนขึ้นอยู่กับดุลพินิจและความเหมาะสมของลักษณะงาน ใช้เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน (Analytic Rubric) (สำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ., ม.ป.ป.) ซึ่งในแต่ละรายข้อพฤติกรรมที่ปรากฏในการประเมิน มีรายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนที่แตกต่างกัน แบ่งเป็นการประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย

ระดับเสียงและความชัดเจน (Volume and clarity)	2 ข้อ
การตอบสนอง (Responsiveness)	3 ข้อ
ความถูกต้อง (Correct)	3 ข้อ
การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening)	2 ข้อ
ความเป็นมิตร (Friendliness)	3 ข้อ
ความมั่นใจ (Confidence)	2 ข้อ
การแบ่งปันความคิดเห็น (Sharing feedback)	3 ข้อ
อวัจนภาษา (Nonverbal cues)	2 ข้อ

กำหนดเกณฑ์ระดับคุณภาพ ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 3.01–4.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการสื่อสารในระดับ ดีมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.01–3.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการสื่อสารในระดับ ดี
- คะแนนเฉลี่ย 1.01–2.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการสื่อสารในระดับ พอใช้
- คะแนนเฉลี่ย 0.00–1.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการสื่อสารในระดับ ปรับปรุง

1.4 นำแบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ที่สร้างขึ้น นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ คือ คนที่ 1 นักกิจกรรมบำบัดที่มีประสบการณ์บำบัดผู้รับบริการเด็กในสถานศึกษา อย่างน้อย 5 ปี คนที่ 2 ครูผู้สอนงานอาชีพ ตำแหน่งชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการสอนอาชีพเด็กพิเศษ อย่างน้อย 5 ปี และคนที่ 3 ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ ที่มีประสบการณ์ด้านงานอาชีพ อย่างน้อย 5 ปี เพื่อตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น คัดเลือก และปรับปรุงข้อความให้สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้ โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruency: IOC) เฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 หมายความว่า ความสอดคล้องของเนื้อหา มีความเหมาะสม

1.5 ผู้วิจัยนำข้อคำถามของแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำแบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

2. แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี เนื้อหา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

2.2 สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดประเด็นคำถามในการสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน การมีส่วนร่วมในการทำงาน การปฏิบัติงานตามงานที่ได้มอบหมาย การทำงานตามขั้นตอน และบรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม

2.3 สร้างแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินในแต่ละรายข้อพฤติกรรมที่ปรากฏในการประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) (ฤทธิไกร ไชยงาม, 2562) ดังนี้

- 4 คะแนน หมายถึง ดีมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ดี
- 2 คะแนน หมายถึง พอใช้
- 1 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

โดยการกำหนดคะแนนขึ้นอยู่กับดุลพินิจและความเหมาะสมของลักษณะงาน ใช้เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน (Analytic Rubric) (สำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ., ม.ป.ป.) ซึ่งในแต่ละรายข้อพฤติกรรมที่ปรากฏในการประเมิน มีรายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนที่แตกต่างกัน แบ่งเป็นการประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย

การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	4 ข้อ
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	5 ข้อ
การปฏิบัติงานตามงานที่ได้มอบหมาย	3 ข้อ
การทำงานตามขั้นตอน	3 ข้อ
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม	5 ข้อ

กำหนดเกณฑ์ระดับคุณภาพ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.01–4.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมในระดับ ดีมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.01–3.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมในระดับ ดี

คะแนนเฉลี่ย 1.01–2.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมในระดับ พอใช้

คะแนนเฉลี่ย 0.00–1.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมในระดับ

ปรับปรุง

2.4 นำแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ที่สร้างขึ้น นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ คือ คนที่ 1 นักกิจกรรมบำบัดที่มีประสบการณ์บำบัดผู้รับบริการเด็กในสถานศึกษา อย่างน้อย 5 ปี คนที่ 2 ครูผู้สอนงานอาชีพ ตำแหน่งชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการสอนอาชีพเด็กพิเศษ อย่างน้อย 5 ปี และคนที่ 3 ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ ที่มีประสบการณ์ด้านงานอาชีพ อย่างน้อย 5 ปี เพื่อตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น คัดเลือก และปรับปรุงข้อความให้สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้ โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item–Objective Congruency: IOC) เฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 หมายความว่า ความสอดคล้องของเนื้อหา มีความเหมาะสม

2.5 ผู้วิจัยนำข้อคำถามของแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำแบบประเมินประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

3. กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

3.1 ศึกษาทฤษฎี เนื้อหา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน

3.2 ศึกษาทฤษฎี เนื้อหา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดฟื้นฟูทางกิจกรรมบำบัด เพื่อนำมาวิเคราะห์ผู้เรียนและออกแบบกิจกรรมกลุ่ม โดยเลือกกรอบอ้างอิง The Person-Environment-Occupation- Performance (PEOP) (Baum, Christiansen, and Bass, 2015)

3.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ความสามารถและข้อจำกัดของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกรอบอ้างอิง The Person Environment Occupation Performance (PEOP) (Baum, Christiansen, and Bass, 2015)

3.4 ออกแบบและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ อาศัยจากการวิเคราะห์ผู้เรียน ตามกรอบอ้างอิง The Person Environment Occupation Performance (PEOP) (Baum, Christiansen, and Bass, 2015) โดยมุ่งเน้นให้เกิดการทำงานเป็นทีมและทักษะการสื่อสาร และเลือกใช้กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย (Purposeful activity) สอดคล้องกับบริบท ได้แก่ กิจกรรมกลุ่มงานประดิษฐ์ เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 7 กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน

สัปดาห์ที่/ครั้งที่	กิจกรรมกลุ่ม	จำนวนชั่วโมง
1/ ครั้งที่ 1	สังเกตผู้เรียนก่อนทำกิจกรรมกลุ่ม ระหว่างเรียน	2
1/ ครั้งที่ 2	รายวิชาการปลูกและแปรรูปชาเสียดม้งกร	
1/ ครั้งที่ 3	กิจกรรมหมอนหลอดดูด	1

ตาราง 7 (ต่อ)

สัปดาห์ที่/ครั้งที่	กิจกรรมกลุ่ม	จำนวนชั่วโมง
2/ ครั้งที่ 1	กิจกรรมทำถุงหอมสมุนไพร	1
2/ ครั้งที่ 2	กิจกรรมโมบายลูกปัด	1
2/ ครั้งที่ 3	กิจกรรมกล่องใส่ดินสอ	1
3/ ครั้งที่ 1	กิจกรรมสมุดทำมือ	1
3/ ครั้งที่ 2	กิจกรรมพวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว	1
3/ ครั้งที่ 3	กิจกรรมดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิตยสาร	1
4/ ครั้งที่ 1	กิจกรรมกล่องใส่เอกสารนอกประสงค์	1
4/ ครั้งที่ 2	สังเกตผู้เรียนหลังทำกิจกรรมกลุ่ม ระหว่างเรียน	2
4/ ครั้งที่ 3	รายวิชาการปลูกและแปรรูปชาเสียดม้งกร	
รวม		12 ชั่วโมง

3.5 นำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ไปจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3.6 นำแผนการสอนเฉพาะบุคคลตามกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญาที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว มาหาค่าเฉลี่ย โดยคัดเลือกเฉพาะข้อความที่มีค่าคะแนนความเหมาะสมตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 อ้างอิงใน (ประสิทธิ์ รัตนสุภา, 2559) มาใช้ ส่วนข้อความที่มีค่าความเหมาะสมต่ำกว่า 3.51 นำมาปรับปรุงให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ พบว่ากิจกรรมทั้ง 8 ชุด มีคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.95 มีความเหมาะสมแก่การนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในระดับมากที่สุด

4. แบบบันทึกผลทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE

การบันทึกผลทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ในด้านทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานเป็นทีม โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อใช้ในการบันทึกผลการประเมินทักษะของนักเรียนในแต่ละกิจกรรม มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษาทฤษฎี เนื้อหา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ PGRADE ซึ่งดัดแปลงจาก Clark et al. (2019) มีรายละเอียดดังนี้

P: Professional evaluates you	หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน ได้แก่ นักกิจกรรมบำบัด และครูผู้สอนประจำวิชา
G: Graph scores	หมายถึง นำคะแนนมาทำกราฟ
R: Restate goal and determineเป้าหมาย	หมายถึง การทบทวนและพิจารณาเป้าหมาย
A: Acknowledge	หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดี
D: Decide need to improve	หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง
E: Execute improvements	หมายถึง ดำเนินการปรับปรุงเป้าหมายในวันถัดไป

4.2 จัดทำแบบประเมินทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การประเมินทักษะความสามารถ

P: Professional evaluates you นักกิจกรรมบำบัดและครูประจำวิชา การปลูกและแปรรูปชาเลื่อม้งกรที่เข้าร่วมสังเกตการณ์ ประเมินตามแบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงานและทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผู้เรียน

G: Graph scores หลังจากประเมินแล้ว นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์รายด้าน และทำกราฟสรุปในภาพรวมในแต่ละกิจกรรม ทั้ง 2 ทักษะ คือ ทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม

ส่วนที่ 3: กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาให้กับผู้เรียน

R: Restate goal and determine นำผลวิเคราะห์รายด้านมาวิเคราะห์ และนำมาทบทวน พิจารณาเป้าหมายว่าสำเร็จหรือไม่ เพื่อพัฒนาในด้านนั้น

A: Acknowledge ครูให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดีและต้องปรับปรุง

D: Decide need to improve และ Execute improvements ครูเลือก สิ่งที่นักเรียนต้องปรับปรุง ชี้แจงเป้าหมายที่ต้องนำไปพัฒนา ในกิจกรรมครั้งถัดไป

4.3 นำแบบประเมินทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ คือ คนที่ 1 นักกิจกรรมบำบัดที่มีประสบการณ์บำบัดผู้รับบริการเด็กในสถานศึกษา อย่างน้อย 5 ปี คนที่ 2 ครูผู้สอนงานอาชีพ ตำแหน่งชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์ เกี่ยวข้องกับการสอนอาชีพเด็กพิเศษ อย่างน้อย 5 ปี และคนที่ 3 ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ ที่มีประสบการณ์ด้านงานอาชีพ อย่างน้อย 5 ปี เพื่อตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น คัดเลือก และปรับปรุงข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้ โดยได้ค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruency: IOC) ระหว่าง 0.50 – 1.00 จากนั้นผู้วิจัย นำกิจกรรมมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ

4.4 จากนั้นผู้วิจัย นำแบบประเมินทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียน บกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อม ก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

5.1 ศึกษาทฤษฎี เนื้อหา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน

5.2 ศึกษาทฤษฎี เนื้อหา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ PGRADE ซึ่งดัดแปลงจาก Clark et al. (2019) มีรายละเอียดดังนี้

P: Professional evaluates you หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน ได้แก่ นักกิจกรรมบำบัด และครูผู้สอนประจำ วิชา

G: Graph scores	หมายถึง นำคะแนนมาทำกราฟ
R: Restate goal and determine	หมายถึง การทบทวนและพิจารณาเป้าหมาย
A: Acknowledge	หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดี
D: Decide need to improve	หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง
E: Execute improvements	หมายถึง ดำเนินการปรับปรุงเป้าหมายในวันถัดไป

5.3 วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและระดับความสามารถ

5.4 ออกแบบขั้นตอนการทำกิจกรรม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning together) (Johnson and Johnson, 1998 as cited in Slavin, 2011) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะการสื่อสาร ดังนี้

(1) **ขั้นเตรียมการ** ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน แบ่งจำนวนสมาชิกในกลุ่มละประมาณ 2 คน หลังจากนั้นผู้สอนแนะนำวิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

(2) **ขั้นการจัดการเรียนรู้** ผู้สอนบรรยายเนื้อหาตามบทเรียน หลังจากนั้นมอบหมายงานให้ผู้เรียนพูดคุยในกลุ่ม แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ ตามขั้นตอนการทำกิจกรรมที่กำหนดให้

(3) **ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม** สมาชิกภายในกลุ่ม ร่วมกันรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ ผู้สอนสังเกตการณ์ทำงานของกลุ่ม เป็นผู้อำนวยการความสะดวกให้ความกระจ่างในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยหรือต้องการความช่วยเหลือ

(4) **ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ** สมาชิกภายในกลุ่มจะรายงานผลการดำเนินงานกลุ่ม โดยผู้สอนและในกลุ่มเพื่อนสามารถซักถามหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น เน้นการตรวจผลงานกลุ่มและผลงานรายบุคคล ในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมสิ่งที่ยังต้องปรับปรุงแล้วจึงทำการทดสอบผลงานอีกครั้ง

(5) **ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม** ผู้สอนและผู้เรียน ช่วยกันสรุปบทเรียน ผู้สอนช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ที่จำเป็นหรือไม่ครอบคลุม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข ให้การเสริมแรงโดยการชมเชย หรือมอบรางวัล ตามกระบวนการ PGRADE

P: Professional evaluates you	หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน ได้แก่ นักกิจกรรมบำบัด และครูผู้สอนประจำวิชา
G: Graph scores	หมายถึง นำคะแนนมาทำกราฟ
R: Restate goal and determine	หมายถึง การทบทวนและพิจารณาเป้าหมาย
A: Acknowledge	หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดี
D: Decide need to improve	หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง
E: Execute improvements	หมายถึง ดำเนินการปรับปรุงเป้าหมายในวันถัดไป

5.5 จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) จำนวน 8 แผน ใช้เวลาในการเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะการสื่อสาร

(1) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่ 1 เรื่อง กิจกรรมทำหมอนจากหลอดดูด

(2) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่ 2 เรื่อง กิจกรรมทำถุงหุ้มสมุนไพรร

(3) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่ 3 เรื่อง กิจกรรมทำโมบายลูกปัด

(4) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่ 4 เรื่อง กิจกรรมกลิ้งใส่ดินสอ

(5) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่ 5 เรื่อง กิจกรรมสมุดทำมือ

(6) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่ 6 เรื่อง กิจกรรมพวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว

(7) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่ 7 เรื่อง กิจกรรมทำดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร

(8) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่ 8 เรื่อง กิจกรรมกลองใส่อเอกสาร
อเนกประสงค์

5.6 นำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ คือ คนที่ 1 นักกิจกรรมบำบัดที่มีประสบการณ์บำบัดผู้รับบริการเด็กในสถานศึกษา อย่างน้อย 5 ปี คนที่ 2 ครูผู้สอนงานอาชีพ ตำแหน่งชำนาญการพิเศษ และมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการสอนอาชีพเด็กพิเศษ อย่างน้อย 5 ปี และคนที่ 3 ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ที่มีประสบการณ์ด้านงานอาชีพ อย่างน้อย 5 ปี เพื่อตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น คัดเลือก และปรับปรุงข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้ โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruency: IOC) เฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 หมายความว่า ความสอดคล้องของเนื้อหา มีความเหมาะสม จากนั้นนำมาพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของแผน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

5.7 นำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาหาค่าเฉลี่ย โดยคัดเลือกเฉพาะข้อความที่มีค่าคะแนนความเหมาะสมตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 อ้างอิงใน (ประสิทธิ์ รัตนสุภา, 2559) มาใช้ ส่วนข้อความที่มีค่าความเหมาะสมต่ำกว่า 3.51 นำมาปรับปรุงให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แผนการสอนเฉพาะบุคคลทั้ง 8 ชุด มีคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.95 มีความเหมาะสมแก่การนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในระดับมากที่สุด

5.8 จากนั้นผู้วิจัย นำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.9 จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ สอดคล้องตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)

5.10 นำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) นำไปจัดการเรียนรู้ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเซียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยและ ขอความอนุเคราะห์จากผู้ปกครองตอบรับการยินยอมให้กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมการวิจัย

2. ผู้วิจัยชี้แจงเครื่องมือการเก็บข้อมูลวิจัยให้กับครูประจำวิชาการปลูกและแปรรูปชาเลือดมังกร เพื่อให้มีความเข้าใจในการใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน และแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนทางสติปัญญา และนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการเก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูลวิจัย ระยะเวลา 4 สัปดาห์ จำนวน 12 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

3.1. ระยะเสัฐาน (A1): เป็นการวัดพฤติกรรมก่อนให้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE โดย ผู้วิจัยกับครูผู้สอนงานอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเลือดมังกร ร่วมกันสังเกตพฤติกรรมทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม ตามแบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงานและแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา และบันทึกข้อมูลไว้ ในสัปดาห์ที่ 1 ครั้งที่ 1-2 จำนวน 2 ชั่วโมง

3.2. ระยะจัดกระทำ (B): เป็นระยะการให้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล และบันทึกผลการเรียนรู้ ในสัปดาห์ที่ 1 ครั้งที่ 3 - สัปดาห์ที่ 4 ครั้งที่ 1 รวม 8 ชั่วโมง

3.3. ระยะเสัฐาน (A2): เป็นการถอดถอนกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เป็นการวัดพฤติกรรมหลังการให้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE โดย ผู้วิจัยกับครูประจำวิชาการปลูกและแปรรูปชาเลือดมังกร ร่วมกันสังเกตพฤติกรรมทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม ตามแบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงานและแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา และบันทึกข้อมูลไว้ ในสัปดาห์ที่ 4 ครั้งที่ 2-3 จำนวน 2 ชั่วโมง

4. หลังเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทั้งหมด นำผลการวิจัยไปสู่การวิเคราะห์ผล สรุปผลและแปลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE โดยนำคะแนนจากแบบประเมินทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE ในแต่ละชั่วโมงที่ผู้วิจัยและครูประจำวิชาบันทึกคะแนนไว้ มาหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จากนั้นทำแผนภูมิเปรียบเทียบความก้าวหน้าในแต่ละสัปดาห์ วิเคราะห์และสรุปผล

2. ศึกษาเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลัง ของทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงาน เป็นทีม โดยการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา โดยนำคะแนนในแต่ละด้านมาหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบก่อน-หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE แล้วสรุปผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ (Percentage) (นครชัยชาญ อุไร, 2559)

$$\text{ร้อยละ} = \left(\frac{\text{ความถี่ของรายการที่สนใจ}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \right) \times 100$$

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) (นครชัยชาญ อุไร, 2559)

$$\text{เมื่อ } \bar{x} \text{ แทน } \bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$$

$$\sum x \text{ แทน } \sum_{i=1}^N x_i$$

$$N \text{ แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด}$$

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (พิชญ์สินี ชมภูคำ, 2553 อ้างอิงใน ประภาศิริ ปราโมทย์, 2561)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{X})^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

X แทน คะแนนแต่ละตัว

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) (อารยา องค์เอี่ยม และพงศ์ธรา วิจิตเวชไพศาล, 2561) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

R คือ คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การให้คะแนน

+1 คือ เมื่อเนื้อหามีความสอดคล้อง

-1 คือ เมื่อเนื้อหาไม่มีความสอดคล้อง

0 คือ เมื่อไม่แน่ใจ

แบบทดสอบที่ถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาในระดับดี สามารถนำไปวัดผลได้ จะต้องมามีค่า IOC เกินกว่า 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้อง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย ทำการศึกษาระยะเวลา 4 สัปดาห์ เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2566 มีผลการวิจัยจำนวน 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

1.2 ผลการพัฒนากิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

ตอนที่ 2 ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

2.1 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา รายบุคคล

2.2 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา รายบุคคล

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

3.1 การเปรียบเทียบคะแนนระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ทั้ง 8 กิจกรรม

3.2 การเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาผลการพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง ตามเกณฑ์การคัดเลือก ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ตาราง 8 ผลข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูล	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย (n=4)
เพศ	
ชาย	2
หญิง	2
ช่วงอายุ	
16-18 ปี	4
ระดับการศึกษา	
มัธยมศึกษาปีที่ 6	4
ประเภทความพิการ	
บกพร่องทางสติปัญญา (ระดับเล็กน้อย)	4

จากตาราง 8 พบว่า มีกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 4 คน เป็นเพศชาย จำนวน 2 คน และเพศหญิง จำนวน 2 คน ทุกคนอายุระหว่าง 16-18 ปี กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 คน และมีความบกพร่องทางสติปัญญา (ระดับเล็กน้อย) ทั้งหมด

1.2 ผลการพัฒนากิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

ผลการพัฒนากิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า การใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE ช่วยส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมได้ดีขึ้น โดยมีขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ และแนวทางในการทำงานกลุ่มร่วมกัน ขั้นที่ 2 ขั้นการจัดการเรียนรู้ โดยผู้สอนทำการอธิบายวิธีการทำกิจกรรม และมอบหมายให้สมาชิกทุกคนแบ่งหน้าที่ โดยพูดคุยสื่อสารกันตามความถนัดและความสนใจ ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกทุกคนร่วมกันทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ โดยให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มบอกถึงสิ่งที่ตนเองได้รับผิดชอบ และผู้สอนตรวจสอบผลงาน และขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่มตามกระบวนการ PGRADE โดยสมาชิกทุกคนช่วยกันสรุปบทเรียน และประเมินผลการทำงานกลุ่ม ทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการตามกระบวนการ PGRADE ประกอบด้วย P หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน G หมายถึง นำคะแนนมาทำกราฟ R หมายถึง การทบทวนและพิจารณาเป้าหมาย A หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดี D หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง และ E หมายถึง ดำเนินการปรับปรุงเป้าหมาย กิจกรรมกลุ่มที่ใช้จำนวน 8 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมทำหมอนหลอดดูด 2) กิจกรรมทำถุงหอมสมุนไพร 3) กิจกรรมทำโมบายลูกปัด 4) กิจกรรมกล่องใส่ดินสอ 5) กิจกรรมสมุดทำมือ 6) กิจกรรมพวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว 7) กิจกรรมทำดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิตยสาร และ 8) กิจกรรมกล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ดำเนินการตรวจสอบกิจกรรมกลุ่ม และแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ได้ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) และความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกิจกรรม พบว่า ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 และ ผลการตรวจสอบประเมินความเหมาะสมของแผนการสอนเฉพาะบุคคลและกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้ ทั้ง 8 ชุด มีความเหมาะสมแก่การนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.95 มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแผนการสอนเฉพาะบุคคลไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีครูผู้สอนงานอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเสียดม้งกร ร่วมสังเกตแบบมีส่วนร่วมและร่วมประเมินทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน โดยบันทึกผลคะแนนลงในแบบบันทึกผลการประเมินทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE ภายหลังจากกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การประเมินทักษะความสามารถ ประกอบด้วย แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน และทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผู้เรียน สรุปคะแนนจากแบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน และทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา เป็นรายด้าน และแปลผล และ ตอนที่ 3 กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาให้กับผู้เรียน นำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนจากตอนที่ 2 มาพิจารณาจุดเด่น จุดด้อย/จุดที่ควรพัฒนา และกำหนดเป้าหมายให้เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้ระยะเวลา 4 สัปดาห์ จำนวน 8 แผนการสอนเฉพาะบุคคล ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 ผลคะแนนทักษะการสื่อสารของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญารายบุคคล

2.1.1 ผลคะแนนทักษะการสื่อสารของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญารายบุคคล โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

2.1.2 ผลคะแนนทักษะการสื่อสารของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา รายบุคคล โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน

2.2 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา รายบุคคล

2.2.1 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา รายบุคคล โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

2.2.2 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา รายบุคคล โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน

2.1 ผลคะแนนทักษะการสื่อสารของนักเรียนบทพระองค์สติปัญญา ราชบุคคล

2.1.1 ผลคะแนนทักษะการสื่อสารของนักเรียนบทพระองค์สติปัญญา ราชบุคคล โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

- 1) ผลคะแนนทักษะการสื่อสารของนักเรียนบทพระองค์สติปัญญา ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยประเมินทั้งหมด 2 ครั้ง โดยการสังเกตและประเมินพฤติกรรมการพูดซึ่งเป็นการพูดและแปรูปชวาเล็ดม้งกร ดังนี้

ตาราง 9 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 1

รายดาน (80 คะแนน)	คนที่ 1			คนที่ 2			คนที่ 3			คนที่ 4			ภาพรวม							
	ผล รวม	ค่า เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบน มาตรฐาน	ผล รวม	ค่า เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบน มาตรฐาน	ผล รวม	ค่า เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบน มาตรฐาน	ผล รวม	ค่า เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบน มาตรฐาน								
ระดับเสียงและ ความชัดเจน	5	2.5	62.5	ดี	4	2	50	พอใช้	5	2.5	62.5	ดี	6	3	75	ดี	2.50	0.82	62.50	ดี
การตอบสนทนา	6	2	50	พอใช้	9	3	75	ดี	8	2.67	50	ดี	9	3	75	ดี	2.67	1.41	66.67	ดี
ความถูกต้อง	6	2	50	พอใช้	6	2	50	พอใช้	8	2.67	66.67	ดี	8	2.67	66.67	ดี	2.33	1.15	58.33	ดี
การฟังอย่างตั้งใจ	6	3	75	ดี	5	2.5	62.5	ดี	5	2.5	62.5	ดี	6	3	75	ดี	2.75	0.58	68.75	ดี
ความเป็นมิตร	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	8	2.67	66.67	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	3	0.82	75	ดี
ความมั่นใจ	4	2	50	พอใช้	6	3	75	ดี	5	2.5	62.50	ดี	6	3	75	ดี	2.63	0.96	65.63	ดี
การแบ่งปันความคิดเห็น	6	2	50	พอใช้	7	2.33	58.33	ดี	6	2	50	พอใช้	9	2	75	พอใช้	2.33	1.41	52.08	ดี
อวัจนภาษา	6	3	75	ดี	6	3	75	พอใช้	6	3	75	ดี	7	3.50	87.5	ดีมาก	3.13	0.50	78.13	ดีมาก
รวม	48	2.40	60	ดี	52	2.60	65	ดี	51	2.55	63.75	ดี	61	3.05	76.25	ดี	2.67	1.60	66.25	ดี

จากตาราง 9 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 2.67 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.60 คิดเป็นร้อยละ 66.25 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากคนที่มีความเหมาะสมที่สุดไปหาคนที่แย่ ได้แก่ ตามลำดับจาก $(\bar{X} = 3.13, S.D. = 0.50)$ ตามความเป็นมิตร ($\bar{X} = 3.00, S.D. = 0.82$) ตามการฟังอย่างตั้งใจ ($\bar{X} = 2.75, S.D. = 0.58$) ตามการตอบสนอง ($\bar{X} = 2.67, S.D. = 1.41$) ตามความมั่นใจ ($\bar{X} = 2.63, S.D. = 0.96$) ตามระดับเสียงและความชัดเจน ($\bar{X} = 2.50, S.D. = 0.82$) ตามความถูกต้อง ($\bar{X} = 2.33, S.D. = 1.15$) ตามการแบ่งปันความคิดเห็น ($\bar{X} = 2.33, S.D. = 1.41$) เมื่อพิจารณาารายบุคคล ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครั้งที่ 1 โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.40 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.60 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.55 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.05 คะแนน

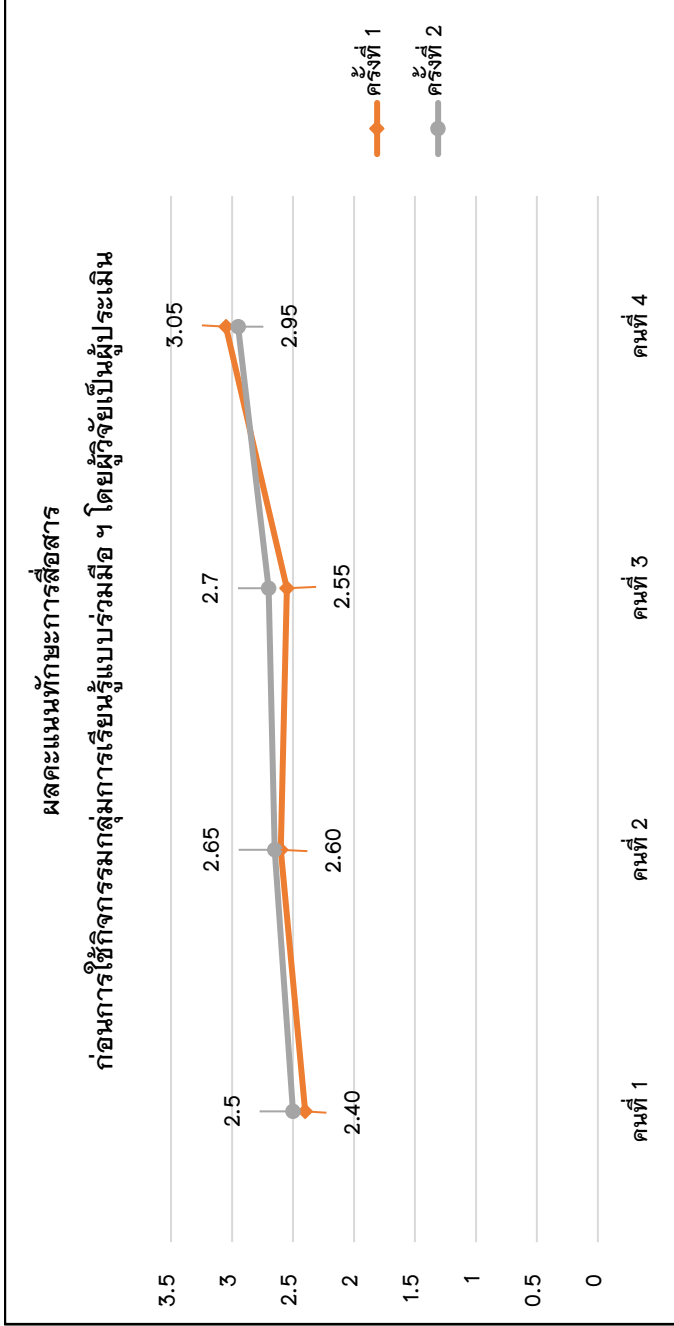
ตาราง 10 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2

รายตาม (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม											
	ผู้ประเมิน	$\bar{X}$	ผู้ประเมิน	$\bar{X}$	ผู้ประเมิน	$\bar{X}$	ผู้ประเมิน	$\bar{X}$	ผู้ประเมิน	$\bar{X}$										
ระดับเสียงและความชัดเจน	5	2.5	62.5	ดี	5	2.5	62.5	ดี	5	2.5	62.5	ดี	5	2.5	62.5	ดี	5	2.5	62.5	ดี
การตอบสนอง	6	2	50	พอใช้	9	3	75	ดี	8	2.67	66.67	ดี	9	3	75	ดี	6	2.67	66.67	ดี
ความถูกต้อง	6	2	50	พอใช้	6	2	50	พอใช้	8	2.67	66.67	ดี	8	2.67	66.67	ดี	2.33	1.15	58.33	ดี
การฟังอย่างตั้งใจ	5	2.5	62.5	ดี	5	2.5	62.5	ดี	5	2.5	62.5	ดี	6	3	75	ดี	2.63	0.50	65.63	ดี
ความเป็นมิตร	10	3.33	83.33	ดีมาก	9	3	75	ดี	9	3.00	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	3.17	0.58	79.17	ดีมาก

ตาราง 10 (ต่อ)

รายละเอียด	คนที่ 1			คนที่ 2			คนที่ 3			คนที่ 4			ภาพรวม							
	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์					
ความมั่นใจ	5	2.5	62.5	ดี	5	2.5	62.5	ดี	5	2.5	62.5	ดี	6	3	75	ดี	2.63	0.50	65.63	ดี
การแบ่งปันความคิดเห็น	6	2	50	พอใช้	7	3.5	58.33	ดีมาก	6	2	50	พอใช้	7	2.33	58.33	ดี	2.17	0.58	54.17	ดี
อวัจนภาษา	7	3.5	87.5	ดีมาก	7	3.5	87.5	ดีมาก	7	3.5	87.5	ดีมาก	7	3.5	87.5	ดีมาก	3.5	0.00	87.5	ดีมาก
รวม	50	2.5	62.5	ดี	53	2.65	66.25	ดี	54	2.7	67.5	ดี	59	2.95	73.75	ดี	2.73	1.57	67.5	ดี

จากตาราง 10 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 2.73 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.57 คิดเป็นร้อยละ 67.50 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากด้านที่มีคะแนนมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านอวัจนภาษา ($\bar{X}$ = 3.50, S.D. = 0.00) ด้านการเป็นมิตร ($\bar{X}$ = 3.17, S.D. = 0.58) ด้านระดับเสียงและคำชัดเจม ($\bar{X}$ = 2.75, S.D. = 0.58) ด้านการตอบสนอง ($\bar{X}$ = 2.67, S.D. = 1.41) ด้านการฟังอย่างตั้งใจ ($\bar{X}$ = 2.63, S.D. = 0.50) ด้านความมั่นใจ ($\bar{X}$ = 2.63, S.D. = 0.50) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X}$ = 2.33, S.D. = 1.15) ด้านการแบ่งปันความคิดเห็น ($\bar{X}$ = 2.17, S.D. = 0.58) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายบุคคล ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครั้งที่ 2 โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.50 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.65 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.70 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.95 คะแนน แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนทักษะการสื่อสารก่อนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๗ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ดังภาพ 4

ภาพ 4 คะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

2) ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ วิทยุโดย ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

ตาราง 11 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 1

รายตาม	กิจกรรมที่ 1 หมอนหลอดดูด		กิจกรรมที่ 2 ถูหอมสมุนไพร		กิจกรรมที่ 3 ไม้บายลุยกบัด		กิจกรรมที่ 4 กของใต้ดินสอง									
	ผลรวม	เฉลี่ย	ผลรวม	เฉลี่ย	ผลรวม	เฉลี่ย	ผลรวม	เฉลี่ย								
ระดับเสียงและ ความชัดเจน	4	2	50	พอใช้	5	2.5	62.50	ดี	6	3	75	ดี				
การตอบสนทนา	7	2.33	58.33	ดี	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก				
ความถูกต้อง	7	2.33	58.33	ดี	8	2.67	66.67	ดี	9	3	75	ดี				
การฟังอย่างตั้งใจ	5	2.5	62.5	ดี	5	2.5	62.50	ดี	6	3	75	ดี				
ความเป็นมิตร	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก				
ความมั่นใจ	4	2	50	พอใช้	5	2.5	62.50	ดี	6	3	75	ดี				
การแบ่งปันความคิดเห็น	6	2	50	พอใช้	6	3	50	ดี	7	2.33	58.33	ดี				
อวัจนภาษา	5	2.5	62.50	ดี	6	2.00	75	พอใช้	7	3.50	87.50	ดีมาก				
รวม	47	2.35	58.75	ดี	54	2.70	67.50	ดี	62	3.10	77.50	ดีมาก	65	3.25	81.25	ดีมาก

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจาก แปงขาวเหนือยว		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองโกลกสาร					
	หน่วย	เฉลี่ย	หน่วย	เฉลี่ย	หน่วย	เฉลี่ย	หน่วย	เฉลี่ย				
ระดับเสียงและความชัดเจน	7	3.5	87.50	ดีมาก	7	3.5	87.5	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
การตอบสนอง	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100.00	ดีมาก	12	4	100.00	ดีมาก
ความถูกต้อง	9	3	75.00	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก
การฟังอย่างตั้งใจ	7	3.5	87.5	ดีมาก	7	3.5	87.5	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
ความเป็นมิตร	12	4	100.00	ดีมาก	12	4	100.00	ดีมาก	12	4	100.00	ดีมาก
ความมั่นใจ	7	3.5	87.5	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
การแบ่งปันความคิดเห็น	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก
อวัจนภาษา	7	3.5	87.5	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
รวม	69	3.45	86.25	ดีมาก	74	3.7	92.50	ดีมาก	78	3.9	97.5	ดีมาก
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม												
$\bar{x}$ 529 / 640												
S.D. 3.30												
ร้อยละ 2.32												
ร้อยละ 82.66 (ดีมาก)												

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนคนที่ 1 มีพัฒนาการในด้านทักษะการสื่อสารเพิ่มขึ้น ต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ โดยภาพรวม ได้คะแนนรวม 529 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.30 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.32 คิดเป็นร้อยละ 82.66 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 47 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 58.75 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 54 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 67.50 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 62 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล้องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 65 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 69 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.45 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 74 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล้องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 12 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 2

รายตาม	กิจกรรมที่ 1 หมอมหาลอดดูตุต				กิจกรรมที่ 2 ถุงหมอมลุ่มนไฟพร				กิจกรรมที่ 3 ไม้พายดูกปัด				กิจกรรมที่ 4 กลองใต้ดินสอ			
	คะแนน	ข้อ	เวลา	ข้อ	คะแนน	ข้อ	เวลา	ข้อ	คะแนน	ข้อ	เวลา	ข้อ	คะแนน	ข้อ	เวลา	ข้อ
ระดับเสียงและความชัดเจน	4	2	50	พอใช้	6	3	75	ดี	6	3	75	ดี	7	3.5	87.5	ดีมาก
การตอบสนทนา	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	10	3.33	83.33	ดีมาก
ความถูกต้อง	6	2	50	พอใช้	8	2.67	66.67	ดี	9	3.00	75.00	ดี	11	3.67	91.67	ดีมาก
การฟังอย่างตั้งใจ	4	2	50	พอใช้	6	3	75	ดี	6	3	75	ดี	7	3.5	87.5	ดีมาก
ความเป็นมิตร	9	3	75	ดี	9	3	75.00	ดี	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก
ความมั่นใจ	6	3	75	ดี	5	2.5	62.5	ดี	7	3.5	87.50	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
การแบ่งปันความคิดเห็น	6	2	50	พอใช้	6	3	50.00	ดี	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
อวัจนภาษา	6	3	75	ดี	6	2	75	พอใช้	7	3.5	87.5	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
รวม	50	2.50	62.50	ดี	55	2.75	68.75	ดี	65	3.25	81.25	ดีมาก	72	3.60	90	ดีมาก
	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ				กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง				กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์				กิจกรรมที่ 8 กลองใต้เดอกลสาร			
	จากกระดาษ				จากกระดาษ				จากกระดาษ				จากกระดาษ			
รายตาม	คะแนน	ข้อ	เวลา	ข้อ	คะแนน	ข้อ	เวลา	ข้อ	คะแนน	ข้อ	เวลา	ข้อ	คะแนน	ข้อ	เวลา	ข้อ
ระดับเสียงและความชัดเจน	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
การตอบสนทนา	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก

ตาราง 12 (ต่อ)

รายตาม	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองไล่เอือกสาร				
	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เฉลี่ย	จำนวน	เฉลี่ย			
ความถูกต้อง	11	3.67	11	3.67	11	3.67	12	4	100	ดีมาก	
การฟังอย่างตั้งใจ	7	3.5	8	4	8	4	8	4	100	ดีมาก	
ความเป็นมิตร	12	4	12	4	12	4	12	4	100	ดีมาก	
ความมั่นใจ	8	4	8	4	8	4	8	4	100	ดีมาก	
การแบ่งปันความคิดเห็น	9	3	10	3.33	11	3.67	12	4	100	ดีมาก	
อวัจนภาษา	8	4	8	4	8	4	8	4	100	ดีมาก	
รวม	75	3.75	77	3.85	78	3.90	80	4	100	ดีมาก	
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม				552 / 640							
$\bar{x}$				3.46							
S.D.				2.22							
ร้อยละ				86.25 (ดีมาก)							

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนคนที่ 2 มีพัฒนาการในด้านทักษะการสื่อสาร เพิ่มขึ้น ต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ 1 – กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ โดย ภาพรวม ได้คะแนนรวม 552 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.46 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.22 คิดเป็นร้อยละ 86.25 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 50 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 62.50 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูกลมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 55 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 68.75 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 65 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 72 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 75 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 77 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยสาร ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 13 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 3

รายด้าน	กิจกรรมที่ 1 หมอมหาลอดดูด		กิจกรรมที่ 2 ถุงหมอมสมุนไพรร		กิจกรรมที่ 3 ไม้บายดูกบัด		กิจกรรมที่ 4 กลองสี่ตีนสอ	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
ระดับเสียงและคำชัดเจนน	5	2.5	6	3	6	3	8	4
	การตอบสนทน	8	2.67	9	3	9	3	12
	ความถูกต้อง	8	2.67	9	3	10	3.33	12
	การฟังอย่างตั้งใจ	4	2	7	3.5	8	4	8
	ความเป็นมิตร	9	3.00	12	4	12	4.00	12
	ความมั่นใจ	5	2.5	6	3	7	3.50	8
การแบ่งปันความคิดเห็น	6	2	6	3	10	3.33	9	3
	6	3	7	2.33	8	4	8	4
	รวม	51	2.55	62	3.10	70	3.50	77
รายด้าน	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองสี่ตีนสอ	
	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
	7	3.50	8	4	8	4	8	4
	การตอบสนทน	11	3.67	12	4	12	4	12
	รวม	18	3.60	20	4.00	20	4.00	20

ตาราง 13 (ต่อ)

รายด้าน	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองโกลองใสเอกลีลา	
	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน
ความถูกต้อง	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก
การฟังอย่างตั้งใจ	7	3.50	87.50	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
ความเป็นมิตร	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก
ความมั่นใจ	8	4	100	ดีมาก	7	3.50	87.50	ดีมาก
การแบ่งปันความคิดเห็น	12	4	100	ดีมาก	10	3.33	83.33	ดีมาก
อวัจนภาษา	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
รวม	77	3.85	96.25	ดีมาก	77	3.85	96.25	ดีมาก
คะแนนรวม / คะแนนเต็ม				572 / 640				
$\bar{X}$				3.58				
S.D.				2.27				
ร้อยละ				89.38 (ดีมาก)				

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนคนที่ 3 มีพัฒนาการในด้านทักษะการสื่อสาร เพิ่มขึ้น ต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ โดย ภาพรวม ได้คะแนนรวม 572 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.58 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.27 คิดเป็นร้อยละ 89.38 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 51 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.55 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 63.75 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูกลมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 62 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 70 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 77 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 77 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 77 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารนอกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 14 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 4

รายด้าน	กิจกรรมที่ 1 หมอมหาลอดดูด		กิจกรรมที่ 2 ถุงหมอมสมุนไพรม		กิจกรรมที่ 3 ไม้บายลุ๊กปัด		กิจกรรมที่ 4 กลองไล่ตีสถ	
	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ
ระดับเสียงและความชัดเจน	6	3	6	3	8	4	8	4
การตอบสนทนา	10	3.33	10	3.33	12	4	12	4
ความถูกต้อง	9	3	11	3.67	9	3	12	4
การฟังอย่างตั้งใจ	7	3.50	8	4	8	4	8	4
ความเป็นมิตร	9	3	12	4	12	4	12	4
ความมั่นใจ	6	3	8	4	8	4	8	4
การแบ่งปันความคิดเห็น	9	3	12	6	9	3	9	3
อวัจนภาษา	7	3.50	8	2.67	8	4	8	4
รวม	63	3.15	75	3.75	74	3.70	77	3.85
กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้ง กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์ กิจกรรมที่ 8 กลองไล่ตีสถ								
รายด้าน	จากเหรียญ		จากกระดาษนิยตยสาร		จากกระดาษนิยตยสาร		จากกระดาษนิยตยสาร	
	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ
ระดับเสียงและความชัดเจน	8	4	8	4	8	4	8	4
การตอบสนทนา	12	4	12	4	12	4	12	4

ตาราง 14 (ต่อ)

รายละเอียด	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองใส่เอกสาร	
	จำนวนชิ้น	มูลค่าต่อชิ้น	จำนวนชิ้น	มูลค่าต่อชิ้น	จำนวนชิ้น	มูลค่าต่อชิ้น	จำนวนชิ้น	มูลค่าต่อชิ้น
ความถูกต้อง	12	4	11	3.67	12	4	12	4
การฟังอย่างตั้งใจ	8	4	8	4	8	4	8	4
ความเป็นมิตร	12	4	12	4	12	4	12	4
ความมั่นใจ	7	3.50	7	3.50	8	4	8	4
การแบ่งปันความคิดเห็น	12	4	10	3.33	9	3	12	4
อวัจนภาษา	8	4	8	4	8	4	8	4
รวม	79	3.95	76	3.80	77	3.85	80	4
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม	601 / 640							
$\bar{X}$	3.77							
S.D.	1.99							
ร้อยละ	93.91 (ดีมาก)							

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียนคนที่ 4 มีพัฒนาการในด้านทักษะการสื่อสารเพิ่มขึ้น ต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ โดย ภาพรวม ได้คะแนนรวม 601 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.77 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.99 คิดเป็นร้อยละ 93.91 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 63 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 75 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 74 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 77 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 79 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.95 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 98.75 อยู่ในระดับดีมาก

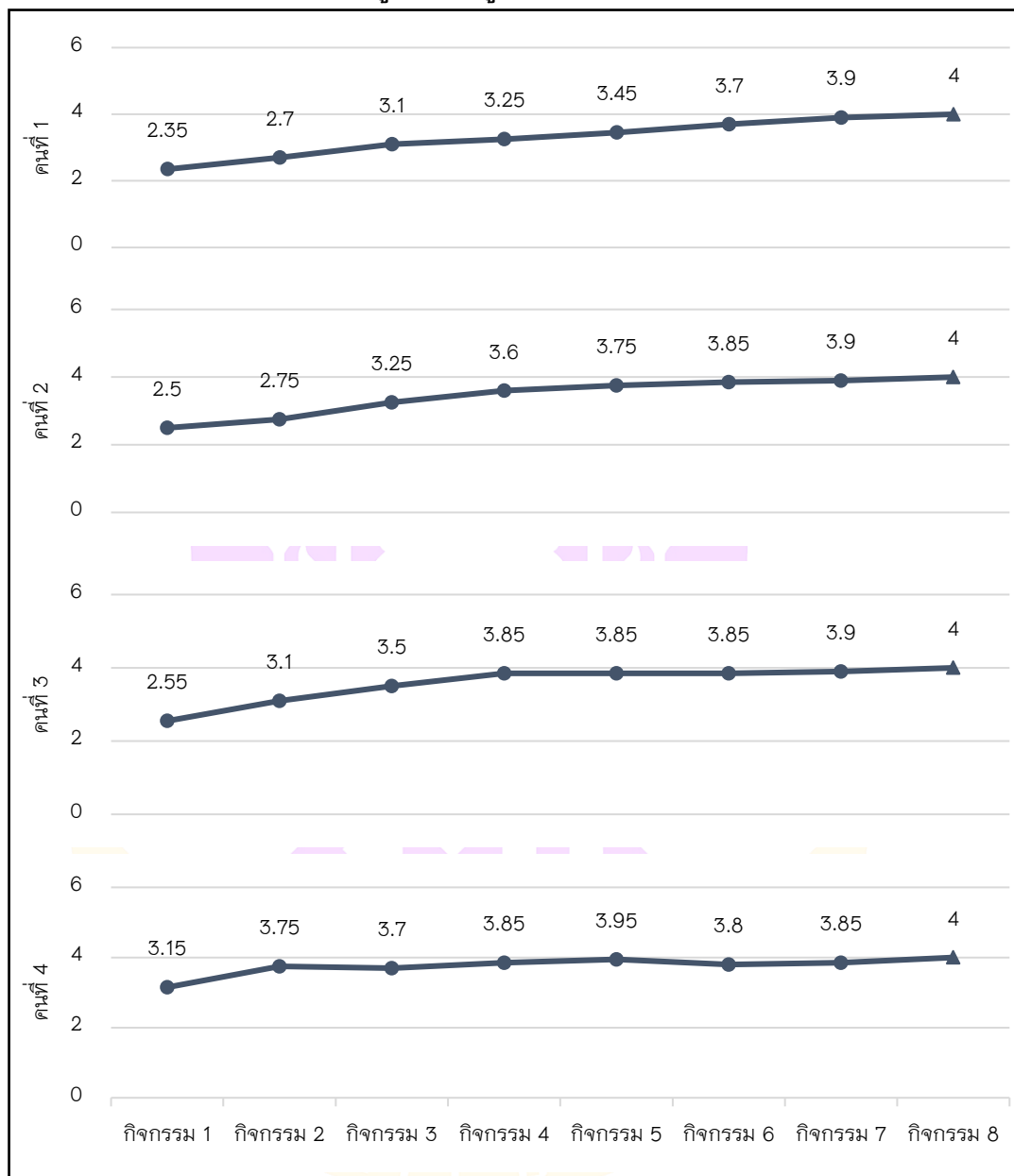
กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 76 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.00 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร ได้คะแนนรวม 77 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.25 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนทักษะการสื่อสารระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ดังภาพ 5 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสาร ระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ ๆ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน (ระยะจัดกระทำ: B)

ภาพ 5 คะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสาร ระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่ม
โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

หมายเหตุ: ▲ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยเต็มสูงสุด

3) ผลคะแนนทักษะการสื่อสารของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตาราง 15 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครั้งที่ 1

รายตาม (80 คะแนน)	ครั้งที่ 1				ครั้งที่ 2				ครั้งที่ 3				ครั้งที่ 4				ภาพรวม
	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	SD	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	SD	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	SD	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	SD	
ระดับเสียงและ ความชัดเจน	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	
การตอบสนทนา	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	
ความถูกต้อง	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	
การฟังอย่าง ตั้งใจ	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	
ความเป็นมิตร	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	
ความมั่นใจ	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	
การแบ่งปัน ความคิดเห็น	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	6	100	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	
อวัจนภาษา	8	4	100	ดีมาก	8	2.67	100	ดี	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	
รวม	77	3.85	96.25	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	78	3.90	97.5	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	

จากตาราง 15 พบว่า ในภาพรวม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๗ ครั้งที่ 1 กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนเฉลี่ย (X) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.95 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.90 คิดเป็นร้อยละ 98.44 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาจาก

เรียงลำดับจากด้านที่มีคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านอริจนาภาษา ($\bar{X} = 4, S.D. = 0.00$) ด้านความเป็นมิตร ($\bar{X} = 4, S.D. = 0.00$) ด้านการพึงพอใจตั้งใจ ($\bar{X} = 4, S.D. = 0.00$) ด้านความมั่นใจ ($\bar{X} = 4, S.D. = 0.00$) ด้านระดับเสียงและความชัดเจน ($\bar{X} = 4, S.D. = 0.00$) ด้านการตอบสนอง ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.50$) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.58$) ด้านการแบ่งปันความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.58$)

เมื่อพิจารณาารายบุคคล ผลคะแนนหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 คะแนน

ตาราง 16 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2

รายด้าน (80 คะแนน)	คนที่ 1				คนที่ 2				คนที่ 3				คนที่ 4				ภาพรวม			
	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สังเกต	ผู้ประเมิน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สังเกต	ผู้ประเมิน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สังเกต	ผู้ประเมิน	ผู้สอน	ผู้เรียน	ผู้สังเกต	ผู้ประเมิน	ผู้สอน	ผู้เรียน		
ระดับเสียงและ ความชัดเจน	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
การตอบสนอง	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	3.92	0.50	97.92	ดีมาก
ความถูกต้อง	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
การฟังอย่าง ตั้งใจ	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
ความเป็นมิตร	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
ความมั่นใจ	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
การแบ่งปัน ความคิดเห็น	12	4	100	ดีมาก	12	6	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก

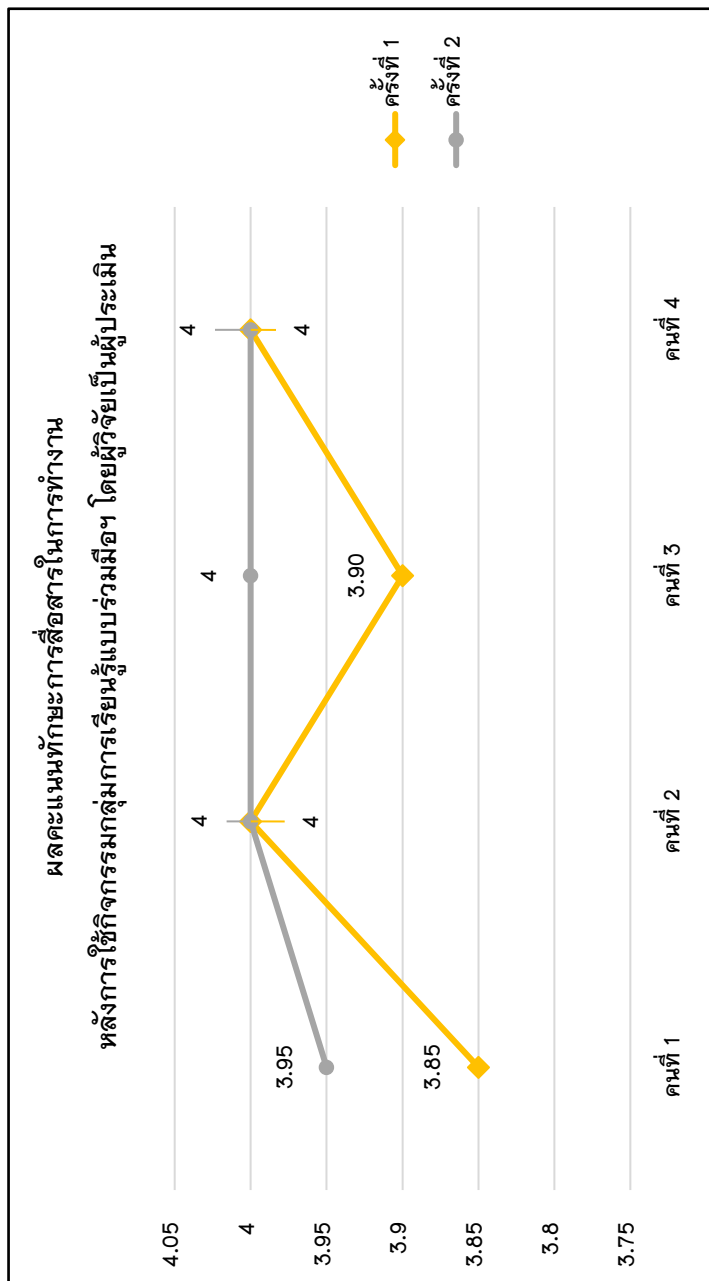
ตาราง 16 (ต่อ)

รายदान (80 คะแนน)	คนที่ 1				คนที่ 2				คนที่ 3				คนที่ 4				ภาพรวม			
	ผลสัมฤทธิ์	IX	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	IX	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	IX	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	IX	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	IX		
อัจฉริยภาพ	8	4	100	ดีมาก	8	2.67	100	ดี	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
รวม	79	3.95	98.75	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	3.99	2.01	99.69	ดีมาก

จากตาราง 16 พบว่า ในภาพรวม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๆ ครั้งที่ 2 กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.99 คะแนน ส่วนเรียงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.01 คิดเป็นร้อยละ 99.69 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายดาน ดานที่มีคะแนนมากที่สุด ได้แก่ ดานอัจฉริยภาพ ($\bar{X}$ = 4, S.D. = 0.00) ด้านความเป็นมิตร ($\bar{X}$ = 4, S.D. = 0.00) ด้านการฟังอย่างตั้งใจ ($\bar{X}$ = 4, S.D. = 0.00) ด้านความมั่นใจ ($\bar{X}$ = 4, S.D. = 0.00) ด้านระดับเสียงและความชัดเจน ($\bar{X}$ = 4, S.D. = 0.00) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) และ ด้านการแบ่งปันความคิดเห็น ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการตอบสนอง ($\bar{X}$ = 3.92, S.D. = 0.50)

เมื่อพิจารณารายบุคคล ผลคะแนนหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.95 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 คะแนน

แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนทักษะการสื่อสารหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๆ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ดังภาพ 6 ดังนี้

ภาพ 6 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

2.1.2 ผลคะแนนทักษะการสื่อสารของนักเรียนบทพระองค์สติปัญญาบุคคล โดยครูผู้สอนงานอาชีพ

- 1) ผลคะแนนทักษะการสื่อสารของนักเรียนบทพระองค์สติปัญญา ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตาราง 17 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยครูผู้สอนงานอาชีพ ครั้งที่ 1

รายตาม (80 คะแนน)	ครั้งที่ 1				ครั้งที่ 2				ครั้งที่ 3				ครั้งที่ 4				ภาพรวม			
	ผลรวม	X	SD	หมายเหตุ	ผลรวม	X	SD	หมายเหตุ	ผลรวม	X	SD	หมายเหตุ	ผลรวม	X	SD	หมายเหตุ				
ระดับเสียงและ ความชัดเจน	4	2	50	พอใช้	4	2	50	พอใช้	5	2.5	62.5	ดี	6	3	75	ดี	2.38	0.96	59.38	ดี
การตอบสนทนา	7	2.33	58.33	ดี	9	3	75	ดี	8	2.67	66.67	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	2.83	1.29	70.83	ดี
ความถูกต้อง	6	2	50	พอใช้	6	2	50	พอใช้	8	2.67	66.67	ดี	8	2.67	66.67	ดี	2.33	1.15	58.33	ดี
การฟังอย่างตั้งใจ	6	3	75	ดี	4	2	50	พอใช้	4	2	50	พอใช้	6	3	75	ดี	2.50	1.15	62.5	ดี
ความเป็นมิตร	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	3.08	0.50	77.08	ดีมาก
ความมั่นใจ	4	2	50	พอใช้	6	3	75	ดี	5	2.5	62.5	ดี	6	3	75	ดี	2.63	0.96	65.63	ดี
การแบ่งปันความคิดเห็น	6	2	50	พอใช้	6	3	50	ดี	6	2	50	พอใช้	9	3	75	ดี	2.25	1.50	56.25	ดี
อวัจนภาษา	6	3	75	ดี	7	2.33	87.50	ดี	5	2.5	62.5	ดี	7	3.5	87.5	ดีมาก	3.13	0.96	78.13	ดีมาก
รวม	48	2.4	60	ดี	51	2.55	63.75	ดี	50	2.5	62.5	ดี	62	3.1	77.5	ดีมาก	2.64	1.83	65.94	ดี

จากตาราง 17 พบว่า ในภาพรวม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๆ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 1 กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 2.64 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.83 คิดเป็นร้อยละ 65.94 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายตาม เรียงลำดับจากด้านที่มีคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านอังกฤษ ($\bar{X}$ = 3.13, S.D. = 0.96) ด้านความเป็นมิตร ($\bar{X}$ = 3.08, S.D. = 0.50) ด้านการตอบสนทนา ($\bar{X}$ = 2.83, S.D. = 1.29) ด้านความมั่นใจ ($\bar{X}$ = 2.63, S.D. = 0.96) ด้านการฟังอย่างตั้งใจ ($\bar{X}$ = 2.50, S.D. = 1.15) ด้านระดับเสียงและความชัดเจน ($\bar{X}$ = 2.38, S.D. = 0.96) ด้านการถูกต้อง ($\bar{X}$ = 2.33, S.D. = 1.15) ด้านการแบ่งปันความคิดเห็น ($\bar{X}$ = 2.25, S.D. = 1.50) เมื่อพิจารณารายบุคคล ผลคะแนนก่อนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.40 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.55 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.50 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.10 คะแนน

ตาราง 18 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๆ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2

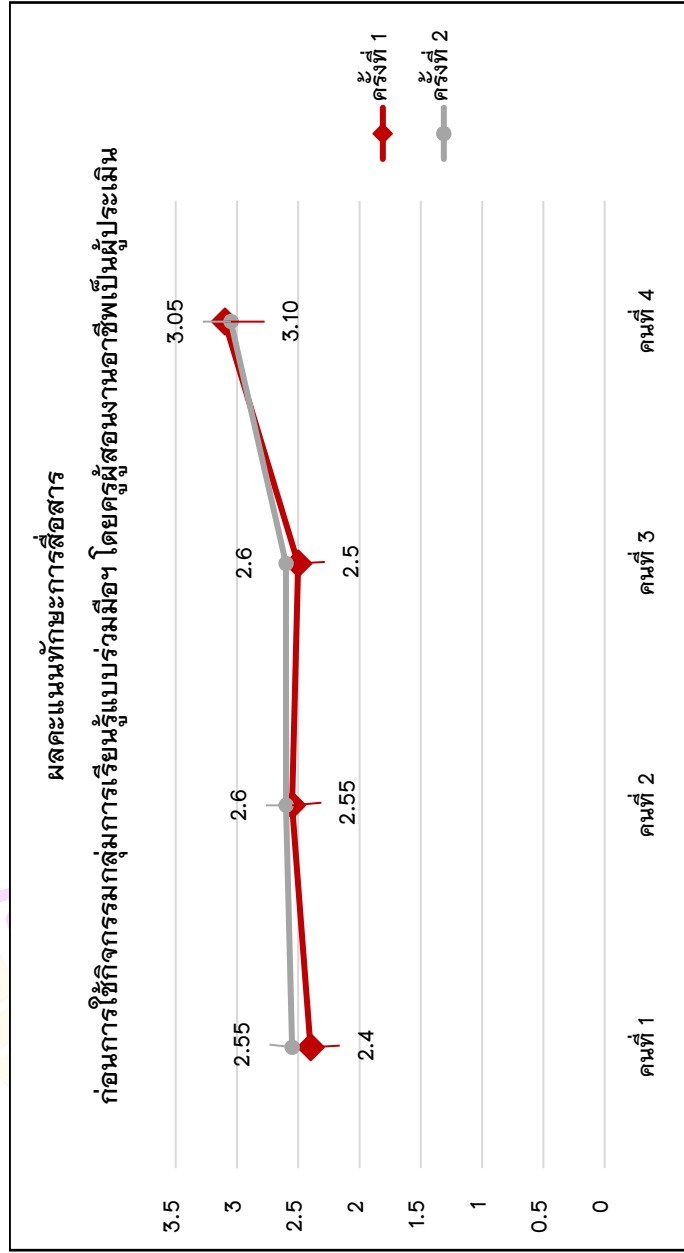
รายตาม (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม			
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ		
ระดับเสียงและความชัดเจน	6	3	75	75	5	2.5	62.5	6	3	75	75	
การตอบสนทนา	7	2.33	58.33	ดี	9	3	75	ดี	8	2.67	66.67	ดี
ความถูกต้อง	6	2	50	พอใช้	6	2	50	พอใช้	8	2.67	66.67	ดี
การฟังอย่างตั้งใจ	6	3	75	ดี	4	2	50	พอใช้	4	2	50	พอใช้

ตาราง 18 (ต่อ)

รายตาม (80 คะแนน)	ตอนที่ 1		ตอนที่ 2		ตอนที่ 3		ตอนที่ 4		ภาพรวม							
	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	CS	ผลสัมฤทธิ์						
ความเป็นมิตร	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	3.08	0.50	77.08	ดีมาก
ความมั่นใจ	4	2	50	พอใช้	6	3	75	ดี	5	2.5	62.5	ดี	2.63	0.96	65.63	ดี
การแบ่งปันความ ความคิดเห็น	6	2	50	พอใช้	6	3	50	ดี	7	2.33	58.33	ดี	2.33	1.41	58.33	ดี
อวัจนภาษา	7	3.5	87.5	ดีมาก	7	3.50	87.5	ดีมาก	5	2.5	62.5	ดี	3.25	1.00	81.25	ดีมาก
รวม	51	2.55	63.75	ดี	52	2.6	65	ดี	61	3.05	76.25	ดีมาก	2.72	1.65	67.5	ดี

จากตาราง 18 พบว่า ในภาพรวม กอนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๆ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2 กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 2.72 คะแนน ส่วนเรียงเบนามาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.65 คิดเป็นร้อยละ 67.50 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาารายตาม เรียงลำดับจากด้านที่มีคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านอวัจนภาษา ($\bar{X}$ = 3.25, S.D. = 1.00) ด้านความเป็นมิตร ($\bar{X}$ = 3.08, S.D. = 0.50) ด้านระดับเสียงและความชัดเจน ($\bar{X}$ = 2.88, S.D. = 0.50) ด้านการตอบตนเอง ($\bar{X}$ = 2.75, S.D. = 0.96) ด้านความมั่นใจ ($\bar{X}$ = 2.63, S.D. = 0.96) ด้านการฟังอย่างตั้งใจ ($\bar{X}$ = 2.50, S.D. = 1.15) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X}$ = 2.33, S.D. = 1.15) ด้านการแบ่งปันความคิดเห็น ($\bar{X}$ = 2.33, S.D. = 1.41) แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนทักษะการสื่อสารก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๆ โดยครูผู้สอนงานอาชีพ เป็นผู้ประเมิน ดังภาพ 7

เมื่อพิจารณาจากบุคคล ผลคะแนนก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.55 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.60 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.60 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.05 คะแนน

ภาพ 7 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน

2) ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร ระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ วิทยาคู่มือของงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน

ตาราง 19 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 1

รายการตาม	กิจกรรมที่ 1 หมอนหอยตูด		กิจกรรมที่ 2 ถูหอมสมุนไพร		กิจกรรมที่ 3 โยบายลูกปัด		กิจกรรมที่ 4 กลองสี่ตีนสอง									
	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ								
ระดับเสียงและความชัดเจน	5	2.5	62.50	ดี	5	2.5	62.50	ดี	7	3.5	87.50	ดีมาก				
การตอบสนทนา	8	2.67	66.67	ดี	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก				
ความถูกต้อง	6	2	50	พอใช้	7	2.33	58.33	ดี	8	2.67	66.67	ดี				
การฟังอย่างตั้งใจ	6	3	75	ดี	6	3	75	ดี	6	3	75	ดี				
ความเป็นมิตร	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก				
ความมั่นใจ	4	2	50	พอใช้	5	2.5	62.5	ดี	6	3	75	ดี				
การแบ่งปันความคิดเห็น	6	2	50	พอใช้	6	3	75	ดี	7	2.33	58.33	ดี				
อวัจนภาษา	5	2.50	62.50	ดี	6	2	75	พอใช้	7	3.5	87.5	ดีมาก				
รวม	49	2.45	61.25	ดี	54	2.70	67.50	ดี	61	3.05	76.25	ดีมาก	66	3.30	82.50	ดีมาก
					กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองสี่เอนกสาร					
รายการตาม	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ	จากกรณีข		จากกรณีข		จากกรณีข		จากกรณีข					
ระดับเสียงและความชัดเจน	7	3.5	87.50	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง ชาวเหนือ		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์ จากกระดาษนิยาสาร		กิจกรรมที่ 8 กลองโกลก				
	จำนวน	คะแนน	จำนวน	คะแนน	จำนวน	คะแนน	จำนวน	คะแนน			
การตอบสนทนา	11	3.67	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	
ความถูกต้อง	10	3.33	10	3.33	83.33	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก	
การฟังอย่างตั้งใจ	7	3.5	7	3.5	87.50	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	
ความเป็นมิตร	12	4	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	
ความมั่นใจ	7	3.5	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	
การแบ่งปันความคิดเห็น	9	3	10	3.33	83.33	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก	
อวัจนภาษา	7	3.5	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	
รวม	70	3.5	75	3.75	93.75	ดีมาก	78	3.9	97.50	ดีมาก	
คะแนนรวม / คะแนนเต็ม				533 / 640							
$\bar{X}$				3.54							
S.D.				2.26							
ร้อยละ				83.28 (ดีมาก)							

จากตาราง 19 พบว่า นักเรียนคนที่ 1 มีพัฒนาการในด้านทักษะการสื่อสาร เพิ่มขึ้น ต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ 1 – กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ โดยภาพรวม ได้คะแนนรวม 533 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.34 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.26 คิดเป็นร้อยละ 83.28 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 49 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.45 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 61.25 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 54 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 67.50 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 61 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.05 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 66 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 70 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 75 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยสาร ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารนอกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 20 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 2

รายวิชา	กิจกรรมที่ 1 หมอมหาลอดดูตุต		กิจกรรมที่ 2 ถุงหมอมสมุนไพรม		กิจกรรมที่ 3 มิบายนดูกบปัด		กิจกรรมที่ 4 กลองใต้ดินสอ									
	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ								
ระดับเสียงและความชัดเจน	4	2	50	พอใช้	6	3	75	ดี	7	3.50	87.50	ดีมาก	ดีมาก			
การตอบสนทนา	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	ดีมาก			
ความถูกต้อง	6	2	50	พอใช้	8	2.67	66.67	ดี	9	3	75	ดี	ดีมาก			
การฟังอย่างตั้งใจ	4	2	50	พอใช้	6	3	75	ดี	6	3	75	ดี	ดีมาก			
ความเป็นมิตร	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	11	3.67	91.67	ดีมาก	ดีมาก			
ความมั่นใจ	6	3	75	ดี	5	2.5	62.5	ดี	7	3.50	87.50	ดีมาก	ดีมาก			
การแบ่งปันความคิดเห็น	6	2	50	พอใช้	6	3	50	ดี	9	3	75	ดี	ดีมาก			
อวัจนภาษา	6	3	75	ดี	7	2.33	87.50	ดี	7	3.50	87.50	ดีมาก	ดีมาก			
รวม	50	2.50	62.50	ดี	56	2.80	70	ดี	66	3.30	82.50	ดีมาก	73	3.65	91.25	ดีมาก
	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองใส่เอกสาร									
รายวิชา	จากเตรียมย		จากกระดาษนิเทศสาร		จากกระดาษนิเทศสาร		ออกแบบประสงค									
	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ	คะแนน	ข้อ								
ระดับเสียงและความชัดเจน	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	ดีมาก			
การตอบสนทนา	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	ดีมาก			
ความถูกต้อง	11	3.67	91.67	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	ดีมาก			

ตาราง 20 (ต่อ)

รายตาม	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองโกลองเสือก					
	ผลรวม	เฉลี่ย	ผลรวม	เฉลี่ย	ผลรวม	เฉลี่ย	ผลรวม	เฉลี่ย				
การฟังอย่างตั้งใจ	7	3.50	87.50	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	4	4	100	ดีมาก
ความเป็นมิตร	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก
ความมั่นใจ	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
การแบ่งปันความคิดเห็น	10	3.33	83.33	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก
อวัจนภาษา	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
รวม	76	3.80	95	ดีมาก	78	3.90	97.50	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม		557 / 640										
$\bar{x}$		3.49										
S.D.		2.22										
ร้อยละ		87.03 (ดีมาก)										

จากตาราง 20 พบว่า นักเรียนคนที่ 2 มีพัฒนาการในด้านทักษะการสื่อสาร เพิ่มขึ้น ต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ โดย ภาพรวม ได้คะแนนรวม 557 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.49 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.22 คิดเป็นร้อยละ 87.03 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 50 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 62.50 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 56 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 66 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 73 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 76 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารนอกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 21 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 3

รายตาม	กิจกรรมที่ 1 หมอมหาลอดดูตุต				กิจกรรมที่ 2 ถุงหมอมสนุ่มไพร				กิจกรรมที่ 3 ไมบายชูกปัด				กิจกรรมที่ 4 กลองสี่ตีมสอ			
	คะแนน	ข้อ	เวลา	คุณภาพ	คะแนน	ข้อ	เวลา	คุณภาพ	คะแนน	ข้อ	เวลา	คุณภาพ	คะแนน	ข้อ	เวลา	คุณภาพ
ระดับเสียงและความชัดเจน	5	2.5	62.5	ดี	6	3	75	ดี	6	3	75	ดี	8	4	100	ดีมาก
การตอบสนอง	8	2.67	66.67	ดี	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	11	3.67	91.67	ดีมาก
ความถูกต้อง	8	2.67	66.67	ดี	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก
การฟังอย่างตั้งใจ	5	2.5	62.5	ดี	7	3.5	87.5	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
ความเป็นมิตร	9	3	75	ดี	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก
ความมั่นใจ	5	2.5	62.5	ดี	6	3	75	ดี	7	3.50	87.5	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
การแบ่งปันความคิดเห็น	6	2	50	พอใช้	6	3	50	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	9	3	75	ดี
อวัจนภาษา	6	3	75	ดี	7	2.33	87.5	ดี	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
รวม	52	2.60	65	ดี	61	3.05	76.25	ดีมาก	70	3.50	87.50	ดีมาก	76	3.80	95	ดีมาก
<p>กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ</p> <p>กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแบ่ง</p> <p>กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์</p> <p>กิจกรรมที่ 8 กลองสี่ตีมสอ</p>																
รายตาม	ชาวเหนือ				จากกระตาดาศมิถยสาร				อเนกประสงค์							
	คะแนน	ข้อ	เวลา	คุณภาพ	คะแนน	ข้อ	เวลา	คุณภาพ	คะแนน	ข้อ	เวลา	คุณภาพ				
ระดับเสียงและความชัดเจน	7	3.5	87.50	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก				
การตอบสนอง	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก				

ตาราง 21 (ต่อ)

รายด้าน	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองโกลองใสเอกสาร	
	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน
ความถูกต้อง	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก
การฟังอย่างตั้งใจ	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
ความเป็นมิตร	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก
ความมั่นใจ	8	4	100	ดีมาก	7	3.50	87.50	ดีมาก
การแบ่งปันความคิดเห็น	12	4	100	ดีมาก	10	3.33	83.33	ดีมาก
อวัจนภาษา	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก
รวม	78	3.90	97.50	ดีมาก	77	3.85	96.25	ดีมาก
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม				572 / 640				
$\bar{X}$				3.59				
S.D.				2.20				
ร้อยละ				89.38 (ดีมาก)				

จากตาราง 21 พบว่า นักเรียนคนที่ 3 มีพัฒนาการในด้านทักษะการสื่อสารเพิ่มขึ้น ต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ โดย ภาพรวม ได้คะแนนรวม 572 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.59 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.20 คิดเป็นร้อยละ 89.38 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 52 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 61 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.05 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 70 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 76 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 77 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 22 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 4

รายตาม	กิจกรรมที่ 1 หมอมหอลอดุดุด		กิจกรรมที่ 2 ฝูงหมอสุมไพเราะ		กิจกรรมที่ 3 ไม้พายดูโปรด		กิจกรรมที่ 4 กลองสี่ตีนสอ									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ								
ระดับเสียงและความชัดเจน	6	3	75	ดี	7	3.50	87.50	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก				
การตอบสนทนา	10	3.33	83.33	ดีมาก	10	3.33	83.33	ดีมาก	11	4	92	ดีมาก				
ความถูกต้อง	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	9	3	75	ดี				
การฟังอย่างตั้งใจ	7	3.50	87.50	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก				
ความเป็นมิตร	9	3	75	ดี	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก				
ความมั่นใจ	6	3	75	ดี	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก				
การแบ่งปันความคิดเห็น	9	3	75	ดี	12	6	100	ดีมาก	10	3.33	83.33	ดีมาก				
อวัจนภาษา	7	3.50	87.50	ดีมาก	7	2.33	87.50	ดี	8	4	100	ดีมาก				
รวม	63	3.15	78.75	ดีมาก	73	3.65	91.25	ดีมาก	73	3.65	91.25	ดีมาก	75	3.75	93.75	ดีมาก
<p>กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ</p> <p>กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแบ่ง</p> <p>กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์</p> <p>กิจกรรมที่ 8 กลองสี่ตีนสอ</p>																
รายตาม	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแบ่ง		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองสี่ตีนสอ									
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ								
ระดับเสียงและความชัดเจน	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก				

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการ	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ				กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง ขาวเหนียว				กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์ จากกระดาษนิยตยสาร				กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสาร อเนกประสงค์			
	ผล คะแนน	จำนวน ข้อ	คะแนน เต็ม	ร้อยละ	ผล คะแนน	จำนวน ข้อ	คะแนน เต็ม	ร้อยละ	ผล คะแนน	จำนวน ข้อ	คะแนน เต็ม	ร้อยละ	ผล คะแนน	จำนวน ข้อ	คะแนน เต็ม	ร้อยละ
การตอบสนทนา	12	4	100	100	12	4	100	100	12	4	100	100	12	4	100	100
ความถูกต้อง	12	4	100	100	11	3.67	91.67	91.67	12	4	100	100	12	4	100	100
การฟังอย่างตั้งใจ	8	4	100	100	8	4	100	100	8	4	100	100	8	4	100	100
ความเป็นมิตร	12	4	100	100	12	4	100	100	12	4	100	100	12	4	100	100
ความมั่นใจ	7	3.50	87.50	87.50	8	4	100	100	8	4	100	100	8	4	100	100
การแบ่งปันความคิดเห็น	11	3.67	91.67	91.67	11	3.67	91.67	91.67	10	3.33	83.33	83.33	12	4	100	100
อวัจภาษา	8	4	100	100	8	4	100	100	8	4	100	100	8	4	100	100
รวม	78	3.90	97.50	97.50	78	3.90	97.50	97.50	78	3.90	97.50	97.50	80	4	100	100
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม																
X̄ 3.77																
S.D. 1.99																
ร้อยละ 93.91 (ดีมาก)																

จากตาราง 22 พบว่า นักเรียนคนที่ 4 มีพัฒนาการในด้านทักษะการสื่อสารเพิ่มขึ้น ต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ โดย ภาพรวม ได้คะแนนรวม 601 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.77 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.99 คิดเป็นร้อยละ 93.91 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 63 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 73 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 73 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 75 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก

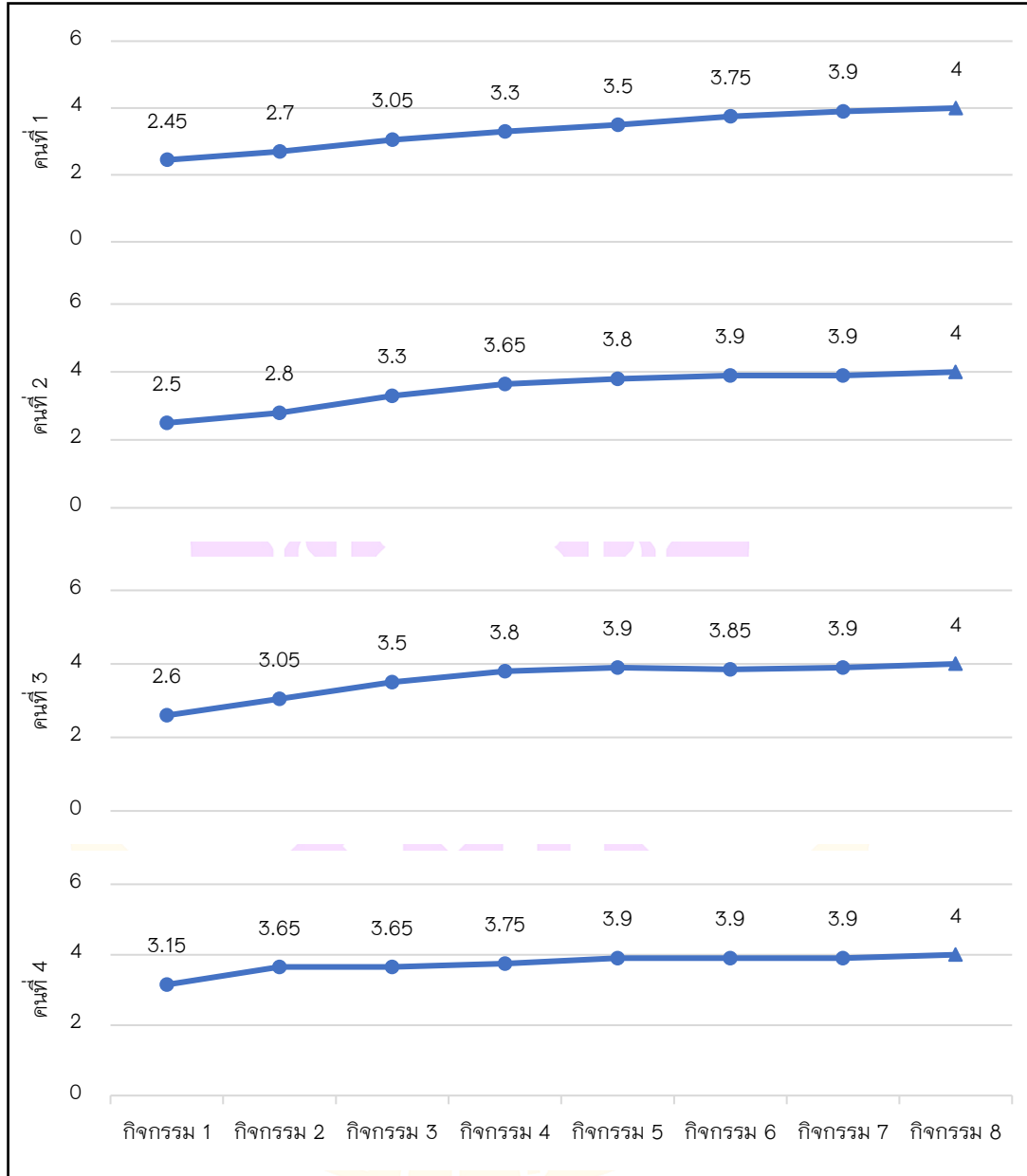
กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิตยสาร ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารนอกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนทักษะการสื่อสารระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ดังภาพ 8 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสาร ระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ ฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน (ระยะจัดกระทำ: B)

ภาพ 8 คะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสาร โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน

หมายเหตุ: ▲ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยเต็มสูงสุด

3) ผลคะแนนทักษะการสื่อสารของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตาราง 23 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นครูประเมิน ครั้งที่ 1

รายตาม (80 คะแนน)	ครั้งที่ 1				ครั้งที่ 2				ครั้งที่ 3				ครั้งที่ 4				ภาพรวม
	ผลสัมฤทธิ์	IX	คะแนน	%	ผลสัมฤทธิ์	IX	คะแนน	%	ผลสัมฤทธิ์	IX	คะแนน	%	ผลสัมฤทธิ์	IX	คะแนน	%	
ระดับเสียงและ ความชัดเจน	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	100
การตอบสนทนา	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	100
ความถูกต้อง	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	97.92
การฟังอย่าง ตั้งใจ	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	100
ความเป็นมิตร	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	100
ความมั่นใจ	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	100
การแบ่งปัน ความคิดเห็น	11	3.67	91.67	ดีมาก	11	5.5	91.67	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	93.75
อวัจนภาษา	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	100
รวม	78	3.9	97.5	ดีมาก	79	3.95	98.75	ดีมาก	79	3.95	98.75	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	98.75

จากตาราง 23 พบว่า ในภาพรวม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๑ ครั้งที่ 1 กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนเฉลี่ย (X)

ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.96 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.93 คิดเป็นร้อยละ 98.75 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายตาม

เรียงลำดับจากค่าความถี่ที่มีคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ตามอวัจนภาษา ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.00) ตามความมั่นใจ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.00) ตามระดับเสียงและความชัดเจน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.00) ตามการตอบสนทนา ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.00) ตามการฟังอย่างตั้งใจ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.00) ตามความเป็นมิตร ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.00) ตามความมั่นใจ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.00) ตามความถูกต้อง ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.50) และตามการแบ่งปันความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาารายบุคคล ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบรวมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.95 คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.95 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 คะแนน

ตาราง 24 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบรวมมือฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2

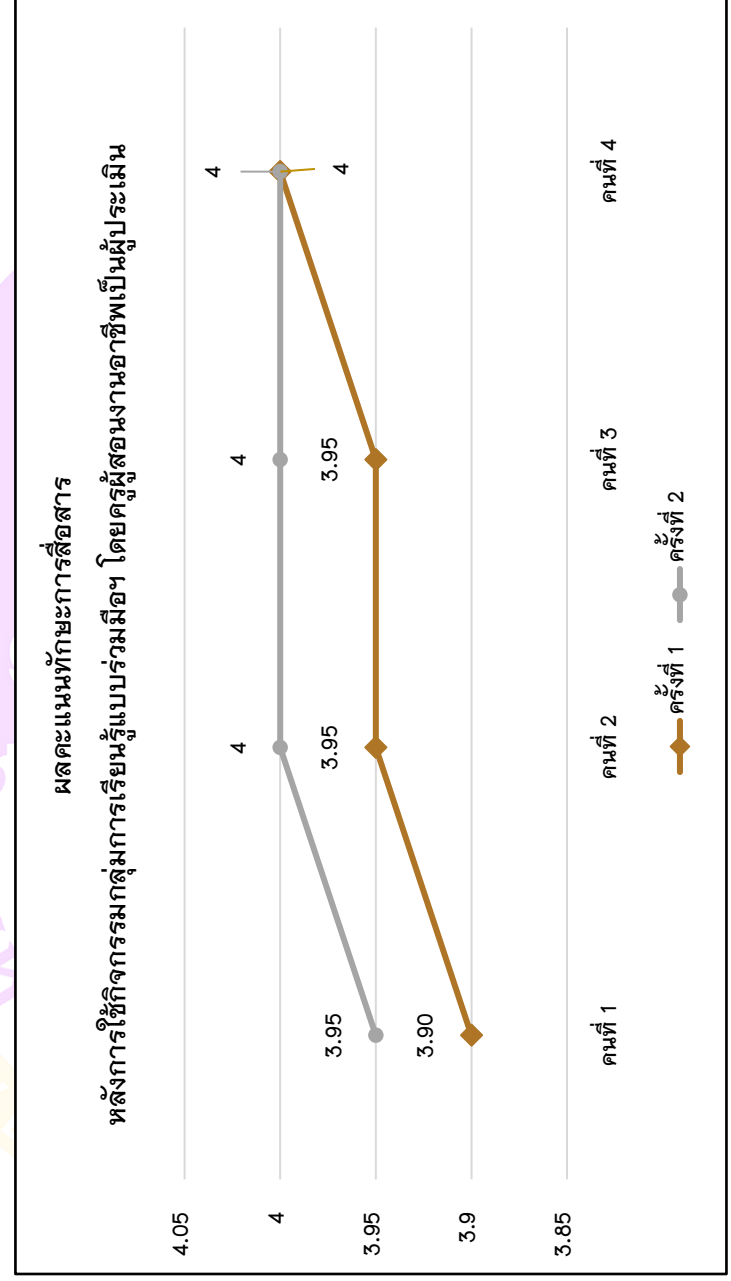
รายด้าน (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม				
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ			
ระดับเสียงและ ความชัดเจน	8	4	100	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	4.00	100	ดีมาก	ดีมาก
การตอบสนทนา	12	4.00	100	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	4.00	100	ดีมาก	ดีมาก
ความถูกต้อง	11	3.67	91.67	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	3.92	0.50	97.92	ดีมาก

ตาราง 24 (ต่อ)

รายตาม (80 คะแนน)	ตอนที่ 1				ตอนที่ 2				ตอนที่ 3				ตอนที่ 4				ภาพรวม			
	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X	ผลสัมฤทธิ์	X				
การฟังอย่างตั้งใจ	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	100	ดีมาก		
ความเป็นมิตร	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	100	ดีมาก		
ความมั่นใจ	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	100	ดีมาก		
การแบ่งปัน ความคิดเห็น	12	4	100	ดีมาก	12	6	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	100	ดีมาก		
อวัจนภาษา	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	8	4	100	ดีมาก	100	ดีมาก		
รวม	79	3.95	98.75	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	3.99	2.01	99.69	ดีมาก

จากตาราง 24 พบว่า ในภาพรวม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครั้งที่ 2 กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.99 คะแนน ส่วนเรียงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.01 คิดเป็นร้อยละ 99.69 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาจากด้านที่มีความมั่นใจได้แก่ ด้านอวัจนภาษา ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านความมั่นใจ ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านระดับเสียง และความชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านการตอบสนทนา ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านการฟังอย่างตั้งใจ ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านความเป็นมิตร ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านความมั่นใจ ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านการแบ่งปันความคิดเห็น ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) และ ด้านความถูกต้อง ($\bar{X}$ = 3.92, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณารายบุคคล ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย

คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.95 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 คะแนน แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนทักษะการสื่อสารหลังการศึกษารูปแบบรวมมือ ๆ โดยครูสอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ดังภาพ 9 ดังนี้

ภาพ 9 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการศึกษารูปแบบรวมมือ ๆ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน

2.2.1 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนบทพรของทางสติปัญญาทางสติปัญญาโดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

ผู้วิจัยทำการประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียน ในช่วงก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ ระหว่าง การใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ และหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ ได้ผลดังนี้

- 1) ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนบทพรของทางสติปัญญา ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ

ตาราง 25 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 1

รายดาน (80 คะแนน)	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4		ภาพรวม							
	ผลสัมฤทธิ์	IX	ผลสัมฤทธิ์	IX	ผลสัมฤทธิ์	IX	ผลสัมฤทธิ์	IX								
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	8	2	50	พอใช้	8	2	50	พอใช้	9	2.25	56.25	ดี	2.13	0.58	53.13	ดี
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	12	2.4	60	ดี	15	3	75	ดี	15	3	75	ดี	2.85	1.50	71.25	ดี
การปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย	9	3	75	ดี	8	2.67	66.67	ดี	8	2.67	66.67	ดี	2.75	0.50	68.75	ดี
การทำงานตามขั้นตอน	8	2.67	66.67	ดี	8	2.67	66.67	ดี	8	2.67	66.67	ดี	2.67	0.00	66.67	ดี
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ในทีม	14	2.8	70	ดี	15	3	75	ดี	14	2.8	70	ดี	2.9	0.58	72.5	ดี
รวม	51	2.55	63.75	ดี	54	2.7	67.5	ดี	55	2.75	68.75	ดี	2.68	3.16	66.88	ดี

จากตาราง 25 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย (X̄) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 2.68 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.16 คิดเป็นร้อยละ 66.88 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาจากตารางเรียงลำดับจากด้านที่มี

คะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านบรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม ($\bar{X}$ = 2.90, S.D. = 0.58) ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X}$ = 2.85, S.D. = 1.50) ด้านการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 2.75, S.D. = 0.50) ด้านการทำงานตามขั้นตอน ($\bar{X}$ = 2.67, S.D. = 0.00) และด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 2.13, S.D. = 0.58) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากบุคคล ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นที่มาก่อนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.55 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.70 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.75 คะแนน และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.75 คะแนน

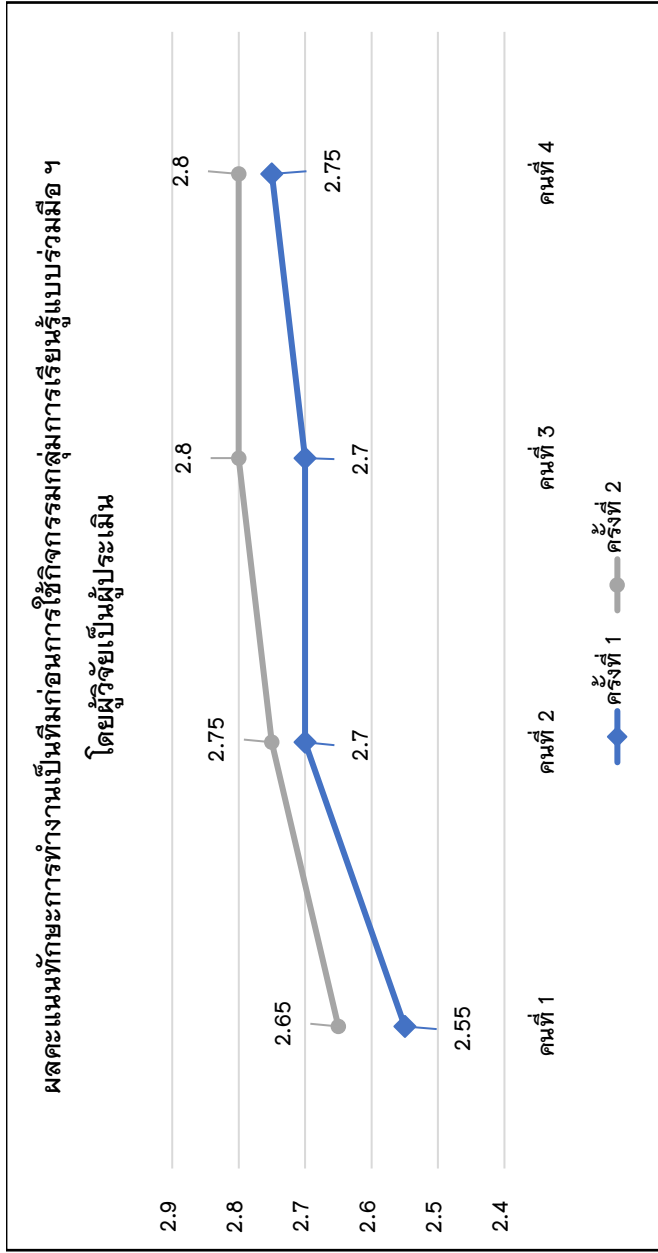
ตาราง 26 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นที่มาก่อนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2

รายตาม (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม				
	ผลเฉลย	$\bar{X}$	ผลเฉลย	$\bar{X}$	ผลเฉลย	$\bar{X}$	ผลเฉลย	$\bar{X}$	ผลเฉลย	$\bar{X}$			
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	8	2	50	50	พอใช้	9	2.25	56.25	ดี	2.13	0.58	53.13	ดี
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	14	2.80	70	70	ดี	15	3	75	ดี	15	3	75	ดี
การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	8	2.67	66.67	66.67	ดี	8	2.67	66.67	ดี	9	3	75	ดี
การทำงานตามขั้นตอน	8	2.67	66.67	66.67	ดี	8	2.67	66.67	ดี	8	2.67	66.67	ดี

ตาราง 26 (ต่อ)

รายดาน (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม							
	ผลสัมฤทธิ์ (X)	ผลสัมฤทธิ์ (S)	ผลสัมฤทธิ์ (X)	ผลสัมฤทธิ์ (S)	ผลสัมฤทธิ์ (X)	ผลสัมฤทธิ์ (S)	ผลสัมฤทธิ์ (X)	ผลสัมฤทธิ์ (S)	ผลสัมฤทธิ์ (X)	ผลสัมฤทธิ์ (S)						
บรรยายภาคหรือความสัมพันธ์ ภายในทีม	15	3	75	ดี	16	3.2	80	ดีมาก	15	3	75	ดี	3.05	0.50	72.5	ดี
รวม	53	2.65	66.25	ดี	55	2.75	68.75	ดี	56	2.8	70	ดี	2.75	3.39	66.88	ดี

จากตาราง 26 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม ครั้งที่ 2 เท่ากับ 2.75 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.39 คิดเป็นร้อยละ 66.88 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากด้านที่มีคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านบรรยายภาคหรือความสัมพันธ์ภายในทีม ($\bar{X}$ = 3.05, S.D. = 0.50) ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X}$ = 2.95, S.D. = 0.50) ด้านการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 2.83, S.D. = 0.58) ด้านการทำงานตามขั้นตอน ($\bar{X}$ = 2.67, S.D. = 0.00) และด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 2.13, S.D. = 0.58) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายบุคคล ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.65 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.75 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.80 คะแนน และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.80 คะแนน แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมก่อนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ดังภาพ 10

ภาพ 10 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

2) ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม ระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือๆ วิทยุชัชเป็นผู้นำประเมิน

ตาราง 27 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 1

รายคาบ	กิจกรรมที่ 1 หมอนหอดูดูด				กิจกรรมที่ 2 ถูหอมสมุนไพร				กิจกรรมที่ 3 โยบายลูกปัด				กิจกรรมที่ 4 กลองไล่ ดินสอ			
	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ข้อ	ข้อ	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ข้อ	ข้อ	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ข้อ	ข้อ	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ข้อ	ข้อ
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	8	2	50	พอใช้	9	2.25	56.25	ดี	12	3	75	ดี	12	3	75	ดี
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	11	2.20	55	ดี	12	2.40	60	ดี	16	3.20	80	ดีมาก	15	3	75	ดี
การปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย	6	2	50	พอใช้	6	2	50	พอใช้	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
การทำงานตามขั้นตอน	6	2	50	พอใช้	6	2	50	พอใช้	9	3	75	ดี	6	2	50	พอใช้
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม	14	2.8	70	ดี	14	2.8	70	ดี	17	3.4	85	ดีมาก	18	3.6	90	ดีมาก
รวม	45	2.25	56.25	ดี	47	2.35	58.75	ดี	63	3.15	78.75	ดีมาก	60	3	75	ดี
รายคาบ	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ				กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจาก แป้งข้าวเหนียว				กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ ประดิษฐ์จากกระดาษ นิตยสาร				กิจกรรมที่ 8 กลองไล่ เดกสารอเมกประสงค์			
	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ข้อ	ข้อ	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ข้อ	ข้อ	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ข้อ	ข้อ	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ข้อ	ข้อ
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	12	3	75	ดี	14	3.5	87.5	ดีมาก	12	3	75	ดี	14	3.5	87.5	ดีมาก

ตาราง 27 (ต่อ)

รายละเอียด	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ			กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจาก แปงชาวเหนียว			กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ ประดิษฐ์จากกระดาษ นิตยสาร			กิจกรรมที่ 8 กลองใส่ เอกสารอเนกประสงค์		
	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ดี	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ดี	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ดี	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ดี
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	18	3.6	90	ดี	18	3.6	90	ดี	18	3.6	90	ดี
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
การทำงานตามขั้นตอน	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม	19	3.8	95	ดีมาก	18	3.6	90	ดีมาก	18	3.6	90	ดีมาก
รวม	67	3.35	83.75	ดีมาก	68	3.4	85	ดีมาก	66	3.3	82.5	ดีมาก
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม	492 / 640											
$\bar{x}$	3.08											
S.D.	2.32											
ร้อยละ	76.88 (ดีมาก)											

จากตาราง 27 พบว่า นักเรียนคนที่ 1 มีพัฒนาการในด้านทักษะการทำงานเป็นทีม เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์แรก โดย กิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ ในภาพรวม ได้คะแนนรวม 492 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.08 คะแนน ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.32 คิดเป็นร้อยละ 76.88 อยู่ในระดับดีมาก

เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 45 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56.25 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 47 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 58.75 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 63 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล้องใส่อินสอ ได้คะแนนรวม 60 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.00 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 67 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 68 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.00 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยสาร ได้คะแนนรวม 66 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.50 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล้องใส่ออกสารอเนกประสงค์ ได้คะแนนรวม 76 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.00 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 28 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียน คนที่ 2

รายดาน	กิจกรรมที่ 1 ทอมทอลอดูด		กิจกรรมที่ 2 ถูทอมสมุนไพร		กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด		กิจกรรมที่ 4 กลองโกลดินสอ					
	ผลคะแนน	ร้อยละ	ผลคะแนน	ร้อยละ	ผลคะแนน	ร้อยละ	ผลคะแนน	ร้อยละ				
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	8	2	50	พหุใช้	12	3	75	ดี	12	3	75	ดี
การมีส่วนร่วมใน การทำงาน	12	2.4	60	ดี	17	3.4	85	ดีมาก	15	3	75	ดีมาก
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	6	2	50	พหุใช้	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
การทำงานตามขั้นตอน	6	2	50	พหุใช้	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
บรรยากาศหรือ ความสัมพันธ์ภายในทีม	15	3	75	ดี	17	3.4	85	ดีมาก	19	3.8	95	ดีมาก
รวม	47	2.35	58.75	ดี	64	3.2	80	ดีมาก	64	3.2	80	ดีมาก

ตาราง 28 (ต่อ)

รายละเอียด	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจาก แปงขาวเหนียว		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองใส่เอกสาร									
	ผลเฉลย	เฉลย ๒๕/๒๕	ผลเฉลย	เฉลย ๒๕/๒๕	ผลเฉลย	เฉลย ๒๕/๒๕	ผลเฉลย	เฉลย ๒๕/๒๕								
การกำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน	12	3	75	ดี	12	3	75	ดี	12	3	75	ดี	12	3	75	ดี
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	18	3.60	90	ดีมาก	16	3.20	80	ดีมาก	18	3.6	90	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับ มอบหมาย	10	3.33	83.33	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก
การทำงานตามขั้นตอน	9	3	75	ดี	12	4	100	ดีมาก	9	3	75	ดี	12	4	100	ดีมาก
บรรยากาศหรือ ความสัมพันธ์ภายในทีม	19	3.8	95	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก	19	3.8	95	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก
รวม	68	3.4	85	ดีมาก	72	3.6	90	ดีมาก	73	3.65	91.25	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม																
X̄ 3.33																
S.D. 4.16																
ร้อยละ 83.13 (ดีมาก)																

จากตาราง 28 พบว่า นักเรียนคนที่ 2 มีพัฒนาการในด้านทักษะการทำงานเป็นทีมเพิ่มขึ้นจากสัปดาห์แรก โดย กิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ ในภาพรวมได้คะแนนรวม 532 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.33 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.16 คิดเป็นร้อยละ 83.13 อยู่ในระดับดีมาก

เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 47 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 58.75 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 64 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.00 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 64 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.00 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 64 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.00 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 68 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.00 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 72 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90.00 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิตยสาร ได้คะแนนรวม 73 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.25 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารนอกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 29 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 3

รายดาน	กิจกรรมที่ 1 หมอมหอลอดุดุด		กิจกรรมที่ 2 ถุงหมอมสมุนไพรร		กิจกรรมที่ 3 โมบายดูถูกปัด		กิจกรรมที่ 4 กลองใต้ดินสอ					
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ				
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	11	2.75	68.75	ดี	12	3	75	ดี	12	3	75	ดี
การมีส่วนร่วมใน การทำงาน	15	3	75	ดี	16	3.2	80	ดีมาก	17	3.4	85	ดีมาก
การปฏิบัติตามที่ได้รับ มอบหมาย	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
การทำงานตามขั้นตอน	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
บรรยากาศหรือ ความสัมพันธ์ภายในทีม	19	3.8	95	ดีมาก	15	3	75	ดี	20	4	100	ดีมาก
รวม	63	3.15	78.75	ดีมาก	61	3.05	76.25	ดีมาก	67	3.35	83.75	ดีมาก

จากตาราง 29 พบว่า นักเรียนคนที่ 3 มีพัฒนาการในด้านทักษะการทำงานเป็นทีมเพิ่มขึ้นจากสัปดาห์แรก โดย กิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ ในภาพรวมได้คะแนนรวม 562 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.51 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.42 คิดเป็นร้อยละ 87.81 อยู่ในระดับดีมาก

เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 63 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 61 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.05 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 67 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 68 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.00 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 75 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 74 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร ได้คะแนนรวม 74 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.50 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารนอกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 30 ผลคะแนนการทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 4

รายชื่อนักเรียน	กิจกรรมที่ 1 หมอคนหล่อสุด		กิจกรรมที่ 2 ถุงหมอมสมุนไพรมะนาว		กิจกรรมที่ 3 ไม้บายจูบตัด		กิจกรรมที่ 4 กลองโกลนโกลน									
	คะแนน	อันดับ	คะแนน	อันดับ	คะแนน	อันดับ	คะแนน	อันดับ								
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	11	2.75	68.75	ดี	12	3	75	ดี	16	4	100	ดีมาก				
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	15	3	75	ดี	16	3.2	80	ดีมาก	17	3.4	85	ดีมาก				
การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	11	3.67	91.67	ดีมาก				
การทำงานตามขั้นตอน	9	3	75	ดี	12	4	100	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก				
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม	15	3	75	ดี	18	3.6	90	ดีมาก	18	3.6	90	ดีมาก				
รวม	59	2.95	73.75	ดี	67	3.35	83.75	ดีมาก	73	3.65	91.25	ดีมาก	78	3.9	97.5	ดีมาก
รายชื่อนักเรียน	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปรงสีฟัน		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยาสาร		กิจกรรมที่ 8 กลองโกลนโกลน									
	คะแนน	อันดับ	คะแนน	อันดับ	คะแนน	อันดับ	คะแนน	อันดับ								
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	16	4	100	ดีมาก	16	4	100	ดีมาก	16	4	100	ดีมาก				

ตาราง 30 (ต่อ)

รายด้าน	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจาก แปงขาวเหนียว		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองโกลก	
	จำนวน ชิ้น	ค่าเฉลี่ย	จำนวน ชิ้น	ค่าเฉลี่ย	จำนวน ชิ้น	ค่าเฉลี่ย	จำนวน ชิ้น	ค่าเฉลี่ย
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	19	3.8	19	3.80	20	4	20	4
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	12	4	12	4	12	4	12	4
การทำงานตามขั้นตอน	9	3	10	3.33	12	4	12	4
บรรยากาศหรือ ความสัมพันธ์ภายในทีม	19	3.8	20	4	20	4	20	4
รวม	75	3.75	77	3.85	80	4	80	4
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม								
	$\bar{X}$			3.68		589 / 640		
	S.D.			3.71				
ร้อยละ								
				92.03 (ดีมาก)				

จากตาราง 30 พบว่า นักเรียนคนที่ 4 มีพัฒนาการในด้านทักษะการทำงานเป็นทีมเพิ่มขึ้นจากสัปดาห์แรก โดย กิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ ในภาพรวมได้คะแนนรวม 589 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.68 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.71 คิดเป็นร้อยละ 92.03 อยู่ในระดับดีมาก

เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 4 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 59 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.95 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 73.75 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 67 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 73 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 75 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.75 อยู่ในระดับดีมาก

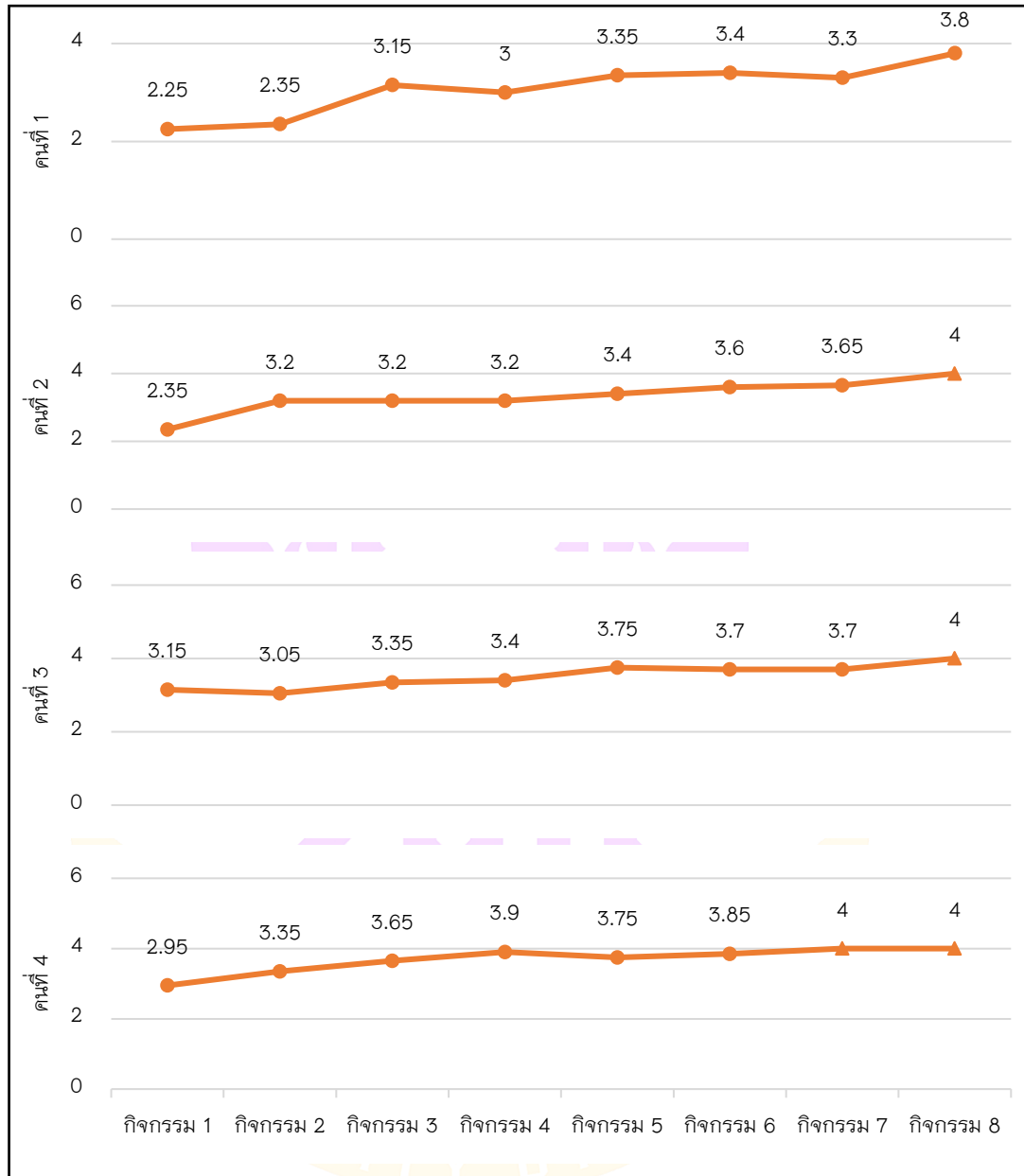
กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 77 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยสาร ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารนอกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ดังภาพ 11 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยทักษะการทำงานเป็นทีม ระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่ม
การเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน (ระยะจัดกระทำ: B)

ภาพ 11 คะแนนเฉลี่ยทักษะการทำงานเป็นทีม ระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

หมายเหตุ: ▲ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยเต็มสูงสุด

3) ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนบพพรของทางสถิติปัญหา หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตาราง 31 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครึ่งที่ 1

รายดาน (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม							
	ผล สัม ผล	ข ย	ผล สัม ผล	ข ย	ผล สัม ผล	ข ย	ผล สัม ผล	ข ย								
การกำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน	15	3.75	93.75	ดีมาก	16	4	100	ดีมาก	16	4	100	ดีมาก	3.94	0.50	98.44	ดีมาก
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	20	4	100	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
การปฏิบัติตามที่ได้รับ มอบหมาย	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
การทำงานตามขั้นตอน	11	3.67	91.67	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	3.83	0.58	95.83	ดีมาก
บรรยากาศหรือ ความสัมพันธ์ภายในทีม	20	4	100	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
รวม	78	3.9	97.5	ดีมาก	79	3.95	98.75	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	3.96	3.80	99.06	ดีมาก

จากตาราง 31 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครึ่งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.96 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.80 คิดเป็นร้อยละ 99.06 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาจากตาม เรียงลำดับจากตามที่มี คะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ตามการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ตามการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ตามบรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ตามการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 3.94, S.D. = 0.50) และตามการทำงานตามขั้นตอน ($\bar{X}$ = 3.83, S.D. = 0.58) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาารายบุคคล ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย (X̄) เท่ากับ 3.90 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย (X̄) เท่ากับ 3.95 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย (X̄) เท่ากับ 4.00 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย (X̄) เท่ากับ 4.00 คะแนน

ตาราง 32 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2

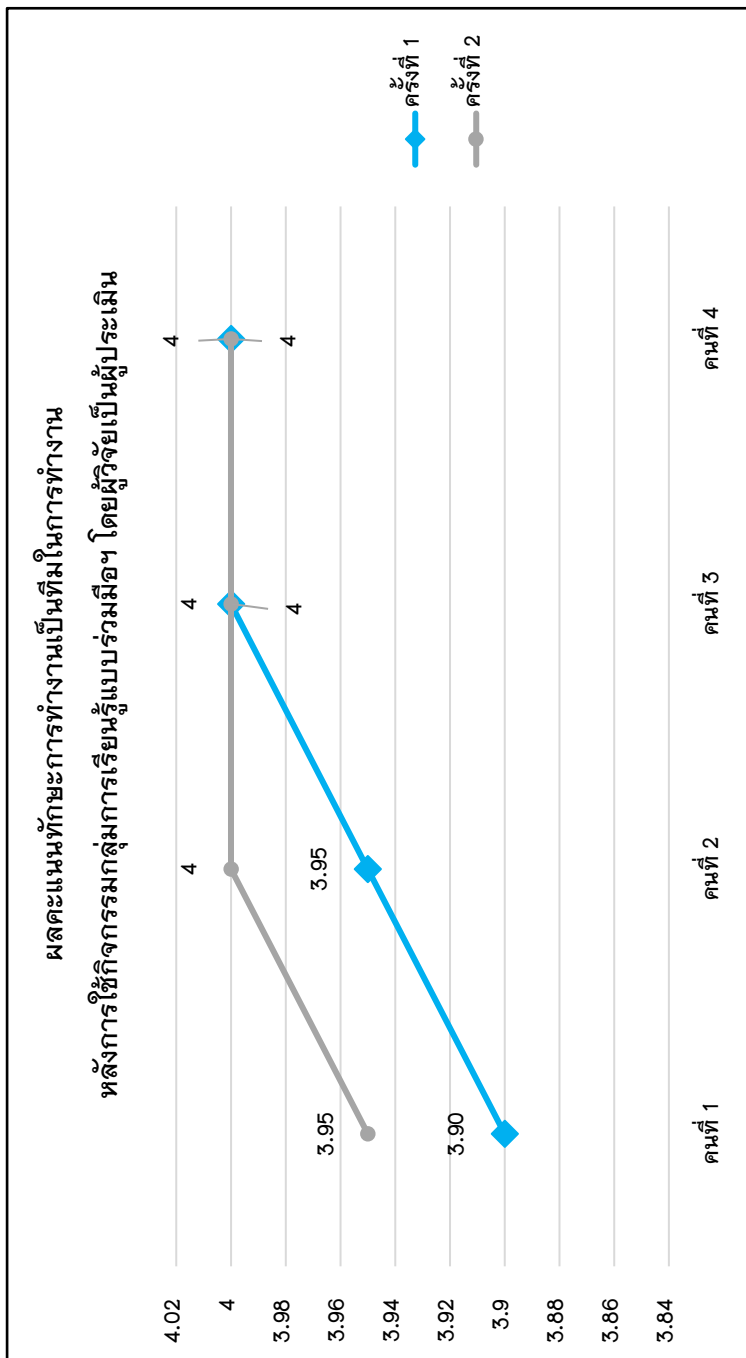
รายดาน (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม							
	X̄	ผลรวม	X̄	ผลรวม	X̄	ผลรวม	X̄	ผลรวม	X̄	ผลรวม						
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	16	4	100	ตีมาก	16	4	100	ตีมาก	16	4	100	ตีมาก	100	ตีมาก		
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	20	4	100	ตีมาก	20	4	100	ตีมาก	20	4	100	ตีมาก	100	ตีมาก		
การปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย	12	4	100	ตีมาก	12	4	100	ตีมาก	12	4	100	ตีมาก	100	ตีมาก		
การทำงานตามขั้นตอน	11	3.67	91.67	ตีมาก	12	4	100	ตีมาก	12	4	100	ตีมาก	3.92	0.50	97.92	ตีมาก
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม	20	4	100	ตีมาก	20	4	100	ตีมาก	20	4	100	ตีมาก	4	0.00	100	ตีมาก
รวม	79	3.95	98.75	ตีมาก	80	4	100	ตีมาก	80	4	100	ตีมาก	3.99	3.73	99.69	ตีมาก

จากตาราง 32 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย (X̄) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.99 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.73 คิดเป็นร้อยละ 99.69 อยู่ในระดับตีมาก เมื่อพิจารณารายดาน เรียงลำดับจากด้านที่มี

คะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านบรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) และด้านการทำงานตามขั้นตอน ($\bar{X}$ = 3.92, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายบุคคล ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.95 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 คะแนน

แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๗ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน
ดังภาพ 12 ดังนี้

ภาพ 12 ผลคะแนนทักษะการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

2.2.2 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนบทพรของทางสติปัญญาารายบุคคล โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน

ครูผู้สอนงานอาชีพทำการประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียน ในช่วงก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ ระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ และหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ ได้ผลดังนี้

1) ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนบทพรของทางสติปัญญา การใช้ในการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ

ตาราง 33 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพ ครั้งที่ 1

รายดาน (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม											
	ผล คะแนน	ข้อ ถูก	ผล คะแนน	ข้อ ถูก	ผล คะแนน	ข้อ ถูก	ผล คะแนน	ข้อ ถูก												
การกำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน	8	2	50	พด	8	2	50	พด	9	2.25	56.25	ดี	10	2.5	62.5	ดี	2.19	0.96	54.69	ดี
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	12	2.4	60	ดี	12	2.4	60	ดี	12	2.4	60	ดี	12	2.4	60	ดี	2.4	0.00	60	ดี
การปฏิบัติตามที่ได้รับ มอบหมาย	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	3	0.00	75	ดี
การทำงานตามขั้นตอน	8	2.67	66.67	ดี	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	3	0.82	75	ดี
บรรยากาศหรือ ความสัมพันธ์ภายในทีม	15	3	75	ดี	15	3	75	ดี	14	2.8	70	ดี	14	2.8	70	ดี	2.9	0.58	72.5	ดี
รวม	52	2.6	65	ดี	53	2.65	66.25	ดี	53	2.65	66.25	ดี	55	2.75	68.75	ดี	2.66	2.39	66.56	ดี

จากตาราง 33 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงาน เป็นทีม เท่ากับ 2.66 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.39 คิดเป็นร้อยละ 66.56 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาจากเรียงลำดับจาก ต่ำที่มีคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ตามการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 3.00, S.D. = 0.00) ตามการทำงานตามขั้นตอน ($\bar{X}$ = 3.00, S.D. = 0.82) ตามบรรยากาศหรือความสัมพันธ์ ($\bar{X}$ = 2.90, S.D. = 0.58) ตามการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X}$ = 2.40, S.D. = 0.00) และตามการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 2.19, S.D. = 0.96) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากบุคคล ผลคะแนนทักษะการทำงาน เป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.60 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.65 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.65 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.75 คะแนน

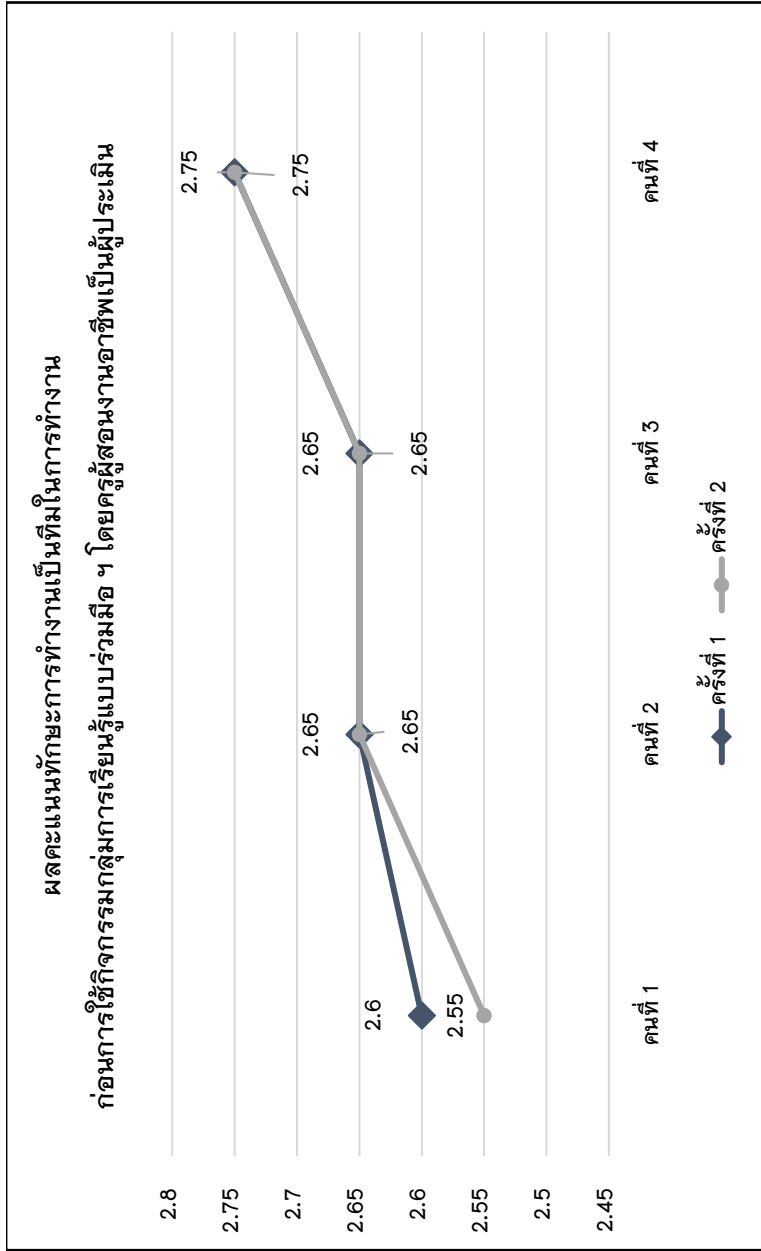
ตาราง 34 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2

รายด้าน (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม							
	ผลเฉลย	ร้อยละ	ผลเฉลย	ร้อยละ	ผลเฉลย	ร้อยละ	ผลเฉลย	ร้อยละ	ผลเฉลย	ร้อยละ						
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	8	2	50	พอใช้	8	2	50	พอใช้	9	2.25	56.25	ดี	2.06	0.50	51.56	ดี
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	12	2.40	60	ดี	12	2.40	60	ดี	12	2.40	60	ดี	2.40	0.00	60	ดี
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	3.17	0.58	79.17	ดีมาก

ตาราง 34 (ต่อ)

รายตาม (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม								
	ผลรวม	$\bar{X}$	ผลรวม	$\bar{X}$	ผลรวม	$\bar{X}$	ผลรวม	$\bar{X}$	CS	ภาพรวม							
การทำงานตามขั้นตอน	8	2.67	66.67	ดี	9	3	75	ดี	10	3.33	83.33	ดีมาก	3	0.82	75	ดี	
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์	14	2.8	70	ดี	15	3	75	ดี	14	2.8	70	ดี	14	2.85	0.50	71.25	ดี
ภายในทีม	51	2.55	63.75	ดี	53	2.65	66.25	ดี	55	2.75	68.75	ดี	2.65	2.33	66.25	ดี	

จากตาราง 34 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงาน เป็นทีม เท่ากับ 2.65 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.33 คิดเป็นร้อยละ 66.25 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับจาก ด้านที่มีคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 3.17, S.D. = 0.58) ด้านการทำงานตามขั้นตอน ($\bar{X}$ = 3.00, S.D. = 0.82) ด้านบรรยากาศหรือความสัมพันธ์ ($\bar{X}$ = 2.85, S.D. = 0.50) ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X}$ = 2.40, S.D. = 0.00) และด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 2.06, S.D. = 0.50) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายบุคคล ผลคะแนนทักษะการทำงาน เป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.55 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.65 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.65 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.75 คะแนน

ภาพ 13 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๗ โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน

2) ผลคะแนนที่กษะการทำงานเป็นทีม ระหว่างการใช้กิจกรรมการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือๆ รายบุคคล โดย ครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน

ตาราง 35 ผลคะแนนที่กษะการทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียน คนที่ 1

รายงาน	กิจกรรมที่ 1 หมอนหอดูด		กิจกรรมที่ 2 ถูหอมสมุนไพร		กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด		กิจกรรมที่ 4 กลองใต้ดินสอ					
	ผลคะแนน	หมายเหตุ	ผลคะแนน	หมายเหตุ	ผลคะแนน	หมายเหตุ	ผลคะแนน	หมายเหตุ				
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	8	2	50	พอใช้	9	2.25	56.25	ดี	12	3	75	ดี
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	12	2.4	60	ดี	12	2.4	60	ดี	16	3.2	80	ดีมาก
การปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย	6	2	50	พอใช้	6	2	50	พอใช้	9	3	75	ดี
การทำงานตามขั้นตอน	6	2	50	พอใช้	6	2	50	พอใช้	9	3	75	ดี
บรรยากาศหรือความสามัคคีภายในทีม	14	2.8	70	ดี	14	2.8	70	ดี	17	3.4	85	ดีมาก
รวม	46	2.3	57.5	ดี	47	2.35	58.75	ดี	63	3.15	78.75	ดีมาก

ตาราง 35 (ต่อ)

รายการ	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแปง		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองโกลก				
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า			
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	12	3 75	ดี	14	3.5	87.5	ดี	16	4	100	ดีมาก
การมีส่วนร่วมใน	18	3.6	ดีมาก	18	3.6	90	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก
การทำงาน	9	3	ดี	9	3	75	ดี	12	4	100	ดีมาก
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	9	3	ดี	9	3	75	ดี	12	4	100	ดีมาก
การทำงานตามขั้นตอน	9	3	ดี	9	3	75	ดี	12	4	100	ดีมาก
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม	19	3.8	ดีมาก	18	3.6	90	ดีมาก	19	3.8	95	ดีมาก
รวม	67	3.35	ดีมาก	68	3.4	85	ดีมาก	66	3.3	82.5	ดีมาก
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม											
X											
S.D.											
ร้อยละ											
77.50 (ดีมาก)											

จากตาราง 35 พบว่า นักเรียนคนที่ 1 มีพัฒนาการในด้านทักษะการทำงานเป็นทีม เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์แรก โดย กิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ ในภาพรวม ได้คะแนนรวม 496 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.10 คะแนน ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.34 คิดเป็นร้อยละ 77.50 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณา รายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 46 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 57.50 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 47 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 58.75 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 63 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 60 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.00 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 67 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 68 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.00 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยสาร ได้คะแนนรวม 66 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.50 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ได้คะแนนรวม 79 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.95 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 98.75 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 36 ผลคะแนนการทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียนคนที่ 2

รายงาน	กิจกรรมที่ 1 หมอมหอลอดุด		กิจกรรมที่ 2 ถุงหมอมสมุนไพร		กิจกรรมที่ 3 โมบายดูปิด		กิจกรรมที่ 4 กลองใต้ดิน					
	ผลคะแนน	ข้อ	ผลคะแนน	ข้อ	ผลคะแนน	ข้อ	ผลคะแนน	ข้อ				
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	8	2	50	พอยู่	12	3	75	ดี	12	3	75	ดี
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	13	2.6	65	ดี	18	3.6	90	ดีมาก	17	3.4	85	ดีมาก
การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	6	2	50	พอยู่	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
การทำงานตามขั้นตอน	6	2	50	พอยู่	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
บรรยากาศหรือความสามัคคีภายในทีม	15	3	75	ดี	17	3.4	85	ดีมาก	19	3.8	95	ดีมาก
รวม	48	2.4	60	ดี	65	3.25	81.25	ดีมาก	66	3.3	82.5	ดีมาก

ตาราง 36 (ต่อ)

รายละเอียด	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจาก แปงชาวเหมียว		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองโกลกเสกเอกสาร		
	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	
การกำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน	12	3	75	ดี	ดี	16	4	100	ดีมาก
การมีส่วนร่วมใน การทำงาน	18	3.6	90	ดีมาก	ดี	18	3.6	90	ดีมาก
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับ มอบหมาย	9	3	75	ดี	ดีมาก	10	3.33	83.33	ดีมาก
การทำงานตามขั้นตอน	9	3	75	ดี	ดีมาก	9	3	75	ดี
บรรยากาศหรือ ความสัมพันธ์ภายในทีม	19	3.8	95	ดีมาก	ดีมาก	19	3.8	95	ดีมาก
รวม	67	3.35	83.75	ดีมาก	ดีมาก	72	3.6	90	ดีมาก
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม		532 / 640							
$\bar{X}$		3.33							
S.D.		4.23							
ร้อยละ		83.13 (ดีมาก)							

จากตาราง 36 พบว่า นักเรียนคนที่ 2 มีพัฒนาการในด้านทักษะการทำงานเป็นทีมเพิ่มขึ้นจากสัปดาห์แรก โดย กิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ ในภาพรวมได้คะแนนรวม 532 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.33 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.23 คิดเป็นร้อยละ 83.13 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 48 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60.00 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 65 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 66 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 63 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 67 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 71 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.55 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร ได้คะแนนรวม 72 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90.00 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 37 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม กิจกรรมที่ 1 – 8 ของนักเรียน คนที่ 3

รายการ	กิจกรรมที่ 1 หมอมหอลอดุดุด		กิจกรรมที่ 2 ถุงหมอมสมุนไพร์		กิจกรรมที่ 3 โม่ปายตุ๊กปัด		กิจกรรมที่ 4 กลองโกลัดินสอ	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	11	2.75	68.75	ดี	12	3	75	ดี
การมีส่วนร่วมใน	15	3	75	ดี	16	3.2	80	ดีมาก
การทำงาน	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
การทำงานตามขั้นตอน	9	3	75	ดี	9	3	75	ดี
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม	19	3.8	95	ดีมาก	15	3	75	ดี
รวม	63	3.15	78.75	ดีมาก	61	3.05	76.25	ดีมาก
					67	3.35	83.75	ดีมาก
					68	3.4	85	ดีมาก

ตาราง 37 (ต่อ)

รายละเอียด	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจาก		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองโกลองโกลอง	
	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ
การกำหนดเป้าหมายและวัดผลประจักษ์ร่วมกัน	16	4	100	16	4	100	16	4
การมีส่วนร่วมใน	20	4	100	17	3.4	85	19	3.8
การทำงาน	10	3.33	83.33	10	3.33	83.33	12	4
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	9	3	75	9	3	75	12	4
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม	20	4	100	20	4	100	20	4
รวม	75	3.75	93.75	72	3.6	90	80	4
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม					560 / 640			
$\bar{x}$					3.50			
S.D.					4.37			
ร้อยละ					87.50 (ดีมาก)			

จากตาราง 37 พบว่า นักเรียนคนที่ 3 มีพัฒนาการในด้านทักษะการทำงานเป็นทีม เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์แรก โดย กิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ ในภาพรวม ได้คะแนนรวม 560 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.50 คะแนน ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.37 คิดเป็นร้อยละ 87.50 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณา รายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 63 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 2 ถูหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 61 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.05 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด ได้คะแนนรวม 67 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 68 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.00 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 75 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.75 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 72 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90.00 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิตยสาร ได้คะแนนรวม 74 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.50 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 38 (ต่อ)

รายละเอียด	กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ		กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจาก แปงขาวเหนียว		กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์		กิจกรรมที่ 8 กลองโกลองใสเอกสาร	
	ผลรวม คะแนน	ร้อยละ คะแนน	ผลรวม คะแนน	ร้อยละ คะแนน	ผลรวม คะแนน	ร้อยละ คะแนน	ผลรวม คะแนน	ร้อยละ คะแนน
การกำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน	16	4	100	100	16	4	100	100
การมีส่วนร่วมใน การทำงาน	19	3.8	95	95	19	3.80	95	95
การปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมาย	12	4	100	100	12	4	100	100
การทำงานตามขั้นตอน	9	3	75	83.33	10	3.33	83.33	100
บรรยากาศหรือ ความสัมพันธ์ภายในทีม	19	3.8	95	100	20	4	100	100
รวม	75	3.75	93.75	96.25	77	3.85	96.25	100
คะแนนภาพรวม / คะแนนเต็ม	589 / 640							
$\bar{x}$	3.68							
S.D.	3.80							
ร้อยละ	92.03 (ดีมาก)							

จากตาราง 38 พบว่า นักเรียนคนที่ 4 มีพัฒนาการในด้านทักษะการทำงานเป็นทีม เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์แรก โดย กิจกรรมที่ 1 - กิจกรรมที่ 8 รวมทั้งหมด 3 สัปดาห์ ในภาพรวม ได้คะแนนรวม 589 คะแนน จาก 640 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.68 คะแนน ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.80 คิดเป็นร้อยละ 92.03 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณา รายกิจกรรม นักเรียนคนที่ 4 ได้ข้อมูล ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด ได้คะแนนรวม 60 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75 อยู่ในระดับดี

กิจกรรมที่ 2 ถูหอมสมุนไพร ได้คะแนนรวม 62 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 3 โม่บายลูกปัด ได้คะแนนรวม 74 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ ได้คะแนนรวม 78 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ ได้คะแนนรวม 75 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.75 อยู่ในระดับดีมาก

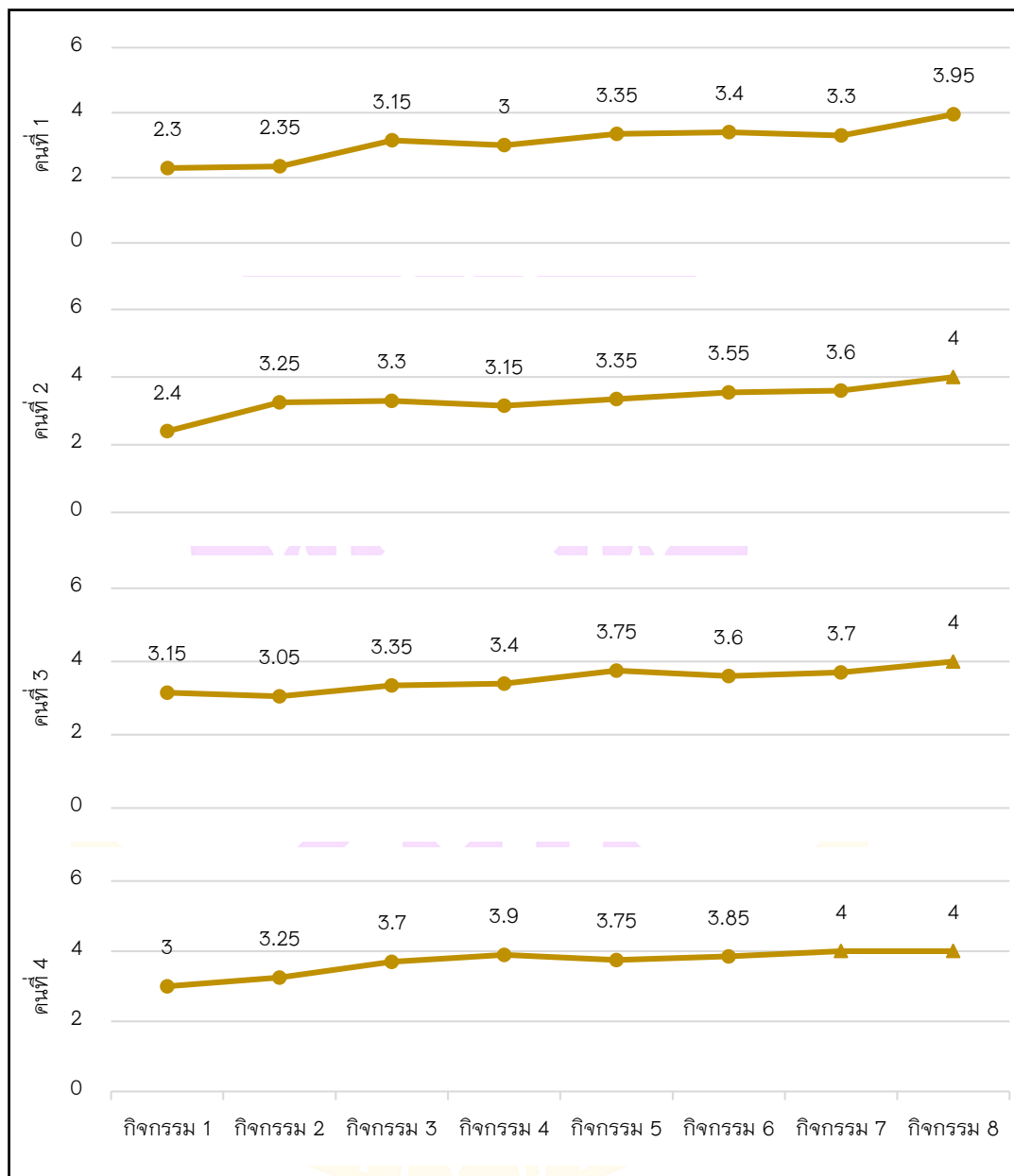
กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว ได้คะแนนรวม 77 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.25 อยู่ในระดับดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิตยสาร ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก และ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ได้คะแนนรวม 80 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับดีมาก

โดยแสดงแผนภูมิคะแนนเฉลี่ยทักษะการทำงานเป็นทีม โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็น ผู้ประเมินรายบุคคล ดังภาพ 14

คะแนนเฉลี่ยทักษะการทำงานเป็นทีม โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน
(ระยะจัดกระทำ: B)

ภาพ 14 คะแนนเฉลี่ยทักษะการทำงานเป็นทีม โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน

หมายเหตุ: ▲ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยเต็มสูงสุด

3) ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนบพพรของทางสถิติปัญหา หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ

ตาราง 39 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพ ครึ่งที่ 1

รายด้าน (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม							
	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน	ผลสัมฤทธิ์	คะแนน								
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	14	3.5	87.5	ดีมาก	15	3.75	93.75	ดีมาก	16	4	100	ดีมาก	3.81	0.96	95.31	ดีมาก
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	19	3.8	95	ดีมาก	19	3.8	95	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก	3.9	0.58	97.50	ดีมาก
การปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย	11	3.67	91.67	ดีมาก	11	3.67	91.67	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	3.83	0.58	95.83	ดีมาก
การทำงานตามขั้นตอน	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม	20	4	100	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
รวม	75	3.75	93.75	ดีมาก	77	3.85	96.25	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	3.9	3.79	97.81	ดีมาก

จากตาราง 39 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงาน เป็นทีม เท่ากับ 3.90 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.79 คิดเป็นร้อยละ 97.81 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาจากรายด้าน เรียงลำดับ จากด้านที่มีคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการทำงานตามขั้นตอน ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านบรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 0.58) ด้านการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 3.83, S.D. = 0.58) และด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 3.81, S.D. = 0.96) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากบุคคล ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.75 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 คะแนน

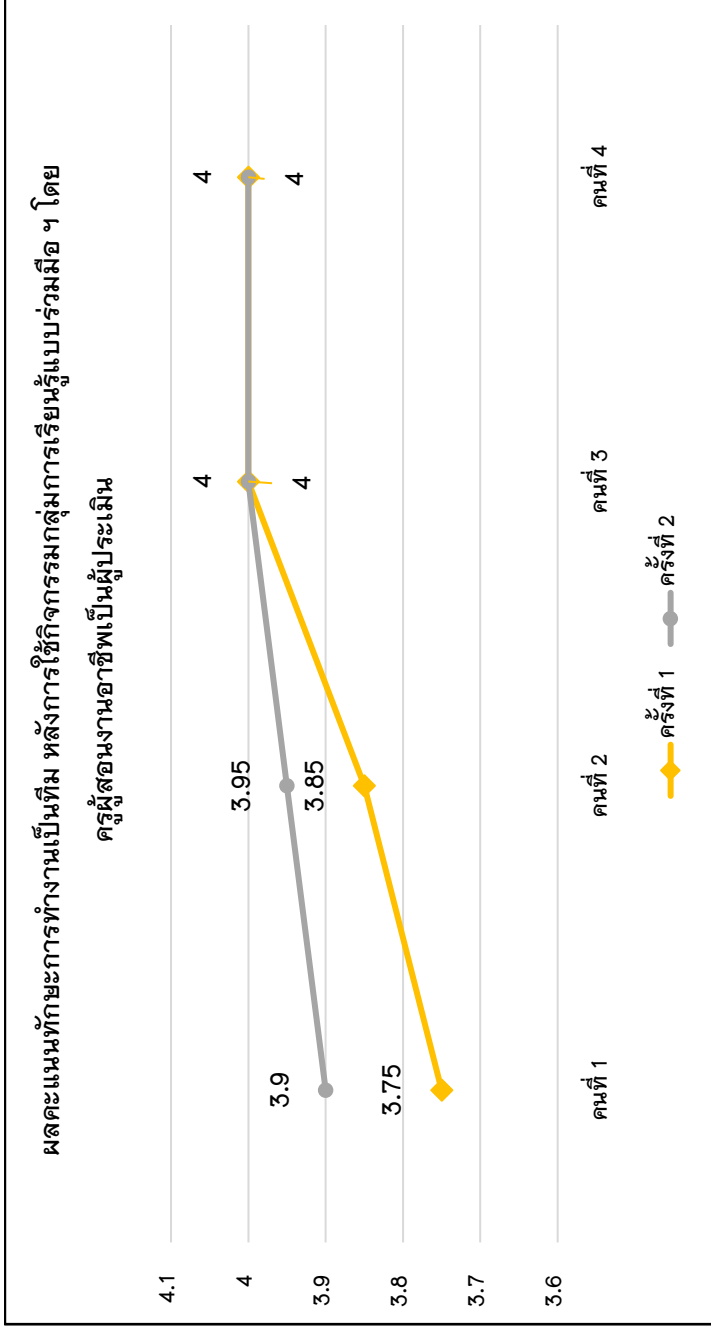
ตาราง 40 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ โดยครูผู้สอนงานอาชีพ ครั้งที่ 2

รายด้าน (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม							
	ผลทศ	$\bar{X}$	ผลทศ	$\bar{X}$	ผลทศ	$\bar{X}$	ผลทศ	$\bar{X}$	ผลทศ	$\bar{X}$						
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	14	3.5	87.5 ดีมาก	15	3.75	93.75 ดีมาก	16	4	100	ดีมาก	3.81	0.96	95.31	ดีมาก		
การมีส่วนร่วมในการทำงาน	20	4	100	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก
การทำงานตามขั้นตอน	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	12	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก

ตาราง 40 (ต่อ)

รายดาน (80 คะแนน)	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3		คนที่ 4		ภาพรวม						
	ผลรวม	X	ผลรวม	X	ผลรวม	X	ผลรวม	X							
บรรยายภาคหรือ ความสัมพันธ์ภายในทีม	20	4	100	ดีมาก	20	4	100	ดีมาก	4	0.00	100	ดีมาก			
รวม	78	3.9	97.5	ดีมาก	79	3.95	98.75	ดีมาก	80	4	100	ดีมาก	3.70	99.06	ดีมาก

จากตาราง 40 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน ครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงาน เป็นทีม เท่ากับ 3.96 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.70 คิดเป็นร้อยละ 99.06 อยู่ในระดับ ดีมาก เมื่อพิจารณารายดาน เรียงลำดับ จากค่าที่มีคะแนนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านการปฏิบัติปฏิบัติงานตามที่ได้รับ มอบหมาย ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านการทำงานตามขั้นตอน ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) ด้านบรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.00) และด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 3.81, S.D. = 0.96) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายบุคคล ผลคะแนนทักษะ การทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.95 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 คะแนน แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบคะแนน ทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ดังภาพ 15 ดังนี้

**ภาพ 15 ผลคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๆ
โดยครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน**

จากตาราง 41 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน มีผลคะแนนเฉลี่ย ทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม จากผู้วิจัยและครูผู้สอนงานอาชีพเพิ่มขึ้น ต่อเนื่อง จากกิจกรรมที่ 1 จนถึงกิจกรรมที่ 8 รวม 3 สัปดาห์ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 2.66 อยู่ในระดับ ดี และทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 2.70 อยู่ในระดับ ดี

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.07 อยู่ในระดับ ดีมาก และทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 2.97 อยู่ในระดับ ดี

กิจกรรมที่ 3 โม่บายลูกปัด มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.39 อยู่ในระดับ ดีมาก และทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.36 อยู่ในระดับ ดีมาก

กิจกรรมที่ 4 กล่องใส่ดินสอ มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.64 อยู่ในระดับ ดีมาก และทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.37 อยู่ในระดับ ดีมาก

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.77 อยู่ในระดับ ดีมาก และทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.56 อยู่ในระดับ ดีมาก

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.83 อยู่ในระดับ ดีมาก และทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.62 อยู่ในระดับ ดีมาก

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.90 อยู่ในระดับ ดีมาก และทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.66 อยู่ในระดับ ดีมาก

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก และทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.97 อยู่ในระดับ ดีมาก

โดยสรุป กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาทักษะการสื่อสาร พบว่า กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจกรรมที่ 8 เท่ากับ 4.00 คะแนน อยู่ในระดับดีมาก และ กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.66 คะแนน อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาทักษะการทำงานเป็นทีม พบว่า กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจกรรมที่ 8 เท่ากับ 3.97 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก และ กิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมที่ 1 เท่ากับ 2.70 คะแนน อยู่ในระดับ ดี ตามลำดับ

ตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ รายบุคคล

คะแนน เฉลี่ย ทักษะ การสื่อสาร	กิจกรรมที่ 1				กิจกรรมที่ 2				กิจกรรมที่ 3				กิจกรรมที่ 4							
	3.35	2.45	2.40	ดี	2.70	2.70	2.70	ดี	3.10	3.05	3.08	ดีมาก	3.25	3.30	3.28	ดีมาก	3.30	3.30	3.30	ดีมาก
คนที่ 1	3.35	2.45	2.40	ดี	2.70	2.70	2.70	ดี	3.10	3.05	3.08	ดีมาก	3.25	3.30	3.28	ดีมาก	3.30	3.30	3.30	ดีมาก
คนที่ 2	2.50	2.50	2.50	ดี	2.75	2.80	2.78	ดี	3.25	3.30	3.28	ดีมาก	3.60	3.65	3.63	ดีมาก	3.65	3.65	3.65	ดีมาก
คนที่ 3	2.55	2.60	2.58	ดี	3.10	3.05	3.08	ดีมาก	3.50	3.50	3.50	ดีมาก	3.85	3.80	3.83	ดีมาก	3.80	3.80	3.80	ดีมาก
คนที่ 4	3.15	3.15	3.15	ดีมาก	3.75	3.65	3.70	ดีมาก	3.70	3.65	3.68	ดีมาก	3.85	3.75	3.80	ดีมาก	3.85	3.75	3.80	ดีมาก
คะแนน เฉลี่ย ทักษะ การสื่อสาร	กิจกรรมที่ 5				กิจกรรมที่ 6				กิจกรรมที่ 7				กิจกรรมที่ 8							
	3.45	3.50	3.48	ดีมาก	3.70	3.75	3.73	ดีมาก	3.90	3.90	3.90	ดีมาก	4.00	4.00	4.00	ดีมาก	3.30	3.34	3.32	ดีมาก
คนที่ 1	3.45	3.50	3.48	ดีมาก	3.70	3.75	3.73	ดีมาก	3.90	3.90	3.90	ดีมาก	4.00	4.00	4.00	ดีมาก	3.30	3.34	3.32	ดีมาก
คนที่ 2	3.75	3.80	3.78	ดีมาก	3.85	3.90	3.88	ดีมาก	3.90	3.90	3.90	ดีมาก	4.00	4.00	4.00	ดีมาก	3.46	3.49	3.48	ดีมาก
คนที่ 3	3.85	3.90	3.88	ดีมาก	3.85	3.85	3.85	ดีมาก	3.90	3.90	3.90	ดีมาก	4.00	4.00	4.00	ดีมาก	3.58	3.59	3.59	ดีมาก
คนที่ 4	3.95	3.90	3.93	ดีมาก	3.80	3.90	3.85	ดีมาก	3.85	3.90	3.88	ดีมาก	4.00	4.00	4.00	ดีมาก	3.77	3.77	3.77	ดีมาก

ภาพรวมทั้งหมด

จากตาราง 42 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสาร จากผู้วิจัยและครูผู้สอนงานอาชีพเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง จากกิจกรรมที่ 1 จนถึงกิจกรรมที่ 8 รวม 3 สัปดาห์ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 2.40 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 2.50 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 2.58 อยู่ในระดับ ดี และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.15 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 2 ถูงหอมสมุนไพร เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 2.70 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 2.78 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.08 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 3 โม่บายลูกปัด เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.08 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.28 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.50 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.68 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 4 กล้องใส่อินสอ เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.28 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.63 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.80 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.83 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.48 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.78 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.88 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.73 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.88 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.88 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 1 คนที่ 2 และคนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.90 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 8 กล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ทุกคนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก

ในภาพรวมทั้งหมด ทักษะการสื่อสาร เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.32 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.48 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.59 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.77 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

จากตาราง 43 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน มีผลคะแนนเฉลี่ย ทักษะการทำงานเป็นทีม จากผู้วิจัยและครูผู้สอนงานอาชีพเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง จากกิจกรรมที่ 1 จนถึงกิจกรรมที่ 8 รวม 3 สัปดาห์ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ทำหมอนหลอดดูด เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 2.28 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 2.38 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 2.98 อยู่ในระดับ ดี และคนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.15 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 2 ถุงหอมสมุนไพร เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 2.35 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.05 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.23 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.30 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 3 โมบายลูกปัด เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.15 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.25 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.35 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.68 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 4 กล้องใส่ดินสอ เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.00 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.18 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.40 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.90 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 5 สมุดทำมือ เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.35 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.38 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.75 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.75 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 6 พวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.40 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.58 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 7 ดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.30 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.63 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 8 กล้องใส่เอกสารอเนกประสงค์ เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.88 อยู่ในระดับ ดีมาก และ คนที่ 2 คนที่ 3 และ คนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

ในภาพรวมทั้งหมด ทักษะการทำงานเป็นทีม เมื่อเรียงลำดับจากน้อยไปมาก คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.09 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.33 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.51 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.67 ตามลำดับ

3.2 การเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะ ความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

ผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูลผลการประเมินก่อนและหลังการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนงานอาชีพเป็นผู้ประเมิน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน ได้ผลการประเมิน ดังนี้

ตาราง 44 การเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ

ทักษะ	ก่อนการทำกิจกรรมกลุ่มฯ ครั้งที่ 1						หลังการทำกิจกรรมกลุ่มฯ ครั้งที่ 1					
	ผู้วิจัย		ครูผู้สอนอาชีพ		เฉลี่ย	แปลผล	ผู้วิจัย		ครูผู้สอนอาชีพ		เฉลี่ย	แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.			$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
การสื่อสาร					รวม					รวม		
คนที่ 1	2.4	1.41	2.4	1.60	2.4	ดี	3.85	1.77	3.9	1.91	3.88	ดีมาก
คนที่ 2	2.6	1.77	2.55	1.92	2.58	ดี	4	2.14	3.95	2.03	3.98	ดีมาก
คนที่ 3	2.55	1.41	2.5	1.83	2.53	ดี	3.9	1.91	3.95	2.03	3.93	ดีมาก
คนที่ 4	3.05	1.60	3.1	1.75	3.01	ดีมาก	4	2.14	4	2.14	4	ดีมาก
ทักษะ	ก่อนการทำกิจกรรมกลุ่มฯ ครั้งที่ 2						หลังการทำกิจกรรมกลุ่มฯ ครั้งที่ 2					
	ผู้วิจัย		ครูผู้สอนอาชีพ		เฉลี่ย	แปลผล	ผู้วิจัย		ครูผู้สอนอาชีพ		เฉลี่ย	แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.			$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
การสื่อสาร					รวม					รวม		
คนที่ 1	2.5	1.67	2.55	1.41	2.53	ดี	3.95	1.77	3.95	2.03	3.95	ดีมาก
คนที่ 2	2.65	1.69	2.6	1.77	2.63	ดี	4	2.14	4	2.14	4	ดีมาก
คนที่ 3	2.7	1.49	2.6	1.77	2.65	ดี	4	1.91	4	2.14	4	ดีมาก
คนที่ 4	2.95	1.51	3.05	1.6	3	ดี	4	2.14	4	2.14	4	ดีมาก
รวมทั้งหมด	2.68	1.57	2.67	1.71	2.67	ดี	3.96	1.99	3.97	2.07	3.96	ดีมาก
ทักษะการทำงานเป็นทีม	ก่อนการทำกิจกรรมกลุ่มฯ ครั้งที่ 1						หลังการทำกิจกรรมกลุ่มฯ ครั้งที่ 1					
	ผู้วิจัย		ครูผู้สอนอาชีพ		เฉลี่ย	แปลผล	ผู้วิจัย		ครูผู้สอนอาชีพ		เฉลี่ย	แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.			$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
คนที่ 1	2.55	2.68	2.6	3.05	2.58	ดี	3.9	4.28	3.75	4.09	3.83	ดีมาก
คนที่ 2	2.7	3.83	2.65	2.88	2.68	ดี	3.95	4.27	3.85	4.04	3.9	ดีมาก
คนที่ 3	2.7	3.42	2.65	2.3	2.68	ดี	4	4	4	4	4	ดีมาก
คนที่ 4	2.75	3.67	2.75	2	2.75	ดี	4	4	4	4	4	ดีมาก

ตาราง 44 (ต่อ)

ทักษะการ ทำงาน เป็นทีม	ก่อนการทำกิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 2						หลังการทำกิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 2					
	ผู้วิจัย		ครูผู้สอนอาชีพ		เฉลี่ย รวม	แปลผล	ผู้วิจัย		ครูผู้สอนอาชีพ		เฉลี่ย รวม	แปลผล
$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$			S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$		
คนที่ 1	2.65	3.58	2.55	2.68	2.6	ดี	3.95	4.27	3.9	4.1	3.93	ดีมาก
คนที่ 2	2.75	4.12	2.65	2.88	2.7	ดี	4	4	3.95	4.02	3.98	ดีมาก
คนที่ 3	2.8	3.49	2.65	2.41	2.73	ดี	4	4	4	4	4	ดีมาก
คนที่ 4	2.8	3.49	2.75	2	2.78	ดี	4	4	4	4	4	ดีมาก
รวมทั้งหมด	2.71	3.54	2.66	2.53	2.69	ดี	3.98	4.1	3.93	4.03	3.96	ดีมาก

จากตาราง 44 พบว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนหลังการทำกิจกรรมกลุ่ม สูงขึ้นกว่าก่อนการทำกิจกรรมกลุ่ม เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมก่อนและหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของรายบุคคล แสดงผล ดังนี้

คนที่ 1 ทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.4 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.53 หลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.88 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.95

ในส่วนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.58 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.60 หลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.93 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีมเพิ่มขึ้น

คนที่ 2 ทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.58 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.63 หลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.98 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00

ในส่วนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.68 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.70 หลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.98 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีมเพิ่มขึ้น

คนที่ 3 ทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.53 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.65 หลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.93 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00

ในส่วนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.68 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.73 หลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีมเพิ่มขึ้น

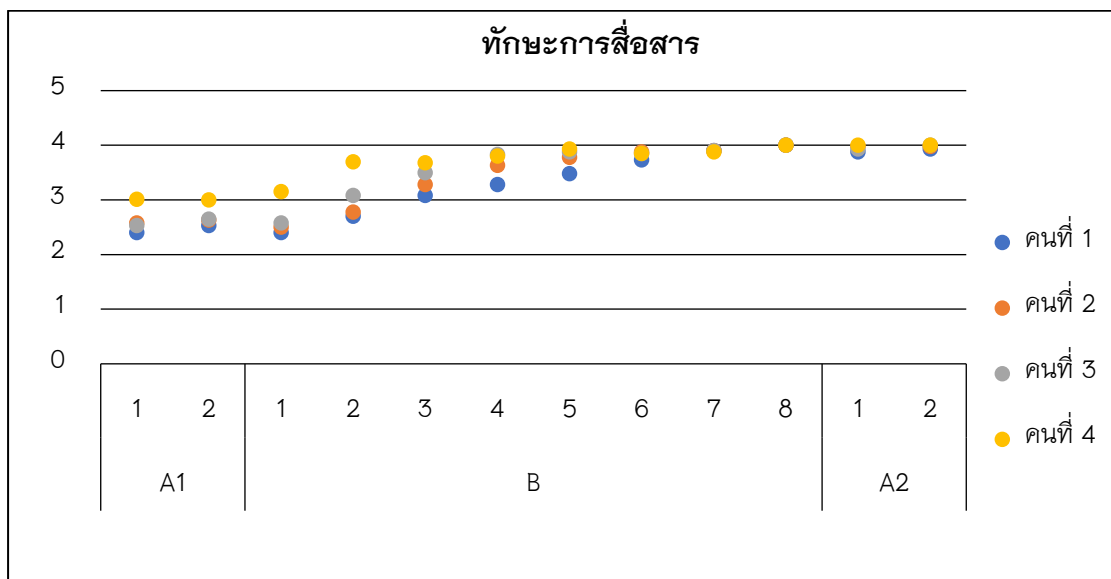
คนที่ 4 ทักษะการสื่อสาร ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.01 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.00 หลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00

ในส่วนทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.75 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.78 หลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม ครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 และครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีมเพิ่มขึ้น

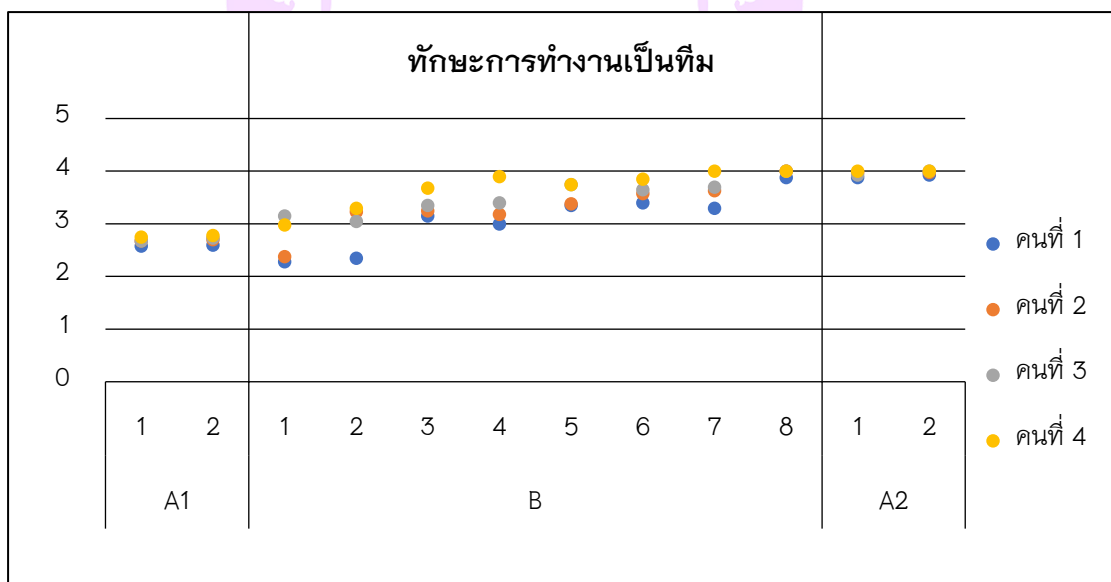
แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม ในแต่ละระยะ A1-B-A2 ดังภาพ 16 และ ภาพ 17 ดังนี้

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม

ภาพ 16 คะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสาร

ภาพ 17 คะแนนเฉลี่ยทักษะการทำงานเป็นทีม

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE 2) เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE และ 3) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 4 คน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม แบบบันทึกผลทักษะความพร้อมด้านอาชีพ ตามกระบวนการ PGRADE กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ และแผนการสอนเฉพาะบุคคล เป็นการศึกษาวิจัยแบบ ABA Design วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดจำนวน 4 คน เป็นเพศชาย จำนวน 2 คน และเพศหญิง จำนวน 2 คน ทั้งหมดอายุอยู่ในช่วง 16-18 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 คน ซึ่งกำลังฝึกงานอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเสียดม้งภายในโรงเรียน และเป็นนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญาทั้งหมด จำนวน 4 คน ได้ผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลพัฒนากิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

การใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE มีขั้นตอนการสอนทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ และแนวทางในการทำงานกลุ่มร่วมกัน ขั้นที่ 2 ขั้นการจัดการเรียนรู้ โดยผู้สอนทำการอธิบายวิธีการทำกิจกรรม และมอบหมายให้สมาชิกทุกคนแบ่งหน้าที่ โดยพูดคุยสื่อสารกันตามความถนัดและความสนใจ ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกทุกคนร่วมกันทำงาน

ตามที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ โดยให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มบอกถึงสิ่งที่ตนเองได้รับผิดชอบ และผู้สอนตรวจสอบผลงาน และขั้นที่ 5 ขั้นสรุปทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่มตามกระบวนการ PGRADE โดยสมาชิกทุกคนช่วยกันสรุปทเรียน และประเมินผลการทำงานกลุ่มทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการตามกระบวนการ PGRADE ประกอบด้วย P หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน G หมายถึง นำคะแนนมาทำกราฟ R หมายถึง การทบทวนและพิจารณาเป้าหมาย A หมายถึง ให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดี D หมายถึง การตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ต้องปรับปรุง และ E หมายถึง ดำเนินการปรับปรุงเป้าหมาย กิจกรรมกลุ่มที่ใช้จำนวน 8 กิจกรรม ได้แก่

- 1) กิจกรรมทำหมอนหลอดดูด
- 2) กิจกรรมทำถุงหอมสมุนไพร
- 3) กิจกรรมทำโมบายลูกปัด
- 4) กิจกรรมกล่องใส่ดินสอ
- 5) กิจกรรมสมุดทำมือ
- 6) กิจกรรมพวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว
- 7) กิจกรรมทำดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษนิยตยสาร และ
- 8) กิจกรรมกล่องใส่เอกสาร

อเนกประสงค์ ผลการตรวจสอบประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE มีทั้งหมด 8 แผนการสอนตามกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับผลการเรียนรู้ (IOC) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.00 และค่าเฉลี่ยความเหมาะสม เท่ากับ 4.95 มีความเหมาะสมแก่การนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในระดับมากที่สุด

2. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

จากการประเมินระหว่างการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากผู้วิจัยและครูผู้สอนงานอาชีพ จากกิจกรรมที่ 1 จนถึงกิจกรรมที่ 8 รวม 3 สัปดาห์ สรุปได้ดังนี้

ทักษะการสื่อสาร ในภาพรวมทั้ง 8 กิจกรรม เมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปมาก ได้แก่ คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.32 อยู่ในระดับดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.48 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.59 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 3.77 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

ทักษะการทำงานเป็นทีม ในภาพรวมทั้ง 8 กิจกรรม เมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปมาก ได้แก่ คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.09 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.33 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.51 อยู่ในระดับ ดีมาก และ คนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ทักษะการทำงานเป็นทีม เท่ากับ 3.67 ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนนบพรองทางสติปัญญา

จากการประเมินก่อนการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE โดยสังเกตพฤติกรรมระหว่างการทำงานอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเลื่อมังกร พบว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม ส่วนมากอยู่ในระดับ ดี สรุปผลได้ ดังนี้

ทักษะการสื่อสาร ในครั้งที่ 1 เมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก เรียงลำดับได้ ดังนี้ คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.40 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.53 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.58 อยู่ในระดับ ดี และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.01 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

ทักษะการสื่อสาร ในครั้งที่ 2 เมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก เรียงลำดับได้ ดังนี้ คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.53 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.63 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.65 อยู่ในระดับ ดี และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.00 อยู่ในระดับ ดี ตามลำดับ

ทักษะการทำงานเป็นทีม ในครั้งที่ 1 เมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก เรียงลำดับได้ ดังนี้ คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.58 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.68 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.68 อยู่ในระดับ ดี และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.75 อยู่ในระดับ ดี ตามลำดับ

ทักษะการทำงานเป็นทีม ในครั้งที่ 2 คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.60 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.70 อยู่ในระดับ ดี คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)

เท่ากับ 2.73 อยู่ในระดับ ดี และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.78 อยู่ในระดับ ดี ตามลำดับ

จากการประเมินหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE โดยสังเกตพฤติกรรมระหว่างการทำงานอาชีพ การปลูกและแปรรูปชาเลือดมังกร พบว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานเป็นทีม ส่วนมากอยู่ในระดับ ดีมาก สรุปผลได้ ดังนี้

ทักษะการสื่อสาร ในครั้งที่ 1 เมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก เรียงลำดับได้ ดังนี้ คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.88 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.98 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

ทักษะการสื่อสาร ในครั้งที่ 2 เมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก เรียงลำดับได้ ดังนี้ คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.95 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

ทักษะการทำงานเป็นทีม ในครั้งที่ 1 เมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก เรียงลำดับได้ ดังนี้ คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.83 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.90 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

ทักษะการทำงานเป็นทีม ในครั้งที่ 2 คนที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.98 อยู่ในระดับ ดีมาก คนที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก และคนที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับ ดีมาก ตามลำดับ

สรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนหลังการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE สูงขึ้นกว่าก่อนการทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า การใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE ช่วยส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายเกิดทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมได้ดีขึ้น โดยมีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ และแนวทางในการทำงานกลุ่มร่วมกัน ขั้นที่ 2 ขั้นการจัดการเรียนรู้ โดยผู้สอนทำการอธิบายวิธีการทำกิจกรรม และมอบหมายให้สมาชิกทุกคนแบ่งหน้าที่ โดยพูดคุยสื่อสารกันตามความถนัดและความสนใจ ขั้นที่ 3 ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกทุกคนร่วมกันทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ โดยให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มบอกถึงสิ่งที่ตนเองได้รับผิดชอบ และผู้สอนตรวจสอบผลงาน และขั้นที่ 5 ขั้นสรุปทบทวนและประเมินผลการทำงานกลุ่มตามกระบวนการ PGRADE โดยสมาชิกทุกคนช่วยกันสรุปทบทวน และประเมินผลการทำงานกลุ่มทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการตามกระบวนการ PGRADE ผลการประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกชุด ทั้ง 8 ชุด และแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกแผนทั้ง 8 แผน มีความเหมาะสมแก่การนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยเริ่มจากวิเคราะห์ปัญหาและความสามารถของนักเรียนรายบุคคล ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ของนักการศึกษา และศึกษานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับกระบวนการ PGRADE ผู้วิจัยมีการเลือกและวิเคราะห์กิจกรรม ความยากง่าย และขั้นตอนการทำกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีมอย่างเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน โดยมีการจัดทำเนื้อหาเริ่มต้นจากง่ายไปหายาก และสอนซ้ำ ย้ำทวนเนื้อหาและการปฏิบัติงาน รวมถึงการสะท้อนสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติได้ดีและต้องพัฒนา สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พัชรีวัลย์ เกตุแก่นจันทร์ (อ้างถึงใน (สุทธิรัตน์ เพชรทิม, 2552) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำเป็นต้องมีวิธีสอนที่แตกต่างไปจากการสอนปกติ เพื่อสนองความต้องการพิเศษของ โดยต้องคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียนแต่ละบุคคล สอนตามการวิเคราะห์งาน (Task analysis) โดยการแบ่งงานเป็นขั้นตอนย่อยหลาย ๆ ขั้นตอนเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เพื่อไม่ให้เกิดสับสน และสอนโดย ลงมือปฏิบัติจริง

2. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มีการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของ จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1991 as cited in Johnson and Johnson, 2009) เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning together) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีการทำงานร่วมกัน ซึ่งแต่ละบุคคลมีความสามารถแตกต่างกัน สมาชิกในกลุ่มต้องคอยช่วยเหลือกัน ใช้ความรู้ทักษะต่าง ๆ มาช่วยกันทำงานกลุ่ม โดยผลงานของสมาชิกแต่ละคนจะรวมกันเป็นผลงานของกลุ่ม และจะบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ มองเห็นศักยภาพ ตระหนักรู้ในคุณค่าของตนเอง (Self-esteem) และมีแรงจูงใจที่จะทำกิจกรรมต่อไป นอกจากนี้ การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการวิเคราะห์งาน (Task analysis) แบ่งเป็นขั้นตอนย่อย ลดความซับซ้อนลง และเริ่มจากง่ายไปยาก ใช้กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย เป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายโดยตรงต่อบุคคลที่แสดงพฤติกรรมด้วยตนเองอย่างเต็มใจ และมองเห็นว่ากิจกรรมนั้นมีคุณค่า (จิรพันธ์ กริฟพิทส์, 2550) ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้ง่าย รวมถึงกระบวนการวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียนแต่ละบุคคล รวมถึงมีการสะท้อนผลการเรียนรู้ถึงจุดเด่น จุดด้อย ของผู้เรียน ร่วมกับการวางแผนแนวทางการปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ ตามกระบวนการ PGRADE ในทุกครั้งหลังจากทำกิจกรรมกลุ่ม

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังการใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน มีคะแนนหลังการทำกิจกรรมกลุ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการทำกิจกรรมกลุ่ม โดยสังเกตพฤติกรรมระหว่างการทำงานอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเสียดม้งกร สิ่งนี้บ่งชี้ว่านักเรียนมีการนำทักษะที่ได้จากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มมาปรับใช้กับการทำงานการปลูกและแปรรูปชาเสียดม้งกรได้ดี มีการพัฒนาทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมที่ดีขึ้นและต่อเนื่อง อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ และหาสาเหตุของการทำงานอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเสียดม้งกรอย่างครอบคลุม โดยนำกรอบอ้างอิง Person-Environment-Occupation Performance model (PEOP) (Baum, Christiansen and Bass, 2015) มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์

ของตัวบุคคล (Person) สิ่งแวดล้อม (Environment) กิจกรรมในการดำเนินชีวิต (Occupation) และความสามารถในการประกอบกิจกรรม (Performance) ของกลุ่มบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า ความสามารถของตัวบุคคล มีผลต่อการเรียนการสอนงานอาชีพ กล่าวคือ ความสามารถในการรับรู้ ความคิดความเข้าใจ ของตัวบุคคลนั้น มีระดับสติปัญญาที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย จึงส่งผลให้ความสามารถในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ช้าลง รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนน้อย ดังนั้น การทำกิจกรรมกลุ่ม หรือกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกับผู้อื่น จึงยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผู้วิจัยจึงใช้รูปแบบกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย และกิจกรรมลักษณะที่เพิ่มทักษะเบื้องต้นที่สามารถทำได้ง่าย มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ออกแบบขั้นตอนการเรียนการสอน และเลือกกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมมากที่สุด นอกจากนี้ มีการนำกระบวนการ PGRADE ซึ่งเป็นกระบวนการประเมินหลังการทำกิจกรรมกลุ่ม ดัดแปลงจาก Clark, Test and Moira (2019) โดยกำหนดให้ผู้วิจัยและครูผู้สอนอาชีพ เป็นผู้ประเมิน โดยผู้ประเมินทั้ง 2 คน จะคอยประเมินและสะท้อนจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ในทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม และวางแผนร่วมกับนักเรียนถึงแนวทางการพัฒนาในการทำกิจกรรมครั้งถัดไป มีการทำกราฟคะแนนเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเห็นถึงพัฒนาการ ซึ่งถือว่าการสะท้อนผลที่ดี ทำให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจตนเองมากขึ้น และแก้ไขอย่างตรงประเด็นนอกจากนี้ สอดคล้องกับ พุมพนิต คงแสง (2563) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการเข้าสังคมของเด็กออทิสติกเรียนร่วมโรงเรียนบ้านลิมุต จังหวัดยะลา พบว่า ทักษะการเข้าสังคมของเด็กออทิสติกเรียนร่วมโรงเรียนบ้านลิมุต จังหวัดยะลา หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1. ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา มีพัฒนาการทางทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีมสูงขึ้น ภายหลังจากใช้กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกับกระบวนการ PGRADE แต่ในการนำไปจัดการเรียนรู้กับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญาคนอื่น ๆ ผู้สอนควรประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคลอีกครั้งว่าเหมาะสมกับนักเรียนหรือไม่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษา ติดตามผล หลังจากได้รับฝึกฝนการทำงานอาชีพของกลุ่มเป้าหมาย
2. ศึกษาในกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ เช่น กลุ่มออกทิสติก กลุ่มบกพร่องทางอารมณ์ และพฤติกรรม เป็นต้น
3. ศึกษาในทักษะความพร้อมก่อนการประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534. (2537). **ราชกิจจานุเบกษา**. 111(34ก).
- กรธนา โพธิ์เต็ง. (2558). **การพัฒนาทักษะการสื่อสารและความสามารถในการทำโครงการ โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- กรมจัดหางาน. (2559). **คู่มือการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน: กระบวนการช่วยให้ผู้รับบริการแนะแนว รู้จักอาชีพ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงแรงงาน.
- กิตติทัช เขียวฉะอ้อน และ ชีระวัฒน์ จันทิก. (2560). การทำงานเป็นทีมสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน. **วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี**, 11(1), 355–370.
- จारी ทองดำสิง. (ม.ป.ป.). **การส่งเสริมอาชีพ**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สืบค้นจาก [http://old-book.ru.ac.th/e-book/h/HC334\(50/HC334-7.pdf](http://old-book.ru.ac.th/e-book/h/HC334(50/HC334-7.pdf).
- จินดารัตน์ โพธิ์นอก. (2558). **อาชีพศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2565, จาก <https://d.dailynews.co.th/article/361461/>.
- จิรนนท์ กริฟพิทส์. (2550). **ทฤษฎี กรอบอ้างอิง และกระบวนการทางกิจกรรมบำบัด**. เชียงใหม่: พงษ์สวัสดิ์การพิมพ์.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีระวัฒน์ อินทรพร. (2556). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ อนันต์ไพฑูริย์ และเตชาเมธ เพียรชนะ. (2564). การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมในรายวิชางานอาหารโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์**, 8(3), 278–289.
- ชโลทร โชติเกียรติเวช. (2560). **ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะ Soft skills เพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 25**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ชมรมครูกิจกรรมบำบัด. (2558). **มาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565, จาก <https://anyflip.com/ugfmx/snmi/>.
- ฐาปกรณ์ อ่วมสถิตย์. (2564). การพัฒนาทักษะซอฟต์แวร์สเกลด้วยการดำเนินโครงการจิตอาสาตามแนวทางจิตตปัญญาศึกษา. **วารสารศิลปศาสตร์ราชมงคลสุวรรณภูมิ**, 3(1),

37-50.

- ณัฐอร กীরติลาภิน. (2560). **รูปแบบและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารในองค์กร กรณีศึกษา โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน).** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ.
- ณิชยาตา ภูชิตานุรักษ์. (2560). **ผลของการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม.** ปรินญาณานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2565). **ความบกพร่องทางสติปัญญา.** สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2565, จาก <https://www.happyhomeclinic.com/sp05-intellectual-disability.html>.
- ชนาภรณ์ บุญเลิศ. (2561). **การส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับเว็บไซต์สนับสุน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร.** วิทยานิพนธ์ ศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- นครชัย ชาญอุไร. (2559). **การวิจัยทางการศึกษา.** มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2565, จาก <http://portal5.udru.ac.th/ebook/pdf/upload/17f1f2dIRX1191ttMM55.pdf>.
- นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช และคณะ. (2557). **ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา / ภาวะปัญญาอ่อน (Intellectual Disabilities / Mental Retardation).** สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2565, จาก <https://th.ajanukul.go.th/preview-4009.html>.
- นภศร มิลินทานุช. (2561). **การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมและจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียน ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์(สสวท.) ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต.** ปรินญาณานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- บัณฑิตกา จารูมา และพยอม ก้อนในเมือง. (2563). **วิธีพัฒนาทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ.** วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, 6(1), 413-428.
- บุษบา หินเหาว์. (2556). **การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Communication in Rural Development): ความรู้เกี่ยวกับการสื่อสาร.** มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. สืบค้นจาก <http://elearning.psru.ac.th/courses/153/lesson1finishedit.pdf>.
- ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และวัชรมา เล่าเรียนดี. (2554). **การพัฒนาแบบการสอนโดยใช้กรณีศึกษา**

ทางศาสตร์การเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดอย่างมี
 วิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพระ. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย**, 3(1,2),
 109-121.

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์
 ความพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555. (26 กรกฎาคม 2555). **ราชกิจจานุเบกษา**.
 สืบค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2565,

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา
 พ.ศ. 2552. (8 มิถุนายน 2552). **ราชกิจจานุเบกษา**. 126(80ง). หน้า 45-47.

ประภาศิริ ปราโมทย์. (2561). **การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้
 รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือควบคู่กับเกม เพื่อส่งเสริมผลการเรียนรู้และ
 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
 5**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ประสิทธิ์ รัตนสุภา. (2559). **การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย : แผนการจัดการเรียนรู้**.
 สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2566, จาก http://drprasit.blogspot.com/2016/06/blog-post_8.html.

ปวีณิตย์ มากแก้ว. (2557). **การศึกษาด้านความสามารถและทักษะในการทำงาน ด้านการ
 บริการที่ดี ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม ที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพนักงาน
 ระดับปฏิบัติการเขตสาทร กรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระ บธ.ม.,
 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.

ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงคาร. (2566). **สารานุกรมการบริหารและการจัดการ: การฟังอย่าง
 ตั้งใจ**. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://drpiyanan.com/2023/01/12/active-listening/>.

เปรมวดี เด่นศิริอักษร. (2561). **ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา**. สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2565,
 จาก <https://th.rajanukul.go.th/preview-4002.html>.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **หมวด ก. : การสื่อสาร**. สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม
 2565, จาก <http://rirs3.royin.go.th/new-search/word-1-search.asp>.

พรจันทร์ เกียรติศิริโรจน์. (2555). **การส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการ**. สืบค้นเมื่อ
 2 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/145237>.

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. (5 กุมภาพันธ์ 2551).

ราชกิจจานุเบกษา. 125(28ก). หน้า 4.

พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ 4). (2556). **ราชกิจจานุเบกษา.** 130(13ก). หน้า 1-12.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (1 พฤษภาคม 2562). **ราชกิจจานุเบกษา.** หน้า 49-53.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556. (20 มีนาคม 2556). **ราชกิจจานุเบกษา.** 130(30ก). หน้า 8.

พุ่มพณิต คงแสง. (2563). **ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะการเข้าสังคมของเด็กออทิสติกเรียนร่วม โรงเรียนบ้านลิ้มุด จังหวัดยะลา.** รายงานวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.

มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ. (ม.ป.ป.). **ลูกมีความบกพร่องทางสติปัญญา (Children with Mental Retardation).** สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2565, จาก <https://shorturl.asia/ni50q>.

รติกรณ์ จงวิศาล. (2554). **มนุษย์สัมพันธ์ : พฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน.** กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

ราเชล แยมสุนทร. (2564). **ละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาซอร์ฟสกีล (Creative Drama for Developing Soft Skills).** *วารสารวิจัยวิชาการ*, 4(4), 305-316.

เรวดี ศรีสุข. (2562). **การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative learning) ในการออกแบบจัดการเรียนการสอน.** *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี*, 2(1), 5-16.

ฤทธิไกร ไชยงาม. (2562). **มาตรวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต (Likert rating scales).** สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2565, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/659229>.

ลำเทียน เพ้าอาจ. (2559). **การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอเมืองตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাত্রาตรวด.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

วรัญนิตย์ จอมกลาง. (2563). **การพัฒนารูปแบบเตรียมทักษะการทำงานสำหรับเด็กออทิสติก ในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากสถานศึกษาสู่การมีงานทำ.** วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

- วสพร นิชรรัตน์, พนิต เข้มทอง และปัทมาวดี เล่ห์มงคล. (2562). กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเสริมสร้างความตระหนักในด้านอาชีพของนักเรียนระดับประถมศึกษา. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 13(2). สืบค้นจาก https://www.thonburi-u.ac.th/journal/Document/13-2/Journal13_2_6.pdf.
- วาริษา ประเสริฐทรง. (2557). **ทักษะภาวะผู้นำ ด้าน SOFT SKILLS ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- วิษุตา อ้วนศรีเมือง. (2554). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD กับการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล. (2562). **Soft skill to Master.** กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชิตา เกศะรักษ์. (2554). **หลักการและแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา.** ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- วีระศักดิ์ จงไกรจักร, สกล วรเจริญศรี และพัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2564). การเสริมสร้าง Soft skills ของนักเรียนสายอาชีพโดยกิจกรรมกลุ่ม. *วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา*, 15(2), 37–54. จาก <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jindedu/issue/archive>.
- สายสุดา ปันตระกูล. (2563). การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและผู้เรียนปกติ. *วารสารร่มพฤษ์*, 38(2), 35–48.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ. (ม.ป.ป.). **หลักการเขียนเกณฑ์การประเมิน (Rubrics).** สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2565, จาก <https://bet.obec.go.th/index/wp-content/uploads/2017/04/PPT6.pptx>.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2558). **ชุดเอกสารศึกษาด้วยตนเองวิชาการศึกษาพิเศษ เล่มที่ 9 การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.** กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2562). **คู่มือรายการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ**

- และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2565, จาก http://www.lampangsec.go.th/images/pdf/file_vichakan/manual61.pdf.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2562). **ยุทธศาสตร์และจุดเน้น**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2564, จาก <http://special.obec.go.th/article4.php>.
- สุทธิรัตน์ เพชรทิม. (2552). **การศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง โดยใช้กิจกรรมเพลง**. ปรินญาณิพนธ์, กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ. จาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Spe_Ed/Suttirad_P.pdf.
- สุพัตรา มณีจักร. (2562). **การเตรียมความพร้อมสำหรับคนพิการก่อนคืนสู่สังคมของสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ สส.ม, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.**
- สุพานี สฤกษ์วานิช. (2552). **พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่: แนวคิดและทฤษฎี**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรัชย์ เหล่าบุศณันันต์. (2561). **การเตรียมความพร้อมของกรมส่งเสริมสหกรณ์ต่อการจ้างงานคนพิการตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. การค้นคว้าอิสระ. สส.ม. , มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.**
- สุรพงษ์ โพธิ์ขาว. (2560). **ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงาน และการใช้ชีวิต (Soft Skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโท ภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สำนักงานอธิการบดี, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.**
- อมรรัตน์ จุลนีย์. (2564). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกับเกมกระดานที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การคูณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กรณีศึกษาสำหรับนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้**. มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- อรพินทร ชูชม. (2552). **การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research). วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 15(1), 1-15.**
- อัญชลี สารรัตน์ และคณะ. (2558). **รูปแบบการจัดการศึกษาด้านอาชีพที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม**. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

- อัษฎชลิ สวรรค์ตนะ และคณะ. (2558). **รูปแบบการจัดการศึกษาด้านอาชีพสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม (Vocational Education Model for Students with Autism).** มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- อารยา องค์เอี่ยม และพงศ์ธรา วิจิตเวชไพศาล. (2561). การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย. **วิสัยทัศน์สาร**, 44(1), 36–42.
- Baum, C. M., Christiansen, C. H. and Bass, J. D. (2015). **Occupational therapy: Performance, participation, and well-being: The Person–Environment–Occupation– Performance (PEOP) model.** Retrieved October 20, 2022, from <https://ottheory.com/therapy-model/person-environment-occupation-performance-model-peop>.
- Clark, K. A., Test, D. W. and Konrad, M. (2019). Teaching Soft Skills to Students with Disabilities with UPGRADE Your Performance. **Education and Training in Autism and Developmental Disabilities**, 54(1), 41–56. Retrieved September 5, 2022, from https://www.researchgate.net/publication/332565432_Teaching_Soft_Skills_to_Students_with_Disabilities_with_UPGRADE_Your_Performance.
- De Rossi, M. and Ferranti, C. (2020). The use of video narration to develop soft skills in initial teacher training. **Italian Journal of Educational Technology** 28(2), 168–182.
- Dittberner, K., Janssen, H. and Patel, S. (2020). Occupational therapy intervention approaches for successful employment outcomes for individuals with an intellectual disability. **Critically Appraised Topics**, 14. Retrieved from <https://commons.und.edu/cat-papers/14>.
- Doyle, A. (2021). **Top Soft Skills Employers Value With Examples.** Retrieved September, 25, 2022, from, <https://www.thebalancemoney.com/list-of-soft-skills-2063770>.
- Lifelong Learning with OT. (2015). **Occupational Models: PEOP(Person–Environment–Occupation Performance).** Retrieved from <https://lifelonglearningwithot.wordpress.com/tag/peop-model/>.
- McGee, K. (2019). **Vocational Skills for Special Education.** Retrieved October, 22,

- 2022, from <https://www.theclassroom.com/vocational-skills-special-education-8173206.html>.
- Roger T. and David W. Johnson. (2009). **AN OVERVIEW OF COOPERATIVE LEARNING**. 1–21. Retrieved September 26, 2022, from <http://www.co-operation.org/what-is-cooperative-learning>.
- Sajjad, S., Joubish, M. F. and Khurram, M. A. (2010). Pre-Vocational and Vocational Training Programs for the Persons with Disabilities in Karachi, Pakistan. **Middle-East Journal of Scientific Research**, 5(6), 535–540.
- Scheef, R. A., Walker, Z. M. and Barrio, B. L. (2017). Salient employability skills for youth with intellectual and developmental disabilities in Singapore: the perspectives of job developers. **International Journal of Developmental Disabilities**, 65(1). doi:10.1080/20473869.2017.1335479.
- Slavin, R.E. (2011). **Instruction Based on Cooperative Learning**. Handbook of Research on Learning and Instruction. Retrieved October 10, 2022, from <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9780203839089-26/instruction-based-cooperative-learning-robert-slavin>.
- Suarez-Cunqueiro, M. M., et al. (2016). Cooperative learning in 'Special Needs in Dentistry' for undergraduate students using the Jigsaw approach. **European Journal of Dental Education**. doi: 10.1111/eje.12221.
- Tanjid, M. (2021). **Communication Skills for Career Success**. Retrieved November, 15, 2022, from <https://www.linkedin.com/pulse/communication-skills-career-success-muhammad-tanjid->.
- Thao Huynh, T. P. (2018). IMPORTANCE AND BASIC STEPS OF TRAINING SOFT SKILLS TO CHILDREN IN GLOBALIZED WORLD – AN OVERVIEW OF THE MATTER IN VIETNAM. **University of Trunojoyo Madura**, 12(1), 164–171.
- Wood, J. T. (2000). **Communication in our lives** (2nd ed). Belmont, CA: Wadsworth.
- Woodcock Mike, Parker Glenn M and Kropp Richard P. (1989). **50 Activities for Team Building** (2nd ed.). HRD Press. <https://books.google.co.th/books?id=n-bXVK3nysAC>.
- Xin, J. F. (1999). Computer-Assisted Cooperative Learning in Integrated Classrooms for

Students With and Without Disabilities. **Information Technology in Childhood Education**, 1(1), 1–21.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. นางอ่อนแก้ว จรัสดำรงวัฒณ์ ครูชำนาญการพิเศษ วิชาเอก กิจกรรมบำบัด
โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัด
เชียงราย (ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมบำบัดใน
สถานศึกษา)
2. นางสาวรพีพร คำชา ครูชำนาญการพิเศษ วิชาเอก จิตวิทยา
โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัด
เชียงราย (ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียน
การสอนงานอาชีพสำหรับเด็กพิการ)
3. นางสิรินันท์ สุรไพฑูรย์ แซ่ม่วงศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มนิเทศ
ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น (ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและ
ประเมินผล)

ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา และแบบบันทึกผลทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE

ตาราง 45 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงานสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความสอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
2	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
3	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
4	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
5	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
6	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
7	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
8	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
9	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
10	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
11	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
12	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
13	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
14	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
15	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
16	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
17	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
18	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
19	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 45 (ต่อ)

ข้อ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความสอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
20	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
เฉลี่ยรวม	1	1	1	1.00	

ตาราง 46 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงานสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความสอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
2	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
3	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
4	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
5	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
6	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
7	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
8	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
9	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
10	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
11	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
12	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
13	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
14	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
15	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
16	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
17	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 46 (ต่อ)

ข้อ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความสอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
18	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
19	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
20	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
เฉลี่ยรวม	1	1	1	1.00	

ตาราง 47 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบบันทึกผลทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความสอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ด้านคำชี้แจง					
1.1 ชี้แจงองค์ประกอบ ชัดเจน ครบถ้วน เพียงพอ	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
1.2 ข้อปฏิบัติในการใช้แบบ บันทึกผล เข้าใจง่าย มีความ ชัดเจน	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
1.3 คำชี้แจงในแต่ละตอน แสดงถึงวิธีการประเมิน บันทึกผล และเกณฑ์การให้ คะแนน ชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
2. ตอนที่ 1 การประเมิน ทักษะความสามารถ					
2.1 ด้านเนื้อหา					

ตาราง 47 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.1.1 องค์ประกอบ เหมาะสม ได้แก่ แบบ ประเมินทักษะการสื่อสารใน การทำงาน และ แบบ ประเมินทักษะการทำงาน เป็นทีมในการทำงาน นักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญา	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
2.1.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
2.1.3 เหมาะสมกับวัย และความสามารถของ ผู้เรียน	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
2.1.4 มีความต่อเนื่อง และสัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
2.2 ด้านการวัดผล					
ประเมินผล	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
2.2.1 สอดคล้องกับ สาระการเรียนรู้					
2.2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
2.2.3 วิธีวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 47 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
2.2.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
3. ตอนที่ 2 การวิเคราะห์					
ผู้เรียน					
3.1 ด้านเนื้อหา					
3.1.1 องค์ประกอบ เหมาะสม ได้แก่ สรุปละเอียด ทักษะการสื่อสาร สรุป ละเอียดทักษะการทำงานเป็น ทีม กราฟละเอียด และ สรุปผล	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
3.1.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
3.1.3 เหมาะสมกับวัย และความสามารถของ ผู้เรียน	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
3.1.4 มีความต่อเนื่อง และสัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 47 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3.2 ด้านการวัดผล					
ประเมินผล					
3.2.1 สอดคล้องกับ สาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
3.2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
3.2.3 วิธีวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
3.2.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
3.2.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
4. ตอนที่ 3 กำหนด เป้าหมายในการพัฒนา ให้กับผู้เรียน					คัดเลือกไว้
4.1 ด้านเนื้อหา					
4.1.1 องค์ประกอบ เหมาะสม ได้แก่ จุดเด่นของ นักเรียน จุดด้อย/	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้

ตาราง 47 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
จุดที่ควรพัฒนา เป้าหมายใน การพัฒนาต่อไป และ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
4.1.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
4.1.3 เหมาะสมกับวัย และความสามารถของ ผู้เรียน	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
4.1.4 มีความต่อเนื่อง และสัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
4.2 ด้านการวัดผล					
ประเมินผล					
4.2.1 สอดคล้องกับ สาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
4.2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
4.2.3 วิธีวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
4.2.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	คัดเลือกไว้
เฉลี่ยรวม	1	1	1	1.00	

ภาคผนวก ค คำตัดสินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ แผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่.....1.....เรื่อง.....กิจกรรมทำหมอนหลอดดูด.....

เวลา.....50 นาที/ชั่วโมง.....

ตาราง 48 คำตัดสินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 48 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ตามหลักฐานการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการวัดผลประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 48 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจกรรมการ เรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ด้านกระบวนการจัดการ เรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.3 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ และจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 48 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 2 เรื่อง กิจกรรมทำถุงหอมสมุนไพร

เวลา 50 นาที/ชั่วโมง

ตาราง 49 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความสอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับลักษณะ ความสามารถ และปัญหาของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.4 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สามารถวัดผลและประเมินผลได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 49 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ดานหลักฐานการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ดานการวัดผลประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 49 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจกรรมการ เรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ดานกระบวนการจัดการ เรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.3 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ดานกิจกรรมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ และจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 49 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 3 เรื่อง กิจกรรมทำโมบายลูกบิด.....

เวลา 50 นาที/ชั่วโมง.....

ตาราง 50 คำดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 50 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ด้านหลักฐานการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการวัดผลประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 50 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจการมการ เรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ดานกระบวนการจัดการ เรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจการม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.3 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ดานกิจการมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ และจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 50 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 4 เรื่อง กิจกรรมทำกล่องใส่ดินสอ

เวลา 50 นาที/ชั่วโมง

ตาราง 51 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความสอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับลักษณะ ความสามารถ และปัญหาของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.4 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สามารถวัดผลและประเมินผลได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ตามหลักฐานการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการวัดผลประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจการมการ เรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ดานกระบวนการจัดการ เรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจการม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.3 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ดานกิจการมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ และจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 5 เรื่อง กิจกรรมทำสมุดทำมือ

เวลา 50 นาที/ชั่วโมง

ตาราง 52 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 52 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ดานหลักฐานการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ดานการวัดผลประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 52 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจการมการ เรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ดานกระบวนการจัดการ เรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจการม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.3 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ดานกิจการมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ และจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 52 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 6 เรื่อง กิจกรรมพวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว
เวลา 50 นาที/ชั่วโมง

ตาราง 53 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 53 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ตามหลักฐานการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการวัดผลประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 53 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจการมการ เรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ดานกระบวนการจัดการ เรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจการม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.3 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ดานกิจการมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ และจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 53 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่.....7.....เรื่อง.....กิจกรรมทำดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษ
นิตยสาร.....เวลา.....50 นาที/ชั่วโมง.....

ตาราง 54 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 54 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ตามหลักฐานการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการวัดผลประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 54 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจการมการ เรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ดานกระบวนการจัดการ เรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจการม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.3 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ดานกิจการมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ และจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 54 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 8 เรื่อง กิจกรรมกลุ่มส่งเสริมเอกสารอเนกประสงค์
เวลา 50 นาที/ชั่วโมง

ตาราง 55 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 55 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ตามหลักฐานการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการวัดผลประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 55 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจการมการ เรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ดานกระบวนการจัดการ เรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจการม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.3 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ดานกิจการมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ และจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 55 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ความ สอดคล้อง	หมาย เหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง ค่าความเหมาะสมของแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และ กิจกรรมกลุ่ม
การเรียนรู้แบบร่วมมือ

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่.....1.....เรื่อง.....กิจกรรมทำหมอนหลอดตุ๊ด.....

เวลา.....50 นาที/ชั่วโมง.....

ตาราง 56 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	4	4.33	เหมาะสม มาก
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	4	5	5	4.67	เหมาะสม มากที่สุด
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	4	5	5	4.67	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 56 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	4	5	4	4.33	เหมาะสม มาก
3. ดานหลักฐานการเรียนรู้					เหมาะสม
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4. ดานการวัดผลประเมินผล					เหมาะสม
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 56 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
4.5 เกณฑ์การวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5. ดานกระบวนการจัดการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.3 มีความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
6. ดานกิจกรรมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	4	5	5	4.67	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 56 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	5	4	4	4.33	เหมาะสม มาก
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
เฉลี่ยรวม				4.91	เหมาะสม มากที่สุด

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 2 เรื่อง กิจกรรมทำถุงหอมสมุนไพร

เวลา 50 นาที/ชั่วโมง

ตาราง 57 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับลักษณะ ความสามารถ และปัญหาของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	4	4.33	เหมาะสมมาก
1.4 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สามารถวัดผลและประเมินผลได้	4	5	5	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และชัดเจน	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 57 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3. ดานหลักฐานการเรียนรู้					เหมาะสม
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4. ดานการวัดผลประเมินผล					เหมาะสม
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 57 ต่อ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
4.5 เกณฑ์การวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5. ดานกระบวนการจัดการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.3 มีความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
6. ดานกิจกรรมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 57 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
เฉลี่ยรวม				4.96	เหมาะสม มากที่สุด

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 3 เรื่อง กิจกรรมทำโมบายลูกบิด.....

เวลา 50 นาที/ชั่วโมง.....

ตาราง 58 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 58 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3. ด้านหลักฐานการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4. ด้านการวัดผลประเมินผล					
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 58 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจการมการ เรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5. ดานกระบวนการจัดการ เรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจการม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5.3 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6. ดานกิจการมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ และจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 58 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	4	5	4	4.33	เหมาะสม มาก
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	4	5	4.67	เหมาะสม มากที่สุด
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	4	5	5	4.67	เหมาะสม มากที่สุด
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
เฉลี่ยรวม				4.92	เหมาะสม มากที่สุด

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 4 เรื่อง กิจกรรมทำกล่องใส่ดินสอ

เวลา 50 นาที/ชั่วโมง

ตาราง 59 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับลักษณะ ความสามารถ และปัญหาของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	4	4.33	เหมาะสมมาก
1.4 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สามารถวัดผลและประเมินผลได้	4	5	5	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และชัดเจน	4	5	5	4.67	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 59 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	4	5	4	4.33	เหมาะสม มาก
3. ด้านหลักฐานการเรียนรู้					เหมาะสม
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4. ด้านการวัดผลประเมินผล					เหมาะสม
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 59 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
4.5 เกณฑ์การวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5. ดานกระบวนการจัดการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.3 มีความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
6. ดานกิจกรรมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 59 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	4	5	5	4.67	เหมาะสม มากที่สุด
6.3 มีความยากง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	5	4	4	4.33	เหมาะสม มาก
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
เฉลี่ยรวม				4.91	เหมาะสม มากที่สุด

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 5 เรื่อง กิจกรรมทำสมุดทำมือ

เวลา 50 นาที/ชั่วโมง

ตาราง 60 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 60 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	4	5	4	4.33	เหมาะสม มาก
3. ดานหลักฐานการเรียนรู้					เหมาะสม
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4. ดานการวัดผลประเมินผล					เหมาะสม
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 60 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจการมการ เรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5. ดานกระบวนการจัดการ เรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจการม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5.3 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6. ดานกิจการมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ และจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	4	5	5	4.67	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 60 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	5	4	4	4.33	เหมาะสม มาก
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
เฉลี่ยรวม				4.90	เหมาะสม มากที่สุด

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่.....6.....เรื่อง.....กิจกรรมพวงกุญแจจากแป้งข้าวเหนียว
เวลา.....50 นาที/ชั่วโมง.....

ตาราง 61 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 61 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3. ดานหลักฐานการเรียนรู้					เหมาะสม
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4. ดานการวัดผลประเมินผล					เหมาะสม
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 61 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
4.5 เกณฑ์การวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5. ดานกระบวนการจัดการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.3 มีความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
6. ดานกิจกรรมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 61 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
เฉลี่ยรวม				5.00	เหมาะสม มากที่สุด

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่.....7.....เรื่อง.....กิจกรรมทำดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษ
นิตยสาร.....เวลา.....50 นาที/ชั่วโมง.....

ตาราง 62 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 62 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3. ด้านหลักฐานการเรียนรู้					เหมาะสม
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4. ด้านการวัดผลประเมินผล					เหมาะสม
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 62 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจการมการ เรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.5 เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและ กิจการมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5. ดานกระบวนการจัดการ เรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจการม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5.3 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6. ดานกิจการมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้ และจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัด กิจกรรมสอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 62 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
เฉลี่ยรวม				5.00	เหมาะสม มากที่สุด

แผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ 8 เรื่อง กิจกรรมกลุ่มใส่เอกสารอเนกประสงค์
เวลา 50 นาที/ชั่วโมง

ตาราง 63 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
เฉพาะบุคคล (IIP) และกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดย ผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ดานเป้าหมายการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดเป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม สอดคล้องกับ ลักษณะ ความสามารถ และ ปัญหาของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.2 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.3 เป้าหมายระยะยาว 1 ปี และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนเป็นข้อความที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
1.4 จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สามารถวัดผลและ ประเมินผลได้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2. ดานสาระการเรียนรู้					
2.1 มีความถูกต้อง และ ชัดเจน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 63 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.3 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.4 เหมาะสมกับเวลาใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
2.5 มีความต่อเนื่องและ สัมพันธ์กัน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3. ดานหลักฐานการเรียนรู้					เหมาะสม
3.1 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.3 ภาระงาน/ชิ้นงาน เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
3.4 จำนวนภาระงาน/ ชิ้นงานเหมาะสม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4. ดานการวัดผลประเมินผล					เหมาะสม
4.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
4.3 วิธีวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 63 ต่อ

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
พฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้					
4.4 เครื่องมือวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
4.5 เกณฑ์การวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5. ดานกระบวนการจัดการเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.3 มีความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
6. ดานกิจกรรมการเรียนรู้					
6.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
6.2 ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 63 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.3 มีความยาก ง่าย เหมาะสมกับเวลา และระดับชั้น เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.4 มีการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการคิด การลง มือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
6.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.2 สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.4 มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
7.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5.00	เหมาะสม มากที่สุด
เฉลี่ยรวม				5.00	เหมาะสม มากที่สุด
เฉลี่ยรวม 8 แผน				4.95	เหมาะสม มากที่สุด

ภาคผนวก จ แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนบachelorทางสัตวแพทยศาสตร์ และ แบบบันทึกผลการประเมินทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบachelorทางสัตวแพทยศาสตร์ ตามกระบวนการ PGRADE

แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน นักเรียนบachelorทางสัตวแพทยศาสตร์

คำชี้แจง

1. การกำหนดรหัสนักเรียน ให้กำหนด ดังนี้ (อักษรชื่อตัวแรกภาษาอังกฤษ).(เพศ: 01 เพศชาย, 02 เพศหญิง)/(ลำดับ 01, 02, 03, 04) เช่น W.02/01
2. แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน นักเรียนบachelorทางสัตวแพทยศาสตร์ มีทั้งหมด 20 ข้อ
3. คำตอบของผู้ประเมินมาจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ขณะทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
4. การให้คะแนน เป็นไปตามพฤติกรรมที่ปรากฏตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดให้ แบ่งเป็น
4 ระดับ ได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง
5. ให้บันทึกทุกครั้ง หลังจากทำกิจกรรมกลุ่มในแต่ละสัปดาห์
6. ผู้ประเมิน ประกอบด้วย นักกิจกรรมบำบัดและครูผู้สอนประจำวิชางานอาชีพ

แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน นักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

รหัส.....
 ประเภทความพิการ.....
 ครั้งที่..... วันที่ประเมิน.....
 ชื่อผู้ประเมิน.....
 ความเกี่ยวข้อง.....

คำชี้แจง ผู้ประเมินสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน ตามเกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมที่ปรากฏ โดยพิจารณาจากความสามารถปัจจุบัน ดังนี้

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
ระดับเสียงและความชัดเจน (Volume and clarity)					
1.	ใช้ระดับเสียงเหมาะสมตาม สถานการณ์ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป				
2.	พูดคุยสื่อสารได้ชัดเจน จังหวะการพูด เหมาะสม ไม่เร็วหรือช้าเกินไป				
การตอบสนอง (Responsiveness)					
3.	มีการสนทนา หรือ มีปฏิกิริยาตอบ กลับกับผู้พูด เมื่อเขาถามคำถามหรือ ขอความช่วยเหลือ				
4.	ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือ คำแนะนำได้				
5.	เมื่อครูหรือเพื่อนเรียก มีปฏิกิริยาตอบ กลับครูหรือเพื่อน เช่น ครับ/คะ หรือ หันหน้าไปมองผู้พูด				
ความถูกต้อง (Correct)					
6.	สื่อสารด้วยข้อมูลที่จริง ตาม สถานการณ์				
7.	มีการเรียบเรียงคำพูด หรือ ประโยค ถูกต้อง ให้ผู้อื่นเข้าใจได้				
8.	การนำเสนอข้อมูลถูกต้อง เช่น ขึ้นตอน				

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
	การทำกิจกรรมต่าง ๆ สามารถถ่ายทอดให้กับเพื่อนในกลุ่มเข้าใจได้ถูกต้อง				
การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening)					
9.	ตั้งใจฟังผู้พูดอย่างตั้งใจ โดยไม่หันเหความสนใจไปหาสิ่งเร้าอื่น เช่น ผู้คนที่เดินผ่านไปมา, สิ่งของที่อยู่ใกล้ตัว เป็นต้น				
10.	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น				
ความเป็นมิตร (Friendliness)					
11.	ใช้คำพูดสุภาพเหมาะสม				
12.	สนทนาด้วยท่าทางที่เป็นมิตรได้เหมาะสมกับสถานการณ์				
13.	แสดงกริยาเหมาะสมกับครูและเพื่อน เช่น การยกมือไหว้ทำความเคารพ ยิ้มให้ กล่าวทักทาย สวัสดี ขอขอบคุณ ขอโทษ				
ความมั่นใจ (Confidence)					
14.	มีการพูดคุยกับผู้อื่นอย่างมั่นใจ				
15.	แสดงความกล้าแสดงออกเมื่อทำกิจกรรมในกลุ่ม				
การแบ่งปันความคิดเห็น (Sharing feedback)					
16.	แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของตัวเองได้ตรงประเด็น				
17.	มีการถามเรื่องที่สนใจหรือสงสัยเพื่อให้ได้รายละเอียดเพิ่มเติม				
18.	มีการให้คำแนะนำกับเพื่อนอย่างเหมาะสม				

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
อวัจนภาษา (Nonverbal cues)					
19.	มีการสบตาขณะพูด หรือ แสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง เหมาะสม				
20.	มีการควบคุมอารมณ์ของตัวเองได้เหมาะสม				
รวมคะแนน					
คะแนนเฉลี่ย					
ร้อยละ					

เกณฑ์การให้คะแนน แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน นักเรียนบทพรของทางสติปัญญา

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
ระดับเสียงและความชัดเจน (Volume and clarity)					
1	ใช้ระดับเสียงเหมาะสมตามสถานการณ์ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป	นักเรียนใช้ระดับเสียงเหมาะสม ได้ยินชัดเจน	นักเรียนใช้ระดับเสียงได้เหมาะสม แต่ครูต้องกระตุ้นให้พูดเสียงให้ดังขึ้นในวงแรก	นักเรียนใช้ระดับเสียงดังหรือเบาเกินไป ขณะพูดกับผู้ฟัง ต้องกระตุ้นเตือนทางวาจา	นักเรียนใช้ระดับเสียงดังหรือเบาเกินไป เมื่อกระตุ้นเตือนแล้ว นักเรียนไม่มีการปรับระดับเสียง
2	พูดคุยสื่อสารได้ชัดเจน จังหวะการพูดเหมาะสม ไม่เร็วหรือช้าเกินไป	นักเรียนพูดคุยสื่อสารชัดเจน ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่พูด สนทนาตอบกลับได้	นักเรียนพูดคุยสื่อสารได้ โดยครูต้องกระตุ้นให้	นักเรียนพูดเร็วหรือพูดติดขัด ครูต้องกระตุ้นให้	นักเรียนพูดเร็วหรือพูดติดขัด เมื่อครูกระตุ้นเตือนแล้ว ไม่สามารถปรับได้
การตอบสนอง (Responsiveness)					
3	มีการสนทนา หรือ มีปฏิริยาตอบกลับกับผู้พูด	นักเรียนสามารถ	นักเรียนสามารถ	นักเรียนมีปฏิริยา	นักเรียนไม่มีการ

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ตีมาก	3 ตี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
	เมื่อเขาถามคำถามหรือขอความช่วยเหลือ	สนทนาหรือมี ปฏิริยาตอบกลับ กับผู้พูดได้ เมื่อเขา ถามคำถามหรือขอ ความช่วยเหลือได้	สนทนาหรือมี ปฏิริยาตอบกลับ กับผู้พูดได้ โดยผู้พูด ต้องกระตุ้นด้วยเสียง ดังขึ้นเล็กน้อย หรือ มีการพูดซ้ำ	ตอบกลับ เช่น ชี้ให้ ไปถามคนอื่น หรือ ปฏิบัติตามสิ่งที่ เพื่อนขอ เช่น หยิบ ผักให้เพื่อน เป็นต้น	สนทนา หรือ มี ปฏิริยาตอบกลับ ผู้พูด
4	ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือ คำแนะนำได้	นักเรียนสามารถ ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือคำแนะนำได้ ถูกต้อง	ครูหรือเพื่อนของ กระตุ้นด้วยวาจา จึง สามารถทำตาม คำสั่งหรือคำแนะนำ ได้	ครูหรือเพื่อนของ กระตุ้นด้วยวาจา และท่าทาง เช่น เพื่อนสาธิตหยิบผัก ใส่ในตะกร้า นักเรียนสามารถทำ ตามได้	ครูหรือเพื่อนของ กระตุ้นด้วยวาจา ท่าทาง หรือ ท่าทาง ไม่สามารถ ปฏิบัติตามได้
5	เมื่อครูหรือเพื่อนเรียก มีปฏิริยาตอบกลับครู หรือเพื่อน เช่น ครับ/คะ หรือหันหน้าไปมองผู้ พูด	เมื่อครูหรือเพื่อน เรียก นักเรียนมี ปฏิริยาตอบกลับ ครูหรือเพื่อน เช่น ครับ/คะ หรือหัน	เมื่อครูหรือเพื่อน เรียก นักเรียนมี ปฏิริยาตอบกลับครู หรือเพื่อนได้ แต่ต้อง กระตุ้นด้วยวาจา	เมื่อครูหรือเพื่อน เรียก นักเรียนมี ปฏิริยาตอบกลับ ครูหรือเพื่อนได้ แต่ ต้องกระตุ้นด้วย	เมื่อครูหรือเพื่อน เรียก มีปฏิริยา ตอบกลับครูหรือ เพื่อน แม้ว่า กระตุ้นด้วยวาจา

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
		<p>หน้าไปมองผู้พูดได้</p>		<p>วาจา และท่าทาง</p>	<p>ทางกาย และท่าทางแล้ว นักเรียนไม่สนใจ</p>

ความถูกต้อง (Correct)

6	<p>สื่อสารด้วยข้อมูลที่แท้จริง ตามสถานการณ์</p>	<p>นักเรียนสามารถสื่อสารด้วยข้อมูลที่แท้จริงตามสถานการณ์ได้</p>	<p>นักเรียนสามารถสื่อสารด้วยข้อมูลที่แท้จริงตามสถานการณ์ได้ โดยสามารถตอบคำถามได้</p>	<p>นักเรียนสื่อสารด้วยข้อมูลที่แท้จริงตามสถานการณ์ได้</p>	<p>นักเรียนสื่อสารด้วยข้อมูลที่แท้จริงตามสถานการณ์ได้</p>
7	<p>มีการเรียงคำพูด หรือ ประโยคถูกต้อง ให้ผู้อื่นเข้าใจได้</p>	<p>นักเรียนสามารถเรียงประโยคคำพูด/ประโยค ให้ผู้อื่นเข้าใจได้</p>	<p>นักเรียนสามารถพูดด้วยเสียงที่ชัดเจน</p>	<p>นักเรียนสามารถพูดด้วยเสียงที่ชัดเจน</p>	<p>นักเรียนสามารถพูดด้วยเสียงที่ชัดเจน</p>

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ตีมาก	3 ตี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
		เขาใจได้ชัดเจน สมบูรณ์	ต้องมีการทวน ประโยคที่นักเรียน พูด เพื่อยืนยันความ ถูกต้อง	พูดไม่ครบประโยค เรียบเรียงคำพูด ไม่ได้ ต้องมีการ ถามซ้ำ	ประเด็น
8	การนำเสนอข้อมูลถูกต้อง เช่น ขั้นตอนการทำ กิจกรรมต่าง ๆ สามารถถ่ายทอดให้กับเพื่อนใน กลุ่มเขาใจได้ถูกต้อง	นักเรียนสามารถ นำเสนอข้อมูลได้ ถูกต้อง	นักเรียนสามารถ นำเสนอข้อมูลได้ โดยครุฑอยกระตุ่ม ด้วยวาจา	นักเรียนสามารถ นำเสนอข้อมูลใน ส่วนของตัวเองได้ แต่ในขั้นตอนใน ภาพรวมทั้งหมด ไม่ สามารถนำเสนอได้ ถูกต้อง	นักเรียนไม่ สามารถนำเสนอ ข้อมูลได้ถูกต้อง ไม่สามารถจำ ข้อมูลต่าง ๆ ได้
การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening)					
9	ตั้งใจฟังผู้พูดอย่างตั้งใจ โดยไม่หันเหความสนใจ ไปหาสิ่งเร้าอื่น เช่น ผู้คนที่เดินผ่านไปมา, สิ่งของที่อยู่ใกล้ตัว เป็นต้น	เมื่อผู้พูด กำลังพูด นักเรียนตั้งใจฟัง โดยไม่หันเหความ สนใจไปหาสิ่งเร้าอื่น	เมื่อผู้พูด กำลังพูด นักเรียนหันเหความ สนใจ ไปยังสิ่งเร้าอื่น แต่สามารถกลับมา ตั้งใจฟังใหม่ได้ โดย ใช้เวลาไม่เกิน 5	เมื่อผู้พูด กำลังพูด นักเรียนหันเหความ สนใจ ไปยังสิ่งเร้า อื่น ครุฑอยกระตุ่ม ด้วยวาจา จึงจะ สามารถกลับมาได้	นักเรียนให้ความสนใจ สนทนากับสิ่งเร้าอื่น ไม่สนใจผู้พูด แม่ ครุฑอยกระตุ่มทั้งทาง กายและวาจา

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ตีมาก	3 ตี วินาที	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
10	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นอย่างดีมาก และสามารถสรุปเสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหาได้ดีมาก	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมาก และระบุดูจุดแข็ง-จุดอ่อนของหลักฐานโต้แย้งได้ดี	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นปานกลาง มีการโต้แย้งจากความคิดเห็นตนเอง แต่สามารถยอมรับฟังเสียงส่วนมากได้	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อย โต้แย้งตามความคิดเห็นของตนเอง
ความเป็นมิตร (Friendliness)					
11	ใช้คำพูดสุภาพเหมาะสม	ขณะพูดคุยกับเพื่อน นักเรียนใช้ถ้อยคำสุภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือผู้คนที่เราพูดคุย เช่น พูดคุยกับครู มีท่วงเสียง ตรีบ/คะ เป็นต้น	ขณะพูดคุยกับเพื่อน นักเรียนใช้ถ้อยคำสุภาพกับเพื่อน บางครั้ง แต่เมื่อครูตักเตือน นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนได้	ขณะพูดคุยกับเพื่อน นักเรียนใช้ถ้อยคำไม่สุภาพบ่อยครั้ง เช่น การอุทานเป็นคำไม่สุภาพ ตะโกน พูดกับเพื่อน ขณะทำงาน	ขณะพูดคุยกับผู้อื่น นักเรียนใช้ถ้อยคำและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือผู้คนที่เราพูดคุย เช่น ใช้คำพูดไม่สุภาพกับครูหรือเพื่อน เป็น

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง ตน
12	สนทนาด้วยท่าทางที่เป็นมิตรได้เหมาะสมกับสถานการณ์	นักเรียนสามารถพูดคุยโต้ตอบด้วยท่าทางเป็นมิตรเหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น เพื่อนถามคำถาม ไม่นำเสียงดูเพื่อน เป็นต้น	นักเรียนสามารถพูดคุยโต้ตอบด้วยท่าทางเป็นมิตรเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยศรัทธาคอยกระตุ้นด้วยวาจา เป็นบางครั้ง	นักเรียนสามารถพูดคุยโต้ตอบด้วยท่าทางเป็นมิตรได้ แต่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น พูดกับครู คลายการพูดกับเพื่อน	นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนด้วยท่าทางที่ไม่เป็นมิตร ไม่เหมาะสม ออกคำสั่งให้เพื่อนทำตาม หากเพื่อนไม่ทำใช้ความรุนแรงเป็นต้น
13	แสดงกริยาเหมาะสมกับครูและเพื่อน เช่น การยกมือไหว้ทำความเคารพ ยิ้มให้ กล่าวทักทาย สวัสดี ขอขอบคุณ ขอโทษ	นักเรียนแสดงกริยาเหมาะสมกับครูและเพื่อน	นักเรียนแสดงกริยาเหมาะสมกับครูและเพื่อน โดยศรัทธาคอยกระตุ้นด้วยวาจา บางครั้ง เช่น การกล่าวขอบคุณเมื่อรับของ	นักเรียนแสดงกริยาไม่เหมาะสมกับครูหรือเพื่อน เมื่อครูกล่าวตักเตือน นักเรียนกล่าวขอโทษและปฏิบัติตนใหม่	นักเรียนไม่เหมาะสมกับครูหรือเพื่อน เมื่อครูกล่าวตักเตือน นักเรียนไม่ปรับแก้ไข
ความมั่นใจ (Confidence)					
14	นักเรียนพูดคุยกับผู้อื่นอย่างมั่นใจ	นักเรียนพูดคุยกับ	นักเรียนพูดคุยกับ	นักเรียนพูดคุยกับ	นักเรียนพูดคุยกับ

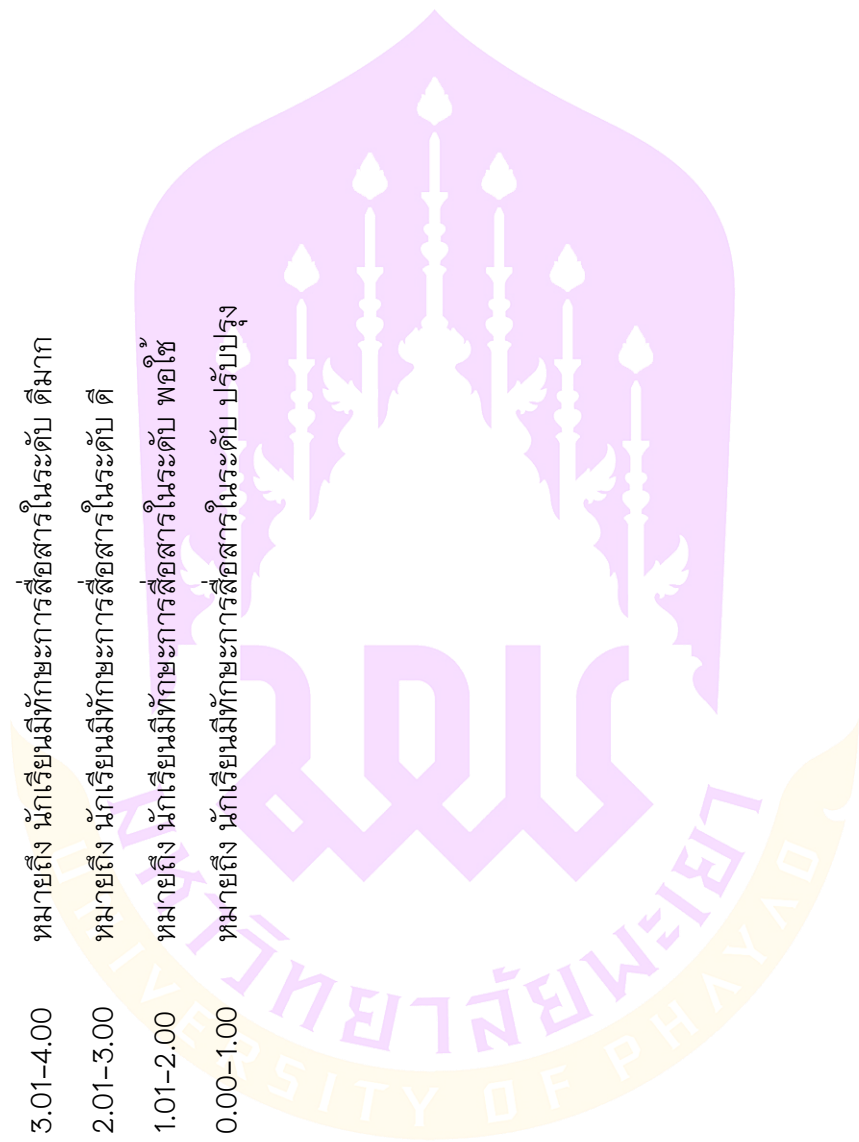
ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ตีมาก	3 ตี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
15	นักเรียนมีความกล้าแสดงออกเมื่อทำกิจกรรมในกลุ่ม	ผู้เรียนอย่างมั่นใจ เมื่อครูให้นักเรียน ออกมาสากลิตการท่า กิจกรรมให้เพื่อนดู หน้าชั้นเรียนหรือ แสดงผลงาน นักเรียนมีความกล้า แสดงออก เป็น ตัวอย่างที่ดีให้เพื่อน	ผู้เรียนอย่างมั่นใจ แต่ ยังแสดงพฤติกรรม การยืนอาย ไม่ สบตา เป็นบางครั้ง	ผู้เรียนไม่มีความ มั่นใจในตัวเอง หัน ไปถามครูหรือเพื่อน อยู่บ่อยครั้ง	ผู้เรียนไม่มีความ มั่นใจ ให้เพื่อนใน กลุ่มช่วยเหลือทุก ครั้ง
การแบ่งปันความคิดเห็น (Sharing feedback)					
16	แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของตัวเอง ได้ตรงประเด็น	แสดงความคิดเห็น ได้ชัดเจนมากและ สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้เป็น	แสดงความคิดเห็นได้ ชัดเจนและสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ได้	แสดงความคิดเห็น ค่อนข้างน้อยและ สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้ปาน	แสดงความคิดเห็น น้อย

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ตีมาก	3 ตี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
17	มีการถามเรื่องที่สนใจหรือสงสัยเพื่อให้ได้รายละเอียดเพิ่มเติม	อย่างไรก็ตาม นักเรียนสามารถสอบถามเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจหรือสงสัยเพื่อให้ได้รายละเอียดได้ ทั้งกับครู และเพื่อนรวมกลุ่ม	นักเรียนแสดงท่าทางสนใจ หรือสงสัย เมื่อครูหรือเพื่อนถาม นักเรียนสามารถบอกความสนใจหรือสงสัยได้	นักเรียนแสดงท่าทางสนใจ หรือสงสัย เพื่อนถาม นักเรียนไม่บอกความสนใจ หรือเรื่องที่สงสัย	นักเรียนไม่แสดงท่าทางสนใจหรือสงสัย เมื่อครูหรือเพื่อนถาม นักเรียนไม่สนใจ
18	มีการให้คำแนะนำกับเพื่อนอย่างเหมาะสม	เมื่อเพื่อนไม่เข้าใจ ไม่สามารถทำได้ นักเรียนสามารถให้คำแนะนำกับเพื่อนได้เหมาะสม	เมื่อเพื่อนไม่เข้าใจ ไม่สามารถทำได้ นักเรียนสามารถให้คำแนะนำกับเพื่อนได้ โดยมีการปรึกษาครูหรือเพื่อนคนอื่นเพื่อให้มั่นใจ จึงให้คำแนะนำ	เมื่อเพื่อนไม่เข้าใจ ไม่สามารถทำได้ นักเรียนให้คำแนะนำโดยการให้คำแนะนำกับเพื่อน	เมื่อเพื่อนไม่เข้าใจ ไม่สามารถทำได้ นักเรียนปรึกษาครู
อวัจนภาษา (Nonverbal cues)					
19	มีการสบตาขณะพูด หรือ แสดงออกทางสีหน้า	เมื่อผู้พูด กำลังพูด	เมื่อผู้พูด กำลังพูด	เมื่อผู้พูด กำลังพูด	เมื่อผู้พูด กำลังพูด

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
20	มีการควบคุมอารมณ์ของตัวเองได้เหมาะสม	นักเรียนมีการมองหน้า สบตา แสดงออกทางสีหน้า ท่าทางเหมาะสม เป็นมิตร แต่หลบตาผู้พูดเป็นบางครั้ง	นักเรียน แสดงออกทางสีหน้า ท่าทางเหมาะสม เป็นมิตร แต่หลบตาผู้พูดเป็นบางครั้ง	นักเรียน แสดงออกทางสีหน้า ท่าทางหวาดกลัว/เขินอาย และไม่กล้าสบตา และเมื่อครูกระตุ้นผู้พูด ไม่สามารถทำได้	นักเรียน แสดงออกทางสีหน้า ท่าทางหวาดกลัว/เขินอาย และไม่กล้าสบตา และเมื่อครูกระตุ้นผู้พูด ไม่สามารถทำได้
	มีการควบคุมอารมณ์ของตัวเองได้เหมาะสม	สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ดี เหมาะสม ขณะทำงานกับเพื่อน ไม่มีการแสดงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม เช่น หงุดหงิด ไม่พอใจ เล็กน้อย แต่สามารถทำกิจกรรมกับเพื่อนได้จนเสร็จกิจกรรม	สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ดี ขณะทำงานกับเพื่อน เมื่อไม่พอใจ แสดงอาการออกมา ครูต้องคอยเตือน ให้สงบ และอยู่ทำกิจกรรมกับเพื่อนจนเสร็จ	สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ น้อย ขณะทำงานกับเพื่อน เมื่อไม่พอใจ แสดงอาการออกมา ครูต้องคอยเตือน ให้สงบ และอยู่ทำกิจกรรมกับเพื่อนจนเสร็จ	ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ มีพฤติกรรมการทำร้ายเพื่อน เดินหนี ออกจากกิจกรรม

การแปลผล

คะแนนเฉลี่ย	3.01-4.00	หมายถึง นักเรียนมีทักษะการสื่อสารในระดับ ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.01-3.00	หมายถึง นักเรียนมีทักษะการสื่อสารในระดับ ดี
คะแนนเฉลี่ย	1.01-2.00	หมายถึง นักเรียนมีทักษะการสื่อสารในระดับ พอใช้
คะแนนเฉลี่ย	0.00-1.00	หมายถึง นักเรียนมีทักษะการสื่อสารในระดับ ปรับปรุง

แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน
นักเรียนนบพร่องทางสติปัญญา

คำชี้แจง

1. การกำหนดรหัสนักเรียน ให้กำหนด ดังนี้ (อักษรชื่อตัวแรกภาษาอังกฤษ).(เพศ: 01 เพศชาย, 02 เพศหญิง)/(ลำดับ 01, 02, 03, 04) เช่น W.02/01
2. แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน นักเรียนนบพร่องทางสติปัญญา มีทั้งหมด 20 ข้อ
3. คำตอบของผู้ประเมินมาจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ขณะทำกิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
4. การให้คะแนน เป็นไปตามพฤติกรรมที่ปรากฏตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดให้ แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง
5. ให้บันทึกทุกครั้ง หลังจากทำกิจกรรมกลุ่มในแต่ละสัปดาห์
6. ผู้ประเมิน ประกอบด้วย นักกิจกรรมบำบัดและครูผู้สอนประจำวิชางานอาชีพ

แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน นักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

รหัส.....

ประเภทความพิการ.....

วันที่ประเมิน.....

ชื่อผู้ประเมิน..... ความเกี่ยวข้อง.....

คำชี้แจง ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามพฤติกรรมที่ปรากฏ โดยพิจารณาจากความสามารถปัจจุบัน ดังนี้

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน					
1	สมาชิกทุกคนทราบวัตถุประสงค์และเข้าใจเป้าหมายของกลุ่มก่อน การปฏิบัติงาน				
2	สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์				
3	สมาชิกมีการประชุมหรือพูดคุยเพื่อจัดลำดับความสำคัญหรือขั้นตอนในการทำงาน				
4	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้แต่ละคนในทีมได้อย่างเหมาะสม				
การมีส่วนร่วมในการทำงาน					
5	สมาชิกให้ความร่วมมือกับเพื่อนในกลุ่ม				
6	ยอมรับและปฏิบัติตามกฎ กติกาของกลุ่ม				
7	สมาชิกสามารถซักถามข้อสงสัยหรือปัญหาในการทำงานจาก หัวหน้ากลุ่ม				

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
	ได้				
8	การตัดสินใจของสมาชิกในกลุ่มเกิดจากการร่วมกันแสดงความคิดเห็นของสมาชิกทุกคน				
9	สมาชิกเคารพและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มได้				
การปฏิบัติงานตามงานที่ได้มอบหมาย					
10	เมื่อแบ่งเป็นกลุ่มย่อย นักเรียนปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้				
11	นักเรียนปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของตัวเองได้				
12	เมื่องานที่ได้รับมอบหมายมีปัญหาสามารถหาแนวทางแก้ปัญหาได้เหมาะสม				
การทำงานตามขั้นตอน					
13	มีการทบทวนขั้นตอนการทำงาน ก่อนเริ่มทำกิจกรรม				
14	นักเรียนปฏิบัติงานตามขั้นตอนถูกต้อง				
15	หลังทำงานเสร็จ มีการตรวจสอบความถูกต้องของผลงาน				
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม					
16	มีแรงจูงใจในการทำงาน				
17	มีท่าทางเป็นมิตร มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม				
18	ภายในกลุ่มมีการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข				
19	สมาชิกมีการช่วยเหลือและสนับสนุน				

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
	ซึ่งกันและกัน				
20	ยอมรับในข้อผิดพลาดของตนเอง และ พร้อมร่วมมือกันแก้ปัญหา				
	รวมคะแนน				
	คะแนนเฉลี่ย				
	ร้อยละ				

เกณฑ์การให้คะแนน แบบประเมินทักษะการทำงาน นักเรียนบทพร่องทางสติปัญญา

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์รวมกัน					
1	ทราบวัตถุประสงค์และเข้าใจเป้าหมายของกลุ่มก่อน การปฏิบัติงาน	นักเรียนสามารถบอกวัตถุประสงค์และเข้าใจเป้าหมายของกลุ่มก่อน การปฏิบัติงาน	นักเรียนสามารถบอกวัตถุประสงค์และเข้าใจเป้าหมายของกลุ่มก่อน การปฏิบัติงาน โดยครูคอยกระตุ้นด้วยวาจา	นักเรียนไม่สามารถบอกวัตถุประสงค์ได้ แต่สามารถบอกเป้าหมายหรือผลลงงานของกลุ่มก่อนการปฏิบัติงาน	นักเรียนไม่สามารถบอกวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่มก่อนการปฏิบัติงานได้
2	มีส่วนร่วมในการวางแผนหรือกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์	มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงาน หรือกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เสนอวิธีแก้ปัญหาหรือทางเลือกในการดำเนินการดำเนินงานอื่นๆได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงาน หรือกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เสนอวิธีแก้ปัญหาหรือทางเลือกในการดำเนินการดำเนินงานอื่นๆได้	มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงาน หรือกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ น้อย	ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงาน หรือกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
3	สมาชิกมีการประชุมหรือพูดคุยเพื่อจัดลำดับความสำคัญหรือขั้นตอนในการทำงาน	นักเรียนมีการประชุมหรือพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่ม เพื่อจัดลำดับความสำคัญหรือขั้นตอนในการทำงาน มีการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม	นักเรียนมีการประชุมหรือพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่ม เพื่อจัดลำดับความสำคัญหรือขั้นตอนในการทำงาน แสดงความคิดเห็นเล็กน้อย	นักเรียนมีการประชุมหรือพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่ม เพื่อจัดลำดับความสำคัญหรือขั้นตอนในการทำงาน แต่ไม่แสดงความคิดเห็นให้เพื่อนมอบหมายหน้าที่	นักเรียนไม่เข้าร่วมประชุมหรือพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่ม เพื่อจัดลำดับความสำคัญหรือขั้นตอนในการทำงาน
4	สมาชิกมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้แต่ละคนในทีมได้อย่างเหมาะสม	นักเรียนมีการพูดคุยร่วมกับเพื่อนในกลุ่มถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง หรือไม่ก็ไม่ได้ชัดเจน และรวมกันจัดวางหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มอย่างเหมาะสม	นักเรียนมีการพูดคุยร่วมกับเพื่อนในกลุ่มถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง หรือไม่ก็ไม่ได้ชัดเจน และรวมกันจัดวางหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มอย่างเหมาะสม	นักเรียนเลือกบทบาทหน้าที่ที่ตนเองถนัด และสนใจโดยไม่สนใจเพื่อนในกลุ่ม	นักเรียนไม่มีการพูดคุยร่วมกับเพื่อนในกลุ่มถึงบทบาทหน้าที่และไม่มีส่วนร่วมจัดวางหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
การมีส่วนร่วมในการทำงาน					
5	ให้ความร่วมมือกับเพื่อนในกลุ่ม	ให้ความร่วมมือในการ	ให้ความร่วมมือในการ	ให้ความร่วมมือในการ	ให้ความร่วมมือในการ

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
6	ยอมรับและปฏิบัติตามกฎ กติกาของกลุ่ม	ทำงานดีมาก คอยติดตามงานของกลุ่ม	ทำงานดี คอยช่วยกระตุ้นบางครั้ง ให้ติดตามงานจากเพื่อน	ทำงานปานกลาง ครูคอยกระตุ้นบ่อยครั้ง ให้คอยติดตามงาน	ทำงานน้อย ไม่สนใจงานของกลุ่ม
7	สามารถชี้แจงข้อสงสัยในการทำงาน จากครูหรือหัวหน้ากลุ่มได้	ยอมรับและปฏิบัติตามกฎ กติกาของกลุ่มได้ดี โดยไม่มีข้อโต้แย้ง	มีพฤติกรรมโต้แย้งก่อน ทำกิจกรรม แต่สามารถยอมรับและปฏิบัติตามได้	รับรู้กฎกติกาของกลุ่ม แต่ไม่ปฏิบัติตาม จนครูและเพื่อนต้องเตือน นักเรียนมีการปรับการกระทำ	ไม่ยอมรับและไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกาของกลุ่ม
8	สามารถชี้แจงข้อสงสัยในการทำงาน จากครูหรือหัวหน้ากลุ่มได้	เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจในการทำงาน สามารถชี้แจงคำถามข้อสงสัยในการทำงานจากหัวหน้ากลุ่ม หรือครูได้เหมาะสม	เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจในการทำงาน สามารถชี้แจงข้อสงสัยในการทำงานได้ เมื่อครูหรือหัวหน้าถาม	เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจในการทำงาน นักเรียนแสดงพฤติกรรมนิ่งเฉยไม่ทำงานต่อ เมื่อครูหรือหัวหน้าถาม นักเรียนไม่ปฏิบัติตาม	เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจในการทำงาน นักเรียนแสดงพฤติกรรมนิ่งเฉยไม่ทำงานต่อ เมื่อครูหรือหัวหน้าถาม นักเรียนไม่ปฏิบัติตาม
8	การตัดสินใจเกี่ยวกับผลงานของกลุ่ม เกิดจากการร่วมกันแสดงความคิดเห็น	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	นักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นของ	นักเรียนไม่มีส่วนรวมในการแสดงความคิดเห็น

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
	ของสมาชิกทุกคน	ในการจัดทำ แกะไข หรือตรวจสอบผลงานของกลุ่มร่วมกับเพื่อน	คิดเห็น ในการจัดทำ แกะไข หรือตรวจสอบผลงานของกลุ่ม ร่วมกับเพื่อน โดยครู ตระกูลระตุนดวยวาจา เล็กน้อย	ตัวเอง ในการจัดทำ แกะไข หรือตรวจสอบ ผลงานของกลุ่มโดย ไม่สนใจความคิดเห็น ของเพื่อน	คิดเห็น ในการจัดทำ แกะไข หรือตรวจสอบ ผลงานของกลุ่ม ร่วมกับเพื่อน
9	สมาชิกเคารพและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มได้	เมื่อเพื่อนแสดงความ คิดเห็น นักเรียนเคารพ และยอมรับความคิดเห็น ของกลุ่มได้	เมื่อเพื่อนแสดงความ คิดเห็น นักเรียน เคารพและยอมรับ ความคิดเห็นของกลุ่ม ได้ แต่มีข้อโต้แย้ง เล็กน้อย	เมื่อเพื่อนแสดงความ คิดเห็น นักเรียนมีข้อ โต้แย้งเกี่ยวกับความ คิดเห็นของเพื่อน และ แสดงความคิดเห็น	นักเรียนมีข้อโต้แย้ง เกี่ยวกับความคิดเห็น ของเพื่อน และแสดง ความคิดเห็นของ ตัวเอง ไม่ยอมรับ ความเห็นของเพื่อน
การปฏิบัติงานตามงานที่ได้มอบหมาย					
10	เมื่อแบ่งเป็นกลุ่มย่อย นักเรียนปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้	นักเรียนสามารถ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายร่วมกับ	นักเรียนสามารถ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	นักเรียนสามารถ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	นักเรียนไม่สามารถ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ตีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
		เพื่อนในกลุ่มได้ มีการพูดคุยแบ่งหน้าที่กันชัดเจน	รวมกับเพื่อนในกลุ่มได้ โดยให้เพื่อนในกลุ่มเป็นผู้แบ่งหน้าที่ให้ และปฏิบัติตามตนเอง	รวมกับเพื่อนในกลุ่มได้ โดยให้เพื่อนในกลุ่มเป็นผู้แบ่งหน้าที่ให้ และปฏิบัติตามเพื่อน	รวมกับเพื่อนในกลุ่มได้ มีพฤติกรรมขัดแย้งกับเพื่อน
11	นักเรียนปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของตัวเองได้	งานที่ได้รับมอบหมายอย่างสมบูรณ์ และภายในเวลาที่กำหนด	งานที่ได้รับมอบหมายอย่างสมบูรณ์ แต่ส่งช้ากว่าเวลาที่กำหนด	งานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จ ส่งช้า และส่งช้ากว่าเวลาที่กำหนด	งานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จ ส่งช้า และส่งช้ากว่าเวลาที่กำหนด
12	เมื่องานที่ได้รับมอบหมายมีปัญหา สามารถหาแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม	เมื่องานที่ได้รับมอบหมายมีปัญหา นักเรียนสามารถหาแนวทางแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง เช่น ปรับเปลี่ยนวิธีการใหม่ ขอความช่วยเหลือจากครูหรือเพื่อนในกลุ่ม	เมื่องานที่ได้รับมอบหมายมีปัญหา นักเรียนสามารถหาแนวทางแก้ปัญหาได้ โดยครูหรือเพื่อนเป็นผู้นำ	เมื่องานที่ได้รับมอบหมายมีปัญหา นักเรียนไม่สามารถจัดการกับปัญหาได้ มีพฤติกรรมขี้ขลาด ขาดความกล้าหาญ	เมื่องานที่ได้รับมอบหมายมีปัญหา นักเรียนไม่สามารถจัดการกับปัญหาได้ เมื่อครูหรือเพื่อนเข้าไปช่วยเหลือหรือแนะนำ นักเรียนไม่ปฏิบัติตาม

ที่	พฤติกรรมการปรากฏ	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
		เป็นต้น			
การทำงานตามขั้นตอน					
13	มีการทบทวนขั้นตอนการทำงานก่อนเริ่มทำกิจกรรม	นักเรียนมีการทบทวนขั้นตอนการทำงานก่อนเริ่มทำกิจกรรมโดยเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ทบทวนขั้นตอนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสอบถามครูอีกหนึ่งครั้ง การดูรูปภาพ หรือคลิปวิดีโอการลงอน เป็นต้น	นักเรียนมีการทบทวนขั้นตอนการทำงานก่อนเริ่มทำกิจกรรมโดยครูคอยแนะนำในช่วงแรกและให้นักเรียนทวร่วมกับเพื่อนจนเสร็จ	นักเรียนไม่มีการทบทวนขั้นตอนการทำงานก่อนเริ่มทำกิจกรรม ไม่ทำตามขั้นตอน ครูเข้ามาช่วยเหลือ สามารถกลับไปขั้นตอนเดิมได้	นักเรียนไม่มีการทบทวนขั้นตอนการทำงานก่อนเริ่มทำกิจกรรม ลงมือทำกิจกรรมไม่ทำตามขั้นตอน และไม่ยอมแก้ไข
14	นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนถูกต้อง	นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนได้ทุกขั้นตอน	นักเรียนปฏิบัติตามตามขั้นตอนได้ ¾ ของขั้นตอนทั้งหมด ส่วนที่ไม่ถูกต้อง ครูคอยช่วยเหลือกระตุ้นด้วยวาจา	นักเรียนปฏิบัติตามตามขั้นตอนได้ 1/2 ของขั้นตอนทั้งหมด ส่วนที่ไม่ถูกต้อง ครูคอยช่วยเหลือกระตุ้นด้วยวาจา และ	นักเรียนปฏิบัติตามตามขั้นตอนน้อยกว่า 1/2 ของขั้นตอนทั้งหมด ส่วนที่ไม่ถูกต้อง ครูคอยช่วยเหลือกระตุ้นด้วยวาจา และ

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
15	หลังทำงานเสร็จ มีการตรวจสอบความถูกต้องของผลงาน	หลังจากทำงานเสร็จ นักเรียนมีการตรวจสอบความถูกต้องของผลงานก่อนส่งงานให้เพื่อน เพื่อนช่วยตรวจสอบกลุ่ม และตรวจสอบผลงานของกลุ่มก่อนส่งให้ครู	หลังจากทำงานเสร็จ นักเรียนมีการตรวจสอบความถูกต้องของผลงานก่อนส่งงานให้เพื่อน โดยครูหรือเพื่อนคอยช่วยเหลือ ตรวจสอบความถูกต้อง	หลังจากทำงานเสร็จ นักเรียนไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องของผลงาน ครูหรือเพื่อนคอยช่วยเหลือและช่วยเหลือนำมาส่งให้เพื่อน นักเรียนปฏิบัติตามได้	หลังจากทำงานเสร็จ นักเรียนไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องของผลงาน ครูหรือเพื่อนคอยช่วยเหลือและช่วยเหลือนำมาส่ง ไม่ปฏิบัติตาม
บรรยายกาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม					
16	มีแรงจูงใจในการทำงาน	นักเรียนมีความสนใจกับการทำกิจกรรมรวมกับเพื่อนเป็นอย่างมาก ตั้งใจปฏิบัติตามทุกขั้นตอนและปฏิบัติตามได้ถูกต้อง	นักเรียนมีความสนใจกับการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนดี สามารถทำตามขั้นตอนได้ถูกต้อง จากสิ่งที่ครูกำหนดให้	นักเรียนสามารถทำได้ ทำตามขั้นตอน ถูกต้อง แต่ไม่แสดงความสนใจ ไม่มีแรงจูงใจ	นักเรียนสามารถทำกิจกรรมรวมกับเพื่อนได้ โดยครูและเพื่อนคอยคอยกระตุ้นมาก ไม่แสดงความสนใจ ไม่มีแรงจูงใจ

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
17	มีบทบาทเป็นมิตร มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม	แสดงบทบาททางเป็นมิตร มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่มดีมาก มีการพูดคุยช่วยเหลือเพื่อนขณะทำงานในกลุ่ม	แสดงบทบาททางเป็นมิตร มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่มดี คอยช่วยเหลือเพื่อน ทำตามสิ่งที่เพื่อนบอก แต่พูดคุยน้อย	แสดงบทบาททางเป็นมิตร มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่มน้อย มีพฤติกรรมแยกตัว	แสดงบทบาททางไม่เป็นมิตร ไม่เสียปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม
18	ภายในกลุ่มมีการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข	นักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มมีการพูดคุย ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดกิจกรรม	นักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มมีการพูดคุย ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข โดยครูคอยกระตุ้นและสร้างบรรยากาศใ้ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน	นักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มมีการพูดคุยกัน ระหว่างทำงาน เมื่อทำงานเสร็จแล้วแยกตัวออกมาทำกิจกรรมลำพัง หรือมีอารมณ์หงุดหงิด	นักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มไม่มีการพูดคุยกัน สีหน้าเรียบเฉย เมื่อเสร็จแล้วแยกกายกันมาที่นั่งของตัวเอง
19	มีการช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน	นักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มมีการช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดกิจกรรม	นักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มมีการช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยครูหรือเพื่อนต้องคอยกระตุ้น	นักเรียนจะช่วยเหลือเพื่อนก็ต่อเมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือเท่านั้น	นักเรียนไม่ช่วยเหลือ และสนับสนุนเพื่อนในกลุ่ม ทำเฉพาะงานของตนเอง

ที่	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 ตีมาก	3 ตี	2 พอใช้	1 ปรับปรุง
20	ยอมรับในข้อผิดพลาดของตนเอง และ พร้อมรวมกันแก้ปัญหา	เมื่อเกิดข้อผิดพลาด นักเรียนพร้อมยอมรับใน ความผิดพลาดของตนของ ตนเอง และพร้อมจะ แก้ไขปัญหาให้ดีขึ้น	เมื่อเกิดข้อผิดพลาด นักเรียนไม่แสดงตัวตน จนครูหรือเพื่อน เรียกชื่อ นักเรียนจึง ออกมารับผิดชอบและ พร้อมแก้ไข	เมื่อเกิดข้อผิดพลาด นักเรียนไม่แสดง ตัวตน เมื่อครูหรือ เพื่อนเรียกชื่อ มีการ ปฏิเสธสิ่งที่เกิดขึ้น เมื่อครูชี้แจงเหตุผล นักเรียนสามารถ ยอมรับผิดและแก้ไข	เมื่อเกิดข้อผิดพลาด นักเรียนไม่แสดงตัวตน เมื่อครูหรือเพื่อน เรียกชื่อ มีการปฏิเสธ สิ่งที่เกิดขึ้น เมื่อครู ชี้แจงเหตุผล นักเรียน ไม่ยอมรับผิดและไม่ รับผิดชอบ

การแปลผล

- คะแนนเฉลี่ย 3.01-4.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมในระดับ ตีมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.01-3.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมในระดับ ดี
- คะแนนเฉลี่ย 1.01-2.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมในระดับ พอใช้
- คะแนนเฉลี่ย 0.00-1.00 หมายถึง นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมในระดับ ปรับปรุง

**แบบบันทึกผลการประเมินทักษะความพร้อมด้านอาชีพ
สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE**

รหัส .....

ผู้ประเมิน.....

คำชี้แจง

1. การกำหนดรหัสนักเรียน ให้กำหนด ดังนี้ (อักษรชื่อตัวแรกภาษาอังกฤษ).(เพศ: 01 เพศชาย, 02 เพศหญิง)/(ลำดับ 01, 02, 03, 04) เช่น W.02/01
2. แบบบันทึกผลฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การประเมินทักษะความสามารถ ประกอบด้วย แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน และทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

1.1 ผู้ประเมินสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมที่ปรากฏ โดยพิจารณาจากความสามารถปัจจุบัน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผู้เรียน

2.1 ผู้ประเมินสรุปคะแนนจากแบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน และทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา เป็นรายด้าน และแปลผล

2.2 นำคะแนนนักเรียนทั้ง 2 ทักษะ มาทำกราฟ เพื่อบันทึกพัฒนาการของนักเรียน

2.3 สรุปผลคะแนนนักเรียน

ตอนที่ 3 กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาให้กับผู้เรียน

3.1 ผู้ประเมินนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนจาก ตอนที่ 2 มาพิจารณาจุดเด่น จุดด้อย/จุดที่ควรพัฒนา และกำหนดเป้าหมาย ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

3. ให้บันทึกทุกครั้ง หลังจากทำกิจกรรมกลุ่มในแต่ละสัปดาห์

4. ผู้ประเมิน ประกอบด้วย นักกิจกรรมบำบัดและครูผู้สอนประจำวิชางานอาชีพ

แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน นักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

รหัส.....
 ประเภทความพิการ.....
 ครั้งที่.....วันที่ประเมิน.....
 ชื่อผู้ประเมิน.....
 ความเกี่ยวข้อง.....

คำชี้แจง ผู้ประเมินสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน ตามเกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมที่ปรากฏ โดยพิจารณาจากความสามารถปัจจุบัน ดังนี้

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
ระดับเสียงและความชัดเจน (Volume and clarity)					
1.	ใช้ระดับเสียงเหมาะสมตาม สถานการณ์ ไม่ดังหรือเบาจนเกินไป				
2.	พูดคุยสื่อสารได้ชัดเจน จังหวะการพูด เหมาะสม ไม่เร็วหรือช้าเกินไป				
การตอบสนอง (Responsiveness)					
3.	มีการสนทนา หรือ มีปฏิกิริยาตอบ กลับกับผู้พูด เมื่อเขาถามคำถามหรือ ขอความช่วยเหลือ				
4.	ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือ คำแนะนำได้				
5.	เมื่อครูหรือเพื่อนเรียก มีปฏิกิริยาตอบ กลับครูหรือเพื่อน เช่น ครับ/คะ หรือ หันหน้าไปมองผู้พูด				
ความถูกต้อง (Correct)					
6.	สื่อสารด้วยข้อมูลที่แท้จริง ตาม สถานการณ์				
7.	มีการเรียบเรียงคำพูด หรือ ประโยค ถูกต้อง ให้ผู้อื่นเข้าใจได้				
8.	การนำเสนอข้อมูลถูกต้อง เช่น ขั้นตอน				

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
	การทำกิจกรรมต่าง ๆ สามารถถ่ายทอดให้กับเพื่อนในกลุ่มเข้าใจได้ถูกต้อง				
การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening)					
9.	ตั้งใจฟังผู้พูดอย่างตั้งใจ โดยไม่หันเหความสนใจไปหาสิ่งเร้าอื่น เช่น ผู้คนที่เดินผ่านไปมา, สิ่งของที่อยู่ใกล้ตัว เป็นต้น				
10.	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น				
ความเป็นมิตร (Friendliness)					
11.	ใช้คำพูดสุภาพเหมาะสม				
12.	สนทนาด้วยท่าทางที่เป็นมิตรได้เหมาะสมกับสถานการณ์				
13.	แสดงกริยาเหมาะสมกับครูและเพื่อน เช่น การยกมือไหว้ทำความเคารพ ยิ้มให้ กล่าวทักทาย สวัสดี ขอขอบคุณ ขอโทษ				
ความมั่นใจ (Confidence)					
14.	มีการพูดคุยกับผู้อื่นอย่างมั่นใจ				
15.	แสดงความกล้าแสดงออกเมื่อทำกิจกรรมในกลุ่ม				
การแบ่งปันความคิดเห็น (Sharing feedback)					
16.	แสดงความคิดเห็น หรือขอเสนอแนะของตัวเองได้ตรงประเด็น				
17.	มีการถามเรื่องที่สนใจหรือสงสัยเพื่อให้ได้รายละเอียดเพิ่มเติม				
18.	มีการให้คำแนะนำกับเพื่อนอย่าง				

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
	เหมาะสม				
อวัจนภาษา (Nonverbal cues)					
19.	มีการสบตาขณะพูด หรือ แสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง เหมาะสม				
20.	มีการควบคุมอารมณ์ของตัวเองได้เหมาะสม				
รวมคะแนน					
คะแนนเฉลี่ย					
ร้อยละ					

แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน นักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา

รหัส.....

ประเภทความพิการ.....

วันที่ประเมิน.....

ชื่อผู้ประเมิน..... ความเกี่ยวข้อง.....

คำชี้แจง ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามพฤติกรรมที่ปรากฏ

โดยพิจารณาจากความสามารถปัจจุบัน ดังนี้

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน					
1	สมาชิกทุกคนทราบวัตถุประสงค์และเข้าใจเป้าหมายของกลุ่มก่อน การปฏิบัติงาน				
2	สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์				
3	สมาชิกมีการประชุมหรือพูดคุยเพื่อจัดลำดับความสำคัญหรือขั้นตอนในการทำงาน				
4	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้แต่ละคนในทีมได้อย่างเหมาะสม				
การมีส่วนร่วมในการทำงาน					
5	สมาชิกให้ความร่วมมือกับเพื่อนในกลุ่ม				
6	ยอมรับและปฏิบัติตามกฎ กติกาของกลุ่ม				
7	สมาชิกสามารถซักถามข้อสงสัยหรือปัญหาในการทำงานจาก หัวหน้ากลุ่มได้				

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
8	การตัดสินใจของสมาชิกในกลุ่มเกิดจากการร่วมกันแสดงความคิดเห็นของสมาชิกทุกคน				
9	สมาชิกเคารพและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มได้				
การปฏิบัติงานตามงานที่ได้มอบหมาย					
10	เมื่อแบ่งเป็นกลุ่มย่อย นักเรียนปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้				
11	นักเรียนปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของตัวเองได้				
12	เมื่องานที่ได้รับมอบหมายมีปัญหาสามารถหาแนวทางแก้ปัญหาได้เหมาะสม				
การทำงานตามขั้นตอน					
13	มีการทบทวนขั้นตอนการทำงาน ก่อนเริ่มทำกิจกรรม				
14	นักเรียนปฏิบัติงานตามขั้นตอนถูกต้อง				
15	หลังทำงานเสร็จ มีการตรวจสอบความถูกต้องของผลงาน				
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม					
16	มีแรงจูงใจในการทำงาน				
17	มีท่าทางเป็นมิตร มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม				
18	ภายในกลุ่มมีการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข				
19	สมาชิกมีการช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน				

ข้อ	พฤติกรรมที่ปรากฏ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
20	ยอมรับในข้อผิดพลาดของตนเอง และ พร้อมร่วมมือกันแก้ปัญหา				
รวมคะแนน					
คะแนนเฉลี่ย					
ร้อยละ					

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผู้เรียน

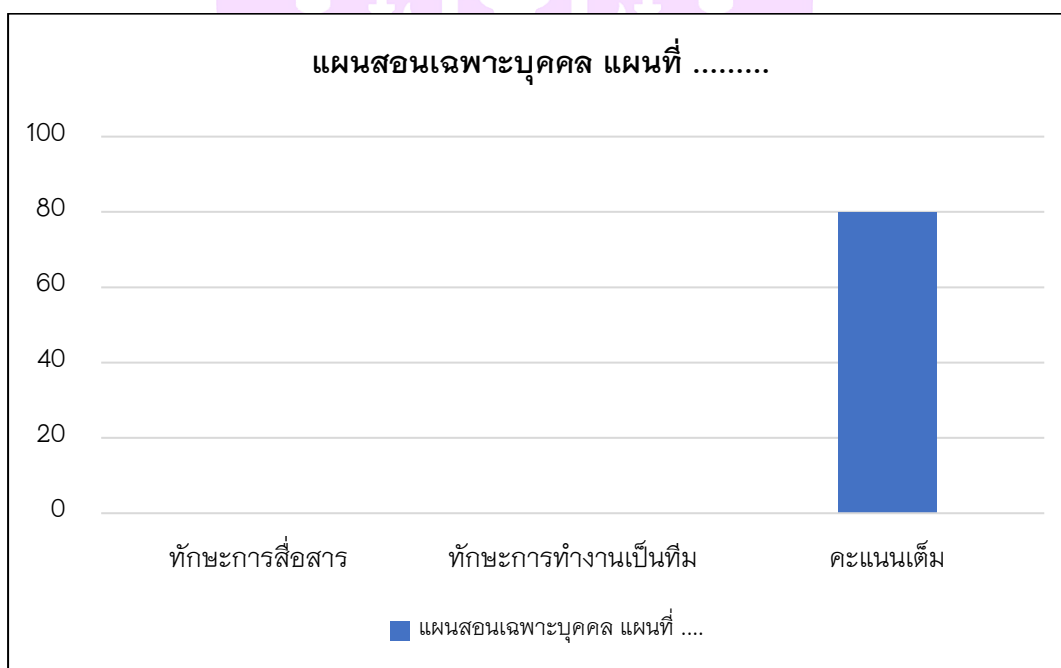
คำชี้แจง ผู้ประเมินสรุปคะแนนจากแบบประเมินตอนที่ 1 ในตารางที่กำหนดให้ และเขียนกราฟคะแนนนักเรียนให้เรียบร้อย

2.1 สรุปคะแนนทักษะการสื่อสาร (80 คะแนน)

รายด้าน	คะแนน	คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
ระดับเสียงและความชัดเจน			
การตอบสนอง			
ความถูกต้อง			
การฟังอย่างตั้งใจ			
ความเป็นมิตร			
ความมั่นใจ			
การแบ่งปันความคิดเห็น			
อวัจนภาษา			
รวม			

2.2 สรุปคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม (80 คะแนน)

รายด้าน	คะแนน	คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน			
การมีส่วนร่วมในการทำงาน			
การปฏิบัติงานตามงานที่ได้มอบหมาย			
การทำงานตามขั้นตอน			
บรรยากาศหรือความสัมพันธ์ภายในทีม			
รวม			

สรุปผล

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาให้กับผู้เรียน

คำชี้แจง ผู้ประเมินนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนจาก ตอนที่ 2 มาพิจารณาจุดเด่น จุดด้อย/จุดที่ควรพัฒนา และกำหนดเป้าหมาย ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ดังนี้

1. จุดเด่นของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

2. จุดด้อย/จุดที่ควรพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

3. เป้าหมายในการพัฒนาต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)

แผนการสอนเฉพาะบุคคล

(Individual Implementation Plan : IIP)

รหัส ..... ประเภทความพิการ บกพร่องทางสติปัญญา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ครูผู้สอน นางสาววนัสวี ไชยวงศ์

รายวิชา กิจกรรมบำบัด ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม

เรื่อง กิจกรรมกล่อ่งใส่เอกสารอเนกประสงค์

แผนการสอนที่ 8 เวลา 50 นาที/ชั่วโมง ใช้แผน วันที่ เดือน พฤษภาคม

พ.ศ. 2566 ถึงวันที่ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2566

เป้าหมายระยะยาว 1 ปี

ภายในปีการศึกษา 2566 ..... สามารถทำกิจกรรมงานอาชีพการปลูก
และแปรรูป
ชาเสียดมั่งกรร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อครูกำหนดให้ ..... ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อน .....
สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ทุกขั้นตอน โดยอาศัยทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะ
การสื่อสาร อย่างน้อย 3 ใน 5 ครั้ง ภายในเดือนมิถุนายน 2566

สาระการเรียนรู้

ความรู้

การเข้าใจและบอกวิธีการทำกล่อ่งใส่เอกสารอเนกประสงค์

ทักษะ/ กระบวนการ

1. การพูดคุยสื่อสารกับเพื่อนในกลุ่มระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่ม (ทักษะการสื่อสาร)
2. การทำงานเป็นทีมร่วมกับเพื่อนในกลุ่มระหว่างทำกิจกรรมกลุ่ม (ทักษะการทำงานเป็นทีม)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

นำการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ครูนำชิ้นงานที่สำเร็จแล้วมาให้ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

1.2 ครูชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน

“กิจกรรมกล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะการสื่อสาร เพื่อนำไปปรับใช้กับการทำงานอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเสียดมั่งกร่วมกันกับเพื่อน”

1.3 ครูแนะนำวิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม โดย หลังจากครูสอนการทำกล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์แล้ว ให้นักเรียนทำชิ้นงานร่วมกัน และให้คะแนนชิ้นงานเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนพูดคุยตกลงกันว่าใครจะรับผิดชอบหน้าที่อะไร แบ่งหน้าที่ให้เรียบร้อย

2. ขั้นการจัดการเรียนรู้

2.1 ครูอธิบายและสาธิตวิธีการทำกล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ดังนี้

2.1.1 ครูแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และอธิบายพร้อมทั้งสาธิตขั้นตอนการทำกล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ ดังนี้

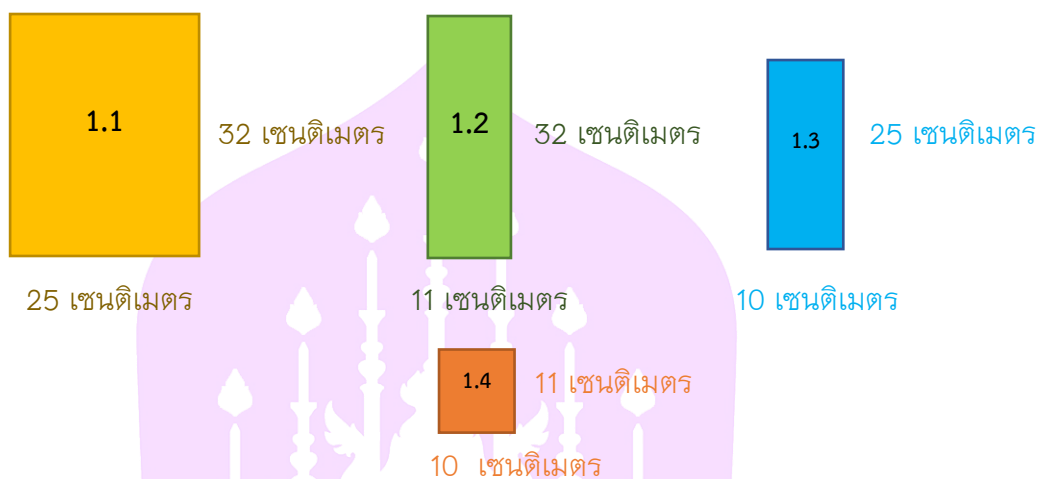
1) ครูกำหนดขนาดกระดาษแต่ละด้านให้กับนักเรียน และให้นักเรียนช่วยกันวัดขนาด และตัดให้เรียบร้อย ได้แก่ (นักเรียนทั้ง 4 คน)

1.1) ขนาด 25 x 32 เซนติเมตร 2 แผ่น (ทำด้านข้าง) (คนที่ 1 และ 2)

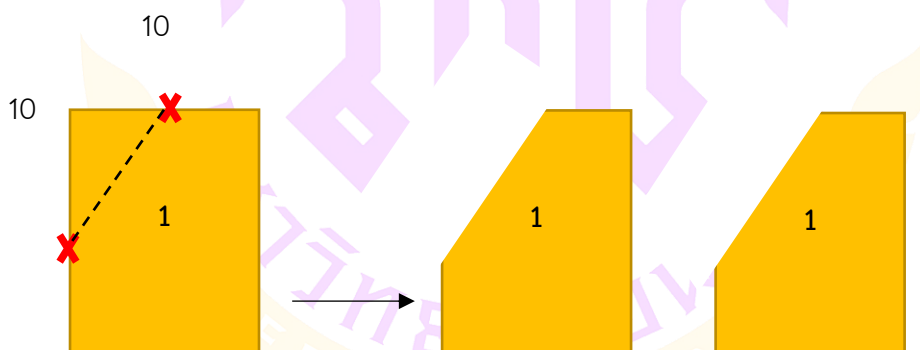
1.2) ขนาด 11 x 32 เซนติเมตร 1 แผ่น (ทำด้านหลัง) (คนที่ 3 และ 4)

1.3) ขนาด 10 x 25 เซนติเมตร 1 แผ่น (ทำแผ่นรองพื้น) (คนที่ 1 และ 2)

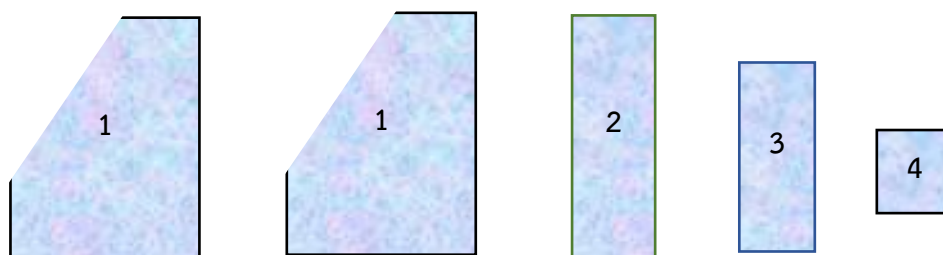
1.4) ขนาด 10 x 11 เซนติเมตร 1 แผ่น (ทำแผ่นหน้า) (คนที่ 3 และ 4)

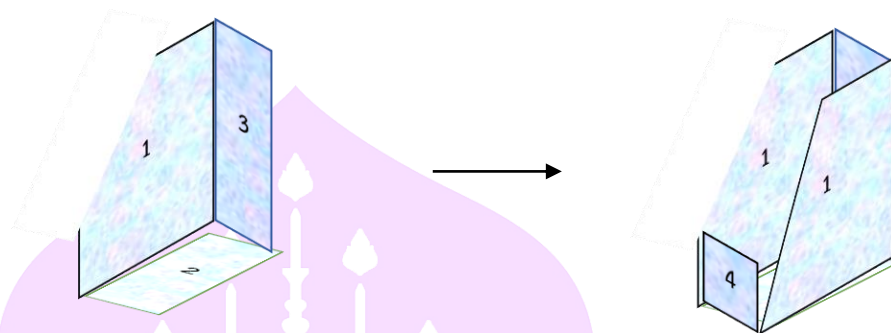
2) เมื่อตัดเสร็จแล้ว นำกระดาษลังขนาด 25 x 32 เซนติเมตร มาตัดเฉียง โดยเลือกมุมกระดาษ 1 มุม วัตออกไปด้านละ 10 เซนติเมตร ลากเส้นเชื่อมกัน (คนที่ 1 และ 2) และใช้กรรไกรตัดเป็นแนวเฉียง ทั้ง 2 แผ่น (คนที่ 3 และ 4)

3) ให้นักเรียนช่วยกันเลือกกระดาษห่อของขวัญหรือกระดาษสีตามใจชอบ จากนั้นนำมาห่อชิ้นส่วนต่าง ๆ ให้ครบทุกชิ้น (นักเรียนทั้ง 4 คน)

4) นำชิ้นส่วนทุกชิ้นมาประกอบรวมกันเป็นกล่องอเนกประสงค์ โดยใช้กาวและเทปใส เสร็จเรียบร้อย (นักเรียนทั้ง 4 คน)

2.2 หลังจากนั้น มอบหมายงานให้นักเรียนพูดคุยในกลุ่ม แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ ตามขั้นตอนการทำกิจกรรมที่กำหนดให้

2.3 ในช่วงแรกอาจช่วยเหลือนักเรียน โดยครูช่วยแบ่งหน้าที่ และสอนการวิเคราะห์ขั้นตอนการทำกิจกรรมต่าง ๆ แต่ละขั้นตอนสามารถแบ่งได้กี่คน จากนั้นลดการช่วยเหลือลง เหลือเพียงแค่กระตุ้นทางวาจา และคอยสังเกตพฤติกรรม ตามลำดับ

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

3.1 สมาชิกภายในกลุ่มลงมือปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ

3.2 ครูสังเกตการณ์ทำงานของกลุ่ม เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ความกระจ่างในกรณีที่นักเรียนสงสัยหรือต้องการความช่วยเหลือ

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ

4.1 นักเรียนรายงานผลการดำเนินงานกลุ่มร่วมกัน โดยให้นักเรียนทุกคนช่วยกันรายงานเกี่ยวกับผลงานที่ทำร่วมกัน เช่น ชื่อผลงาน ปัญหาอุปสรรค การแก้ปัญหา เป็นต้น

4.2 ครูทดสอบ โดยให้แต่ละคนบอกหน้าที่ที่นักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรม ในบางกรณี นักเรียนอาจต้องซ่อมเสริมสิ่งที่ยังต้องปรับปรุงแล้วจึงทำการทดสอบอีกครั้ง

5. ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

5.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน โดย ครูช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ที่จำเป็น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และ

5.2 นักเรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข ให้การเสริมแรงโดยการชมเชย หรือมอบรางวัล

5.3 ครูประเมินตามกระบวนการ PGRADE รายบุคคล แบบบันทึกผลการประเมินทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การประเมินทักษะความสามารถ

5.3.1 P: Professional evaluates you นักกิจกรรมบำบัดและครูประจำวิชาการปลูกและแปรรูปชาเล็อดม้งกรที่เข้าร่วมสังเกตการณ์ ประเมินตามแบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงานและทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผู้เรียน

5.3.2 G: Graph scores หลังจากประเมินแล้ว นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์รายด้าน และทำกราฟสรุปในภาพรวม ทั้ง 2 ทักษะ คือ ทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานเป็นทีม และ

ส่วนที่ 3: กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาให้กับผู้เรียน

5.3.3 R: Restate goal and determine นำผลวิเคราะห์รายด้านมาวิเคราะห์และนำมาตั้งเป้าหมาย เพื่อพัฒนาในด้านนั้น

5.3.4 A: Acknowledge ครูให้ความรู้ในสิ่งที่เด็กทำได้ดีและต้องปรับปรุง

5.3.5 D: Decide need to improve และ Execute improvements ครูเลือกสิ่ง que นักเรียนต้องปรับปรุง ชี้แจงเป้าหมายที่ต้องนำไปพัฒนา ในกิจกรรมครั้งถัดไป

สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้

1. กล้องกระดาษล้าง
2. กรรไกร
3. กาว
4. ปากกาเมจิกสีดำ
5. ดินสอ
6. กระดาษห่อของขวัญ/ กระดาษสีคละสี
7. เทปใส

ชิ้นงาน/ภาระงาน

กล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์ 1 กล่อง

การวัดและการประเมินผล

เป้าหมายระยะยาว	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ภายในปีการศึกษา 2566 ..... สามารถทำกิจกรรมงานอาชีพการปลูกและแปรรูปชาเสียดม้งกรร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้โดยอาศัยทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะการสื่อสารด้วยตนเอง	เมื่อครูกำหนดให้ ..... ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อน ..... สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ทุกขั้นตอนโดยอาศัยทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะการสื่อสาร อย่างน้อย 3 ใน 5 ครั้ง ภายในเดือน	การประเมินตามสภาพจริง โดยบอกวิธีการทำกล่องใส่เอกสารอเนกประสงค์	แบบประเมินตามสภาพจริง	คุณภาพระดับ 2 ขึ้นไป
		การประเมินทักษะการสื่อสาร	1. แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการทำงาน 2. แบบบันทึกผลการประเมินทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียน	คุณภาพระดับ 2 ขึ้นไป

เป้าหมายระยะยาว	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
	มิถุนายน 2566		บกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE	
		การประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม	1. แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมในการทำงาน 2. แบบบันทึกผลการประเมินทักษะความพร้อมด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ตามกระบวนการ PGRADE	คุณภาพระดับ 2 ขึ้นไป

ความเห็นของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

บันทึกหลังการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาววนัสวี ไชยวงศ์)

ครูผู้สอน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	วนัสวี ไชยวงศ์
วัน เดือน ปี เกิด	7 พฤษภาคม 2541
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา ที่อยู่ปัจจุบัน	พ.ศ.2563 วท.บ. (กิจกรรมบำบัด), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่ 21/2 หมู่ 2 ต.แม่สา อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ 50180
ผลงานตีพิมพ์	วนัสวี ไชยวงศ์ และลำไย สีสยามาศย์. (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). การใช้ กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (LT) ร่วมกับกระบวนการ PGRADE เพื่อพัฒนาทักษะความพร้อมก่อนการ ประกอบอาชีพสำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียน เชียงรายปัญญาอนุกุล จังหวัดเชียงราย. e-Journal of Education Studies, Burapha University, 5(4).
รางวัลที่ได้รับ	-

